

EVROPSKÁ UNIE
Evropský fond pro regionální rozvoj
Integrovaný regionální operační program

MINISTERSTVO
PRO MÍSTNÍ
ROZVOJ ČR

ÚZEMNÍ STUDIE KRAJINY SO ORP Hranice

Návrh územní studie – I. část - Textová zpráva

srpen 2019

Pořizovatel: Městský úřad Hranice

odbor: Stavební úřad životního prostředí a dopravy (úřad
územního plánování)

Pernštejnské náměstí 1, 753 01 Hranice

Zpracovatel: EKOTOXA s.r.o.

Fišova 403/7, 602 00 Brno – Černá Pole

tel. 558 900 010, fax 558 900 011, e-mail: emc@ekotoxa.cz

Projekt je spolufinancován Evropskou unií v rámci Integrovaného regionálního operačního programu.

Zpracovatelský tým

EKOTOXA s.r.o.:

Mgr. Hana Trávníčková	vedení projektu
Mgr. Zdeněk Frélich	těžba nerostných surovin, koordinace prací, hodnoty v krajině
Tamara Faberová MSc.	přírodní hodnoty, ochrana přírody, biodiverzita, migrační prostupnost
Ing. Roman Przybyla	vodní hospodářství, ochrana vod a optimalizace vodního režimu krajiny
Mgr. Přemysl Pavka	problematika eroze půdy, vodní hospodářství
Mgr. Klára Pavková	brownfields, vodní hospodářství
Mgr. Pavla Škarková, DiS.	zemědělství, znečištění a kontaminace
Ing. Eva Birgusová	lesnictví
Mgr. Radek Kadlubiec	dopravní a technická infrastruktura, fragmentace území dopravou
Bc. Tomáš Mühr	práce v GIS, zpracování výkresů
Ing. Žaneta Žurková	rekreace a turistický ruch
RNDr. Stanislav Šťastný	potenciál krajiny

EXTERNÍ ŘEŠITELÉ:

Ing. arch. Petr Malý	odborný garant – urbanismus, vztahy sídel a krajiny, krajina
Ing. Tomáš Havlíček	odborný garant – vodní hospodářství, VD Skalička
Ing. Petr Šiřina	odborný garant – krajina a ÚSES
Mgr. Roman Barták	krajinné okrsy, cílová vize krajiny
Mgr. Pavel Pracný	horninové prostředí
Envicons s. r. o.	vodní hospodářství, ochrana vod a optimalizace vodního režimu krajiny

Obsah dokumentace:

Textová zpráva Návrhové části

- I. část: Textová zpráva
- II. část: Karty obcí

Přílohy:

Příloha č. 1: Pasporty brownfieldů

Příloha č. 2: Ochrana přírody – ukázky ekologicky stabilnějších ploch

Příloha č. 3: Příloha k erozní části – katalogy opatření

Příloha č. 4: Přehled přírodně hodnotnějších biotopů mimo ZCHÚ s možností zařazení do VKP

Grafická část:

• Hlavní výkres	1:10 000
• Výkres vymezení navržených změn ve využívání ploch	1:10 000
• Výkres jevů navržených na doplnění ÚAP	1:10 000
• Výkres hodnot k doplnění do ÚAP	1:10 000
• Přehledný výkres celkového řešení	1:25 000
• Zpřesněné vymezení typů krajiny	1:50 000
• Hlavní výkres – poldr Teplice (VD Skalička)	1:5 000
• Výkres vymezení navržených změn ve využívání ploch – poldr Teplice (VD Skalička)	1:5 000
• Výkres jevů navržených na doplnění ÚAP – poldr Teplice (VD Skalička)	1:5 000

Obsah

1	ÚVOD DO NÁVRHOVÉ ČÁSTI	11
2	STANOVENÍ CÍLOVÉ VIZE KRAJINY	13
2.1	Obecné předpoklady a stanovení cílové vize krajiny	13
2.2	Cílová vize krajiny SO ORP Hranice.....	14
2.3	Stanovení cílové vize krajiny a priorit vývoje území ve vazbě na ZÚR Olomouckého kraje a Územní studii krajiny pro území Olomouckého kraje a zpřesnění typů krajin a cílových charakteristik krajiny.....	15
3	NÁVRH OCHRANY A ROZVOJE HODNOT KRAJINY A VYUŽITÍ KRAJINNÝCH POTENCIÁLŮ	26
3.1	Návrh opatření na ochranu přírodních hodnot.....	26
3.1.1	Shrnutí problémů z Doplnujících průzkumů a rozborů	26
3.1.2	Typy návrhů	27
3.1.3	Podklad pro vymezení nových VKP.....	28
3.1.4	VKP Údolní niva	28
3.1.5	Další typy VKP či alternativně EVP.....	29
3.1.6	Podklad pro zvýšení výměry ekologicky stabilních ploch v problémových lokalitách....	31
3.1.6.1	Obce s KES do 0,3 a v rozmezí 0,3-0,8	31
3.1.6.2	Doporučení k vymezení nových ekologicky stabilnějších ploch a linií (ESP, ESL)	34
3.1.6.3	Interakce návrhů nových ESP s ÚSES.....	37
3.1.6.4	Příklad, jak pracovat s návrhem ESP z ÚSK.....	37
3.1.6.5	Problematika interakce mezi KoPÚ a ÚSK.....	39
3.1.7	Vymezení a stanovení podmínek pro ochranu klidových území v krajině	39
3.1.8	Ochrana krajiny - návrh podmínek pro vymezování zastavitelných ploch ve volné krajině bez návaznosti na zastavěné území.....	39
3.2	Krajinný ráz, kulturní a historické hodnoty krajiny	40
3.2.1	Historické a kulturní hodnoty (se vztahem ke krajinnému rázu)	40
3.2.1.1	Kulturní krajinné oblasti	40
3.2.1.2	Specifické kulturní prostory.....	44
3.2.1.3	Kvalitní sídelní kulturní prostory	45
3.2.1.4	Nemovité kulturní památky, kulturně-historické hodnoty nadregionální úrovně a pozitivně přijímané dominanty	48
3.2.1.5	Významnější negativní dominanty a jevy v krajině	49
3.2.2	Estetické hodnoty a krajinný ráz.....	52
3.2.2.1	Shrnutí z Doplnujících průzkumů a rozborů a současný stav	52
3.2.2.2	Rámcový návrh obecné ochrany hodnot krajinného rázu	53
3.2.2.3	Pohledové horizonty, krajinné veduty a suterény.....	54
3.2.2.4	Významná vyhlídková místa	54
3.2.2.5	Významnější přírodně hodnotné prvky s vlivem na krajinný ráz.....	55
3.2.2.6	Problematika větrných elektráren ve vztahu ke krajinnému rázu	56
3.2.3	Stanovení hlavních potenciálů správního území ORP Hranice	58
4	NÁVRH ŘEŠENÍ POTŘEB ČLOVĚKA V KRAJINĚ.....	59

4.1	Návrh opatření pro optimalizaci hospodaření v krajině.....	59
4.1.1	Zemědělství	59
4.1.1.1	Shrnutí problémů z průzkumů a rozborů	59
4.1.1.2	Návrhy opatření.....	59
4.1.2	Vodní hospodářství.....	60
4.1.2.1	Shrnutí problémů z průzkumů a rozborů	60
4.1.2.2	Návrhy opatření pro zlepšení vodního režimu krajiny, zvýšení retence v území, obnově říční krajiny a zvýšení hladiny podzemních vod	62
4.1.3	Lesnictví	65
4.1.3.1	Shrnutí problémů z průzkumů a rozborů	65
4.1.3.2	Návrhy opatření.....	65
4.2	Návrh opatření pro rozvoj rekreace a cestovního ruchu a cyklistické dopravy v extravilánu .	66
4.2.1	Shrnutí problémů z průzkumů a rozborů	66
4.2.2	Návrhy opatření.....	66
4.3	Dopravní a technická infrastruktura.....	68
4.3.1	Návrh opatření pro zlepšení sídelních propojení a prostupnosti krajiny pro člověka ...	68
4.3.1.1	Shrnutí problémů z průzkumů a rozborů	68
4.3.1.2	Návrh opatření	70
4.3.2	Územní generel dopravy silnic II. a III. třídy na území Olomouckého kraje, SO ORP Hranice	73
4.3.3	Střety technické infrastruktury se zájmy ochrany životního prostředí	74
4.3.3.1	Územní studie EI. vedení 400 kV Nošovice – Prosenice a napojení velkého energetického zdroje na území Olomouckého kraje.....	74
4.3.3.2	Kanál Dunaj-Odra-Labe.....	76
4.3.3.3	Vysokorychlostní trať.....	77
4.3.3.4	VVTL plynovod Hruška – Příbor	78
4.3.3.5	Územní rezerva pro akumulaci povrchových vod – Podlesný mlýn	78
4.3.3.6	Rozšíření silnice R 48 Bělotín – Palačov na normované parametry	78
4.3.3.7	Rozvojová osa mezinárodního významu OS 10 (Katowice-)- hranice ČR-Ostrava-Břeclav-hranice ČR-(-Wien)	79
4.3.4	Mobilita obyvatel.....	79
4.4	Návrh řešení vodního díla Skalička.....	82
4.4.1	Aktuální stav projektové přípravy VD Skalička	82
4.4.2	Charakteristika aktuálních variant VD Skalička	82
4.4.3	Charakteristika hlavních vodohospodářských a krajinných faktorů a souvislostí VD Skalička a orientační hodnocení variant.....	90
4.4.3.1	Hodnocení variant dle jednotlivých faktorů a významnějších střetů s hodnotami, limity a dalšími záměry v území.....	91
4.4.4	Doporučení k dalšímu řešení VD Skalička+	94
4.5	Vazba sídel a krajiny	96
4.6	Návrh řešení krajinných souvislostí s požadavky na urbanizaci území z územně plánovací dokumentace a z dalších podkladů	96
4.6.1	Shrnutí problémů z průzkumů a rozborů	96
4.6.2	Návrhy opatření.....	96
5	NÁVRH ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ, SNIŽOVÁNÍ OHROŽENÍ A PŘEDCHÁZENÍ RIZIKŮM V KRAJINĚ.....	98

5.1	Doporučení pro řešení protipovodňové ochrany a dopadů sucha	98
5.1.1	Shrnutí problémů z průzkumů a rozborů	98
5.1.2	Návrhy a opatření	99
5.2	Doporučení pro řešení protierozní ochrany	102
5.2.1	Shrnutí problémů z průzkumů a rozborů	102
5.2.2	Návrhy opatření	102
5.2.2.1	Opatření vyplývající z morfologie terénu a půdních vlastností	102
5.2.2.2	Typy navržených opatření a způsob jejich umísťování	103
5.2.2.3	Opatření vyplývající z legislativy, podmínek čerpání přímých plateb a realizovaných KoPÚ	108
5.2.2.4	Doporučená opatření obecně	109
5.3	Doporučení opatření pro předcházení rizik z hlediska sesuvů a poddolovaných území	113
5.3.1	Poddolovaná území	113
5.3.2	Sesuvná území	113
5.4	Migrační prostupnost území	113
5.4.1	Bariérová místa na dálkových migračních koridorech (DMK)	113
5.4.2	Střety zastavitelných území s migračně významnými územími a dálkovými migračními koridory	117
5.5	Doporučení opatření k ochraně a zvýšení biodiverzity a k předcházení fragmentace krajiny	119
5.6	Rámcový návrh úprav ÚSES	122
5.6.1	Shrnutí problémů z Doplnujících průzkumů a rozborů	122
5.6.2	Úpravy nad/regionálních ÚSES v Aktualizacích ZÚR Olomouckého kraje	122
5.6.3	Doporučení	123
5.7	Vymezení ploch vyžadujících revitalizaci krajiny	129
5.7.1	Vodní hospodářství	129
5.7.2	Zemědělské a lesnické hospodaření	129
5.7.3	Brownfields	129
5.7.4	Revitalizace krajiny ve vztahu k těžbě nerostných surovin	130
5.7.4.1	Shrnutí problémů z Doplnujících průzkumů a rozborů	130
5.7.4.2	Stávající těžené lokality a životní prostředí	131
5.7.4.3	Dosud netěžené lokality a životní prostředí	132
5.8	Návrh opatření pro transformaci zjištěných významných opuštěných areálů a ploch ve volné krajině a v kontaktu s ní	134
5.8.1	Shrnutí problémů z doplňujících průzkumů a rozborů	134
5.8.2	Doporučená opatření	134
5.9	Doporučení pro řešení problémů v oblasti znečištění, kontaminace a nepřiměřených zátěží v území	136
5.9.1	Shrnutí problémů z Doplnujících průzkumů a rozborů	136
5.9.2	Doporučená opatření	137
5.10	Doporučená opatření v souvislosti s adaptací na změny klimatu	137
5.10.1	Hospodaření v krajině	137
5.10.2	Vodní hospodářství	138
5.10.3	Ochrana přírody a ekologické stability krajiny	142
5.10.4	Lesnictví	143
6	ČLENĚNÍ ÚZEMÍ NA KRAJINNÉ OKRSKY	145

6.1	Vymezení krajinných okrsků	145
6.2	Popis krajinných okrsků a rámcové podmínky využití a rámcová doporučení pro opatření .	148
6.2.1	Ok01 – Něžčínský	149
6.2.2	Ok02 – Potštátský	151
6.2.3	Ok03 – Veličský	154
6.2.4	Ok04 – Olšovecký	156
6.2.5	Ok05 – Bělolínský	159
6.2.6	Ok06 – Jezernický	162
6.2.7	Ok07 – Hranický	164
6.2.8	Ok08 – Špičský	167
6.2.9	Ok09 – Paršovický	170
6.2.10	Ok10 – Opatovický	172
6.2.11	Ok11 – Hustopečský	176
7	ZÁVĚR	179
7.1	souhrnné doporučení pro zohlednění návrhu v územně plánovací dokumentaci, včetně návrhů změn stávající územně plánovací dokumentace	179
7.2	Oblast vodního režimu krajiny	179
7.2.1	Oblast ochrany půdy a erozního ohrožení	179
7.2.2	Oblast ochrany přírody a ekologické stability krajiny	179
7.2.3	Oblast vztahu sídel a krajiny	180
7.2.4	Oblast rekreace	181
7.2.5	Oblast prostupnosti území	181
7.2.6	Oblast těžby	181
7.2.7	Oblast brownfields	183
7.3	Souhrnné doporučení pro zohlednění návrhu při činnosti orgánů veřejné správy a dalších subjektů	184
7.3.1	Oblast vodního režimu krajiny	184
7.3.2	Oblast ochrany půdy a erozního ohrožení	185
7.3.3	Oblast ochrany přírody a ekologické stability krajiny	185
7.3.4	Oblast lesnictví	186
7.3.5	Oblast rekreace	186
7.3.6	Oblast prostupnosti území	186
7.3.7	Oblast brownfields	187
7.3.8	Oblast znečištění a kontaminace	187
7.4	Přehled jevů doporučených k doplnění do územně analytických podkladů	188
7.4.1	Doporučení k aktualizaci a doplnění jevů ÚAP	188
7.4.2	Přehled hodnot k doplnění do ÚAP	190
7.4.3	Odůvodnění	190
7.5	Odůvodnění navrženého řešení	191
7.6	Závěr - souhrnné doporučení pro řešení územních problémů, které nelze vyřešit v rozsahu podrobnosti ÚSK	194
7.6.1	Souhrnné doporučení	194
7.6.2	Odůvodnění	194
8	LITERATURA	195

9	SEZNAM TABULEK	197
10	SEZNAM OBRÁZKŮ	198
11	SEZNAM ZKRATEK	200

1 ÚVOD DO NÁVRHOVÉ ČÁSTI

Struktura zprávy Návrhu územní studie krajiny odpovídá Metodickému pokynu návrhu zadání územní studie krajiny (MMR a MŽP) a Zadání územní studie krajiny správního obvodu ORP Hranice.

Pro lepší orientaci v předané zprávě uvádíme základní přehled obsahu jednotlivých kapitol. Textová zpráva obsahuje:

- Stanovení cílové vize krajiny.
- Návrh ochrany a rozvoje hodnot krajiny a využití krajinných potenciálů – kapitola obsahuje návrhy a doporučení na ochranu přírodních, kulturních, historických a estetických hodnot v krajině.
- Návrh řešení potřeb člověka v krajině – v kapitole lze najít návrhy a doporučení na optimalizaci hospodaření v území, optimalizaci sídelních propojení, návrhy v oblasti rekreace a řešení požadavků na urbanizaci území, vazby sídel a krajiny.
- Návrh řešení problémů, snižování ohrožení a předcházení rizikům v krajině – kapitola obsahuje návrhy a doporučení na optimalizaci vodního režimu v území, řešení protierozních návrhů, změn v ÚSES, návrhy a vymezení niv vodních toků, revitalizační opatření, opatření v souvislosti s adaptací na změnu klimatu, opatření v oblasti nevyužívaných areálů, kontaminace území apod. Součástí je také podrobnější řešení vodního díla Skalička.
- Členění území na krajinné okrsky, včetně uvedení Rámcových podmínek a doporučení.
- Závěrečnou kapitolu, kde se objevuje souhrn podmínek a doporučení pro řešené území.

V Textové části Návrhu územní studie (Část I.) a především pak v **Kartách obcí (Část II.)** jsou na základě zjištěných problémů v etapě Doplnující průzkumy a rozborů **doporučena opatření pro obce v následujících tematických oblastech:**

- urbanizace, sídla, krajina,
- vodní režim krajiny, retence vody v území, ohrožení povodněmi,
- ohrožení erozí,
- ochrana přírody a biodiverzity,
- lesnictví,
- ÚSES,
- prostupnost krajiny,
- rekreace a turistický ruch,
- brownfields, znečištění a kontaminace.

Z Doplnujících průzkumů a rozborů specifikovaných při projednávání 1. Etapy vyplynuly problémy (zjištěné na základě UAP, dotazníkového šetření s obcemi, pocitové mapy, terénních průzkumů a zpracované dokumentace – ÚPD, KoPÚ, studie aj.).

V Návrhové části bylo doporučeno řešení těchto prioritních problémů v území, a to v jak v hlavní části, tak i v kartách obcí. Některá témata byla podrobněji řešena v samostatných přílohách.

Grafická část

Obsah **grafické části** je popsán výše v úvodu v Obsahu dokumentace. Hlavní výkres obsahuje všechny návrhy v území navržené v rámci ÚSK, vymezení krajinných okrsků, varianty VD Skalička, plochy změn obcí obsažené v ÚAP a místa pořízení fotodokumentace z Doplnujících průzkumů a rozborů.

Zpřesněné vymezení typů krajín je obsahem samostatného výkresu **Zpřesněné vymezení typů krajín**. Výkres vymezení navržených změn ve využívání ploch zobrazuje veškeré návrhy, jejichž realizací by došlo ke změně současného využívání ploch. Jedná se o návrhy z tematických oblastí vodní a větrná eroze, vodní režim v krajině, ochrana přírody, brownfields a zemědělství.

Výkres jevů navržených na doplnění ÚAP obsahuje jevy návrhů, které doporučujeme k doplnění ÚAP. Jedná se o doplnění prvků jevům, které již v datové bázi ÚAP existují, a dále o nové jevy, které doposud v datové bázi neexistují, resp. je lze zařadit k jevům č. 118 (další záměry, pokud nejsou vyjádřeny jinou položkou) a 119 (další dostupné informace o území).

Výkres hodnot k doplnění do ÚAP obsahuje jevy zjištěné v rámci Doplnujících průzkumů a rozborů. Jedná se o doplnění prvků jevům, které již v datové bázi ÚAP existují, a dále o nové jevy, které doposud v datové bázi neexistují, resp. je lze zařadit k jevu č. 119 (další dostupné informace o území). Tematicky lze tyto jevy zařadit do skupin krajinné hodnoty, přírodní hodnoty, kulturní hodnoty, civilizační hodnoty a urbanistické a estetické hodnoty.

Přehledný **výkres celkového řešení** zobrazuje zjednodušeně umístění všech návrhů v SO ORP Hranice. Každý návrh byl zařazen do jedné z kategorií Návrh řešení potřeb člověka v krajině, Návrh ochrany a rozvoje krajiny a využití krajinných potenciálů a Návrh řešení problémů, snižování ohrožení a předcházení rizikům v krajině. Ve výkrese je rovněž zobrazeno vymezení krajinných okrsků a varianty VD Skalička.

Výkres **Zpřesněné vymezení typů krajín** přehledně zobrazuje zpřesněné vymezení krajinných typů včetně jejich označení a rovněž hranice a názvy krajinných okrsků na pozadí Základní mapy v měřítku 1:50 000.

Hlavní výkres – poldr Teplice (VD Skalička) detailně zobrazuje území navržené k vybudování VD Skalička. Výkres zobrazuje všechny dostupné varianty navrhovaného poldru / vodní nádrže, koridory nadmístního významu převzaté ze ZÚR a hodnoty a limity v území překrývající se s územím navrhovaného poldru, resp. vodní nádrže.

Ve **Výkrese vymezení navržených změn ve využívání ploch – poldr Teplice (VD Skalička)** jsou zobrazeny návrhy Územní studie krajiny, jejich realizací by došlo ke změně využívání ploch v lokalitě plánovaného poldru.

Výkres jevů navržených na doplnění ÚAP – poldr Teplice (VD Skalička) obsahuje jevy návrhů doporučené k doplnění ÚAP, které jsou umístěny v ploše navrhovaného vodního díla a nejbližším okolí. Jedná se o doplnění prvků jevům, které již v datové bázi ÚAP existují, a dále o nové jevy, které doposud v datové bázi neexistují, resp. je lze zařadit k jevům č. 118 (další záměry, pokud nejsou vyjádřeny jinou položkou) a 119 (další dostupné informace o území).

2 STANOVENÍ CÍLOVÉ VIZE KRAJINY

Zpracovatel vychází z podkladů krajského úřadu Olomouckého kraje uvedených v ÚAP a ZÚR Olomouckého kraje. Jako nejdůležitější podklad bylo využito vymezení krajiny kraje a dále tzv. krajinných oblastí, které podrobněji člení území kraje ve smyslu typologie krajiny a které je obsaženo v Územní studii krajiny pro území Olomouckého kraje.

2.1 OBECNÉ PŘEDPOKLADY A STANOVENÍ CÍLOVÉ VIZE KRAJINY

Zadání ÚSK Hranice předpokládá v návrhové části stanovení tzv. **cílové vize krajiny**. Uvedená formulace vychází ze zadání ÚSK vytvořeného na základě Společného metodického pokynu (MMR, MŽP). Cílová vize krajiny dle Evropské úmluvy o krajině respektuje přání a požadavky obyvatel týkající se charakteristických rysů krajiny, v níž žijí, formulované pro danou krajinu kompetentními veřejnými orgány.

Během zpracování ÚSK byl MMR předložen aktualizovaný překlad Evropské úmluvy o krajině (EÚoK), kde je termín „krajinné typy“ změněn na **krajiny** a významově zpřesnění nového znění překladu EÚoK spočívá v důrazu na stanovení „**cílových kvalit krajin**“, namísto původních „cílových charakteristik krajiny“.

Smyslem cílové vize je předložení principů, koncepčního pohledu, směřování, jakým směrem a čím řídit rozvoj území. Vize je uvedena prohlášením a základními úkoly ve smyslu zásad a představuje určitý koncepční nadhled, který propojuje jednotlivé aktivity rozvoje.

Stanovení cílové vize krajiny v souladu s Metodickým pokynem Zadání územní studie krajiny pro SO ORP definuje priority vývoje území ve vazbě na ZÚR. Zohledňuje především stav území včetně typů krajiny, hodnot, rizik a limitů v území a požadavky obyvatel, při nastavení vhodné formy spolupráce s veřejností.

Při definování vize krajiny můžeme hypoteticky využít zaužívané 4 typy scénářů budoucího rozvoje krajiny, které přistupují k opatřením na rozvoj krajiny odlišně, především s různou intenzitou:

Exploatační scénář

Klade důraz na zvýšení hospodářského využívání území. Ochrana a péče o krajinu není při plánování rozvoje území koncepčně rozvíjena. Tento scénář se v návrhu využití území (s výjimkou rozvoje urbanizovaných a produkčních ploch) podstatně neliší od současného stavu, spíše nastiňuje možná úskalí pokračování současných trendů rozvoje (větší degradace půd, vod, výstavba na orné půdě atd.).

Útlumový scénář

Nastiňuje vizi opouštění venkova a neřízeného útlumu využívání území s výjimkou rozvoje nadmístní infrastruktury. Ochrana a péče o krajinu není při plánování rozvoje území koncepčně rozvíjena. Pokles hospodářského a sociálního významu venkova je provázen jeho vylidňováním a postupnou ztrátou kulturních hodnot. Na neobhospodařovaných plochách dochází k samovolnému zarůstání krajiny ruderalními společenstvy a posléze lesem.

Integrovaný scénář

Koncepčně směřuje k harmonické a udržitelné krajině, reflektující šetrné formy exploatace, jakož i historický a přírodní potenciál území. K jeho dosažení je třeba vynaložit nejvíce energie (obsahuje velké množství změn a důležitou podmínkou jeho nastartování je i komplexní dotační politika). Zároveň klade velký důraz na spolupráci a koordinaci různých subjektů v území.

Segregační scénář

Vede k vytvoření polarizované krajiny, na jedné straně intenzivně využívané a na straně druhé důsledně chráněné ve vymezených částech. Nenavrhuje tak rozsáhlé změny využití území, předpokládá koncepční realizaci souboru ekostabilizačních opatření vedoucích ke zvýšení ochrany krajiny a jejích dílčích částí. Scénář je podmíněn dotační politikou zaměřenou na dílčí projekty rozvoje venkova.

Exploatační scénář je aktuálně převažující, ze kterého je nutno se řízeně posunout. Ne neřízeně k hypotetickému útlumovému (tento scénář, ale v historii české krajiny občas regionálně nastává, aktuálně spíše jen lokálně). Ale řízeně, kdy máme dvě varianty: 1. méně náročnou – tu představuje segregační scénář, 2. náročnější – tu představuje integrovaný scénář.

Návrhy ÚSK představují většinou návrhy spadající do integrovaného scénáře, menšinově segregačního (např. tvorba ÚSES nebo ekologicky stabilních ploch). Už pokud bychom splnili podmínky segregačního scénáře rozvoje, dojde k zásadnímu zlepšení stavu krajiny a tím i plnění jejich funkcí pro člověka (tj. ekosystémových služeb). Reálné naplňování kteréhokoli z obou žádoucích scénářů krajiny je pak závislé na aktivitě klíčových lokálních a regionálních aktérů – obcí, zemědělských podniků, vodohospodářských subjektů, orgánů ochrany přírody i konkrétních vlastníků. Podpora a realizační rámce těmto aktérům musí být vytvářena z oblasti územního plánování, při využití územně plánovací dokumentace (územní plán či adekvátní dokumenty pro vyšší územní jednotky, KoPÚ aj.). Zásadním aspektem naplňování opatření žádoucích rozvojových scénářů je maximální a systémově správné využívání dotačních prostředků.

2.2 CÍLOVÁ VIZE KRAJINY SO ORP HRANICE

Konečný výsledek procesu plánování činností v krajině (tj. realizace žádoucích scénářů rozvoje krajiny) představuje **cílová vize krajiny**. Kromě výsledku procesu představuje cílová vize krajiny rovněž prvotní vodítko pro přípravu opatření, tj. fakticky je ideovou osou celého procesu plánování – realizace opatření (=naplňování žádoucích scénářů rozvoje).

Správní obvod ORP Hranice představuje krajinný prostor rozkládající se podél řeky Bečvy a v Moravské Bráně mezi Oderskými vrchy na západě a Podbeskydskou pahorkatinou na východě. Cílem v krajině je směřování rozvoje území tak, aby jeho budoucí podoba **zachovávala a rozvíjela stávající kvality a hodnoty a eliminovala existující narušení**, a to z pohledu zachování, ochrany a respektování přírodních podmínek, **zachování historických a kulturních hodnot a rozvoje kulturní kvality území**. Cílem je vytváření **harmonického vztahu kulturní krajiny a přírodního prostředí**, harmonického vztahu kulturních objektů vzájemně v interakci s respektováním souladu s měřítkem krajiny a kulturních prvků, estetické a přírodní hodnoty, typických dominant a forem.

Z rámcově vymezené cílové vize krajiny vychází v obecné rovině následující úkoly:

- Preferovat a aktivně vytvářet soulad vztahů kulturního prostředí a jeho přírodního rámce, zachovávat přírodní a kulturní hodnoty vytvářející estetickou kvalitu a rozvíjet potenciál krajiny.
- Dosažení harmonie kulturního a přírodního prostředí vhodnými způsoby členění rozsáhlých půdních bloků, doplněním doprovodné zeleně do krajiny, ochranou a obnovou vodních ploch, renaturalizací a revitalizací vybraných částí vodních toků, zvýšení retenční schopnosti krajiny.
- Ochrana přírody a krajiny.
- Respektovat kulturní dominanty v krajině a zachovávat jejich nerušené uplatnění.
- Chránit dochované obrazy sídel vynikající souladem stavebních objektů, a to jak z hlediska jejich výrazu, tak z hlediska prostorového uspořádání a orientace, charakteru střech a ploch v okolí jednotlivých objektů.
- Chránit historicky, architektonicky cenné partie zástavby, jednotlivých stavebních objektů, jejich souborů nebo tam, kde je zachováno jejich historického prostorového uspořádání s cílem zachování historické stopy a specifík osídlení a tradičních forem zástavby.
- Zachovávat, chránit a požadovat vznik tradičních humen se zahradami a zrostlou zelení v okrajích sídel.
- Zajistit a na úrovni územního plánu zpřesnit ochranu hodnot krajinného rázu, doplnit tyto hodnoty o specifika míst dané obce a stanovit podmínky jejich ochrany vhodnou regulací a opatřeními.
- Podporovat vytváření přírodního prostředí v okolí vodních toků, rybníků, lesů, vhodně doplnit a chránit VKP a přírodní a přírodě blízké segmenty krajiny.
- Zvýšení schopnosti retence vody v krajině, zpomalení odtoku vod, zadržování vody.
- Renaturalizace (obnovení původního přírodního stavu po skončení nějakého lidského zásahu) vhodných částí krajiny.

2.3 STANOVENÍ CÍLOVÉ VIZE KRAJINY A PRIORIT VÝVOJE ÚZEMÍ VE VAZBĚ NA ZÚR OLOMOUCKÉHO KRAJE A ÚZEMNÍ STUDII KRAJINY PRO ÚZEMÍ OLOMOUCKÉHO KRAJE A ZPŘESNĚNÍ TYPŮ KRAJIN A CÍLOVÝCH CHARAKTERISTIK KRAJINY

SO ORP Hranice spadá v souladu se ZÚR Olomouckého kraje do **tří krajinných celků**, a to:

- I. Moravská brána,
- J. skupina Valašské Podbeskydí a
- N. skupina Jesenicko-Oderských vrchů

V těchto třech krajinných celcích se celkově nachází dle ÚSK OIK 25 dílčích částí (tj. oddělených polygonů) 11 různých **krajinných typů** (typů oblastí se shodnou cílovou charakteristikou krajiny¹), a to:

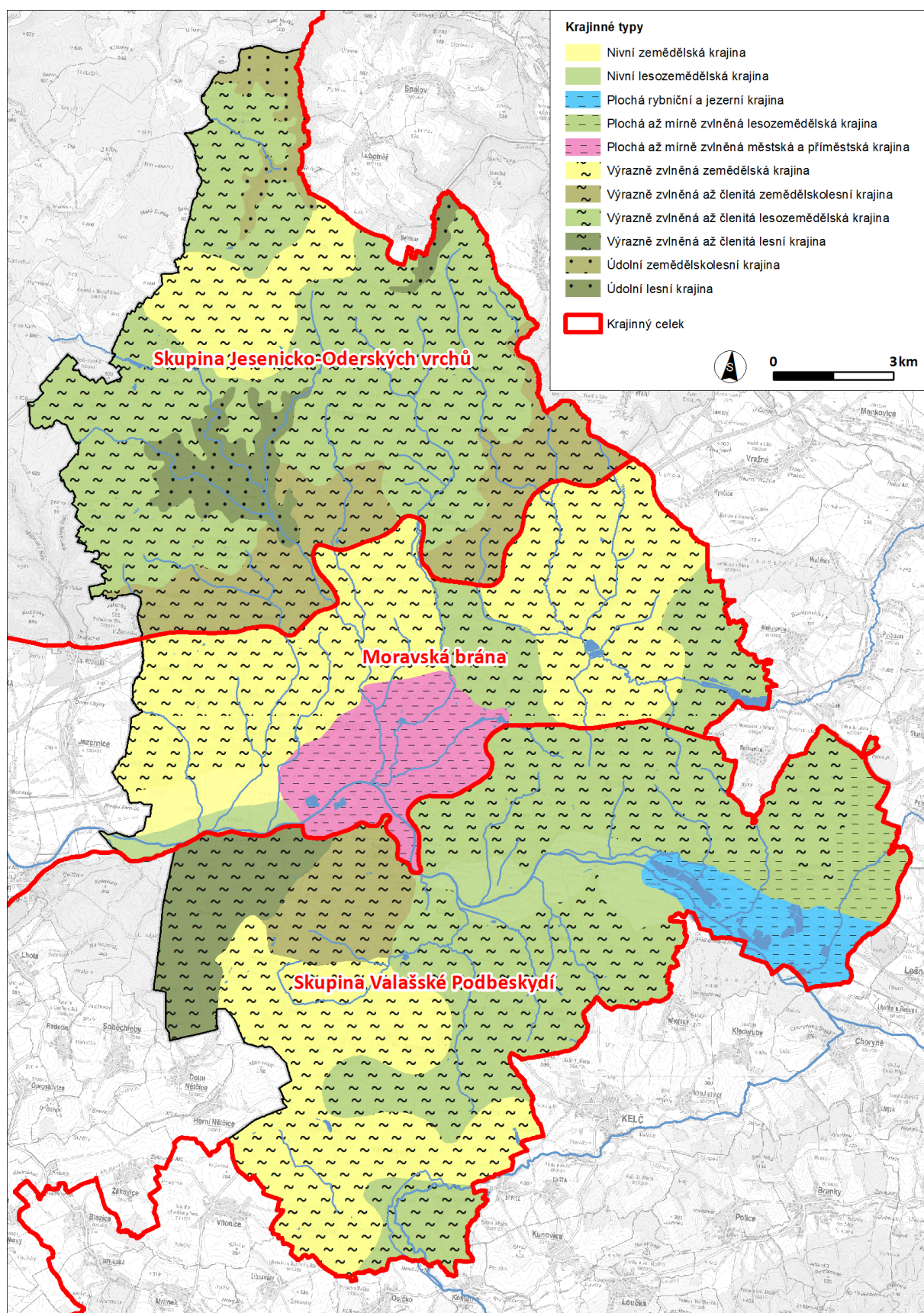
1. Nivní lesozemědělská
2. Nivní zemědělská
3. Plochá až mírně zvlněná lesozemědělská
4. Plochá až mírně zvlněná městská a příměstská
5. Plochá rybníční a jezerní
6. Výrazně zvlněná až členitá lesní
7. Výrazně zvlněná až členitá lesozemědělská
8. Výrazně zvlněná až členitá zemědělskolesní
9. Výrazně zvlněná zemědělská
10. Údolní lesní
11. Údolní zemědělskolesní

Vymezení krajinných typů vychází z Územní studie krajiny na území Olomouckého kraje. Jejich plošné vymezení zůstalo zachováno a na základě ověření jejich charakteristik bylo pro potřeby této studie zpřesněno. Z mapy níže je patrné, že jeden krajinný typ se může v zájmovém území vyskytovat ve více částech/polygonech/segmentech (např. nivní lesozemědělská krajina – viz mapa).

Tyto krajinné typy jsou vymezeny na obrázku níže.

---

¹ Dle Územní studie krajiny pro území Olomouckého kraje, včetně návrhu opatření v souvislosti s adaptací na změny klimatu

Obrázek 1: Krajinné celky a krajinné typy na území SO ORP Hranice

Cílová vize krajiny jednotlivých **krajinných typů** (oblastí se shodnou cílovou charakteristikou krajiny) dle ZÚR² a Územní studie krajiny pro území Olomouckého kraje:

V této části jsou uvedeny zásady/pravidla pro dosažení cílové charakteristiky/vize³ krajiny v daném krajinném typu na území SO ORP Hranice.

Ty jsou v rámci Územní studie krajiny pro území Olomouckého kraje navrženy obecněji pro celé území Olomouckého kraje, proto byly pro potřeby ÚSK SO ORP Hranice ověřeny, zpřesněny a zkonkretizovány. Vychází se z nich rovněž při stanovení konkrétnějších doporučení pro jednotlivé krajinné okrsky.

S pomocí vymezených krajinných oblastí a krajinných typů byly vymezeny krajinné okrsky. Jejich vymezení a doporučení je podrobněji uvedeno v kap. 6.

1. Nivní lesozemědělská

Základní charakteristika dle ÚS OIK	Rovinatá, přirozená záplavová území v údolí řeky Bečvy s převážně zemědělským využitím a významným zastoupením lužních lesů. Charakteristickým prvkem je řeka Bečva původně se přirozeně větvící do více ramen. Pouze méně rozsáhlé nebo okrajové části sídel.
Obce	Hranice, Klokočí, Ústí, Černotín, Skalička, Zámrsky, Špičky
Oblast	Požadavky dosažení cílové charakteristiky krajiny
Zemědělství	Preference trvalých travních porostů a extenzivní využití, rozčlenění bloků orné půdy (zejm. pásy trvalé vegetace a sítě účelových komunikací), zohlednění zájmů ochrany přírody (MZCHÚ, ÚSES a VKP niva)
Lesní hospodářství	Preference mimoprodukčních funkcí lesů (především ekologické a vodohospodářské), případně zalesňování dalších vhodných ploch v souladu se zájmy ochrany přírody a krajiny a protipovodňové ochrany např. v rámci ÚSES
Vodní hospodářství	Výběr a následná realizace VD Skalička, realizovat přírodě blízká revitalizační a protipovodňová opatření na vodních tocích a okolní krajině, minimalizace působení migračních bariér na tocích, případné umísťování nových vodních ploch dle individuálního posouzení jejich vodohospodářského významu ve vztahu k zájmům ochrany přírody a krajiny
Urbanistický rozvoj	Pouze nízký podíl zastavěných ploch, rozvoj daných částí sídel (Černotín, Rybáře) limitovaný možnostmi protipovodňových opatření a ochranou přírody. Další rozvoj sídel v nivě Bečvy nelze doporučit.
Doprava	Redukce prostorových zásahů nových dopravních staveb do území na nezbytně nutnou míru a jejich maximální možné přizpůsobení potřebám protipovodňové ochrany a zájmům ochrany přírody a krajiny. Řešit úpravy dopravní obslužnosti vyvolané případnou realizací VD Skalička.
Těžba nerostů	Povrchová těžba nivních sedimentů (šterkopísků) přípustná pouze v případě,

² Dle Územní studie krajiny pro území Olomouckého kraje, včetně návrhu opatření v souvislosti s adaptací na změny klimatu

³ Namísto cílové charakteristiky krajiny lze použít v souladu s překladem Evropské úmluvy o krajině také pojem „cílová kvalita krajiny“. Cílová kvalita je v podstatě vizí, a proto není v zásadním rozporu s původním termínem.

	že nedojde k závažnějším konfliktům se zájmy ochrany přírody a krajiny a protipovodňové ochrany. Nedoporučena je těžba ložiska Hustopeče-Zámrsky v důsledku střetu s PP a EVL Hustopeče – Štěrkáč a VD Skalička.
Energetika a spoje	Redukce prostorových zásahů staveb a zařízení do území na nezbytně nutnou míru (koridory technických sítí a s nimi přímo souvisící bodové stavby, nikoliv plošně rozsáhlejší areálová zařízení technické vybavenosti)
Cestovní ruch a rekreace	Rozvoj "měkkých" forem rekreačního využití bez areálových zařízení a staveb s negativními vlivy na zájmy ochrany přírody a krajiny a protipovodňové ochrany. Zohlednit přítomnost VD Skalička. Omezení rozšiřování zahrádkových osad v záplavovém území řeky Bečvy.
Požadavky na uspořádání a využití území	<ul style="list-style-type: none"> • Vymezit linii zastavitelných ploch obcí s ohledem na přirozené záplavové území a ochranu údolních niv; rozvoj sídel omezit na plochy doplňující zastavěné území se zajištěnou protipovodňovou ochranou. • V nezastavěném území vytvářet územní podmínky pro revitalizaci vodních toků a navazujících nivních ekosystémů, pro celkově pestřejší strukturu využití s vyšším zastoupením lužních lesů a zatravněných ploch a pro šetrné formy rekreačního využití.

2. Nivní zemědělská

Základní charakteristika dle ÚS OIK	Rovinatá, přirozená záplavová území v údolí řeky Bečvy s výrazně převažujícím zemědělským využitím. Pouze méně rozsáhlé nebo okrajové části sídel.
Obce	Hranice (Rybáře, Slavíč), Klokočí
Oblast	Požadavky dosažení cílové charakteristiky krajiny
Zemědělství	Preference trvalých travních porostů a extenzivní využití, rozčlenění bloků orné půdy (zejm. pásy trvalé vegetace a sítí účelových komunikací), zohlednění zájmů ochrany přírody (ÚSES a VKP niva)
Lesní hospodářství	Bezlesý krajinný typ
Vodní hospodářství	Realizace přírodě blízkých protipovodňová opatření v krajině, případné umísťování nových vodních ploch dle individuálního posouzení
Urbanistický rozvoj	Pouze nízký podíl zastavěných ploch, rozvoj limitovaný možnostmi protipovodňových opatření. Další rozvoj sídel v nivě Bečvy nelze doporučit.; podpora revitalizace málo/nevyužívaných staveb a areálů (brownfields) a jejich začlenění do krajiny
Doprava	Zachování prostupnosti krajiny pro člověka
Těžba nerostů	Nejsou vymezena ložiska nerostných surovin
Energetika a spoje	Redukce prostorových zásahů staveb a zařízení do území na nezbytně nutnou míru (koridory technických sítí a s nimi přímo souvisící bodové stavby, nikoliv plošně rozsáhlejší areálová zařízení technické vybavenosti)
Cestovní ruch a rekreace	Zachování prostupnosti krajiny pro člověka
Požadavky na uspořádání a využití území	<ul style="list-style-type: none"> • Vymezit linii zastavitelných ploch obcí s ohledem na přirozené záplavové území a ochranu údolních niv; rozvoj sídel omezit na plochy doplňující zastavěné území se zajištěnou protipovodňovou ochranou. • V nezastavěném území vytvářet územní podmínky pro revitalizaci vodních toků a navazujících nivních ekosystémů, pro celkově pestřejší strukturu využití s vyšším zastoupením lužních lesů a zatravněných ploch a pro šetrné formy rekreačního využití.

3. Plochá až mírně zvlněná lesozemědělská

Základní charakteristika dle ÚS OIK	Málo členitá až rovinatá území s převažujícím zemědělským využitím a sídly Hustopeče a Poruba. Málo rozsáhlá, avšak v charakteru krajiny významně se projevující plocha lesů.
Obce	Hustopeče nad Bečvou
Oblast	Požadavky dosažení cílové charakteristiky krajiny
Zemědělství	Převažující intenzivní využití s ohledem na potřeby protierozní ochrany půdy (např. rozčlenění bloků orné půdy) a podporování ekologické stability krajiny (např. biokoridory a interakční prvky)
Lesní hospodářství	Pouze větší plocha Černý les u Hustopečí n. B., podpora mimoprodukčních funkcí lesů (biologická, krajinnotvorná, rekreační...); možné je lokální maloplošné zalesňování vhodných ploch v souladu se zájmy ochrany přírody a krajiny a protierozní ochrany (zejm. v rámci ÚSES)
Vodní hospodářství	Možná menší přírodě blízká protipovodňová a protierozní opatření v krajině. Ochrana a rozvoj okolí rybníků Magdalenka a Malý Křivoš
Urbanistický rozvoj	Limitovaný potřebami ochrany ZPF a PUPFL a možnostmi stávající urbánní struktury, kterou lze doplnit využitím nezastavěných ploch uvnitř sídel a ploch na zastavěném území bezprostředně navazujících
Doprava	Zachování dopravní prostupnosti krajiny pro pěší a cyklisty
Těžba nerostů	Bez vymezených ložisek NS
Energetika a spoje	Případné umísťování plošně rozsáhlejších areálových zařízení technické vybavenosti dle individuálního posouzení míry negativních zásahů do krajiny
Cestovní ruch a rekreace	Podpora dopravní prostupnosti krajiny pro pěší a cyklisty.
Požadavky na uspořádání a využití území	<ul style="list-style-type: none"> • Rozvoj Hustopečí a Poruby usměřňovat tak, aby zohledňoval celkový charakter sídel a organicky navazoval na jejich historický vývoj • V nezastavěném území vytvářet územní podmínky pro pestřejší strukturu využití, a to především v erozně ohrožených plochách a na méně hodnotné zemědělské půdě

4. Plochá až mírně zvlněná městská a příměstská

Základní charakteristika dle ÚS OIK	Málo členité až rovinaté území s převažujícími plochami zastavěného území města Hranice a s navazujícími nezastavěnými plochami s různorodou, převážně však pestrá strukturou využití.
Obce	Hranice
Oblast	Požadavky dosažení cílové charakteristiky krajiny
Zemědělství	Preference pestré struktury a multifunkčního využití zohledňující polohu v těsném zázemí sídla Hranic, podporovat rekreační funkci krajiny
Lesní hospodářství	Minimální plochy lesů, zejména ve vazbě na Bečvu. Výrazná preference mimoprodukčních funkcí lesů (především rekreační, ekologické a vodohospodářské). Důsledné zachovávání stávajících lesních ploch.
Vodní hospodářství	Chránit stávající drobné vodní plochy (Pískáč, Tofa) a rozvíjet rekreační funkce v jejich okolí.
Urbanistický rozvoj	Nové rozvojové plochy vymezovat mimo záplavová území a přiměřeně k potřebám ochrany ZPF a protipovodňové ochrany; podpora odstraňování nevyužívaných staveb a areálů (brownfields) a jejich případné konverze na nezastavěná území.

Doprava	Doprava: koordinovaně ve vazbě na celkový urbanistický rozvoj
Těžba nerostů	Výhledově zajistit v rámci rekultivací vhodné začlenění stávajících těžných lokalit do krajiny města, podpořit začlenění do systému ÚSES a prověřit možnosti rozvoje rekreačních funkcí po ukončení těžby NS.
Energetika a spoje	Bez doporučení
Cestovní ruch a rekreace	Podporovat šetrnou příměstskou rekreaci, cyklodopravu, rekreační funkce podél Bečvy a ve vazbě na vodní plochy.
Požadavky na uspořádání a využití území	<ul style="list-style-type: none"> Rozvoj města Hranice usměrňovat tak, aby zohledňoval celkový charakter a organicky navazoval na jeho historický vývoj, zachování kompaktnosti sídla, omezení výrazně do volné krajiny vybíhajících či se stávající zástavbou vůbec územně nesouvisících zastavitelných ploch V nezastavěném území vytvářet územní podmínky pro pestrout strukturu využití a pro šetrné formy rekreačního využití

5. Plochá rybníční a jezerní

Základní charakteristika dle ÚS OIK	Plochá krajina s rozsáhlejšími soustavami větších vodních ploch (rybníků a zatopených prostorů po těžbě) a navazujícím územím s proměnlivým využitím.
Obce	Hustopeče nad Bečvou, Milotice nad Bečvou
Oblast	Požadavky dosažení cílové charakteristiky krajiny
Zemědělství	Vhodná struktura s ohledem na zájmy ochrany přírody a krajiny a riziko nadměrné eutrofizace vodních nádrží, v nádržích přiměřený chov ryb, podpora travních porostů v nivě Bečvy
Lesní hospodářství	Preference mimoprodukčních funkcí lesů (především ekologické a vodohospodářské), event. zalesňování dalších vhodných ploch v souladu se zájmy ochrany přírody a krajiny, protipovodňové ochrany a ochrany kvality vody v nádržích (např. v rámci ÚSES)
Vodní hospodářství	Využívání vodních nádrží v souladu se zájmy ochrany přírody a krajiny a s jejich vodohospodářským a rekreačním významem, vhodná revitalizační opatření (např. minimalizace působení migračních bariér na tocích), případné umísťování plošně rozsáhlejších nových vodních ploch dle individuálního posouzení. Výběr vhodné varianty VD Skalička. Sladit se zájmy těžby štěrkopísků.
Urbanistický rozvoj	Krajina mimo sídla. Případné nové plochy zástavby nejsou doporučené, ojedinele výhradně mimo přirozená záplavová území a v přímé návaznosti na stávající zastavěná území.
Doprava	Omezení prostorových zásahů nových dopravních staveb do území na nezbytně nutnou míru a jejich maximální možné přizpůsobení rekreačnímu využití území a zájmům ochrany přírody a krajiny. Zachovat prostupnost území pro pěší, cyklisty apod.
Těžba nerostů	Povrchová těžba nivních sedimentů (štěrkopísků) přípustná pouze v případě, že nedojde k závažnějším konfliktům se zájmy ochrany přírody a krajiny a protipovodňové ochrany. Nedoporučena je těžba ložiska Hustopeče-Zámrsy v důsledku střetu s PP a EVL Hustopeče – Štěrkáč a VD Skalička.
Energetika a spoje	Redukce prostorových zásahů staveb a zařízení do území na nezbytně nutnou míru.
Cestovní ruch a rekreace	Rozvoj rekreačního využití s případnými stavbami a areálovými zařízeními bez

	negativních vlivů na zájmy ochrany přírody a krajiny. Zajistit prostupnost krajiny pro pěší a cyklisty.
Požadavky na uspořádání a využití území	<ul style="list-style-type: none"> • Případné nové plochy zástavby nejsou doporučené, ojediněle výhradně mimo přirozená záplavová území a v přímé návaznosti na stávající zastavěná území. • V nezastavěném území v návaznosti na vodní plochy vytvářet územní podmínky pro pestrout strukturu využití a pro šetrné formy rekreace.

6. Výrazně zvlněná až členitá lesní

Základní charakteristika dle ÚS OIK	Členité území s různě se prolínajícími hřbety a údolími, celoplošně zalesněné
Obce	Paršovice, Hranice (Rybáře)
Oblast	Požadavky dosažení cílové charakteristiky krajiny
Zemědělství	Bez zemědělských ploch
Lesní hospodářství	Preference mimoprodukčních funkcí lesů - biologická, krajinnotvorná, rekreační, ochrana před sesuvy; Zajištění přirozené druhové sklady.
Vodní hospodářství	Podpora zadržování vody v lesích.
Urbanistický rozvoj	Nenacházející se zde sídla.
Doprava	Zachovat dopravní napojení ve směru na hrad Helfštýn, údržba pěších a cyklistických tras.
Těžba nerostů	Monitoring a prevence sesuvů.
Energetika a spoje	Neumísťovat koridory technické infrastruktury ovlivňující negativně KR.
Cestovní ruch a rekreace	Podporovat a rozvíjet propojení pěšími a cyklistickými trasami ve směru na hrad Helfštýn. Podpora rekreačních funkcí lesů.
Požadavky na uspořádání a využití území	<ul style="list-style-type: none"> • Zachování současného stavu, zajištění přirozené druhové sklady lesních porostů

7. Výrazně zvlněná až členitá lesozemědělská

Základní charakteristika dle ÚS OIK	Členitá území s různě se prolínajícími hřbety a údolími, s převažujícím zemědělským využitím, s proměnlivým, avšak v charakteru krajiny významně se projevujícím zastoupením lesů, a většinou i se sídly převážně venkovského typu s navazující maloplošnou strukturou zemědělského využití.
Obce	Provodov, Horní Újezd, Všechnovice, Rouské, Malhotice, Býškovice, Opatovice, Horní Těšice, Dolní Těšice, Ústí, Skalička, Zámrsky, Černotín, Špičky, Milotice n. B., Hustopeče n. B., Bělotín, Polom, Hranice, Partutovice, Potštát, Střítež nad Ludinou, Jindřichov, Luboměř pod Strážnou
Oblast	Požadavky dosažení cílové charakteristiky krajiny
Zemědělství	Posilování pestrosti struktury využití s významným zastoupením trvalých travních porostů, příp. i ovocných sadů, podpora protierozní ochrany půdy
Lesní hospodářství	Důraz na mimoprodukční funkce lesů (biologická, krajinnotvorná, rekreační...); případná zalesňování vhodných ploch v souladu se zájmy ochrany přírody a krajiny a protierozní ochrany (např. ve vazbě na ÚSES)
Vodní hospodářství	Vodná přírodě blízká revitalizační opatření, přírodě blízká protipovodňová a protierozní opatření v krajině, podpora retence vody v krajině
Urbanistický rozvoj	Limitovaný potřebami ochrany ZPF a PUPFL a možnostmi stávající urbánní struktury, kterou lze doplnit využitím nezastavěných ploch uvnitř sídel a

	ploch na zastavěné území bezprostředně navazujících, efektivnější využití dnes nevyužívaných nebo málo využívaných areálů
Doprava	Zajištění dopravní prostupnosti krajiny pro pěší a cyklisty
Těžba nerostů	Možná dle individuálního posouzení míry negativních zásahů do krajiny. Vhodná rekultivace a začlenění těžných lokalit (Hranice, Černotín) do krajiny, vazba na ÚSES, případně vymezení MZCHÚ. Podpora rekreační funkce.
Energetika a spoje	Případné umísťování výraznějších zařízení technické vybavenosti převážně mimo lesní prostředí a dle individuálního posouzení míry negativních zásahů do krajiny
Cestovní ruch a rekreace	Podpora rozvoje "měkkých" forem rekreačního využití
Požadavky na uspořádání a využití území	<ul style="list-style-type: none"> Rozvoj sídel usměrňovat tak, aby zohledňoval celkový charakter a historický vývoj sídel, zachování kompaktnosti sídel, omezení výrazně do volné krajiny vybíhajících či se stávající zástavbou vůbec územně nesouvisících zastavitelných ploch V nezastavěném území vytvářet územní podmínky pro pestřejší strukturu využití, a to především v erozně ohrožených plochách a na méně hodnotné zemědělské půdě, pro revitalizace vodních toků a jejich povodí a pro šetrné formy rekreačního využití

8. Výrazně zvlněná až členitá zemědělskolesní

Základní charakteristika dle ÚS OIK	Výrazně zvlněná až členitá, kompaktně působící až mírně strukturovaná krajina s převahou lesního prostředí, doplněného plochami zemědělské půdy s možnými různými způsoby využití, sídla venkovského typu
Obce	Teplice n. B., Paršovice, Hranice (Valšovice, Lhotka, Uhřínov), Olšovec, Radíkov, Střítež n. L., Jindřichov, Blotín
Oblast	Požadavky dosažení cílové charakteristiky krajiny
Zemědělství	Posilování pestrosti struktury využití s významným zastoupením trvalých travních porostů a sadů, podpora protierozní ochrany půdy.
Lesní hospodářství	Podpora mimoprodukčních funkcí lesů, zalesňování vhodných ploch v souladu se zájmy ochrany přírody a krajiny a protierozní ochrany. Vhodné budoucí začlenění lomu Hrabůvka do krajiny.
Vodní hospodářství	Vhodná přírodě blízká revitalizační opatření na převážně drobných vodních tocích. Případné umísťování plošně rozsáhlejších nových vodních ploch dle individuálního posouzení jejich vodohospodářského významu, podpora zadržování vody v krajině.
Urbanistický rozvoj	Malý podíl sídel. Rozvoj limitovaný potřebami ochrany ZPF a PUPFL, přednostně využít nezastavěné plochy uvnitř sídel a plochy na zastavěné území bezprostředně navazujících; podpora individuálních řešení konverze nevyužívaných areálů (brownfields).
Doprava	Redukce prostorových zásahů nových dopravních staveb do území na nezbytně nutnou míru.
Těžba nerostů	Výhledově vhodně rekultivovat plochy po těžbě nerostných surovin u lomu Nejdek a Hrabůvka, využít přírodě blízké formy rekultivací a začlenění zejména lomu Hrabůvka do krajiny, umožnit vytvoření vodních ploch.
Energetika a spoje	Při lokalizaci koridorů technické infrastruktury respektovat ochranu krajinných vedut a suterénů, neboť uvedené lokality se nacházejí na

	exponovaných svazích nad Moravskou bránou.
Cestovní ruch a rekreace	Podpora rozvoje "měkkých" forem rekreačního využití bez areálových zařízení. Podporovat prostupnost krajiny pro člověka.
Požadavky na uspořádání a využití území	<ul style="list-style-type: none"> • Rozvoj sídel usměrňovat musí zohledňovat celkový charakter a historický vývoj sídel. Zachování kompaktnosti sídel Teplice nad Bečvou a Valšovice • V nezastavěném území vytvářet územní podmínky pro pestřejší strukturu využití, a to především v erozně ohrožených plochách a na méně hodnotné zemědělské půdě, pro revitalizace vodních toků a jejich povodí.

9. Výrazně zvládnutá zemědělská

Základní charakteristika dle ÚS OIK	Poměrně členitá území s různě se prolínajícími hřbety a údolími a s výrazně dominantním zemědělským využitím s rozsáhlými bloky orné půdy a často zatravněnými nejpříkřejšími partiemi svahů. Sídla venkovského typu s navazující maloplošnou strukturou zemědělského využití.
Obce	Horní Újezd, Všechnovice, Rouské, Býskovice, Rakov, Opatovice, Malhotice, Paršovice, Potštát, Bělotín, Polom, Milenov, Klokočí, Olšovec, Hranice (Drahotuše, Velká, Slavíč), Střítež n. L.
Oblast	Požadavky dosažení cílové charakteristiky krajiny
Zemědělství	Posilování pestrosti struktury využití s významným zastoupením trvalých travních porostů a sadů, podpora protierozní ochrany půdy
Lesní hospodářství	Zalesňování vhodných ploch v souladu se zájmy ochrany přírody a krajiny a ochrany ZPF (zejm. v rámci ÚSES)
Vodní hospodářství	Vhodná revitalizační opatření (např. obnova koryt zatrubněných toků), případné umísťování nových vodních ploch pro zadržení vody v krajině. Přírodě blízká protipovodňová a protierozní opatření v krajině.
Urbanistický rozvoj	Při rozvoji sídel zajistit ochranu ZPF, využívat nezastavěných ploch uvnitř sídel a ploch na zastavěném území bezprostředně navazujících; podpora řešení konverze nevyužívaných areálů (brownfields) a jejich vhodné začlenění do krajiny.
Doprava	Doprava: redukce prostorových zásahů nových dopravních staveb do území na nezbytně nutnou míru. Podporovat prostupnost území krajiny pro člověka.
Těžba nerostů	Dle individuálního posouzení míry negativních zásahů do krajiny
Energetika a spoje	Případné umísťování plošně rozsáhlejších areálových zařízení technické vybavenosti dle individuálního posouzení míry negativních zásahů do krajiny
Cestovní ruch a rekreace	Podpora rozvoje "měkkých" forem rekreačního využití.
Požadavky na uspořádání a využití území	<ul style="list-style-type: none"> • Rozvoj sídel usměrňovat tak, aby zohledňoval celkový charakter sídel a organicky navazoval na jejich historický vývoj - zachování kompaktnosti sídla, omezení výrazně do volné krajiny vybíhajících či se stávající zástavbou vůbec územně nesouvisících zastavitelných ploch • V nezastavěném území vytvářet územní podmínky pro pestrou strukturu využití, a to především v erozně ohrožených plochách a na méně hodnotné zemědělské půdě, pro revitalizace vodních toků a jejich povodí a pro šetrné formy rekreačního využití

10. Údolní lesní

Základní charakteristika dle ÚS OIK	Členitá území výrazných údolních zářezů, víceméně celoplošně zalesněná. Charakteristickými prvky jsou vodní toky.
Obce	Jindřichov, Potštát, Olšovec, Radíkov, Partutovice
Oblast	Požadavky dosažení cílové charakteristiky krajiny
Zemědělství	Bez zemědělských ploch
Lesní hospodářství	Preference mimoprodukčních funkcí lesů - biologická, krajinotvorná, rekreační, ochrana před sesuvy; Zajištění přirozené druhové sklady.
Vodní hospodářství	Podpora zadržování vody v lesích, přírodě blízké revitalizace vodních toků a protipovodňová opatření. Územní rezerva LAPV Podlesný mlýn.
Urbanistický rozvoj	Zvětšování zastavěného území Boňkova je nežádoucí.
Doprava	Zachování současného stavu. Vazba na ÚR Podlesný mlýn
Těžba nerostů	Nejsou vymezena ložiska nerostných surovin
Energetika a spoje	Neumísťovat koridory technické infrastruktury ovlivňující negativně KR.
Cestovní ruch a rekreace	Podporovat a rozvíjet propojení pěšími a cyklistickými trasami.
Požadavky na uspořádání a využití území	<ul style="list-style-type: none"> Zachování současného stavu, zajištění přirozené druhové sklady lesních porostů

11. Údolní zemědělskolesní

Základní charakteristika dle ÚS OIK	Členité území výrazných údolních zářezů s výrazně převažujícími lesy, Charakteristickými prvky jsou také menší vodní toky.
Obce	Luboměř p. S., Potštát
Oblast	Požadavky dosažení cílové charakteristiky krajiny
Zemědělství	Bez zemědělských ploch
Lesní hospodářství	Preference mimoprodukčních funkcí lesů - biologická, krajinotvorná, rekreační; Zajištění přirozené druhové sklady.
Vodní hospodářství	Podpora zadržování vody v lesích, zachování přírodě blízkého stavu vodních toků (Lipenský a Něžčinský).
Urbanistický rozvoj	Bez zastavěných území.
Doprava	Zachování současného stavu.
Těžba nerostů	Nejsou vymezena ložiska nerostných surovin
Energetika a spoje	Neumísťovat koridory technické infrastruktury ovlivňující negativně KR.
Cestovní ruch a rekreace	Podporovat a rozvíjet propojení pěšími a cyklistickými trasami.
Požadavky na uspořádání a využití území	<ul style="list-style-type: none"> Zachování současného stavu, zajištění přirozené druhové sklady lesních porostů

3 NÁVRH OCHRANY A ROZVOJE HODNOT KRAJINY A VYUŽITÍ KRAJINNÝCH POTENCIÁLŮ

3.1 NÁVRH OPATŘENÍ NA OCHRANU PŘÍRODNÍCH HODNOT

Kapitola staví na výsledcích předcházející analytické části ÚSK (Průzkumy a rozborů ÚSK, Ekotoxa 2018), kde byly vymezeny obce s největšími problémy v tématu ochrana přírody v SO ORP Hranice⁴. Použitá metodika odpovídá postupům použitým zpracovatelem v dříve zpracovaných územních studiích (SO ORP Roudnice n. L., Veselí n. M., Vodňany, Šternberk, Opava a Znojmo).

V kapitole jsou představeny **návrhy opatření** pro zachování a zlepšení stavu přírodních hodnot a doporučení pro jednotlivé typy návrhů. Základním výstupem návrhové části jsou Karty obcí s návrhy, obrazová příloha Ochrana přírody a ukázkové vrstvy Ekologicky stabilnějších ploch a Ekologicky stabilnějších linií (plochy a směry, kde je vhodné provést opatření, viz výkresy návrhů a datové výstupy ÚSK). V textu níže jsou návrhy opatření popsány obecně, v Kartách obcí jsou specifikovány pro každou obec zvlášť.

Návrh má přinést podnět pro vizi optimálnějšího fungování krajiny pro horizont několika desetiletí; nebere tedy ohled na současné dotační podmínky v zemědělství a lesnictví. Základem při tvorbě návrhů byl ekosystémový přístup ke krajině⁵. Hlavním cílem je zajistit v krajině dostatek prostoru pro přírodní biotopy a související ekosystémové služby⁶.

Základními složkami pro kvalitní přírodní prostředí jsou voda a půda, resp. způsob jejich využívání. Hodnoty týkající se vody a půdy jsou uvedeny v kap. Návrh řešení potřeb člověka v krajině.

3.1.1 *Shrnutí problémů z Doplňujících průzkumů a rozborů*

Návrhová část ÚSK se v tématu ochrana přírody soustředí, jak už bylo uvedeno výše, na obce s nejhorším hodnocením vzhledem k pěti parametrům ochrany přírody:

- Počet obcí s KES poukazujícím na velmi nízkou ekologickou stabilitu: 6 obcí (cca 19 % obcí z SO ORP), dalších 15 (47 %) má území málo stabilní (KES 0,4 – 0,8)
- Počet obcí s hodnocením 3 v kategorii rozloha zvláště chráněných území: 24 obcí (75 % obcí)
- Počet obcí s trendem snižování výměry ekologicky stabilních ploch: 1 obec - Milenov, dalších 14 obcí menší snižování výměry (tj. negativní trend z hlediska přírodních hodnot)

---

⁴ Detailní hodnocení pro jednotlivé obce je uvedeno v Tabulce problémů, příloze Průzkumů a rozborů ÚSK (Ekotoxa, 2018).

⁵ Ekosystémový přístup se soustředí nejen na ochranu druhů, ale také biotopů a tvorbu ekosystémových služeb v krajině (Machar, Drobilová 2012; de Groot et al. 2010). Zásadní roli zde hraje vytvoření vhodné kombinace land use a krajinných prvků – jsou to plochy, které sice přednostně neslouží k produkci tržních plodin a dřeva, avšak další ekosystémové služby, které poskytují, jsou zásadní a jejich hodnota je vysoká. Základní klasifikaci a finanční ocenění neproduktivních ekosystémových služeb, mezi které se řadí např. zadržování vody, snižování znečištění a také podpora biodiverzity, je možné dohledat např. ve Vačkář et al. (2014, str. 18).

⁶ **Územní studie krajiny se nezabývá zakládáním a managementem přírodních ploch;** je to dáno jejím zaměřením. V této kapitole je tedy řešena otázka ochrany stávajících přírodních hodnot a tvorba nových ploch pro přírodní hodnoty tam, kde chybí.

- Počet obcí se zvláště nízkou výměrou přírodních biotopů: 7 obcí, 15 obcí snížená výměra (cca 22 a 47 % obcí)
- Problematika nových zastavitelných území v migračně významných území a dálkových migračních koridorech, stávající bariérová místa: významný konflikt u 8 obcí (Hrabůvka, Hranice, Hustopeče nad Bečvou, Klokočí, Milenov, Olšovec, Střítež nad Ludinou, Špičky)

3.1.2 Typy návrhů

Návrhy za oblast ochrana přírody a ekologická stabilita krajiny reagují na výše uvedené problémy a zahrnují:

1. Větší ochranu vzácných a kvalitních přírodních biotopů a vymezení nových významných krajinných prvků (VKP/ekologicky významných prvků EVP a VKP údolní niva). Na rozdíl od ekologicky stabilnějších ploch, které nemusí být přírodě blízké (např. jehličnatá monokultura) jsou – zjednodušeně řečeno – přírodní biotopy přírodě bližší v závislosti na jejich kvalitě⁷ a poskytují více ekosystémových služeb včetně biodiverzity. V řadě obcí v předmětném území je ploch přírodních biotopů i krajinné zeleně nedostatek. V návrhové části ÚSK je navržena větší ochrana vzácnějších a kvalitnějších biotopů a zároveň je doporučeno doplnění nových ploch přírodních biotopů a to i pro obce s relativně vyšší výměrou biotopů, ale nižší kvalitou.
2. Zvýšení výměry ekologicky stabilnějších ploch a linií (ESP a ESL). Jedná se o produkční i neprodukční typy ploch jakými jsou remízky, revitalizace, lesy, TTP, mokřady, aleje, sady, izolační zeleň, plochy pro agrolesnictví a další viz podkapitola níže. ESP a ESL jsou navrhovány hlavně v obcích s ekologicky nestabilní a mírně nestabilní krajinou a do velkých půdních bloků v případě, že se vyskytují i u obcí s územím mírně stabilním⁸.
3. **Doporučení pro zajištění lepší migrační prostupnosti pro velké savce** – doporučení popisují možnosti řešení konfliktních míst a stávajících bariérových míst

Ilustrační návrhy jsou k dispozici v hlavním výkrese, datových vrstvách ESP, ESL, VKPN (niva) a VKP.

Podle pokynů zadavatele byl zpracován podrobnější návrh ve výkrese návrhů pouze pro několik vybraných obcí:

- Pro obce se špatným stavem – Milenov a Rakov
- Pro obce s lepším stavem – Jindřichov

---

⁷ Kvalita se může pohybovat od 4 (nejméně kvalitní) po 1 (velmi kvalitní), podrobné vysvětlivky jak číst vrstvu Mapování biotopů jsou v souboru Metadata_vysvětlivky_biotopy, který je dodán spolu s datovými vrstvami.

⁸ Byl proveden výpočet nových ESP, jakými které je potřeba vymezit v územních plánech obcí (viz příloha **Karty obcí**), popis funkčních typů těchto ploch, doporučení týkající se procenta nových přírodních biotopů (tj. ne monokultury a další antropogenní biotopy), které je potřeba vymezit v územním plánu a jejich vhodné distribuce v území. Výměra dalších návrhů z ÚSK, např. protierozních opatření může být započítána do výměry nových ESP, tedy bude docházet k pozitivnímu propojení mezi jednotlivými návrhy.

Ostatní obce mají dílčí návrhy opatření (typicky mokřadů, revitalizací biotopů podél toků a remízů či ploch pro agrolesnictví), detailní návrh je potřeba dopracovat s využitím informací z karty obce při zpracování územního plánu.

3.1.3 Podklad pro vymezení nových VKP

Výstupem je podkladová vrstva Kvalitní biotopy (podrobněji popsána a uvedena v Doplňujících průzkumech a rozbořech) a zejména datové vrstvy VKPN (niva) a VKP_EVP sloužící pro vymezení nových významných krajinných prvků či alternativně k doplnění ekologicky významných prvků, které jsou vedeny v LPIS.

3.1.4 VKP Údolní niva

Použitý způsob vymezení údolní nivy

VKP údolní niva (VKPN) je významným krajinným prvkem ze zákona s řadou důležitých ekologických funkcí, který nicméně v SO ORP nebyl dosud vymezen. Z tohoto důvodu bylo provedeno jeho vymezení v územní studii krajiny. VKPN byly vymezovány na tocích Bečvy, Luhy, Veličky, Drahušského potoka, Maznice, Bělotínského potoka, Žabníka, Splavné, Milotického potoka, Hradečného, Malhotického, Hlubockého potoka, Loučského a Nihlovského potoka, Juhyně, Mřenky, Špičského a Račího potoka a několika bezejmenných přítoků.

Vymezování VKP údolní niva probíhalo v měřítku 1 : 15 000 až 1 : 10 000. Při transponování do měřítek menších je proto potřeba počítat s chybou vymezení a hranici brát jako maximální možnou, kterou lze v rámci zpřesnění redukovat. K základnímu orientačnímu vymezení byl využit digitální model terénu, který byl získán z dat ZABAGED, tj. vrstevnic. Jako jeden z dostupně a časově využitelných podkladů se jeví sklon svahů (v blízkosti vodních toků).

Vstupní charakteristikou byla i vymezená záplavová území, resp. území zaplavovaná při povodňových průtocích Q_{100} (neplatí pro ohrázené toky). Rozsah rozlivu je však v podmínkách ČR spočítán pro omezenou část toků. U vodních toků, kde není stanoveno záplavové území, byly využity ostatní dostupné podklady. Dalším podkladem pro vymezení VKP údolní nivy byly mapy bonitovaných půdně-ekologických jednotek (BPEJ).

Vymezené nivy vodních toků jsou zahrnuty v kartách obcí v části „Vodní režim krajiny, retence vody v území, ohrožení povodněmi“.

VKP niva se místy překrývá s vymezeným ÚSES a návrhy ESP, což ale neznamená žádný problém, spíše to poukazuje na vysokou důležitost této části krajiny pro fungování území. **Vrstva VKPN** by měla být dostačující jako podklad pro zahrnutí do ÚAP a je uvedena v Hlavním výkrese a další výkresové dokumentaci Návrhové části.

Přínosem VKP niva v dobrém stavu či změny stavu směrem k více vyhovujícímu je výrazné posílení ekosystémových funkcí a zvýšení veřejných statků, tj. nepeněžních benefitů, které krajina poskytuje jejím obyvatelům. Jedná se o komplex neprodukčních služeb, které zkvalitňují funkce krajiny, jakou je

vodozadržná funkce, ochrana biodiverzity, půdoochranná funkce, snížení úniku dusíku do vod a mnohé další (více např. Vačkář et al. 2014).

Doporučení

V plochách VKP niva by v územním plánu měly být co nejméně používány herbicidy, pesticidy a nadměrné množství hnojiv, které mohou pronikat do vod, **což by měl územní plán zohledňovat výběrem optimálních funkčních ploch**. Na území SO ORP Hranice jsou nivy obhospodařovány velmi často jako nadměrně rozlehlé plochy polí.

V tomto doporučujeme změnit využití této plochy na přírodě bližší, např. navrhnout zde zatravnění, přírodní plochu, krajinnou zeleň, extenzivní rekreační plochy, revitalizaci, pokud je tok ve špatném stavu. Pokud je plocha nově zatravňována, lze zvážit zatravnění v rámci agroenvironmentálně-klimatických opatření (AEKO) z Programu rozvoje venkova.

Nivy vodních toků lze využít nejen k rozlivům vody za povodňové situace, ale i k možnému vybudování přírodě blízkých prvků, jako je např. obnova říčních ramen, tvorba přírodě blízkých paralelních koryt, vytváření tůní v nivě toku a výsadbou stanoviště vhodných doprovodných dřevin. Vybudováním těchto prvků bude podpořena retenční a akumulační schopnost nivy.

Cílovým stavem lokalit VKP údolní niva by měly být přírodně blízké plochy, nejlépe trvalé travní porosty, porosty dřevin, tj. funkční plochy krajinné zeleně, zemědělské – louky a další funkční plochy, které podporují přírodě blízké využití (např. extenzivní rekreace je do určité míry vhodná). Nevhodná je nová zástavba, nové plochy technické infrastruktury a také rozsáhlé celky orné půdy – a to zejména kvůli využívání pesticidů a herbicidů a splachu těchto látek do vod, ale i kvůli nízkému množství ekosystémových služeb, které tyto plochy poskytují. Pokud aktuální stav neodpovídá cílovému využití, je potřeba jej změnit. U velkých niv je potřeba naplánovat jiné funkční plochy jako je krajinná zeleň, louky apod. aby pole měla výměru do 20 ha. Je rozumné stanovit celkové procento zornění v nivě, podle našich poznatků by se mělo jednat o max 50 %.

3.1.5 Další typy VKP či alternativně EVP

V SO ORP Hranice jsou podle ÚAP 2016 pouze 2 registrované VKP. Ostatní VKP jsou dány ze zákona. Patří mezi ně např. lom v Opatovicích. Území tohoto bývalého lomu představuje cennou přírodní lokalitu s vysokou stanovištní i druhovou diverzitou. Na území je vázána řada zákonem chráněných druhů živočichů. Společenským zájmem by mělo být zachování a ochrana přírodního rázu lokality s přítomností lomového jezera v jejím jádru. Zavezení lomové jámy s jezerem by představovalo nevratný zásah do stanoviště populací několika chráněných druhů živočichů (zejména raka říčního) a do významného krajinného prvku a celkové ochuzení území o cenný typ biotopu s vysokým přírodním, krajinným i rekreačním potenciálem. Kromě fyzického zachování lomového jezera je nutné zejména pečovat o kvalitu vody v jezeře a vyloučit jakékoliv zásahy vedoucí k jejímu zhoršení. Dále je doporučeno provádět cílené zásahy v území, vedoucí k udržení pestré mozaiky vodních i suchozemských stanovišť a zejména pak k udržení určitého podílu bezlesí. Mezi doporučené zásahy patří sečení zachovalých lučních porostů, obnova mokřadů a tůní hloubením a vyřezáváním dřevin, vytváření bezlesých enkláv probírkou dřevin, ale i provádění drobných disturbancí, narušujících vegetační pokryv bezlesí.

Ekologicky významných prvků (EVP) podle LPIS je naopak v území celá řada. Dodatečné vymezení dalších stávajících může pomoci zlepšit ochranu přírodních hodnot.

V ÚSK navrhujeme:

1/ Posílit větší obecnou ochranu přírodních biotopů podle vrstvy Mapování biotopů – plochy přírodních biotopů⁹ je potřeba vymezovat v územních plánech jako funkční plochy, které není možné zastavět, a také ne jako ornou půdu (pokud je nejedná o polní mokřady). **Je důležité brát ohled na to, že přírodní biotopy jsou cennou přírodní hodnotou v území (přestože nejsou ZCHÚ, mohou být velmi zachovalé) a nelze je snadno a v mnoha případech vůbec obnovit v původním stavu.**

2/ Navrhujeme větší ochranu vybraných přírodních biotopů (zejména TTP a dalších snadněji zničitelných biotopů), které jsou v relativně lepší kondici (podle hodnocení kvality v Mapování biotopů), jako VKP nebo EVP (ekologicky významný prvek), a to především v obcích s nízkou přítomností VKP a malou koncentrací přírodních hodnot. Celkem bylo vymezeno 77 lokalit (mimo VKP údolní niva), kde by vyhlášení VKP mohlo být přínosem. Seznam VKP je uveden v Příloze.

Tento návrh VKP slouží především k:

- Upozornění na přítomnost ohroženějšího společenstva (biotopu), který může z krajiny nenávratně zmizet a s ním i druhy, které lokalitu obývají
- Upozornění starostů a místních obyvatel na hodnotnější místo v krajině, o které lze více pečovat a tím podpořit výskyt ptáků, hmyzu a dalších druhů v krajině
- Lesní biotopy: místa s vyšší přírodní hodnotou, je vysoce nevhodné zničit holosečí, odvodněním nebo pojezdem těžké mechanizace
- Lokality vzniklá těžbou (lom): vysoká šance pro vytvoření podmínek pro vzácnější druhy, vhodné sledovat
- Často se jedná o mokřadní louky či jiné podmáčené lokality, které jsou více ohrožené dopady klimatické změny. Opět je vhodné o nich vědět, přestože jejich stav není rovna ZCHÚ.

VKP z tohoto návrhu je potřeba prověřit a následně registrovat, pokud se nejedná o VKP ze zákona. VKP bývají typicky navrhovány státní správou, ale mohou být iniciovány i jiným subjektem (například obcí nebo neziskovou organizací).

Z ploch, které jsou mimo chráněná území, byly vybrány přednostně ohroženější biotopy a zařazeny do shapefilu **VKP_EVP**. Přednostně byly vybírány ohroženější přírodní biotopy a kvalitnější biotopy podle dat Mapování biotopů AOPK © 2017. Doporučeny byly i některé plochy nacházející se uprostřed větších polí. Důvodem v tomto případě není primárně ochranný (tedy zachování kvality přírodních lokalit), ale o to zachovat krajinný prvek jako takový a upozornit místní obyvatele i návštěvníky na přítomnost zajímavějšího místa v krajině. Registrování VKP může napomoci také lepší údržbě biotopu a tím zvýšení jeho kvality.

---

⁹ Informace o tom, co jsou přírodní biotopy je v Analytické části ÚSK. Obsah datové vrstvy Mapování biotopů – co se nachází v atributových sloupcích vrstvy – je v příloze Metadata_vysvětlivky_biotopy.

V případě zájmu je možné vymezit i více VKP či větší plochu biotopů dohromady, a to podle vrstvy Biotopy bez X (část doplňující průzkumy a rozbor, Územní studie krajiny). Vymezování VKP podle podkladu odvozeného z mapování biotopů má samozřejmě limity^[7]. V celém území SO ORP Hranice existují desítky lokalit potenciálně vhodných jako VKP. Může být vhodné registraci lokalit prioritizovat, tedy zaměřit se na ty nejcennější nechráněné biotopy. Může být praktické zpracovat přesný postup, tj. kroky, kolik VKP vybrat, jakého typu (luční, mokřadní, mozaiky, lesní), ověření aktuální kvality biotopů v dané ploše, kompletace podkladů pro zahájení procesu registrace atd.

3/ Problematika poškozování dřevin a dalších krajinných prvků zemědělskou činností – krajinné prvky na zemědělské půdě lze také chránit pomocí statusu tzv. **ekologicky významných prvků** (EVP, viz LPIS - eagri.cz). Na prvky, které jsou v této evidenci, se vztahuje na zemědělce povinnost plnit podmínky standardů dobrého zemědělského a environmentálního stavu půdy, konkrétně pravidla DZES 7, dle kterého žadatel, na jehož dílu půdního bloku se krajinný prvek nalézá, nesmí tyto krajinné prvky rušit ani poškozovat. V případě porušení povinnosti mohou být uvaleny sankce. Mezi krajinné prvky, které patří do skupiny EVP patří meze, terasy, travnaté údolnice, skupiny dřevin, stromořadí, solitérní dřeviny, příkop a mokřad. Zaevidování EVP provádí SZIF, který zaeviduje ekologicky významný prvek na základě vlastního nebo přijatého podnětu. **Obec tedy může uvážit, které prvky vymezit jako VKP a u kterých podat podnět které zaevidovat jako EVP, pokud tam ještě zaevidované nejsou.**

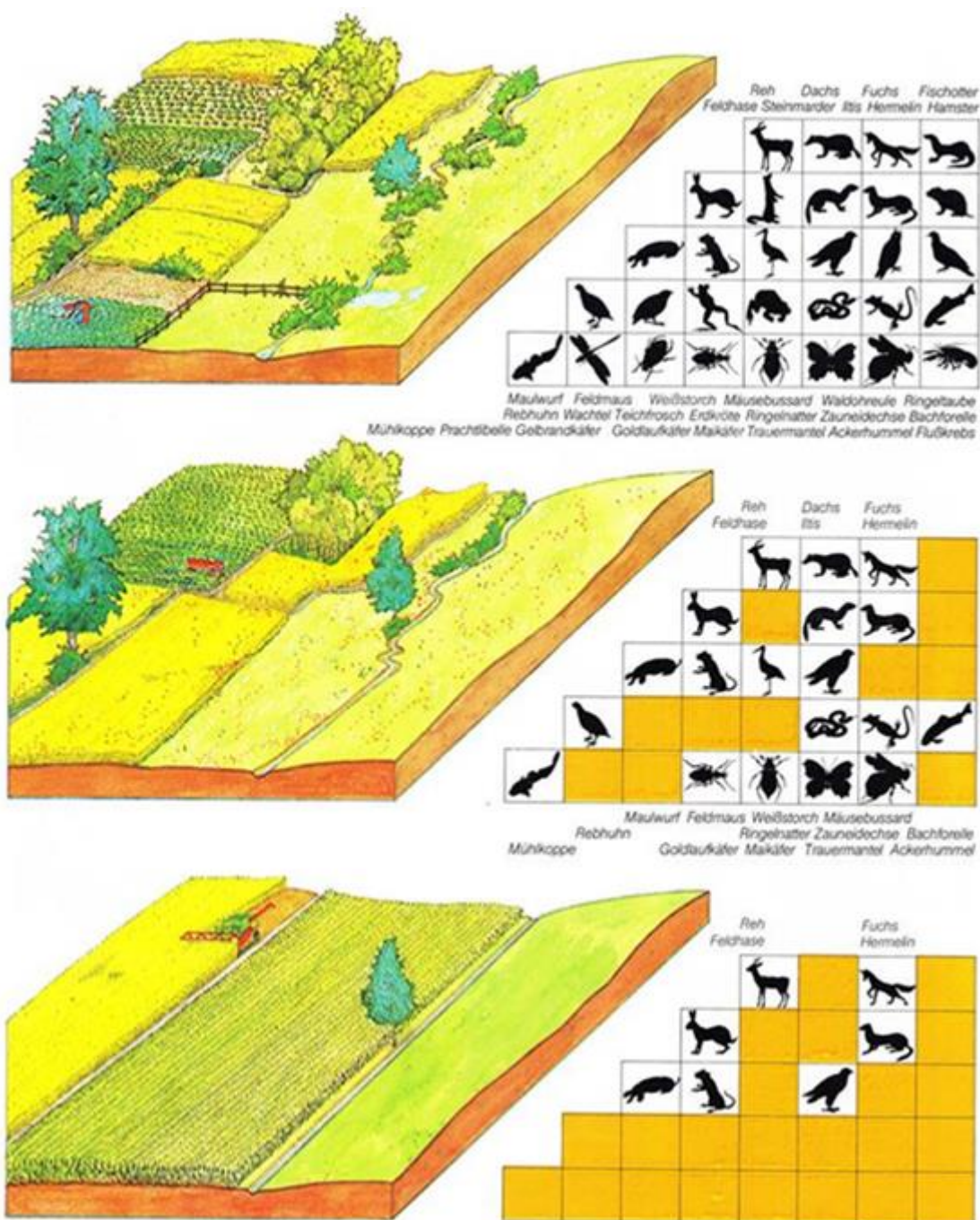
3.1.6 Podklad pro zvýšení výměry ekologicky stabilních ploch v problémových lokalitách

---

3.1.6.1 Obce s KES do 0,3 a v rozmezí 0,3-0,8

Poznatky studií o vlivu zelené infrastruktury a krajinných prvků potvrzují, že v nestabilních zemědělských krajinách má velmi důležitý vliv na zlepšení stav životního prostředí i zájmy ochrany přírody zvýšení výměry krajinných prvků, tj. ploch, které nejsou ornou půdou a zastavěným územím. Důležitá je samozřejmě i vhodná distribuce těchto ploch v území. V ÚSK jsme vytvořili řadu doporučení, které by měly napomoci kvalitnějším ekosystémovým službám v SO ORP pro člověka i ostatní organismy. Zjednodušený příklad o závislosti počtu druhů na rozmanitosti krajinných struktur je uveden na následujícím obrázku.

Obrázek 2: Souvislost mezi krajinnou strukturou a druhovou bohatostí v zemědělsky utvářené krajině.

Zdroj: BUWAL (Švýcarský spolkový úřad pro životní prostředí, 1997).

Pro zkvalitnění stavu krajiny u obcí s velmi malým množstvím přírodně hodnotných ploch (tj. obcí hodnoceným v parametru koeficient ekologické stability, tj. KES za 3) je velmi **vhodné navýšit KES o cca 0,1** (záleží na struktuře krajinné mozaiky, výměře biotop apod.) a to pro zlepšení podmínek posilujících výskyt druhů v krajině i pro navýšení dalších ekosystémových funkcí.^[1] Zvýšení KES znamená zvýšit podíl ekologicky stabilnějších ploch (TTP, porosty dřevin, nelesní zeleň a remízy, vodní plochy, mokřady, zahrady, sady, lesy) vůči ekologicky nestabilním plochám (orná půda, zastavěné území, chmelnice).

- **V SO ORP Hranice je celkem 6 obcí s KES do 0,3:** Horní Újezd, Klokočí, Rakov, Všechnovice, Býškovice a Polom. Je vhodné navýšit KES o cca 0,1.
- **Mezi 15 obcí s KES mezi 0,3 až 0,8, kde doporučujeme rovněž menší navýšení KES,** patří Běloutín, Černotín, Milenov, Malhotice, Rouské, Ústí, Skalička, Hustopeče nad Bečvou, Hranice, Provodovice, Zámrsky, Opatovice, Dolní Těšice, Partutovice a Špičky. **Zde doporučujeme uvážit navýšení KES o cca 0,04 - 0,06.**

Alespoň polovinu výměry z navrhovaných ESP a ESL doporučujeme realizovat jako přírodně blízké biotopy (více viz níže). Podrobnosti jsou v kartách obcí.

Přehled výměry nových ploch ESP a ESL podle obcí je v následující tabulce.

Tabulka 1: Přehled výměry nových navrhovaných ploch ESP a ESL v jednotlivých obcích

Obec	Výměra obce (ha)	KES 2016	Výměra nové zeleně ESP, ESL (ha)
Běloutín	3 338,8	0,31	94,00
Býškovice	599,2	0,19	39,00
Černotín	831,8	0,33	22,00
Dolní Těšice	255,9	0,72	4,20
Horní Těšice	321,8	1,51	0,00
Horní Újezd	686,4	0,11	51,00
Hrabůvka	306	1,42	0,00
Hranice	4 977,5	0,55	98,00
Hustopeče n. B.	2 391	0,53	49,00
Jindřichov	1 645,4	1,14	0,00
Klokočí	366,8	0,14	26,00
Luboměř p. S.	956,4	2,38	0,00
Malhotice	767,7	0,36	19,00
Milenov	623,2	0,33	17,00
Milotice nad Bečvou	454,9	1,08	0,00
Olšovec	830,8	1,13	0,00
Opatovice	797,3	0,67	14,00
Paršovice	1 356,4	4,68	0,00
Partutovice	1 007,7	0,75	16,00
Polom	824,3	0,24	47,00
Potštát	3 407,3	1,39	0,00
Provodovice	327,3	0,58	6,40
Radíkov	704,3	3,27	0,00
Rakov	497,9	0,15	20,00
Rouské	531,1	0,37	14,00
Skalička	414,1	0,51	9,00
Střítež nad Ludinou	1 482,7	1,00	0,00
Špičky	703,3	0,75	10,00
Teplice nad Bečvou	375,6	2,86	0,00
Ústí	331,5	0,40	8,00
Všechnovice	580,1	0,17	39,00
Zámrsky	800,8	0,66	14,00
Celkem ha	33 495,3	-	616,6

3.1.6.2 Doporučení k vymezení nových ekologicky stabilnějších ploch a linií (ESP, ESL)

Za ekologicky stabilní plochy jsou považovány lesy, vodní plochy, louky a pastviny (zatravněné plochy), sady, vinice, zahrady a mokřady (Míchal 1994). Ekologicky nestabilní plochy jsou orná půda, zastavěné plochy a chmelnice. Samozřejmě typy ploch se mezi sebou liší ve svém stupni ekologické stability, můžeme mluvit o ekologicky stabilnějších a nestabilnějších plochách, nicméně dělení na ekologicky stabilní a nestabilní plochy představuje zjednodušený model, který může být poměrně dobře využitelný na úrovni územního plánování, které se ÚSK věnuje. ESP zahrnují neproduktivní i produktivní typy využití území. Je důležité rozlišovat mezi plochami přírodě blízkými, které většinou mají neproduktivní funkci, a produktivními plochami, které většinou nejsou přírodními biotopy. Ovšem tomu tak nemusí být vždycky, např. i produktivní les může být přírodě blízký a kvalitní z pohledu hodnocení biotopů, podobně vysokokmenný sad.

- Do neproduktivních, ekologicky stabilních ploch se typicky řadí krajinná zeleň (př. remízky), ochranné lesy, lesy zvláštního určení, mokřady.
- Mezi produktivní plochy se řadí hospodářské lesy (vč. dřevin pro pěstování biomasy), sady, vodní plochy (hlavně rybníky), zatravnění. Plochy pro agrolesnictví mohou také spadat do této kategorie.

Dostatečné navýšení ekologicky stabilnějších ploch přináší širokou paletu výhod nejen pro biodiverzitu – pestřejší krajina zajišťuje lepší **ekosystémové služby jakým je zadržování vody (tedy i více vody pro místní obyvatele)** i ochranu drobných vodních toků proti vysychání (Zahrádková et al. 2015). Důležité jsou v tomto směru opatření revitalizace s doprovodnými přírodními biotopy a výsadby druhově pestrých lesních porostů.

Pro obce s nízkým KES takové navýšení ekologicky stabilnějších ploch znamená výraznější změny využití území. Je třeba ale zdůraznit, že i další návrhy z ÚSK, zejména témata protierozní ochrana a vodohospodářská opatření, mají v mnoha **případech větší požadavky na změnu funkčního využití ploch**, než je potřeba z hlediska ochrany přírody a ekologické stability krajiny. Požadavky na změnu funkčního využití z jiných témat (př. ochrana proti erozi, protipovodňová ochrana) doporučujeme přednostně započítat do výměry nových ESP a ESL. V území existuje také řada obcí s lepším hodnocením KES, které ale nemají dostatek přírodních ploch v některé části katastru. V takovém je v kartě obce uvedeno doporučení pro danou část katastru.

V kartách obcí jsou uvedena následující doporučení:

- **Doporučení k celkové ploše nových ekologicky stabilnějších ploch (ESP, ESL)**, které je potřeba vymezit v ÚP. **V ÚSK je zpracována ukázková lokalizace ESP a ESL** – v rámci územní studie krajiny není účelem zpracovat přesnou lokalizaci, tento krok má nastat až na úrovni územních plánů i komplexních pozemkových úprav. ÚSK neřeší vlastnické poměry ani další náležitosti (např. konzultace vymezení ESP se starosty), které by bylo nutné udělat, aby hranice ESP byly bezprostředně přenosné do územních plánů.
- **Je zde informace, kolik procent z nových ESP a ESL by mělo být vymezeno jako přírodní biotopy**, tj. přírodě blízkými plochami (např. druhově bohatý les, květnatá louka, mokřad, revitalizace apod.). Nebylo by vhodné, kdyby 100 % nových ESP bylo produktivními

monokulturami (př. rychle rostoucí dřeviny), právě naopak, v problémových obcích je nejlepší usilovat o co nejvyšší výměru nových přírodních biotopů, potenciálně přirozených na daném území.

- ÚSK zpracovává vzorové návrhy směrů, ve kterých by ESP mohly být umístěny (datové vrstvy ESP a ESL), které mají sloužit jako ilustrace vhodného vymezení ESP.
- V kartách obcí uvádíme doporučení, kde je vhodné tyto plochy přednostně rozmístit a jaké mohou mít využití.
- V kartách obce je uvedena také informace k vymezení nových VKP a odkaz na shapefile, kde jsou vymezeny (viz předchozí kapitola), a komentář k migraci v území, pokud zde existuje problém.

Typy ekologicky stabilnějších ploch

Výsledná výměra a rozmístění (lokalizace) nových ekologicky stabilních ploch v území obce by měla zahrnovat tyto typy ploch:

- **Nové plochy přírodních biotopů** – v ÚP by měly být vymezeny jako funkční plocha přírodní či krajinná zeleň. **U většiny obcí, kde jsou navrhovány, by měly tvořit min 50 % z celkové výměry nových ekostabilních ploch** (doporučená výměra se odvíjí zejména od hodnocení parametru biotopy – čím je nižší aktuální výměra biotopů, tím vyšší je procento nových doporučených biotopů). **Rozmístění nových ploch biotopů by mělo následovat logiku ekosystémového přístupu¹⁰ a tím podporovat funkčnost stávajícího ÚSES.**
- **Revitalizace a renaturace** – **tyto opatření mají velmi pozitivní vliv** hned na několik závažných problémů v krajině včetně obnovy přírodních biotopů a zejména zadržování vody v krajině. Tento text nemůže dostatečně zdůraznit, jak důležité jsou dobře provedené revitalizace pro podporu druhů a omezení vysychání krajiny. Přístupnou formou je téma podrobně zpracováno např. v knize Voda a krajina od Cílka a kol. (2017). Pokud je v obci regulovaný tok, zatrubněný drobný tok v polích, prosíme o uvážení vyčlenit jej či jeho úsek pro budoucí revitalizaci, třebaže současné podmínky revitalizaci neumožňují.
- **Navrhujeme maximální velikost půdního bloku stanovit na cca 30–35 ha.** Vycházíme přitom z vlastní zkušenosti i z doporučení z výzkumných projektů (Šálek et al. 2018, Sklenička 2016).
- **Koridory zelené infrastruktury kolem cest a ve velkých půdních blocích.** Zorněné polní cesty jsou často ve vlastnictví obce, je relativně snadné v těchto lokalitách realizovat výsadby zelené infrastruktury. Je velmi vhodné tyto zorněné polní cesty vymezit jakožto interakční prvky v ÚSES. Jsou velmi důležitým prostředkem pro zvýšení konektivity mezi stávajícími i nově vytvořenými biotopy v krajině.
- **Izolační zeleň** v okolí obce (kromě jiného hygienická a estetická funkce) – je vhodné umístit plochy kolem průmyslových a výrobních podniků a areálů v souladu s požadavky na krajinný ráz (viz příslušná kapitola ÚSK).

---

¹⁰ Ekosystémový přístup – zaměřuje se nejen na ochranu druhů, ale také biotopů a tvorbu ekosystémových služeb. ÚSK doporučuje do zemědělských, ochuzených území doplnit pestrou skladbu biotopů, které by přinesly různorodou skladbu ekosystémových služeb (např. nové plochy přírodě blízkých lesů a hájků, remízky, zatravnění, ochranné pásy kolem toků, mokřady a tůně a další podle místních podmínek).

- Vymezení dalších ploch s vyšší ekologickou stabilitou (např. druhově bohatší zatravnění, agrolesnictví viz následující obrázek, sady, genofondové sady, vinice se zatravněním, zahrady, agrolesnictví) lze v ÚP řešit podle požadavků dané obce.
- Ukázky možných typů ESP jsou v obrazové příloze Ochrana přírody – ukázky opatření.

Obrázek 3: Příklad typu ekologicky stabilnější plochy – využití agrolesnictví, tradičního způsobu obhospodařování v krajině.

Zařazování dřevin mezi polní kultury prožívá v posledních letech zvýšený zájem. Pomáhá kompenzovat vliv extrémních teplot na hlavní plodinu. Podle výzkumů dochází při zařazení stromů do procesu pěstování polních kultur k mnoha dalším benefitům (Martiník a kol. 2014). Obrázek ukazuje jednu z mnoha forem, kterou agrolesnictví může mít. Zdroj: B. Lojka, Agrolesnictví (2018). Další ukázky ESP jsou v příloze Ochrana přírody.

Typy ploch, kde dochází k průniku zájmu mezi několika tématy ÚSK:

- **V okolí drobných vodních toků**, které se nachází ve velkých půdních blocích a kde není vymezena revitalizace, je potřeba vymezit ochrannou zónu snižující splach chemikálií. Možné funkční plochy jsou zde plochy přírodní nebo krajinná zeleň (tj. TTP s dřevinami), les nebo zatravnění. V těchto plochách je vhodné budovat i tůně a mokřady.
- Koridory zelené infrastruktury kolem velkých vodních toků
- **Nové plochy pro protierozní a protipovodňová opatření** také spadají do ekologicky stabilních ploch (typicky zatravnění, vodní plochy).
- **Nové plochy listnatých lesů** – obce, kde by prospělo zalesnění území listnatými dřevinami, jsou uvedeny v kapitole o lesích, specifikace je také v Kartách obcí
- **Doplnění ÚSES** – přírodě blízké prvky je vhodné zařadit do ÚSES jako interakční prvky.

Výše uvedené typy ploch jsou ilustračně vymezeny v datových vrstvách ESP a ESL. Je ponecháno na řešení každého územního plánu, jakou přesně zvolí skladbu ekologicky stabilnějších ploch a jejich distribuci, pouze je stanoven minimální podíl přírodních biotopů, přičemž prioritní jsou revitalizace,

mokřady, remízky a lesy podporující zadržování vody v krajině. ÚSK v kartách obcí každé obci uvádí konkrétní doporučení pro územní plán, co se týče výměry ESP a ESL. Měřítko ÚSK (míra podrobnosti zpracování dokumentu) nutí k určité schematičnosti v návrzích, tj. ukázky návrhů nových ekologicky stabilních ploch jsou schematické, nejde je použít bez úpravy do územních plánů (výstupy ÚSK jsou podkladem pro zpracování ÚP, kdy příliš přesný návrh by byl v konečném důsledku kontraproduktivní). Schematičnost ÚSK umožňuje naopak při zpracování ÚP větší svobodu při vymezení přesné lokalizace, rozlohy a typu přírodních biotopů a další zelené infrastruktury.

Při pohledu na současný stav je zřejmé, že realizace potřebných krajinných struktur a ESP a ESL je dlouhodobá záležitost a obecně nebude možná bez nákupu parcel do obecního vlastnictví či odpovídajících změnách v nastavení dotací v zemědělství, financování údržby krajiny i povědomí společnosti. ÚSK nicméně představuje důležitou vizi, jak by krajina mohla vypadat, aby fungovala lépe, jak rozsáhlá změna ve využití krajiny by měla postupně nastat a tím poskytuje:

3.1.6.3 Interakce návrhů nových ESP s ÚSES

Návrhy podporující biodiverzitu (datové vrstvy ESP, ESL) ÚSES nenahrazují, nýbrž doplňují a podporují jeho funkci. Pokud uvažíme dopady klimatických změn na vysychání krajiny včetně drobných toků, nelze předpokládat, že pouze síť ÚSES dokáže zajistit veškeré ekosystémové služby v krajině, jakým jsou právě zadržování vody, stabilizace mikroklimatu i poskytování úkrytu a potravy pro různé živočichy včetně drobné zvěře (zajíci, koroptve apod.).

Základní částí nových ekologicky stabilních ploch jsou samozřejmě dosud nerealizovaná ÚSES. Tyto plochy navrhujeme přednostně započítat do nových ESP. Návrhy PEO (biotechnická opatření, zatravnění) a PPO doporučujeme také přednostně započítat do nových ESP.

3.1.6.4 Příklad, jak pracovat s návrhem ESP z ÚSK

Navrhovaná výměra nových ESP podle územní studie krajiny je celkem 30 ha. Nové biotopy by měly tvořit 50 – 60 % z doporučených 30 ha, tedy min 15 ha.

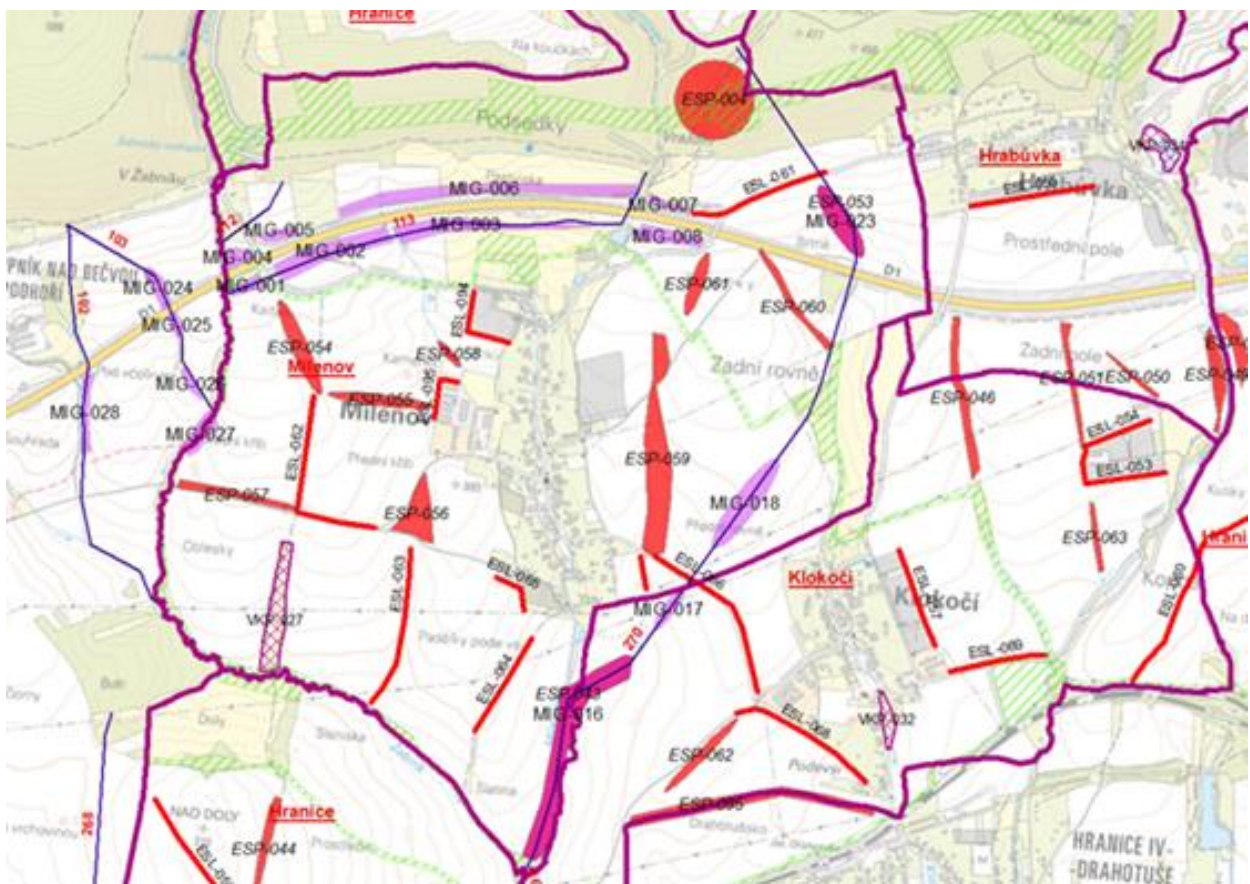
- V obci je navrženo nerealizované protierozní biotechnické opatření o výměře 5 ha, o kterém není jisté, zda je bude možné realizovat jako přírodě blízké. (Tj. jedná se o plochu ESP).
- V územním plánu je zakreslen nerealizovaný biokoridor ÚSES a další nerealizované prvky ÚSES o výměře 10 ha. (Tj. jedná se o plochu budoucího přírodního biotopu).

Postup výpočtu:

- Doporučených 30 ha nových ESP – 5 ha (návrh PEO) – 10 ha (návrh ÚSES) = 15 ha. V území je tedy kromě biotechnického opatření a ÚSES potřeba vyčlenit dalších 15 ha nových ESP – nejčastěji se bude jednat o doplnění mimolesní zeleně a revitalizace tam, kde byla krajinná zeď v minulosti zničena.
  1. Obec například bude mít zájem vymezit plochy pro **remízky a několik pásů zatravnění**, které dohromady budou mít výměru 5 ha.
  2. Dále obec má zájem na vyčlenění plochy **obecního, přírodě blízkého lesa** s mokřadním biotopem, předpokládaná velikost 4 ha.
  3. Další ze zájmů bude doplnění agrolesnických ploch v území, které v součtu budou mít 6 ha.

- Provedeme kontrolu, zda je splněno kritérium biotopů:
  - 50 % z doporučených 30 ha má tvořit přírodní biotopy, tj. 15 ha.
  - Do výměry přír. biotopů lze započítat 5 ha remízků a zatravnění, 10 ha nerealizovaných ÚSES, 4 ha obecního druhově bohatého lesa. Nelze sem počítat agrolesnictví a plochu POE, u které není jasné, zda bude přírodě blízká. Celkem tedy je naplánováno 19 ha přírodních biotopů, což je cca 63 % z doporučených 30 ha.
- Kritérium množství nových biotopů 50 – 60 % z 30 ha je tedy splněno.

Je velmi důležité zařazovat **revitalizace tedy mokřadní a vodní biotopy**, přírodní biotopy z formační skupiny biotopů T Sekundární trávníky a skupiny dřevin i solitéry. Důrazně doporučujeme plošně nezalesňovat trvalé travní porosty. Smyslem je dosáhnout potřebné pestrosti a vyváženosti přírodě blízkých ploch v krajině.

Obrázek 4: Ukázka vymezení ploch a linií zeleně ESP, ESL (červená) v Milenově. Většina vyznačených ploch nebyla za doby II. vojenského mapování v 19. století ornou půdou, byla zde soustava mezí, remízků, pásů a ploch podél toků, mokřadů a dalších krajinných prvků.

Smyslem větších ploch ESP 054, 055, 056, 059 je podpora biodiverzity a zadržování vody v krajině (i jejich management by to měl reflektovat, který ale není v ÚSK řešen). ESP a ESL doplňují stávající síť ÚSES, která je vyznačena zelenou šrafovou. Návrhy MIG značí plochy pro podporu migrační propustnosti území.

Pro zlepšení stavu krajiny s ohledem na ochranu přírody je potřeba obnovit dostatečný ESP - celková výměra nových ESP a ESL v obci po uvažování stavu a velikosti katastru by měla být min 17 ha, z tohoto

aspoň 50 % by měly tvořit přírodní biotopy. Do výměry ESP lze započítat i PPO a PEO navržená v ÚSK. Podrobnosti jsou uvedeny v popisu u jednotlivých návrhů ve vrstvě ESP a ESL a v kartách obcí.

3.1.6.5 Problematika interakce mezi KoPÚ a ÚSK

Návrh za oblast ochrany přírody žádným způsobem neruší stávající návrhy KoPÚ, nýbrž doporučuje jejich přednostní realizaci a dalšími návrhy je doplňuje. Při zpracování návrhů byly využity dostupné podklady ke KoPÚ, které zpracovatel ÚSK obdržel. Rámcové doporučení pro zpracovatele KoPÚ: do plánu společných zařízení KPÚ je velmi vhodné a důležité zpracovat požadavek na dostatečnou výměru a vhodnou distribuci ekologicky stabilních ploch (ESP) a minimální výměry biotopů (přírodě blízkých ploch, výše je uvedena v Kartách obcí).

Cílem ÚSK není důkladněji zpracovat problematiku, jak postupovat v obcích s už zpracovanými KoPÚ, ale poskytnout vizi, jak by mohla vypadat krajina v SO ORP potažmo v jednotlivých obcích pro dosažení lepšího fungování pro člověka i přírodu, a to bez ohledu na to, zda 1/ KoPÚ proběhla či nikoliv a zda 2/ bylo vyčleněno dostatek ploch pro ekologická opatření. Obce s už proběhlým KoPÚ mohou uvážit realizaci některých opatření doporučených v ÚSK nad rámec KoPÚ. Je také pravděpodobné, že obce s dříve zpracovaným KoPÚ a stále nevyhovujícím stavem z hlediska ochrany přírody i dalších témat budou výhledově zpracovávat nová KoPÚ, kde bude možné doporučení ÚSK promítnout.

3.1.7 Vymezení a stanovení podmínek pro ochranu klidových území v krajině

Území SO ORP Hranice je územím s vysokou koncentrací sídel a obyvatel, rozvojových ploch, dopravní a technické infrastruktury a dalších obdobných antropogenních jevů a aktivit, a to i s ohledem na příslušnost území v rozvojové ose OS10.

V rámci studie byla prověřována také vhodnost a možnost vymezení klidových území v krajině. Ta obecně mohou být stanovována např. s ohledem na výskyt zvláště chráněných druhů živočichů (např. velcí savci, chráněné druhy ptáků – např. tetřev apod.). S ohledem na výše uvedené však nebyla vymezena žádná klidová území v krajině s podmínkami ochrany nad rámec stávajících.

3.1.8 Ochrana krajiny - návrh podmínek pro vymezování zastavitelných ploch ve volné krajině bez návaznosti na zastavěné území.

Ochranou krajiny se zabývají kapitoly výše a následující. Podrobněji je tato tematika rozpracována také v kartách obcí, především v části Urbanizace, sídla, krajina. Toto téma se týká např. problematiky plánovaných větrných elektráren, které jsou obsaženy ve schválených územních plánech obcí, případně areálů typu brownfields, které jsou řešeny v samostatné příloze č. 1 Pasporty brownfieldů.

3.2 KRAJINNÝ RÁZ, KULTURNÍ A HISTORICKÉ HODNOTY KRAJINY

3.2.1 Historické a kulturní hodnoty (se vztahem ke krajinnému rázu)

3.2.1.1 Kulturní krajinné oblasti

Kulturní krajinné oblasti (KKO) zahrnují kulturně historicky významná území a oblasti s přírodně krajinářskými úpravami, s vysokým krajinným, památkovým a přírodním potenciálem. Hlavním účelem vymezení KKO je ochrana dochovaného kulturního dědictví, krajinného rázu a přírodních hodnot území. Vymezení vychází z Územní studie kulturních krajinných oblastí KKO1 – KKO12.

Řešené území ORP Hranice spadá do kulturní krajinné oblasti **KKO 1 Moravská brána**. Ta je vymezena v rámci ORP Hranice na území obcí Milenov, Klokočí, Hrabůvka, Hranice, Černotín, Ústí, Teplice nad Bečvou a Paršovice. Zahrnuje převážně zemědělsky využívané území s údolím řeky Bečvy, s četnými archeologickými lokalitami a kulturními památkami (MPZ Hranice aj.), s lázeňským areálem Teplice nad Bečvou a významnými přírodními hodnotami (zejm. zalesněný masív Maleníku, lesní celky okrajových svahů Nízkého Jeseníku, řeka Bečva, Hranický kras s Hranickou propastí a Zbrašovskými aragonitovými jeskyněmi).

V řešeném území jsou dvě hlavní **oblasti krajinného rázu** – I. Moravská brána a II. Teplické údolí Bečvy.

OKR I. Moravská brána - na JZ oblast mezi Přísahancem a Lukavcem otevřena do Hornomoravského úvalu. Na SZ tvoří ohraničení výrazná veduta čelních svahů Oderských vrchů. Na SV je polootevřena horizonty rozvodí od Vrchů přes Stráže po Hluzovský kopec. Na JV je tvořena výraznou vedutou čelních svahů Podbeskydské pahorkatiny, od Hluzovského kopce, přes Hůrku u Hranic, a dále přes Křivý, Maleník, Krásnici, Svinec, Lhotský kopec a Hanu po Přísahanec.

OKR II. Teplické údolí Bečvy - na S je tvořena hřebenem kopců od Křivého přes Polomný, soutěsku Bečvy, na Hůrku na Hluzovský kopec, a dále, mimo řešené území, přes Vysokou Stráž na Na Strážnici. Přes údolí Bečvy je oblast na V otevřena. Na J je ohraničena nízkými členitými vedutami Doubku, nad Zámrsky, Strážného, Božích muk a Hranečnicků. Od Hranečnicků je na Z ohraničena horizontem Paršovic, Dvorcháku a Křivého.

Opatření a doporučení pro kulturní krajinnou oblast Moravská brána

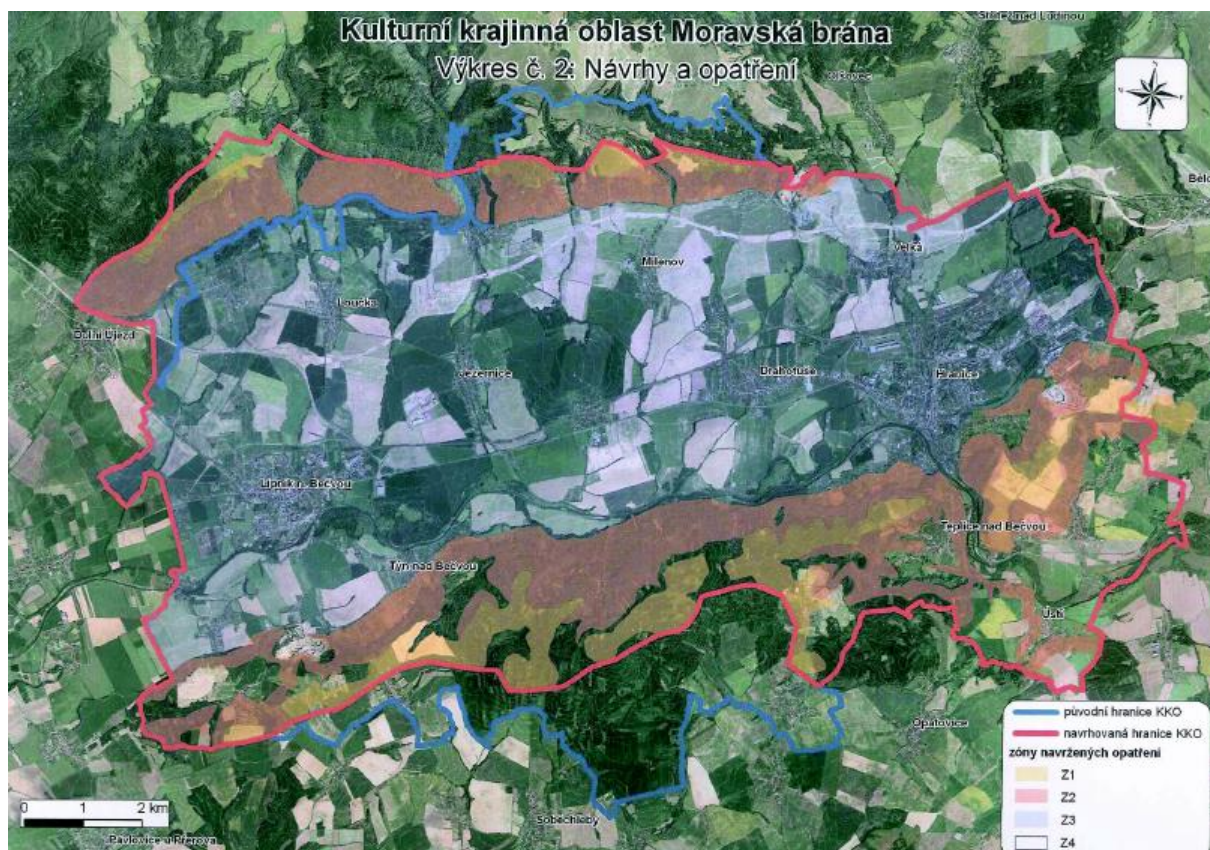
K zajištění ochrany a zachování kulturního dědictví, krajinného rázu a přírodních hodnot lze provádět změny v území při respektování těchto zásad:

- je nepřipustné provádět výrazné změny druhu pozemku (vyšší procento zornění, velkoplošné kácení porostů, změny v rozsahu vodních ploch a vodních toků), v jejichž důsledku dojde ke snížení hodnoty krajinného rázu, resp. změně prostorové kulisy;
- respektovat prostorové uspořádání krajiny a sídel, zachovat stávající panoramatické pohledy, respektovat charakter a měřítko zástavby; nesmí být zásadním způsobem narušen historický půdorys sídel (prováděním velkoplošných přestaveb a demolic);

- je nepřípustné umísťovat stavby a zařízení obnovitelných zdrojů energie uplatňujících se v krajině (větrné turbíny, větrné parky, elektrárny, sluneční parkové elektrárny), výškové stavby jako věže a stožáry pro GSM radiotelefonní sítě, základnové stanice (BTS), antény, vysílače, přijímače a zařízení související s mobilními sítěmi, které mohou narušit kulturní hodnotu a harmonický ráz krajiny;
- umísťování nadzemních staveb elektroenergetiky, staveb vodní energetiky, teplárenství, plynárenství je podmíněno souhlasem orgánu ochrany přírody a orgánu památkové péče v souladu s legislativou platnou ke dni vydání rozhodnutí;
- umísťování významných dopravních staveb je přípustné za předpokladu zachování krajinotvorné památkové hodnoty území, tj. za předpokladu akceptace uplatnění kulturních památek v krajině, zachování otevřených pohledů a průhledů, respektování dochovaných dominant a prostředí kulturních památek a při minimalizaci zásahů do krajinného rázu. Podmínkou je provedení následných opatření eliminujících negativní dopad dopravní stavby a napomáhajících jejímu vhodnému zapojení do krajiny (kompenzace).
- chránit možnosti celistvého vnímání širokého prostoru Moravské Brány, tedy výraznost a odlišnost jejích hraničních vedut a pohledovou otevřenost jejího dna
- v okolí Teplických lázní podporovat rozvoj lázeňské krajiny
- zvýšená ochrana stávajících krajinných ohraničení jednotlivých oblastí krajinného rázu.
- přiměřená ochrana hlavních krajinných a kulturních hodnot urbanizovaného Teplického údolí Bečvy
- v územních plánech obcí respektovat navrženou zonaci (dle ÚS kulturních krajinných oblastí KKO1- KKO12 – Výkres č. 2 – Návrhy a opatření):
  - V zóně 1 – plochá temena krajinných siluet:
    - udržovat typické uspořádání, na vrcholech lesní, místy i polní plochy, bez jakýchkoliv akcentů, které by se mohly projevovat v siluetě.
  - V zóně 2. - pohledově exponované čelní svahy úbočí:
    - udržovat kontrastní, lesní matrice v kontrastu s odlesněným úpatím a dnem brány. Připustit jen takové změny ve využití ploch, které v dálkových pohledech tento charakter nebudou narušovat.
    - udržovat dominantní zastoupení spádnicových liniových prvků.
  - V zóně 3. - ploché dno Moravské Brány s okrajovými úpatími:
    - při rozvoji sídel respektovat typickou skladbu daného typu sídel – na severu (od Milenova po Velkou) sídel řadových, na jihu návesních
    - při jakýchkoliv plošných změnách v krajině respektovat otevřený typ dle okolních matic
    - chránit dochované liniové části původních traťových plužin
    - nové linie v krajině pouze při podle typických směrů krajinných os (podélné hlavní cesty, příčné hlavní rozvojové osy sídel)
  - V zóně 4 – zbytek území:
    - nepřipustit změny hraničních siluet celků
    - v údolí Bečvy nad Hranicemi nepřipustit novou zástavbu mimo turistické infrastruktury bez ubytování (občerstvení, technický servis)
    - do nivy Bečvy nevstupovat s žádnou zástavbou a ponechat koryto řeky přirozeným procesům

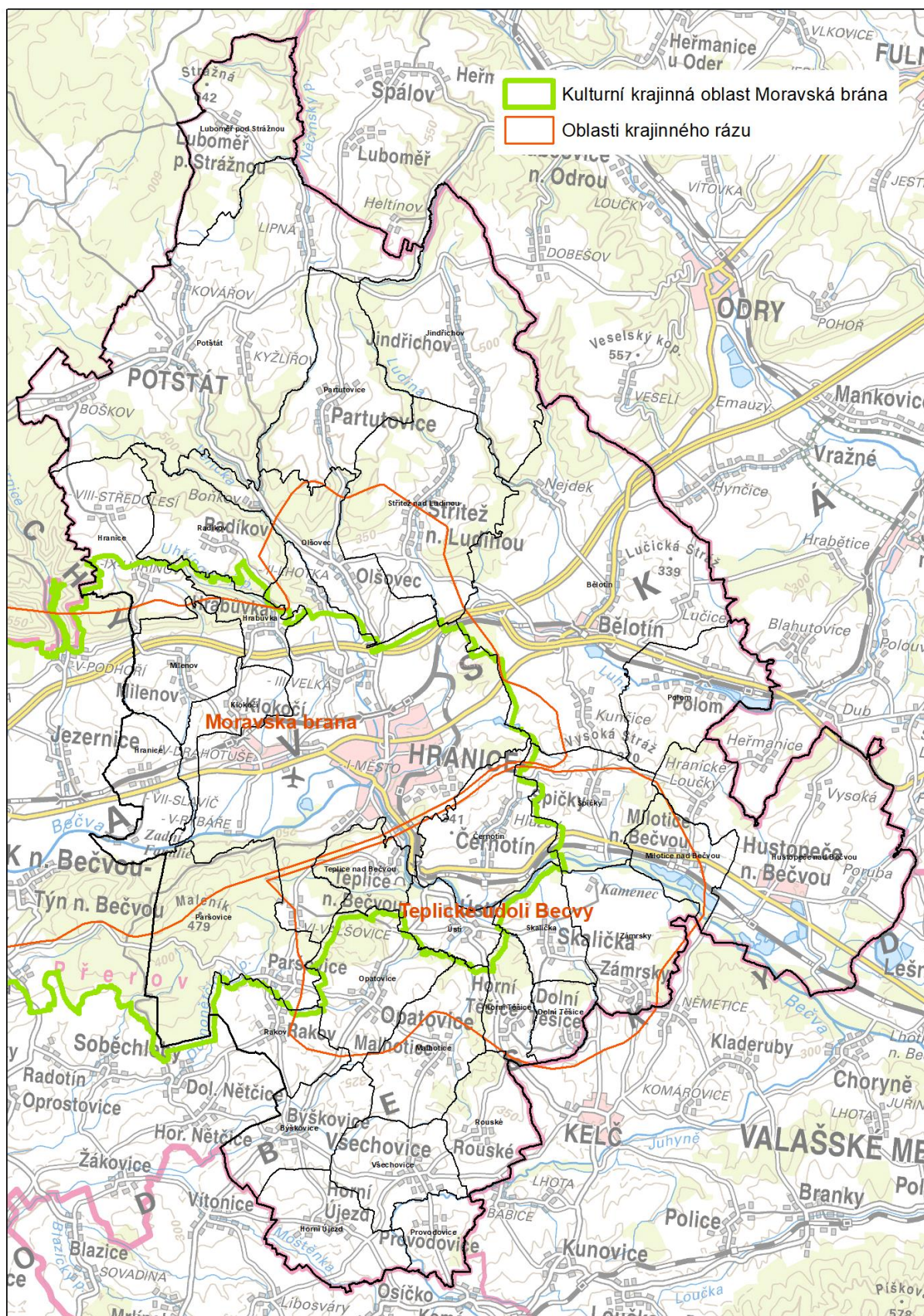

- dobudovat síť pěších, cyklistických, případně jezdeckých stezek navazujících na lázeňský areál v Teplicích, jiný typ rekreace do údolí nepouštět.
- dobudovat síť pěších, cyklistických, případně jezdeckých stezek navazujících na lázeňský areál v Teplicích, jiný typ rekreace do údolí nepouštět.
- na lázeňský areál v Teplicích navázat komponovanými krajinnými úpravami na levobřeží Bečvy

Obrázek 5: Kulturní krajinná oblast Moravská brána – zonace navržených opatření
(Dle: Územní studie kulturních krajinných oblastí KKO01 – KKO12)

Obrázek 6: Vymezení kulturní krajinné oblasti Moravská brána a na ni navazujících oblastí KR (Dle: Územní studie kulturních krajinných oblastí KKO01 – KKO12)

3.2.1.2 Specifické kulturní prostory

Jde především o prostory, které existují mimo zastavěná území sídel, jejichž charakter a uspořádání posilují hodnotu krajinného rázu v daném místě.

Tabulka 2: Specifické kulturní prostory v krajině

Kód	Název	Charakter	Úkol pro ÚP
OSPKP-001	Libavá	Vojenský výcvikový prostor částečně zpřístupněná část	Rekreační potenciál
OSPKP-002	Libavá	Vojenský výcvikový prostor částečně zpřístupněná část	Rekreační potenciál
OSPKP-003	Skiareál Potštát	Zázemí zimní turistiky	Zachovat stávající využití (rekreační potenciál)
OSPKP-004	Potštátské skalní město	Přírodní útvar	Chránit jako přírodní úkaz
OSPKP-005	Zřícenina hradu Puchart Kyžlířov	Pozůstatky středověkého hradu	Zachovat jako součást krajinného prostředí (rekreační potenciál)
OSPKP-006	Čočkův vodní mlýn Jindřichov	Zachovalá technická památka	Respektovat a zachovat historický objekt
OSPKP-007	Větrný mlýn Partutovice	Zachovalá kulturní památka	Respektovat a zachovat historický objekt
OSPKP-008	Kaplička, Střítež nad Ludinou	Zachovat charakter prostoru, výklenkové kaple	Zachovat stávající využití
OSPKP-009	Golfové hřiště Radíkov	9 jamkové golfové hřiště	Zachovat, případně rozšířit (rekreační potenciál)
OSPKP-010	Hrádek Kunzov - Radíkov	Novodobá replika malého hradu	Zachovat, zastávka na turistické trase
OSPKP-011	Kaple Olšovec	Kaple ve volném prostoru za osadou Boňkov	Zachovat charakter místa s kaplí
OSPKP-012	Soudkova štola	Opuštěná břidlicová štola	Zachovat, zastávka na turistické trase
OSPKP-013	Přední skála Olšovec	Zatopený lom	Rekreační potenciál
OSPKP-014	Podlesný mlýn, Olšovec	Zachovalá technická památka	Respektovat a zachovat historický objekt
OSPKP-015	Hraniční mlýn, Běloutín	Technický objekt	Zachovat charakter místa
OSPKP-016	Rybníky Středolesí	Soustava rybníků pod obcí	Zachovat charakter místa
OSPKP-017	Libavá	Vojenský výcvikový prostor částečně zpřístupněná část	Rekreační potenciál
OSPKP-018	Hradiště u strážných kamenů, Lhotka	Slovanské hradisko	Chránit archeologické naleziště
OSPKP-019	Areál kostela Narození Panny Marie s křížovou cestou, Hranice	Významný památkový prostor	zachovat historický objekt kostela a prostor poutního místa, duchovní a historický význam, turistický cíl
OSPKP-	Cyklostezka podél Bečvy	Cyklostezka lemující tok řeky	Turistická trasa (rekreační potenciál)

Kód	Název	Charakter	Úkol pro ÚP
020		Bečvy	
OSPKP-021	Hranická propast	Významné přírodní místo	Turistický cíl
OSPKP-022	Vápenka Černotín	Technický objekt	Zachovat charakter místa
OSPKP-023	Vodní mlýn, Černotín	Technický objekt	Zachovat charakter místa
OSPKP-024	Kaplička, Milotice nad Bečvou	Kaple ve volném prostoru	Zachovat charakter místa
OSPKP-025	Soustava rybníků u řeky Bečvy, Milotice nad Bečvou	Vodní stavby	Zachovat charakter prostředí (rekreační potenciál)
OSPKP-026	Větrný mlýn Poruba	Technický objekt	Respektovat a zachovat historický objekt
OSPKP-027	Soustava rybníků u řeky Bečvy, Hustopeče nad Bečvou	Vodní stavby	Zachovat charakter prostředí (rekreační potenciál)
OSPKP-028	Zbrašovské aragonitové jeskyně, Teplice	Významné přírodní místo	Turistický cíl
OSPKP-029	Opatovická kyselka	prostor s pramenem Opatovické kyselky	Chránit prostor před zastavováním či jiným využitím než je stávající
OSPKP-030	Větrný mlýn Skalička	Technický objekt	Zachovat charakter místa
OSPKP-031	Kaplička Malhotice	Kaple na vyústění aleje z obce	Zachovat charakter místa
OSPKP-032	Hřbitov Všechnovice	Vymezení prostoru od rodáka Bohuslava Fuchse	Zachovat pietní charakter místa

Z hlediska ochrany krajinného rázu platí, že by se uvedené úkoly měly řešit na úrovni územního plánování.

3.2.1.3 Kvalitní sídelní kulturní prostory

Jde především o prostory, které mají vazbu přímo na zastavěné území sídel a posilují vizuální působení sídla v krajině.

Tabulka 3: Kvalitní sídelní kulturní prostory

Kód	Název	Charakter	Úkol pro ÚP
OSIKP-001	Potštát - Lipná	Sídlo s výrazným podílem krajinné zeleně a památkou kostela na vstupu	Dostavby budou respektovat ráz sídla
OSIKP-002	Potštát	Malé město s hodnotným panoramatem s dominantou kostela Nanebevzetí Panny Marie a kostela Sv. Bartoloměje a kvalitním prostorem historického náměstí	Nenarušit kvality panoramatu nevhodnou zástavbou zastavitelných ploch. Náhrada nevhodné zeleně.
OSIKP-	Potštát –	Zachovalý urbanistický ráz obce	Nezahušťovat zástavbu uvnitř sídla

Kód	Název	Charakter	Úkol pro ÚP
003	Kyžlířov		
OSIKP-004	Potštát - Boškov	Rozptýlená zástavba s výraznějším vstupem krajinné zeleně	Zachování charakteru sídla
OSIKP-005	Jindřichov	Urbanisticky zachovalá protáhlá obec s výrazným podílem krajiny v zastavěném území především podél toku říčky Luhy uvnitř s dominantním objektem kostela Nanebevzetí Panny Marie	Zachování charakteru zástavby včetně řady historických objektů sakrální i sídelní architektury
OSIKP-006	Partutovice	Protáhlá ulicová obec s malou návsi a hodnotnou památkou větrného mlýna. Na konci obce lyžařský svah (rekreační potenciál)	Zachování hodnotných objektů původní zástavby a využití potenciálu návsi
OSIKP-007	Střítež nad Ludinou	Obec se zachovalou urbanistickou strukturou vrcholící v centrální části významným urbanistickým prostorem návsi s řadou hodnotných objektů s dominantou kostela Sv. Matouše	Při stavebních záměrech respektovat charakter zástavby v sídle a především hodnotu centrálního prostoru
OSIKP-008	Radíkov	Obec se zachovalou urbanistickou strukturou vyúsťující u golfového hřiště	Využití a případný rozvoj golfového hřiště (rekreační potenciál)
OSIKP-009	Radíkov	Kvalitní návesní prostor v centru obce	Nenarušit kompaktnost zástavby a zachovat stavební čáry objektů
OSIKP-010	Olšovec	Urbanisticky zachovalá protáhlá obec s řadou původních objektů	Zachování charakteru zástavby
OSIKP-011	Bělotín - Nejdek	Hodnotný pohled na obec na příjezdu od Bělotína s lokální dominantou kostela Sv. Urbana	Chránit prostor před zastavováním či jiným využitím než je stávající
OSIKP-012	Bělotín centrum	Uliční ráz centra obce s dominantním vrcholovým osazením kostela Sv. Jiří spluvytvářejícího panorama nadmístní hodnoty	Území chránit před pohledově nevhodnou zástavbou rušící stávající panorama a doplnit vhodnou zelení
OSIKP-013	Bělotín - Kunčice	Hodnotný pohled ke kapli při příjezdu od Bělotína.	Chránit prostor před pohledově nevhodným zastavěním v okolí
OSIKP-014	Polom	Urbanistická struktura zástavby na jihu obce s přímým kontaktem s krajinou	Při dostavbě zachovat charakter stávající zástavby
OSIKP-015	Hranice – Středolesí	Vesnice s rozptýlenou původní dvorcovou zástavbou s krajinou vrůstající do sídla. Obec působící přirozeným klidným dojmem především v okolí kostela Sv. Antonína Paduánského	Zachovat stávající ráz sídla včetně vrůstání krajiny dovnitř sídla
OSIKP-016	Hranice – Uhřínov	Drobné sídlo přirozeně a harmonicky vrostlé do krajiny se zachovalou rozptýlenou zástavbou	Zachovat stávající ráz sídla včetně kvalitních historických i hospodářských objektů
OSIKP-017	Hranice – Velká	Ulicová obec se zachovalou urbanistickou strukturou usedlostí. Hlavní uliční osa vyúsťující pohledově kapli Povýšení Sv. Kříže	Zachování charakteru zástavby v historické části obce se stávající stavební čarou

Kód	Název	Charakter	Úkol pro ÚP
OSIKP-018	Hranice	Město s kvalitním bohužel výrazným výrobním zařízením narušeným panoramatem	V rámci možností eliminace nevhodných prvků veduty města
OSIKP-019	Hranice - Drahotuše	Prostor v okolí kostela Sv. Vavřince	Zachovat jeho prostorové vymezení
OSIKP-020	Hranice	Kostelíček	Zachování poutního místa ve vymezeném prostoru
OSIKP-021	Slavíč	Sídlo postižené na jižním okraji výrazným dopravním průtahem skrývajícím pamětihodnost v podobě umělého tunelu	Snižování dopadu silniční dopravy na sídlo
OSIKP-022	Hranice	Historické prostory města	Zachovat při využití historickou hodnotu prostorů a objektů
OSIKP-023	Hranice	Nábřeží řeky Bečvy	Rekreační potenciál. Možnost realizace dalších volnočasových aktivit
OSIKP-024	Špičky	Nejvýraznější panorama obce v ORP patrné i z dálkových pohledů s dominantou kostela Sv. Šimona a Judy	Ochrana panoramatu před nevhodnými urbanistickými zásahy v krajině, především v podobě nadmístní technické infrastruktury
OSIKP-025	Černotín	Panorama obce s dominantou kostela Sv. Cyrila a Metoděje. Při příjezdu od Hranic. Z opačné strany výrazně rušené výrobní zemědělskými objekty	Respektování panoramatu vhodným naplňováním zastavitelných ploch
OSIKP-026	Černotín	Hodnotný návesní prostor pod kostelem vymezený kompaktní historickou zástavbou	Zachovat jeho prostorové vymezení respektováním stávajících stavebních čar
OSIKP-027	Hustopeče	Soubor významných objektů kostela Povýšení Sv. Kříže a zámku s navazujícím parkem a hodnotnou upravenou návší	Zachovat a nezneškodit celý komplex. Zachovat vymezuující stopu objektů na návsi a její zeleň
OSIKP-028	Teplice	Nevelká obec s významným potenciálem lázeňského prostředí s řadou významných staveb, parkovými úpravami a cenným urbanizovaným nábřežím řeky Bečvy	Zachování významu obce. Zvážit přiměřený rozvoj sídla.
OSIKP-029	Ústí	Obec s kompaktní zástavbou s výrazným rekreačním prostorem na severním okraji	Trvalé využití kvalitního sportovního prostředí
OSIKP-030	Skalička	Obec s hodnotným využívaným zámeckým areálem s hodnotnou parkovou úpravou	Zachování a udržování parku jako příkladu kulturně upravené zeleně
OSIKP-031	Paršovice	Poloha obce na návrší s hodnotným panoramatem s dominantou kostela Sv. Markéty	Nenarušovat panorama obce nevhodnou zástavbou
OSIKP-032	Malhotice	Parkově upravený prostor za obecním úřadem s navazující alejí ke kapli v pokračování ulice od obecního úřadu	Navrhovaná zástavba v ulici ke kapli využije možnosti protažení aleje i v zastavitelném území a zachování hodnoty parku
OSIKP-033	Všechnovice	Hřebenová poloha obce s hodnotným výrazným panoramatem s dominantou	Respektování panoramatu při další výstavbě v obci

Kód	Název	Charakter	Úkol pro ÚP
		kostela Nejsvětější Trojice	
OSIKP-034	Všechnovice	Uvnitř sídla zámek s malým využívaným parkem	Zachování urbanistických hodnot sídla
OSIKP-035	Horní Újezd	Protáhlý návesní prostor	Zachovat jeho prostorové vymezení respektováním stávajících stavebních čar
OSIKP-036	Horní Újezd	Hřebenová poloha obce s hodnotným panoramatem s dominantou kostela Narození Panny Marie a s lokálním negativním účinkem zemědělských objektů	Nenarušovat nevhodnou výstavbou výraz obce v krajině

Z hlediska ochrany krajinného rázu platí, že by se uvedené úkoly měly řešit na úrovni územního plánování.

3.2.1.4 Nemovité kulturní památky, kulturně-historické hodnoty nadregionální úrovně a pozitivně přijímané dominanty

V celém správním území ORP se nachází celkem **165 nemovitých kulturních památek**, z toho 102 se jich nachází v samotném městě Hranice. Nejvíce je jich koncentrováno v **městské památkové zóně** – např. pozdně renesanční zámek, městské hradby, farní kostel, synagoga a další.

Mezi nejznámější kulturně-historické hodnoty nadregionální úrovně patří Lázně Teplice nad Bečvou, městská památková zóna Hranice, městská památková zóna Potštát, viadukty Ferdinandovy Severní dráhy v Hranicích včetně železničního tunelu ve Slavíči, zámek a kostel Povýšení sv. Kříže v Hustopečích nad Bečvou, větrné mlýny v Partutovicích, ve Skaličce a v místní části Poruba v Hustopečích nad Bečvou. Z uvedených hodnot mají nejvýraznější vliv na krajinu výškové dominanty (kostel sv. Bartoloměje a kostel Nanebevzetí Panny Marie v městské památkové zóně Potštát, kostel Povýšení sv. Kříže v Hustopečích nad Bečvou) a exponované stavby v krajině (větrný mlýn v Partutovicích a v Porubě).

Tyto hodnoty jsou veskrze pozitivně přijímané. Jako pozitivní jsou uváděny ty dominanty, které nesou kulturní, architektonickou a historickou hodnotu území a podtrhují význam a obraz daného místa. Jejich základní přehled je uveden v tabulce.

Tabulka 4: Pozitivně přijímané kulturní dominanty

Kód	Obec	Popis
PD1	Bělotín	Dominanta kostela Sv. Jiří spoluvytvářející obraz sídla Bělotín
PD23	Bělotín - Nejdek	Dominanta kostela Sv. Urbana - Bělotín - Nejdek
PD27	Černotín	Dominanta kostela Sv. Cyrila a Metoděje - Černotín - součást panoramatu
PD6	Drahotuše	Dominanta obce - kostel Sv. Vavřince - Drahotuše
PD3	Horní Újezd	Dominanta kostela Narození Panny Marie jako součást panoramatu obce - Horní Újezd
PD4	Hrabůvka	Akvadukt přes silnici
PD5	Hranice	Areál poutního kostela Narození Panny Marie a kaple Sv. Antonína Paduánského
PD24	Hranice	Viadukty Ferdinandovy Severní dráhy

Kód	Obec	Popis
PD26	Hranice	Dominanta města - kostel stětí Sv. Jana Křtitele - Hranice
PD7	Hustopeče nad Bečvou	Dominanta kostela Povýšení Sv. Kříže - Hustopeče - součást panoramatu
PD8	Hustopeče nad Bečvou - Poruba	větrný mlýn
PD9	Jindřichov	Kostel Nanebevzetí Panny Marie
PD2	Kunčice	Dominanta kaple Sv. Fabiána a Šebestiána - Běloutín - Kunčice
PD19	Lipná	Drobná dominanta kostela Sv. Jana Křtitele - Lipná
PD10	Malhotice	Panská kaplička
PD11	Malhotice	Méně výrazná dominanta kostela Neposkvrněného početí Panny Marie - Malhotice
PD28	Milotice nad Bečvou	Kaple sv. Anny
PD12	Olšovec (Boňkov)	Kaple na červené turistické trase směrem na Michalov
PD34	Opatovice	Drobná dominanta kaple Sv. Mořice - Opatovice
PD13	Paršovice	Dominanta kostela Sv. Markéty - Paršovice
PD14	Partutovice	Méně výrazná dominanta - Partutovice
PD20	Partutovice	Dominanta kostela Sv. Mikuláše - Partutovice
PD15	Potštát	Dominanta kostela Sv. Bartoloměje - Potštát - součást panoramatu
PD16	Potštát	Dominanta kostela Nanebevzetí Panny Marie spoluvytvářející charakteristický obraz sídla Potštát
PD22	Radíkov	Golfové hřiště v Radíkově
PD31	Skalička	Zámek ve Skaličce
PD32	Skalička	větrný mlýn
PD25	Slavič	umělý železniční tunel
PD21	Střítež nad Ludinou	Dominanta kostela Sv. Matouše - Střítež nad Ludinou
PD17	Špičky	Kostel sv. Šimona a Judy
PD29	Teplice nad Bečvou	Dominanty nábřeží Bečvy v Teplicích
PD30	Ústí	Méně výrazná dominanta kostela Sv. Petra a Pavla - Ústí
PD18	Všechovice	Dominanta kostela Nejsvětější Trojice jako součást panoramatu obce - Všechovice
PD33	Zámrsy	Drobná dominanta novostavby kaple Sv. Václava - Zámrsy

Návrhy a doporučení

- Zajistit ochranu nemovitých kulturních památek
- Při vymezování nových rozvojových ploch zohledňovat přítomnost uvedených kulturně-historických hodnot, chránit prostor před nevhodnou zástavbou negativně ovlivňující vizuální působení daných objektů.
- respektovat zásady ochrany kulturních památek a podmínky ochrany památkově chráněných území - zejména MPZ Hranice.

3.2.1.5 Významnější negativní dominanty a jevy v krajině

Níže je uveden také přehled negativních jevů a dominant, které negativně ovlivňují krajinný ráz.

Mezi asi nejvýraznější negativní dominantu v krajinném rázu Hranicka určitě patří komplex cementárny v Hranicích. Průmyslový areál svou výraznou výškou a také objemností převyšuje ostatní

budovy v Hranicích a přebírá hlavní funkci dominanty nad ostatními potenciálními stavbami – například nad historickými a sakrálními budovami.

Mezi pohledově výrazné patří lomy v Hranicích, v Hrabůvce a v Černotíně. Negativně ovlivňují krajinný ráz jak narušením reliéfu těženého kopce, tak přilehlou průmyslovou zástavbou související s těžbou.

Jednou z negativních dominant je také průmyslová zástavba na kraji obcí, která narušuje obraz sídla. Z hlediska krajinného rázu lze za negativní znaky krajiny označit i velké zemědělské bloky a ničím nerušená zemědělská krajina v jižní části ORP Hranice v okolí obcí Všechnovice, Býškovice, Horní Újezd. V této části je jakákoliv výstavba velmi patrná a viditelná.

Některé liniové stavby také negativně ovlivňují ráz krajiny. Jedná se zejména o dálnici D1, železniční trať a vedení vysokého napětí. V stále se zástavbou zužujícím profilu Moravské brány pak vytváří umělé krajinné osy, které pak umocňují dojem přetechnizované krajiny.

Tabulka 5: Významnější negativní dominanty a jevy v krajině

Obec	Kód	Typ	Popis	Opatření
Bělotín	ND-01	VO	Areál farmy Bělotín	Využití zeleně ke snížení neg. vjemu
Bělotín	ND-02	VO	Areál farmy Bělotín - Lučice	Využití zeleně ke snížení neg. vjemu
Bělotín	ND-03	VO	Průmyslový areál Bělotín	Využití zeleně ke snížení neg. vjemu
Bělotín	ND-04	VO	Průmyslový areál Bělotín	Využití zeleně ke snížení neg. vjemu
Bělotín	ND-06	TP	Kamenolom Nejdek	Využití zeleně ke snížení neg. vjemu
Býškovice	ND-07	VO	Zemědělský areál v Býškovících	Využití zeleně ke snížení neg. vjemu
Černotín	ND-08	VO	Zemědělský areál Černotín	Využití zeleně ke snížení neg. vjemu
Černotín	ND-09	VO	Zemědělský areál Hluzov	Využití zeleně ke snížení neg. vjemu
Černotín	ND-10	TP	Kamenolom Černotín	Vhodný způsob rekultivace po ukončení těžby, řízená sukcese, ozelenění
Dolní Těšice	ND-11	VO	Areál farmy Dolní Těšice	Asanace
Horní Újezd	ND-12	VO	Zemědělský areál. Horní Újezd	Využití zeleně ke snížení neg. vjemu
Horní Újezd	ND-13	TO	Vysílač Horní Újezd	Nelze navrhnout vhodná opatření
Hrabůvka	ND-14	TP	Kamenolom Hrabůvka	Využití zeleně ke snížení neg. vjemu, rekultivace
Hranice	ND-15	VO	Věžový objekt cementárny Hranice	Nelze navrhnout vhodná opatření
Hranice	ND-16	VO	Průmyslový areál Hranice, Drahotuše	Využití zeleně ke snížení neg. vjemu
Hranice	ND-17	VO	Průmyslový areál Hranice, ŽST	Využití zeleně ke snížení neg. vjemu
Hranice	ND-18	VO	Výrobní areál Hranice - Slavič	Využití zeleně ke snížení neg. vjemu
Hranice	ND-19	TO	Vodojem Valšovice	U vodojemu, pokud je funkční, nelze mimo případný vhodný nátěr navrhnout jiná opatření
Hranice	ND-20	TO	Vysílač nad Slavičí	Nelze navrhnout vhodná opatření
Hranice	ND-21	TO	Vysílač nad Slavičí	Nelze navrhnout vhodná opatření
Hranice	ND-22	TP	Kamenolom Hranice	Vhodný způsob rekultivace po ukončení těžby, řízená sukcese, ozelenění
Hustopeče n. B.	ND-23	VO	Zemědělský areál Hustopeče n. B.	Využití zeleně ke snížení neg. vjemu především vysokých halových objektů
Hustopeče n. B.	ND-24	VO	Zemědělský areál Poruba-západ	Využití zeleně ke snížení neg. vjemu
Hustopeče n. B.	ND-25	VO	Zemědělský areál Poruba-sever	Využití zeleně ke snížení neg. vjemu

Obec	Kód	Typ	Popis	Opatření
Hustopeče n. B.	ND-26	VO	Průmyslový areál Hranické Loučky	Využití zeleně ke snížení neg. vjemu
Hustopeče n. B.	ND-27	TO	Vysílač Hranické Loučky	Nelze navrhnout vhodná opatření
Jindřichov	ND-28	VO	Zemědělský areál v Jindřichově	Využití zeleně ke snížení neg. vjemu
Jindřichov	ND-29	TO	Vysílač Jindřichov	Nelze navrhnout vhodná opatření
Klokočí	ND-30	VO	Zemědělský areál Klokočí - západ	Využití zeleně ke snížení neg. vjemu především vysokých halových objektů
Klokočí	ND-31	VO	Zemědělský areál Klokočí - východ	Využití zeleně ke snížení neg. vjemu
Luboměř pod S.	ND-32	VO	Areál farmy Luboměř pod Strážnou	Využití zeleně ke snížení neg. vjemu
Malhotice	ND-33	VO	Areál farmy Malhotice	Využití zeleně ke snížení neg. vjemu
Milenov	ND-37	VO	Průmyslový areál Milenov	Využití další zeleně ke snížení negativního vjemu
Milotice n. B.	ND-38	VO	Průmyslový areál v Miloticích n. B., vodojem	Využití zeleně ke snížení neg. vjemu, u funkčního vodojemu nelze mimo nátěr navrhnout jiná opatření
Milotice n. B.	ND-39	VO	Zemědělský areál Milotice n. B.	Využití zeleně ke snížení neg. vjemu
Olšovec	ND-40	VO	Zemědělský areál Olšovec	Využití zeleně ke snížení neg. vjemu
Opatovice	ND-41	VO	Areál farmy Opatovice	Využití zeleně ke snížení neg. vjemu
Opatovice	ND-42	TO	Vodojem Opatovice	Nelze navrhnout vhodná opatření
Paršovice	ND-43	VO	Zemědělský areál v Paršovicích	Využití zeleně ke snížení neg. vjemu
Partutovice	ND-44	VO	Zemědělský areál Partutovice	Využití zeleně ke snížení neg. vjemu
Partutovice	ND-45	TO	Vodojem Partutovice	Nelze navrhnout vhodná opatření
Partutovice	ND-46	TO	Vysílač Partutovice	Nelze navrhnout vhodná opatření
Polom	ND-49	VO	Areál farmy Polom	Využití zeleně ke snížení neg. vjemu
Polom	ND-50	VO	Průmyslový areál Polom	Využití zeleně ke snížení neg. vjemu
Polom	ND-51	TO	Solární elektrárna Polom	Využití zeleně ke snížení neg. vjemu
Potštát	ND-52	VO	Průmyslový areál Potštát	Využití zeleně ke snížení neg. vjemu
Potštát	ND-53	VO	Zemědělský areál Kyžlířov	Využití zeleně ke snížení neg. vjemu
Potštát	ND-54	VO	Zemědělský areál Potštát	Využití zeleně ke snížení neg. vjemu
Potštát	ND-55	VO	Zemědělský areál Boškov	Využití zeleně ke snížení neg. vjemu
Potštát	ND-56	TO	Vysílač nad Potštátem	Nelze navrhnout vhodná opatření
Potštát	ND-57-60	TO	Větrné elektrárny nad Lipnou	Neumísťovat další objekty
Potštát	ND-61	TO	Větrná elektrárna Lipná	Nelze navrhnout vhodná opatření
Rakov	ND-70	VO	Areál farmy Rakov	Využití zeleně ke snížení neg. vjemu
Rouské	ND-74	VO	Areál výrobního závodu Rouské	Využití zeleně ke snížení neg. vjemu
Rouské	ND-75	TO	Vodojem Rouské	Využití zeleně ke snížení neg. vjemu
Skalička	ND-76	VO	Zemědělský areál ve Skaličce	Využití zeleně ke snížení neg. vjemu
Střítež nad L.	ND-77	VO	Areál farmy Střítež nad Ludinou	Využití zeleně ke snížení neg. vjemu
Ústí	ND-78	VO	Areál farmy Ústí	Využití zeleně ke snížení neg. vjemu
Ústí	ND-79	TO	Vodojem Ústí	Využití zeleně ke snížení neg. vjemu
Všechovice	ND-80	VO	Zemědělský areál ve Všechovicích	Využití zeleně ke snížení neg. vjemu
Zámrsky	ND-81	VO	Areál farmy Zámrsky	Využití zeleně ke snížení neg. vjemu

Krajinný ráz by mohla výrazně ovlivnit také výstavba plánovaného kanálu Dunaj-Odra-Labe, který by výrazně narušil charakter Moravské Brány a vytvořil novou umělou osu v tomto již takto technicky zatíženém údolí. Podobně se na charakteru údolí odrazí realizace dráhy VRT, avšak ne v takové míře. Na charakteru veduty zalesněných kopců se může odrazit realizace větrných elektráren.

Z hlediska ochrany krajinného rázu platí, že by se uvedené úkoly měly řešit na úrovni územního plánování.

3.2.2 *Estetické hodnoty a krajinný ráz*

Významnou součástí rázu krajiny je její estetická hodnota. Estetická hodnota krajiny vzniká z pozitivně přijímaných vlastností vnímané krajiny (prostorové vztahy, krajinná scéna) a z pozitivních postojů vnímajícího subjektu (emocionálně i racionálně podmíněných). Je vnímatelným specifickým projevem přírodních, kulturních a estetických hodnot, harmonického měřítka a harmonických vztahů v krajině. Estetické hodnoty krajiny jsou tvořeny hodnotami emocionálními, ale také hodnotami obsahovými.

3.2.2.1 *Shrnutí z Doplňujících průzkumů a rozborů a současný stav*

Celý správní obvod ORP Hranice je geomorfologicky a následně krajinářsky rozdělen do tří charakteristických částí:

1. **Rozvinutá říční niva Bečvy** - je významnou krajinou osou v oblasti od Hustopečí nad Bečvou po Teplice nad Bečvou. Za Teplicemi vtéká řeka do Moravské brány, která je z obou stran lemována zalesněnými kopci. Na severozápadě tvoří výraznou vedutu čelní svahy Oderských vrchů a na jihovýchodě jsou to čelní svahy Podbeskydské pahorkatiny. Krajinné osy v tomto údolí tvoří přirozeně řeka Bečva, uměle vytvořené krajinné osy jsou pak dálnice D1 a železniční trať. Mezi výrazné dominanty a póly oblasti patří hrad Helfštýn (ležící mimo, ale ovlivňuje krajinný ráz ORP Hranice), menší dominantu kostela sv. Havla v Podhoří, rýsující se vůči zalesněnému svahu a také zejména cementárna v Hranicích, která výrazně převyšuje kopce v pozadí a udává průmyslový charakter Hranic.
2. **Rozlehlá náhorní rovina Nízkého Jeseníku** s poměrně hluboce zařezanými údolími. V rámci krajinného rázu jsou patrné krajinné suterény jednotlivých řek spolu s jednotlivými obcemi, které zde mají údolní charakter s převahou luk a lesů ve svém okolí a občasnou rozptýlenou zástavbou.
3. **Kelečská a Příborská pahorkatina** - má charakter zvlněné, převážně zemědělské krajiny, značně degradované výskytem velkých bloků zemědělské půdy. Dominantními prvky v krajině jsou vesnice umístěné na vrcholových částech hřbetů (Všechnovice, Horní Těšice, Špičky) a jejich nejvyšší stavby - kostely a školy.

Urbanisticky lze sídelní celky a typ osídlení krajiny v obvodu ORP Hranice zařadit mezi víceméně koncentrovanou sídelní zástavbu s menším výskytem osad, původních mlýnů nebo samot. V území se nachází pouze dva kompaktnější souvislé lesní celky, a to pásma Maleníku a lesní

komplexy Nízkého Jeseníku v okolí Potštátu.

3.2.2.2 Rámcový návrh obecné ochrany hodnot krajinného rázu

V rámci ochrany krajinného rázu je třeba chránit především ty znaky krajiny, jež vytváří pozitivní hodnoty krajinného rázu. Jedná se o přírodní znaky krajinného rázu a estetické znaky krajinného rázu.

V územním plánování je nutné respektovat obě hodnoty a rozvoj v území plánovat tak, aby nebyla snižována jejich krajinná hodnota. K tomu může docházet např. přímou degradací těchto přírodních nebo estetických znaků, anebo narušením jejich vizuálního působení v krajině.

Pro územní plánování a ochranu krajinného rázu v SO ORP Hranice platí obecně tyto zásady:

- Chránit a rozvíjet přírodní, kulturní a civilizační hodnoty území, včetně urbanistického, architektonického a archeologického dědictví;
- Respektovat nezbytnost ochrany krajiny a jejího krajinného rázu, podporovat a realizovat krajinotvorná opatření podporující žádoucí environmentální i estetické funkce krajiny a ekosystémů;
- U krajinných os věnovat pozornost:
  - nivě řeky Bečvy, která by neměla být zastavována a zachování oddělení nivy od okolní zemědělské krajiny;
  - vodnímu toku Ludina, který vždy byl přírodní osou a zásadním způsobem ovlivňoval orientaci krajinných struktur v okolí (členění pozemků i jejich bloků kolmo na tok). "Žebříčkové" uspořádání ploch a objektů okolo něho by proto mělo být obecně preferováno. Specifický přístup vyžadují vodní toky v úzkých, zaříznutých údolích, kde se osídlení (až na samoty mlýnů) nikdy nevyskytovalo a jeho rozvoj je i dnes přírodně limitován. Podporovat využití zejména v oblasti turistické, bez stavebního rozšiřování.
- U krajinných pólů věnovat pozornost dominantním, převýšeným vrchům, které jsou jako krajinné dominanty klíčovými znaky krajiny. Usilovat o uchování jejich struktury v dálkových pohledech.
- Zamezit výstavbě výškových staveb technicistní povahy přesahujících krajinné předěly, protože výrazně narušují původní členění krajiny a komponované krajiny nebo konkurují kulturním a přírodním dominantám.
- Zajistit ochranu pozitivních dominant krajiny před jejich narušením.
- Zajistit ochranu dochovaných obrazů sídel, jejich siluet a zachovalých horizontů sídel.
- Chránit hodnotná stromořadí v krajině, zajistit jejich průběžnou údržbu a systematickou obměnu vegetace
- Zachovat a rozšířit oblast přechodu urbanizované a zemědělské krajiny pomocí záhumní.
- Respektovat vyhlídková místa a dle možností významněji nenarušovat výhledy z nich.
- Neumísťovat nadzemní el. vedení ani větrné elektrárny do pohledově exponovaných prostorů a celků se zvýšenou estetickou a přírodní hodnotou krajinného rázu nebo na vymezující horizonty či předěly.
- Rozčlenit velké půdní bloky pro dosažení mozaikovitě struktury krajiny v místech otevřené krajiny

- Respektovat zásady ochrany kulturních památek a podmínky ochrany památkově chráněných území – zejména MPZ Hranice.

3.2.2.3 *Pohledové horizonty, krajinné veduty a suterény*

Krajinné horizonty jsou převážně liniovým typem ohraničení vizuálních krajinných celků. Krajinné horizonty supervizuálních celku jsou viditelné ze širokého okolí a jedná se tedy o místa prioritní ochrany krajinného rázu. **Krajinné veduty** jsou tvořeny převýšenými okraji krajinného celku, tedy zejména pohledově exponovanými svahy, nebo horskými hřebeny či vysokopodlažní zástavbou. Jsou pohledově velmi exponované, a proto jsou místa prioritní ochrany krajinného rázu. Zvláštní pozornost je třeba venovat především krajinným vedutám pohledově uplatňujícím se v širokém okolí, které tím pádem mají nadregionální význam. **Krajinným suterénem** nazýváme pohledově skryté části krajinných celků, které tvoří vlastní, pohledově uzavřené krajinné prostory, zejm. se jedná o výrazněji zaráznutá údolí.

Nejvýznamnější pohledové horizonty tvoří krajinné veduty Podbeskydské pahorkatiny a Oderských vrchů při pohledu z Moravské brány. Výrazná je zde zejména kra Maleníku. Zde jsou zasazeny dominanty hradu Helfštýna a sídla Hranic s průmyslovým charakterem.

V jižní části ORP jsou hlavními pohledovými horizonty Hostýnských vrchů s dominantou poutního kostela Hostýn a zalesněných Veřovických vrchů. Tyto krajinné veduty byly vymezeny v rámci ZÚR OIK a jsou zahrnuty do Výkresu hodnot v území a do Hlavního výkresu.

Dále jsou vymezeny kvalitní horizonty sídel. Patří mezi ně Potštát, Běloutín, Polom, Špičky, Hustopeče n. Bečvou, Černotín, horizont sídla nad řekou Bečvou mezi Hranicemi a Teplicemi n. Bečvou, Všechnovice, Horní Újezd a Paršovice.

Z hlediska ochrany krajinného rázu pro uvedené krajinné horizonty a veduty platí následující opatření a doporučení:

- Výškové stavby by neměly přesáhnout přední hlavní horizont Oderských vrchů a Podbeskydské pahorkatiny vytvářející výrazný krajinný předěl viditelný z Moravské brány a z oblasti Kelečska.
- Výškové stavby by měly být umísťovány tak, aby byly respektovány a zachovány nerušené partie vymezujících horizontů scény Moravské brány
- Chránit zachovalé kvalitní horizonty sídel se zachováním stávajících kulturních dominant před narušením nevhodnými výškovými stavbami (typu sil, výraznějších výrobních areálů, lokalit FVE apod.)

3.2.2.4 *Významná vyhlídková místa*

Za vyhlídkové místo je považováno veřejně přístupné místo, jehož vyvýšené umístění v terénu (vrchol kopce, úbočí) nebo v rámci stavby (rozhledna, věž) umožňuje přehlednout významnou a atraktivní část okolního území. V ORP Hranice se podobných vyhlídkových míst a bodů nachází celá řada (vymezeno 57), některé z nich nabízí široké rozhledy do krajiny a je možnost z nich vidět více

krajinných horizontů. Samotné vyhlídkové místo nepředstavuje žádný záměr, je však možno jej zvýraznit vhodným objektem typu lavičky, drobným sakrálním objektem, rozhledny, infocedule aj., které nebudou v kolizi s jinými záměry či limity v území.

(pozn. Vyhlídková místa se logicky mohou nacházet v lokalitách přijatelných pro výstavbu větrných elektráren. Tyto dva prvky nejsou ve vzájemném konfliktu.)

Tato vyhlídková místa jsou vymezena ve Výkresu hodnot a jsou rovněž zahrnuta do Hlavního výkresu.

Doporučení a opatření

- Při vymezování nových rozvojových ploch zohledňovat přítomnost vymezených vyhlídkových míst a nenarušovat nevhodnou lokalizací nových rozvojových ploch nebo necitlivých staveb výhledy z těchto míst do krajiny.
- Možnost doplnění vhodných objektů vhodně dotvářejících charakter místa.

3.2.2.5 Významnější přírodně hodnotné prvky s vlivem na krajinný ráz

V území se vyskytují přírodně hodnotné prvky s pozitivním vlivem na krajinný ráz. Jejich přehled je uveden v následující tabulce. Uvedené prvky představují jen výběr určitých hlavních přírodních hodnot v území, které z hlediska krajinného rázu určitým způsobem zvyšují přírodní hodnotu území tam, kde je potlačena nebo tam, kde je naopak zásadní.

Tabulka 6: Významnější přírodně hodnotné prvky s vlivem na krajinný ráz

Krajinný prvek	Charakteristika	Příklad území	Úkoly pro územní plánování
skalní výchozy	Skalní útvary, vizuálně poutavé na kratší či větší vzdálenosti, dodávají krajině specifický charakter. Důležité jsou průhledové osy a barevný kontrast hornin s okolním terénem. V mnoha případech jsou prioritní i dálkové pohledy na tyto prvky.	<ul style="list-style-type: none"> • skalní výchozy v NPR Hůrka u Hranic • NPP Zbrašovské aragonitové jeskyně • údolí Veličky, 	Zohledňovat při vymezování nových rozvojových ploch, zachovat průhledy na tyto lokality.
pahorky a kopce	Silně působí díky svému tvaru a vertikalitě zejména v zemědělské krajině, nezřídka na velké vzdálenosti. Zajímavé bývají i v detailu.	Oderské vrchy, Podbeskydská pahorkatina, Beskydy, Hostýnské vrchy, Maleník a další méně výrazné	Zachovat ochranu vedut a pohledových horizontů tvořených těmito lokalitami. -Zachovávat a respektovat nerušené uplatnění uvedených vrcholů a zamezit umísťování staveb do jejich prostoru.
vodní toky a jejich nivy	Stěžejní prvek jak hodnotných krajin, tak nevýrazných krajin, i v případě, že jsou necitlivě regulované a jejich hodnota je	Bečva, Ludina, Velička, Luha ...	Respektovat údolní nivy vodních toků, neumisťovat nové plochy zástavby, podporovat rekreační,

Krajinový prvek	Charakteristika	Příklad území	Úkoly pro územní plánování
	snížená		přírodní a krajinářskou funkci
Mokřady, zatopené lomy	Kvůli snížené poloze v terénu nejsou často příliš výrazné na velkou vzdálenost, nicméně ovlivňují blízké okolí. Horizontální rozměr.	PP Hustopeče – Štěrkáč Opatovický lom	Podporovat rekreační, přírodní a krajinářskou funkci, nové plochy zástavby lokalizovat velmi citlivě
rybníky a nádrže	Při vhodných atmosferických podmínkách obecně výraznější projev v krajině než mokřady (odraz vodní hladiny). Záleží na jejich velikosti a místu pozorování. Horizontální rozměr.	Soustava rybníků u Milotic a Hustopečí nad Bečvou	Podporovat rybochovnou, rekreační, přírodní a krajinářskou funkci, nové plochy zástavby lokalizovat velmi citlivě
velké lesní celky	Dominantní na větší vzdálenosti, podílí se na typických panoramatech.	Zalesněné vrchy Oderských vrchů a Podbeskydské pahorkatiny, Maleník	Minimalizovat zásahy do lesních porostů
mimolesní vegetace	Linie dřevin v krajině (větrolamy, remízky, liniová vegetace podél toků apod.) Vytváří hlavně lokální pohledové horizonty.	Niva Bečvy	Zajistit ochranu liniových prvků v krajině, vymezovat biokoridory a interakční prvky, realizovat ÚSES

3.2.2.6 Problematika větrných elektráren ve vztahu ke krajiněmu rázu

Níže uvedené informace vycházejí z Územní studie Větrné elektrárny na území Olomouckého kraje a především z Aktualizace Územní studie větrné elektrárny na území Olomouckého kraje (dále jen Studie VTE-OK 2018).

Stávající větrné elektrárny se nacházejí v Potštátě (Kyžlířov I, Lipná), v plánu (ať už krátkodobém, střednědobém nebo výhledovém) jsou také další v Potštátě, Partutovicích, Jindřichově a Malhoticích.

Výstavba větrných elektráren je rizikem pro krajinový ráz. VTE jsou technickým dílem, které budou téměř vždy nepřehlédnutelným artefaktem. Jsou umělou vertikální prostorovou dominantou, která na sebe upoutává pozornost při vizuálním vnímání krajiny. Velmi významným rysem VTE je rovněž jejich dynamický charakter. Otáčející se vrtule na sebe upoutává pozornost ještě na vzdálenost, na kterou statická věž o stejných parametrech již není patrná. Podle parametrů VTE lze do vzdálenosti 3-5 km od stavby vymezit **zóny silné a zřetelné viditelnosti** jako okruh bezprostředního uplatnění stavby v krajiněm obzoru, kdy stavba bude jednoznačně působit jako dominanta krajiny. Samostatně stojící VTE nebo malá kompaktní skupina může být považována za umělou krajinovou dominantu. Větší či menší skupiny VTE rozestě po krajině však nelze chápat jako jednotlivé dominanty, nýbrž jako zcela novou plošně se projevující charakteristiku s vizuálně dominantními projevy.

Opatření a doporučení pro větrné elektrárny:

Studie VTE-OK 2018 rozčleňuje hodnocené území na tři typy území z hlediska možnosti výstavby VTE:

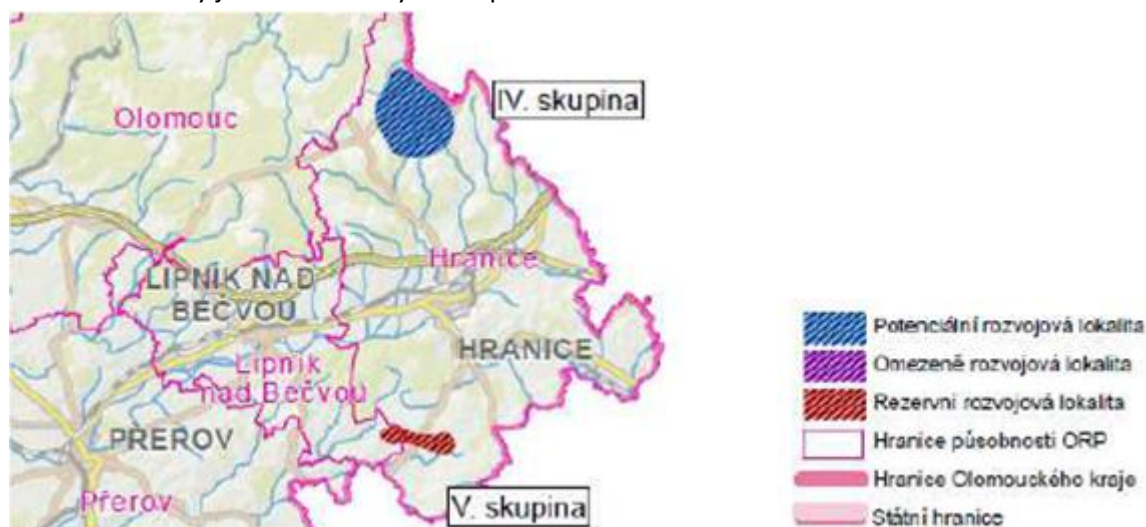
- území nevhodná pro výstavbu VTE a FVE
- území spíše nevhodná pro výstavbu VTE a FVE
- území podmíněně vhodná pro výstavbu VTE a FVE

Plochy, ve kterých je výstavba VTE vyloučena z titulu jejich jasně definované legislativní ochrany, jsou zvláště chráněná území, přírodní parky, regionální a nadregionální ÚSES, registrované VKP a území soustavy Natura 2000.

Ze studie dále vyplývá, že:

- při dodržení určitých podmínek byly za potenciálně nejpříjemnější pro rozvoj VTE vyhodnoceny lokality ze skupiny IV, tj. Potštát - Kyžlířov I a II, Potštát - Lipná I-II a Partutovice A, Partutovice B a Jindřichov.
- Jako přijatelné řešení se jeví rozmístění VTE v území severně od vsi Partutovice, v okolí sídla Lipná se stávajícími VTE a dále směrem k sídlu Luboměř pod Strážnou. Rozsah území by zřejmě umožňoval rozmístit až 15-20 VTE. Vzhledem k nedalekému přírodnímu parku Oderské vrchy se jeví pro rozvoj příhodnější hřbet západně od Lipné se čtveřicí stávajících VTE než ten na východě s jednou realizovanou VTE .
- lokalita v Malhoticích byla zařazena do kategorie výhledové či rezervní. Jedná se zde o krajinu poměrně značně pohledově otevřenou, kde by se viditelnost VTE významně projevila v širokém okolí. Vzhledem k tomuto předpokládanému ovlivnění krajiny se jako obhajitelný jeví pouze takový rozvoj, který by více využil potenciál území. Nejpříjemnější rozmístění VTE by měla vyřešit souborná studie (nikoli jednotlivé záměry). Otevření nové lokality formou několika jednotlivých VTE největších parametrů se jeví vzhledem k nárůstu ovlivnění okolní krajiny jako nepřiměřené.

Uvedené lokality jsou znázorněny na mapě níže.

Obrázek 7: Lokalizace podmíněně přijatelných lokalit

Územní studie Větrné elektrárny na území Olomouckého kraje rozděluje území Olomouckého kraje na území „nepřípustné“, „podmíněně přípustné“ a „ostatní“. Většina území ORP Hranice spadá do území nepřípustného, menší část do území podmíněně přípustného. K němu jsou uvedeny podmínky a požadavky pro případné umístění VTE, tj. soulad s ÚPD, kladné vyhodnocení, na krajinný ráz a kladný průběh EIA a podle potřeby hluk. studie, vliv na veřejné zdraví, biologické hodnocení, hodnocení NATURA 2000, souhlasy MZdrČILZ, KHS, AČR, MO, VUSS, MD, provozovatele letiště a uživatele lázní.

3.2.3 Stanovení hlavních potenciálů správního území ORP Hranice

---

V rámci Doplnujících průzkumů a rozborů byl zpracován rozbor a rámcové vymezení krajinných potenciálů v území a vyhodnocení míry jejich využitelnosti. Ty byly řešeny pro dílčí potenciály biotické, kulturní, produkční (zemědělský a lesní), vodohospodářský, surovinový, sídlení a rekreační. Závěrem se přistoupilo k součtu potenciálů (smíšený potenciál). Systém výpočtu spočíval ve zprůměrování hodnoty či přítomnosti její nejvyšší hodnoty v obci. V případě surovinového, kulturního a vodohospodářského potenciálu je hodnocena přítomnost maximální hodnoty, u ostatních se hodnotil průměr.

Nejvyšší smíšený potenciál byl stanoven v obcích Hranice, Teplice nad Bečvou, Černotín, Hrabůvka a Ústí, nejnižší v obcích Rakov, Býškovice a Horní Újezd. Podrobnější informace jsou uvedeny v uvedené části Doplnujících průzkumů a rozborů.

4 NÁVRH ŘEŠENÍ POTŘEB ČLOVĚKA V KRAJINĚ

4.1 NÁVRH OPATŘENÍ PRO OPTIMALIZACI HOSPODAŘENÍ V KRAJINĚ

4.1.1 Zemědělství

4.1.1.1 Shrnutí problémů z průzkumů a rozborů

ORP Hranice má ve své centrální a jižní části, která leží v Moravské bráně, nadprůměrný zemědělský výrobní potenciál, převládá zde řepařská oblast, která představuje v našich podmínkách vysoký výrobní potenciál, je ovšem relativně velmi ovšem citlivá k suchu. V severní části území (Oderské vrchy) již jsou podmínky pro zemědělství horší, je zde hlavně oblast bramborářská s nižším výrobním potenciálem. Vzhledem k rozložení výrobních oblastí lze předpokládat, že výrobní potenciál bude ve střednědobém až dlouhodobém horizontu zachován za předpokladu, že hospodaření bude šetrné k půdě (prevence eroze) a způsob hospodaření bude příznivý pro hospodaření s vodou (zpomalení odtoku vody z krajiny).

Zemědělská půda je zde evidována na cca 64 % území, z toho 80 % tvoří orná půda a 19 % trvalé travní porosty. Intenzivní využívání zemědělské půdy s sebou přináší řadu komplikací. Velké půdní bloky a způsob hospodaření na nich představují rizika pro ekologickou stabilitu, biodiverzitu, prostupnost krajiny, erozi a odtok vody z krajiny. Problematika eroze, vodního režimu krajiny a biodiverzity je řešena v samostatných kapitolách, zde je věnována pozornost velkým půdním blokům. V analytické části bylo identifikováno 67 „nadlimitních“ dílů půdních bloků (bloky orné půdy o výměře větší než 95. percentil – zde se jedná o 45,2 ha). Z těchto 67 nadlimitních DPB bylo vybráno 53 nejproblematičtějších, které doporučujeme prioritně rozčlenit výsadbou vhodné zeleně.

Dalším problémem v zemědělství je degradace půdní struktury, která je způsobena pojezdy těžké techniky a nedostatkem organické hmoty. Z takto zhutnělé půdy mizí biota (edafon), půda ztrácí schopnost zadržovat vodu, což je v kontextu probíhající klimatické změny fatální. V neposlední řadě je nutno zmínit chemizaci v zemědělství, která přispívá také k likvidaci edafonu, používání hnojiv a pesticidů vede dále k vnosu cizorodých látek do půdy a podzemních vod a představuje stále přetrvávající problém jejich kontaminace. Chemizace vede rovněž k drastickému poklesu biodiverzity v zemědělské krajině. Optimální zemědělské hospodaření v krajině by mělo reflektovat snahu o minimalizaci používání chemických přípravků, ve spolupráci s živočišnou výrobou vnášet do půdy organickou hmotu a vést k obnově kvalitní půdní struktury.

4.1.1.2 Návrhy opatření

Z výše uvedeného vyplývá, že je nutná podpora takových forem zemědělského hospodaření, které respektují půdu jako základní hodnotu a v maximální možné míře využívají postupy bránící jejímu odnosu, degradaci a kontaminaci. Také je nutné důsledně chránit bonitní zemědělskou půdu před záborem. Velmi záleží na jednotlivých uživatelích půdy, potažmo i vlastnících, nakolik jsou ochotni tyto formy hospodaření aplikovat. Je to k tomu možné využít stávajících legislativních nástrojů (mj. nitrátové směrnice, cross-compliance, ochrany ekologicky významných prvků), velkou roli také může sehrát společenský tlak na odpovědné zemědělce, osvěta a příklady dobré praxe.

Co se týká velkých půdních bloků, bylo vybráno 53 nejproblematictějších, které doporučujeme prioritně rozčlenit výsadbou vhodné zeleně. Rozčlenění těchto bloků zde není konkrétně navrženo, musí probíhat v souladu s protierozními, protipovodňovými a ochrannými opatřeními. Případně může být součástí řešení problémů se špatnou prostupností krajiny (vybudování/obnova polních cest, cyklostezek lemovaných vhodnou doprovodnou zelení).

Konkrétní protierozní opatření jsou řešena v kapitole Doporučení pro řešení protierozní ochrany v další části textu.

4.1.2 Vodní hospodářství

4.1.2.1 Shrnutí problémů z průzkumů a rozborů

Krajinu, která se nachází na území ORP Hranice, lze charakterizovat jako zemědělskou. Vyskytují se v ní v minulosti scelené půdní bloky s nedostatečným podílem ekologicky stabilních ploch a přírodních společenstev, jakými jsou remízky či mokřady. Meliorační zařízení se dle dat ÚAP nacházejí téměř na celé výměře zemědělské půdy v SO ORP. Odvodňovací zařízení snižují množství dostupné vody v krajině, což je problémem pro řadu rostlinných a živočišných společenstev. Chybí periodické i stálé postranní tůňe a mokřady uchovávající druhovou bohatost a ohrožené či vzácné druhy. Půdy s nedostatkem vláhy jsou dále náchylnější k větrné erozi. Intenzivní hospodaření v krajině má negativní vliv na zrychlený odtok vody z povodí a na erozi zemědělské půdy. Hydromorfologie koryt velké části drobných vodních toků a jejich niv v oblasti je v nedobrému stavu, což je důsledkem v minulosti realizovaných zásahů do morfologie vodních toků. U vodních toků v SO ORP byly identifikovány následující problémy:

- Akcelerovaná hloubková eroze v tocích (silně zahluobené úseky koryt s minimální energií vody pro iniciaci břehové eroze, dané úseky toků se stále zahlubují, čímž dochází i k poklesu podzemní vody v nivách),
- Neprostupné příčné překážky v toku pro rybí migraci,
- Souvislá napřímení vodního toku ve volné krajině (úseky toků se sníženou samočisticí schopností a odvodňující krajinu),
- Nadměrně stabilizovaná (souvisle opevněná) koryta toků ve volné krajině,
- Vyhrnování dnového sedimentu (vyhrnování sedimentů je opět jedním z opatření, které neodpovídá současným strategickým dokumentům, vodní tok se díky nedostatku sedimentů zahlubuje, vzniká tzv. hladová voda s ničivou silou v případě povodní),
- Nedostatek břehové a doprovodné vegetace podél vodních toků,
- Zaklenuť (vodní tok ztrácí svou ekologickou funkci – mizí vodní a na vodu vázaná společenstva rostlin a živočichů a vodní biotopy v nivě vázané na povrchovou vodu v tocích, mizí klimatická stabilizující a ochlazovací funkce vodního toku v krajině, mizí samočisticí schopnost vodního toku),
- Zrušené prameniště toku (přispívají k vysychání krajiny a ztrátě krajinné a biologické diverzity)

Vzorové úseky toků s nevhodnými úpravami, „ekologickými závadami“, jsou uvedeny v kap. A, zobrazeny ve Výkrese problémů a z fotodokumentovány v samostatné příloze.

Pro zjištění vodohospodářského potenciálu území byly u vybraných vodních toků vymezeny jejich nivy, resp. segmenty, kde může bezeškodně dojít k rozlivu, retenci a akumulaci vod z vodních toků.

Nivy (mimo nivu řeky Bečvy) nejsou na území SO ORP příliš vyvinuté ani plošně rozsáhlé, což potvrzuje charakter území SO ORP v oblasti vody s převahou drobných podhorských vodních toků. V současnosti nejsou vymezené nivy vodních toků dostatečně pro vodohospodářské účely využity, existuje jen několik návrhů k vodohospodářskému využití niv (viz kap. E rozborové části).

Díky nevhodnému hospodaření v ploše povodí vodních toků a nádrží dochází k jejich intenzivnímu zanášení. Zanášeny jsou vodní nádrže (Býškovice, Černotín, Hranice-město, Milotice nad Bečvou) vodní toky (Hranice-Drahotuše, Milotice nad Bečvou, Radíkov, Špičky, Všechnovice), příkopy a místní komunikace (Černotín, Hranice-město, Jindřichov, Klokočí, Špičky, Zámrsky) i propustky (Hranice-Drahotuše, Střítež nad Ludinou).

Problémem směrem do budoucna jsou častější epizody sucha a s nimi spojený nedostatek vody ve vodních tocích a nízká hladina podzemních vod v nivách. Ohroženy jsou především zdroje pitné vody na drobných vodních tocích, které byly zařazeny do povodí s velkým rizikem vysychání drobných vodních toků (viz kap. F), jedná se o Koutecký (Hraniční) potok a levostranný přítok Ludiny č. 9. Postiženy mohou být také jímací vrtý v ploše povodí (na Ludině, vrtý v Radíkově, Hrabůvce, Opatovicích a v Hustopečích nad Bečvou – Poruba).

V SO ORP Hranice se nachází 37 vodních nádrží větších než 1 ha, koncentrovány jsou především v povodí Bečvy a Luhy. Nejrozsáhlejší vodní nádrže (jezera) se rozkládají v Miloticích a Hustopečích nad Bečvou. V minulosti se na území obcí nacházely plošně rozsáhlé rybníky, výměra současných vodních ploch je s porovnáním s historickými rybníky o něco vyšší. Rozdíl je v odlišné dotaci vod do vodních nádrží, historické nádrže byly dotovány povrchovými vodami z vodních toků, současné štěrkopískové nádrže drénují vodu podzemní. Obecně zaniklo mnoho drobných rybníčků a rozsáhlá rybníční soustava ve Slavíči, ve 20. století ale vznikly i nové vodní nádrže (jako např. nádrže na Račím potoce, rozsáhlé nádrže pod Bělotínem, vodní nádrž Dolní Polom, nádrž Horní Těšice aj.).

Na území SO ORP se nacházejí následující hodnotné prvky:

- historická ramena a nivní tůň na Bečvě
- úseky toků s přírodě blízkými koryty
- úseky toků s renaturalizujícími se koryty

Vzorové hodnotné úseky toků a niv jsou uvedeny v kap. A, zobrazeny ve Výkrese hodnot a zfotodokumentovány v samostatné příloze.

Hodnotnými vodními prvky v území jsou taktéž uměle vzniklá jezera po těžbě štěrkopísku, která se stala novými biotopy vodních a na vodu vázaných rostlin a živočichů. Uměle vytvořené rozsáhlé deprese v nivách toků mohou mít také negativní vliv na podzemní vody nivního kolektoru. Jezera mohou drénovat vodu z okolního prostředí a negativně tak ovlivňovat množství vody v okolí a na ně navázaná nivní společenstva. Proto nejsou uvedena ve výčtu hodnotných a zranitelných vodních prvků. Na území SO ORP se nachází 15 lokalit, ve kterých bylo vyhlášeno ochranné pásmo vodního zdroje. Hranicko je pramennou oblastí zajišťující odběry podzemní i povrchové pitné vody. Vzhledem k vysoké četnosti zdrojů nejsou prameniště uvedeny výše ve výčtu unikátních prvků. Přesto je ale vysoce důležité věnovat těmto lokalitám pozornost vzhledem k měnícím se klimatickým podmínkám. Zvodnělá historická ramena a nivní tůň na Bečvě jsou významné nejen z hlediska vodních a na vodu vázaných rostlinných a živočišných druhů, ale také z hlediska vodního režimu území. Tyto prvky mají významný pufrací efekt, jsou rezervoárem vody v době sucha, zdržují a zadržují vyběženou vodu v době povodní, udržují půdní vlhkost. Úseky vodních toků s minimálními zásahy do koryt a úseky se samovolně se renaturalizujícími koryty toků po úpravách v minulosti se svou členitou morfologií

koryta zdržují a zadržují vodu v korytě, čímž dochází jak ke zlepšení samočistící schopnosti toku, tak (v historicky vyvinutých nivách) ke zvětšení objemu mělké podzemní vody v nivě a k tlumení průběhu povodňových průtoků rozlivem v nivě. Z daných důvodů je potřebné ochránit jak uvedené úseky toků, tak funkční nivní prvky před nevhodnými zásahy.

4.1.2.2 Návrhy opatření pro zlepšení vodního režimu krajiny, zvýšení retence v území, obnově říční krajiny a zvýšení hladiny podzemních vod

---

Způsob hospodaření na zemědělských, lesních a jiných pozemcích je potřebné upravit tak, aby docházelo k většímu zachycení vody v půdě a ke zpomalení povrchového odtoku. Krajina se zvýšenou retenční kapacitou poskytuje větší množství povrchové a podzemní vody, ať už pro účely zásobování pitné vody, rybářství, rekreaci či udržitelné zemědělství a lesnictví. Lépe odolává extrémním jevům počasí, jako jsou povodně a sucho. Zvýšení retenční kapacity území lze dosáhnout následujícími opatřeními:

- obnova pramenišť a pramenných úseků toků – z řešených vodních toků na Nihlovském a Hlubockém potoce
- účinná protierozní opatření na orné půdě – konkrétní lokality viz kap. Zemědělství
- postupná redukce plošného odvodnění v méně úrodných lokalitách – v lokalitách vytipovaných uživateli pozemků (odvodňovací systém lze využít k tvorbě/napájení mokřadů a tůní), viz metodická příručka MŽP (http://www.mzp.cz/cz/priroda_blizka_opatreni)
- realizace prvků v krajině zadržující a zdržující vodu – meze, hrázky, průlehy, příkopy, poldry, remízy, hloubené tůně, mokřady – především v lokalitách významně ohrožených vodní erozí, v lokalitách s formujícím se škodlivým povrchovým odtokem ústícím do obce – viz karty obcí – a v povodích s velkým rizikem vysychání drobných vodních toků a v ochranných pásmech vodních zdrojů – viz Výkres problémů a Výkres limitů
- hospodaření v lesních porostech s ohledem na zachování struktury půdy – opatření ke snížení těžebně-dopravní eroze (viz metodické postupy Výzkumného ústavu lesního hospodářství a myslivosti, v. v. i., <http://www.vulhm.cz>)
- revitalizace a podpora samovolné renaturace regulovaných úseků vodních toků – z řešených vodních toků v úsecích Z1 – Z26, viz Výkres problémů
  - úseky toků s akcelеровanou hloubkovou erozí – v úsecích Z1 a Z2 (v návrhové části součást REV-25 a REV-33) – stabilizace dna koryta v úseku, snížení kapacity koryta toku nad úsekem
  - neprostupné příčné překážky v toku pro rybí migraci – v úsecích Z3 – Z5 (v návrhové části součást SOP-06, REV-23 a REV-15) – po posouzení konkrétních poměrů v povodí – zrušení příčných bariér úplným odstraněním překážky; nahrazení části překážky průchodnější příčnou stavbou (rybí přechod); úplné nahrazení překážky příčnou stavbou průchodnější; obtokové koryto (bypass)
  - souvisle napřímená a nadměrně stabilizovaná (opevněním) koryta toků ve volné krajině – v úsecích Z6 – Z22 (v návrhové části součásti REV-8, -14, -16, -17, -18, -19, -21, -22, -24, -27, -28, -29, -30) – odstranění pevného opevnění, rozvolnění břehové čáry koryta, snížení kapacity koryta snížením břehů, tvorba nové trasy koryta v zahloubených úsecích
  - vyhrnování dnového sedimentu – v úseku Z23 (v návrhové části součást REV-31) – nezasahovat do přirozených korytotvorných procesů řeky ve volné krajině,

prohlubování kapacity koryt toků ve volné krajině je v rozporu s Rámcovou směrnicí o vodách

- nedostatek břehové a doprovodné vegetace podél vodních toků – v úsecích Z6 – Z12 (v návrhové části součásti REV-8, -18, -19, -21, -22, -24, -30) – chránit a postihovat svévolné kácení břehové a doprovodné vegetace podél vodních toků, iniciovat postupné vytvoření vegetačního společenstva, které svou druhovou skladbou nejlépe odpovídá stanovištním podmínkám, společenstva, jež by v těchto podmínkách vznikla přirozeným vývojem
- zaklenutí – v úsecích Z24 – Z26 (v návrhové části pouze REV-20) – úplná nebo částečná obnova koryta vodního toku
- využití údolních niv vodních toků – viz vymezené údolní nivy, Výkres současného stavu území – ke zpomalení, zadržení a k akumulaci povrchového odtoku následujícími typy opatření:
  - změna kultury z orné půdy na trvalý travní porost či vynětí půdy ze zemědělského půdního fondu
  - snížení kapacity koryt vodních toků (oboustranná či jednostranná revitalizace koryta toku snížením břehové hrany)
  - tvorba/obnova nových vodních prvků v nivě – bočních koryt, slepých ramen, bočních tůní, mokřadů, meandrů

Z důvodu stanovení vodohospodářského potenciálu území v rámci rozborové části byly rámcově vymezeny na řešených vodních tocích údolní nivy, a to pomocí GIS analýz na základě záplavových území, vrstevnic, sklonitosti, půdního typu a aktuálního využití území (mimo zástavbu). Výše uvedená opatření mohou být realizována prakticky ve všech vymezených segmentech niv, neboť se jedná o upravené úseky vodních toků s převahou orné půdy v nivě s absencí vodních prvků. Zda v konkrétní nivě vytvářet hloubené vodní prvky závisí na výšce hladiny podzemní vody, která by v rámci konkrétního projektu měla být zhodnocena. V zemědělsky neobhospodařovaných plochách se však mohou uplatnit i hloubené deprese, které jsou po většinu roku bezvodné a které se plní jen za vyšších vodních stavů a povodní. Tyto prvky mohou mít významnou retardační, retenční a akumulační funkci, které se mohou významně uplatnit i v protipovodňové ochraně území, viz kap. Návrh řešení problémů, snižování ohrožení a předcházení rizik.

Budování nových vodních nádrží v krajině se stálým nadržением vody naráží na několik problémů. Velkým problémem při současném zemědělském a lesním hospodaření je jejich intenzivní zanášení. Říční sedimenty jsou významným korytvorným faktorem, v případě jejich zadržení ve vodní nádrži se vodní tok díky nedostatku sedimentů pod nádrží zahlubuje, čímž dochází k degradaci celé říční krajiny, vodního toku a nivy. Problémem průtočné vodní nádrže je obecně porušení říčního kontinua, nejen sedimentačního režimu, ale veškerých fyzikálně-chemických parametrů a následného sníženého biologického oživení toku. Průtočné vodní nádrže jsou pro vodní organizmy neprůchodnými bariérami, které znehodnocují ekologický stav vodního toku. Přijetím Rámcové směrnice o vodách jsme se zavázali nezhoršovat, ale naopak zlepšovat ekologický stav vodních toků. Je zřejmé, že vzhledem k měnícím se klimatickým podmínkám, bude nutné budovat i nové vodní nádrže, vzhledem k jejich dopadům na vodní tok je však nutné posoudit jejich lokální/regionální potřebnost. Z hlediska realizace nových vodních nádrží navrhuje následující opatření:

- posoudit potřebnost každé vodní nádrže, upřednostňovat ekologicky vhodnější opatření ke zvýšení akumulární schopnosti území – revitalizace toků a niv, zadržování vody v nivách toků, aniž by docházelo k porušování říčního kontinua
- před realizací vodní nádrže aplikovat účinná protierozní opatření výše v povodí

Z důvodu častějších epizod sucha je krom retenční schopnosti krajiny potřebné podpořit také schopnost infiltrační. Podzemní voda nepodléhá výparu a je stabilnějším zdrojem vody. Infiltrace je závislá nejen na půdním typu, ale také na půdním pokryvu a způsobu hospodaření na pozemcích. Velkým problémem intenzivně obhospodařované zemědělské a lesnické půdy je utužení půdních horizontů opakovanými přejezdy těžkou technikou, což vede ke snížení pórovitosti a propustnosti půdy, tedy ke snížení retenční a infiltrační schopnosti území. Infiltraci území lze zvýšit následujícími typy opatření:

- agrobiologická opatření na orné půdě (dostatečné organické hnojení, využívání hluboce kořenících rostlin, omezené používání fyziologicky kyselých minerálních hnojiv, udržování optimálních hodnot pH půdy)
- technická a organizační opatření (nové konstrukční řešení zemědělských strojů snižující jejich tlak na půdu, revize uspořádání půdního fondu, omezování počtu pojezdů po poli, šetrné a ochranné zpracování půdy)
- opatření ke zvýšení zachycení vody v půdě a ke zpomalení povrchového odtoku (viz body výše)
- speciální opatření jako např. hloubení vsakovacích vrtů

Uvedená opatření navrhuje aplikovat především v ochranných pásmech vodních zdrojů – viz Výkres limitů. Pro ochranu stávajícího množství podzemních zdrojů vody navrhuje krom výše uvedeného následující opatření:

- stanovit minimální hladiny podzemních vod (revidovat povolení k nakládání s vodami) tak, aby nedocházelo k čerpání množství podzemních vod nad stanovenou hodnotu využitelného množství podzemní vody (dle postupně prováděné rebilance zásob podzemní vody)
- ve vodních útvech významně ovlivněných těžbou štěrkopísku zpřísnit podmínky, za kterých je otevíráno nové těžební pole z hlediska plošného rozsahu, tvaru a rekultivace – na základě již nyní známých skutečností omezit délku těžební pole při těžbě z vody na max. 100 m podél proudnice, neboť delší těžební pole nevhodně deformují proudový systém podzemní vody. Zadat zpracování prognózy budoucího stavu podzemních vod po vytěžení všech evidovaných ložisek, na základě této prognózy se vyjádřit k novým otevírákům těžby.

Pro optimalizaci hospodaření v krajině z hlediska vodního hospodářství dále doporučujeme:

- obecně nezhoršovat stav vodních toků, tak, jak to ukládá Rámcová směrnice o vodách (z ekologického pohledu negativní zásahy do koryt vodních toků pouze při ohrožení životů a majetku v zastavěném území, kontroly vypouštění odpadních vod do vod povrchových)
- zhoršující technické úpravy toků (konkrétně například zatrubňování/zaklenutí) je nutno povolovat jen v krajních případech při převažujícím veřejném zájmu, a to jen tehdy, pokud se nepovede nalézt jiné, vhodnějšího řešení
- využívat údolní nivy ve volné krajině přednostně pro rozliv povodní

- obnovovat slepá ramena a meandry u toků ve volné krajině – využít lze např. historické mapy
- plochy podél břehů vodních toků a vodních nádrží chránit prostřednictvím ochranné vegetace před splachy z okolních pozemků
- vyloučit intenzivní obhospodařování zamokřených půd

4.1.3 *Lesnictví*

4.1.3.1 *Shrnutí problémů z průzkumů a rozborů*

Lesy kromě hospodářského významu současně zvyšují ekologickou stabilitu území. Mají pozitivní vliv na ochranu proti erozi, a to jak větrné, tak vodní. Zlepšují mikroklima v území, tvoří úkryt pro živočichy, jsou využívány ke krátkodobé rekreaci atd.

Území SO ORP Hranice, jak již bylo uvedeno v Doplňujících průzkumech a rozbořech, je pokryto lesy poměrně nerovnoměrně.

V Doplňujících průzkumech a rozbořech se zjišťovalo kromě pokrytí lesa celého ORP, rozložení lesa v rámci ORP, kategorie lesa a byl proveden rozbor přírodních lesních oblastí.

V návrhové části se pak podrobněji hodnotily jednotlivé obce z hlediska lesnatosti (poměr mezi rozlohou obce a rozlohou lesní půdy) a jeho rozložení na území obce.

Hodnocení rozložení lesa bylo provedeno nad mapou vizuálně s přihlédnutím na sousední/hraniční lesní porosty.

4.1.3.2 *Návrhy opatření*

Hodnocení rozložení lesa bylo provedeno nad mapou vizuálně s přihlédnutím na sousední/hraniční lesní porosty. Doporučení jsou formulována slovně s lokalizací (př. severovýchod, střed obce atd.) a na mapě jsou vymezeny lokality vhodné pro umístění nového nebo rozšíření již stávajícího lesa. Návrhy na zalesnění z územních plánů byly ve všech případech převzaty a doporučeny.

Pro zvýšení lesnatosti byla navrhována tato doporučení:

- založení/rozšíření stávajících remízků,
- založení pásů podél vodních toků nebo podél cest.

Z hlediska lesnického hospodaření je výhodnější zvyšování lesnatosti rozšířením stávajících lesních komplexů, ale z hlediska vnímání a zvýšení stability krajiny je zase vhodnější zakládání menších lesíků. V obcích, kde byla lesnatost velmi nízká a nízká, nebo v případě, že je les soustředěn jen do jedné části obce, bylo doporučeno další zalesnění s „lokalizací“, která je zakreslená v Hlavním výkresu, formou polygonu. Jedná se však pouze o doporučení, které musí být dále řešeno ve spolupráci s vlastníky pozemků prostřednictvím realizačního projektu pro zalesňování a schvalujícími orgány. Často se tyto „lokality“ překrývají nebo zasahují do návrhů v oblasti ochrany přírody a biodiverzity – plochy ESP, což je v pořádku. Primárním cílem zalesnění je zlepšení ekologické stability krajiny, mikroklimatu a současně vytvořením úkrytů pro živočichy a v neposlední řadě vytvoření přirozených bariér proti větrné erozi, případně vodní erozi. Bude se jednat o lesy, kde bude nad funkcí produkční převyšovat mimoprodukční funkce (protierozní, ekologická, estetická, rekreační).

V případech, kdy se doporučení k zalesnění kryje s konkrétnějším návrhem, zejména vodohospodářským, má tento návrh přednost.

V obcích, kde je lesnatost střední, vysoká nebo velmi vysoká nebo v případě, že je nízká, ale lesy jsou rovnoměrně rozloženy na území obce, se již žádné další zalesnění nenavrhuje.

Vzhledem k současné kalamitní situaci v území (kůrovcová kalamita na smrku, odumírání borovice) doporučujeme z dlouhodobého hlediska postupnou změnu druhové skladby s vyšším podílem listnatých dřevin, tak aby odpovídaly stanovištním podmínkám. Způsob hospodaření by měl směřovat k přírodě blízkým opatřením. Pokud je to možné dřevinnou skladbu u jehličnatých dřevin doplnit o modřín, jedli a douglasku tisolistou.

4.2 NÁVRH OPATŘENÍ PRO ROZVOJ REKREACE A CESTOVNÍHO RUCHU A CYKLISTICKÉ DOPRAVY V EXTRAVILÁNU

4.2.1 *Shrnutí problémů z průzkumů a rozborů*

Nedostatky, které byly zjištěny v rámci průzkumů a rozborů územní studie krajiny:

- absence komunikací vedoucích k rekreačním a turistickým cílům,
- absence značených tras vedoucím k rekreačním a turistickým cílům,
- absence zázemí pro turisty (nabídka stravovacích a ubytovacích služeb),
- nedostatečná prostupnost krajiny v podobě slepě zakončených účelových komunikací,
- absence rekreačně významné zeleně v území, která by zajišťovala možnost každodenní rekreace v krajině.

4.2.2 *Návrhy opatření*

V obcích v severní a jižní části ORP se nacházejí zajímavé expozice, přírodní a kulturní památky a možnosti sportovního využití (letní i zimní), kolem nichž vedou cyklotrasy či turistické trasy. K mnohým z těchto atraktivit však nevedou žádné směrovníky, které by přilákaly pozornost turistů. Mezi některými relativně blízkými cíli dále chybí turistické či cyklistické propojení (větrný mlýn v Partutovicích – Městská památková zóna Potštát, Potštátské skalní město, lom Olšovec; větrný mlýn ve Skaličce – Opatovický lom), v některých obcích se nacházejí slepě zakončené účelové komunikace, chybí možnosti rekreace v krajině, v některých obcích zcela chybí cyklistické či turistické trasy. Problémem je také absence občerstvovacích zařízení v blízkosti atraktivit. Ubytovací zařízení se koncentrují pouze do měst Hranice a Teplice nad Bečvou.

Nejproblematičtějšími atraktivitami v území v souvislosti s dopadem na krajinu jsou golfový areál v Radíkově a lyžařské areály v Potštátě a Partutovicích. Problémem jsou především vysoké nároky na množství vody a vliv provozů na živočišná a rostlinná společenstva. Golfová hřiště jsou navíc významným uživatelem pesticidů, což může vést k ovlivnění půdního a vodního prostředí i mimo samotný areál. Do území SO ORP nebyl navržen záměr rekreace a turistického ruchu, který by byl nadlimitním a podléhal posuzování vlivů na životní prostředí. Přesto mohou záměry jako plochy individuální rekreace a nové cyklostezky v území negativní vliv na složky životního prostředí. Zda by byl dopad záměru negativní a příp. jak moc významný, musí být posouzeno v rámci územního řízení.

V návaznosti na výše uvedené problémy v území byly pro téma Rekreace a turistický ruch navrženy následující typy opatření:

- budování cyklostezek a značených tras pro pěší
- vymezení účelových komunikací

Uvedená opatření jsou zakreslena do Hlavního výkresu pomocí liniového vymezení. Liniová opatření v podobě nových cyklostezek a turistických tras jsou vymezena pouze orientačně, přesné vedení tras je nutné upřesnit v rámci tvorby územních plánů obcí a s Klubem českých turistů. Při navrhování nové komunikace je vhodné posoudit její vedení vzhledem k možnostem rekreace v okolí, terénu a případně inspirace v historickém vedení komunikace.

Navržena byla dále opatření, která nebyla znázorněna ve výkresu, jedná se o následující:

- podpora zájmu o tuzemskou rekreaci
- budování zázemí pro cyklisty a pěší turisty
- podpora opatření pro rozvoj dalších forem turistiky
- podpora zachování kulturních a přírodních památek
- propojování účelových komunikací v krajině
- zatraktivnění krajiny výsadbou zeleně
- zlepšení stavu komunikací v krajině

Zohledněna byla US cyklistické dopravy v Olomouckém kraji (2010), respektive aktuálnější Koncepti cyklistické dopravy v Olomouckém kraji (2016) a dále Aktualizace územních studií území se zvýšeným potenciálem pro rekreaci a cestovní ruch RC1-12 na území Olomouckého kraje a rekreačního celku Jeseníky – doplnění (2013). Přesnější popis problémů a navržených opatření v rámci územní studie krajiny v jednotlivých obcích je uveden v kartách obcí.

4.3 DOPRAVNÍ A TECHNICKÁ INFRASTRUKTURA

4.3.1 Návrh opatření pro zlepšení sídelních propojení a prostupnosti krajiny pro člověka

4.3.1.1 Shrnutí problémů z průzkumů a rozborů

Prostupnost krajiny byla vyhodnocena na základě vzájemné dosažitelnosti jednotlivých sousedících sídel po komunikacích s velmi nízkou nebo nulovou intenzitou pohybu motorových vozidel. Jedná se o komunikace nižšího řádu.

Vhodné typy komunikací pro pěší a cyklisty

- účelové komunikace – polní a lesní cesty
- místních komunikace III. a IV. třídy
- krátké úseky silnic III. třídy
- pěšiny (pouze pro pěší)

Nevhodné typy komunikací pro pěší a cyklisty

- dálnice
- rychlostní silnice
- silnice I. třídy
- silnice II. třídy
- dlouhé úseky silnic III. třídy

V rámci návrhové části byla provedena aktualizace analýzy prostupnosti. Do analýzy bylo zahrnuto celkem 52 sídel v rámci 32 obcí, mezi kterými bylo z hlediska prostupnosti hodnoceno 109 propojení. Výsledky analýz ukazují, že prostupnost krajinou je v 45 % zkoumaných propojení dobrá.

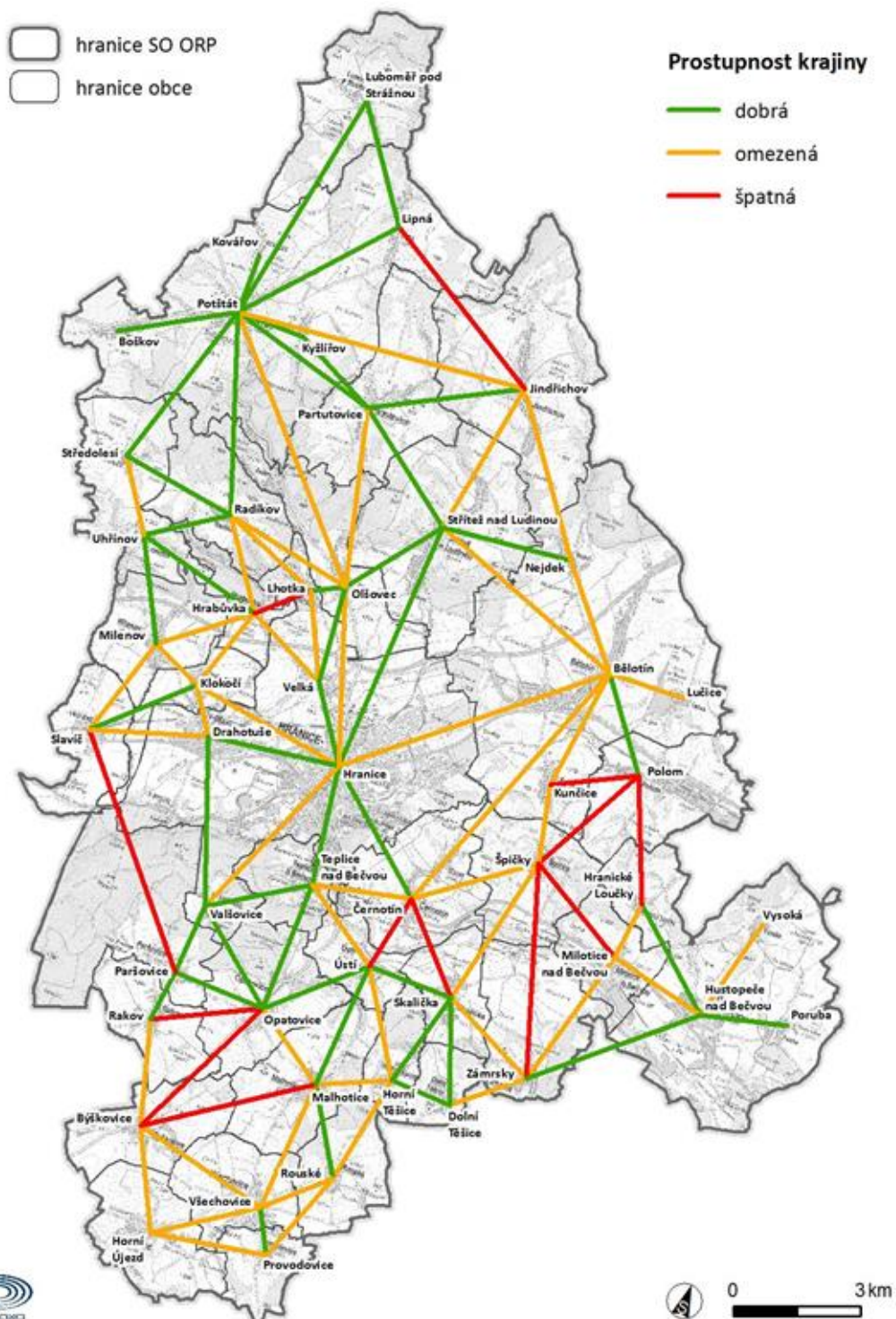
Tabulka 7: Kvalita vzájemných propojení sídel

Kvalita prostupnosti	Počet propojení	Zastoupení (%)
dobrá	49	45
omezená	44	40
špatná	16	15

Zdroj: ÚAP 2016, ZABAGED, Ekotoxa 2019

Z výsledků analýz příčin omezené a špatné prostupnosti krajinou vyplývá, že se jedná především o úseky s nedostatečnou průchodností územím s bloky orné půdy, dále pak o úseky s travními porosty, lesními porosty, členitým terénem, vodním tokem a antropogenními překážkami.

Obrázek 8: Kvalita prostupnosti krajiny (ÚAP 2016, ZABAGED, Ekotoxa 2018)

4.3.1.2 Návrh opatření

Návrhy pro zlepšení prostupnosti jsou provedeny formou směrů chybějícího propojení mezi sídly. Celkem je navrženo 67 směrů propojení.

Prostředkem k dosažení tohoto opatření je realizace propojení sídel v navržených směrech na základě podrobné analýzy vhodného průběhu trasy, která bude nejkratší možnou spojnicí po kvalitních cestách s nejnižším možným převýšením. Při realizaci propojení je doporučeno vycházet především z výstupů plánu společných zařízení Komplexních pozemkových úprav, pokud jsou pro daný úsek zpracovány, dále ze stále existujících parcel původních cest a z původních průběhů historických cest. Optimální realizace propojení by měla být v souladu s realizacemi v krajině, které se týkají především erozního ohrožení a odtokových poměrů, ale také ochrany přírody, krajinného rázu, rekreace a cestovního ruchu.

Tabulka 8: Navržené směry propojení sídel pro zvýšení prostupnosti krajiny podle obcí

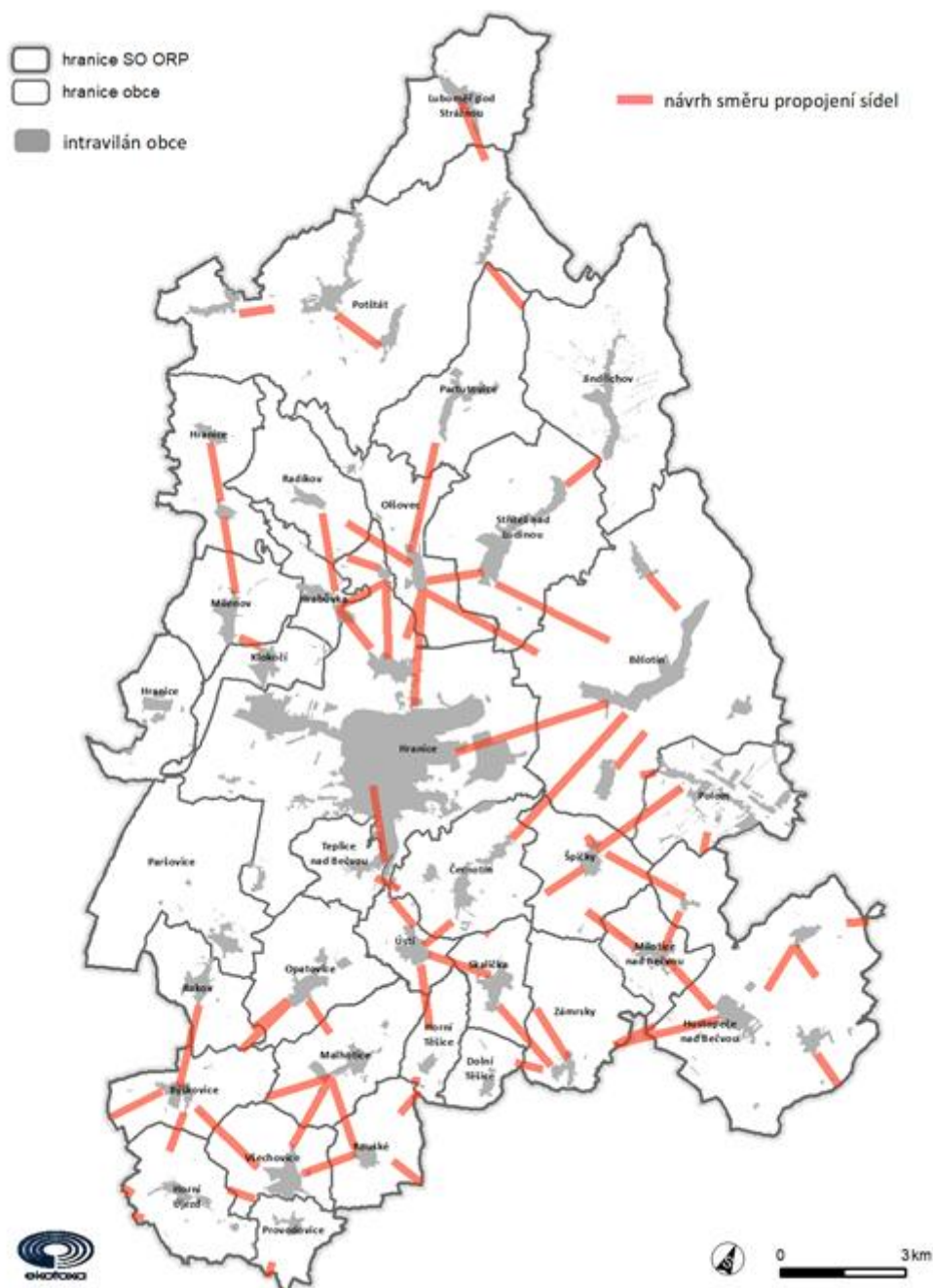
Obec	Příčina špatné prostupnosti	Navržené propojení sídel ve směru
Bělotín	bloky orné půdy, členitý terén, antropogenní překážky, travní a lesní porosty	Černotín (PRO-027), Hranice (PRO-020), Olšovec (PRO-008), Polom (PRO-026), Střítež nad Ludinou (PRO-024), v rámci obce (PRO-023, PRO-025)
Býškovice	bloky orné půdy	Horní Újezd (PRO-040), Rakov (PRO-038), Všechnovice (PRO-045), mimo SO ORP (PRO-039)
Černotín	bloky orné půdy, vodní tok	Bělotín (PRO-027), Teplice nad Bečvou (PRO-022), Ústí (PRO-033)
Dolní Těšice	členitý terén, vodní tok, lesní porosty	Zámrsky (PRO-059)
Horní Těšice	bloky orné půdy, členitý terén, lesní porosty	Rouské (PRO-051), Malhotice (PRO-053), Ústí (PRO-047)
Horní Újezd	bloky orné půdy, travní porosty	Býškovice (PRO-040), mimo SO ORP (PRO-041, PRO-042)
Hrabůvka	bloky orné půdy, lesní porosty, členitý terén, antropogenní překážky	Hranice (PRO-011, PRO-019), Radíkov (PRO-010)
Hranice	bloky orné půdy, členitý terén, antropogenní překážky, travní a lesní porosty	Bělotín (PRO-020), Hrabůvka (PRO-011, PRO-019), Milenov (PRO-012), Olšovec (PRO-009, PRO-017), Radíkov (PRO-016), Teplice nad Bečvou (PRO-021), v rámci obce (PRO-014, PRO-018)
Hustopeče nad Bečvou	bloky orné půdy, členitý terén, lesní porosty	Milotice (PRO-060, PRO-062), Špičky (PRO-031), Zámrsky (PRO-067), mimo SO ORP (PRO-063, PRO-066), v rámci obce (PRO-064, PRO-065)
Jindřichov	-	-
Klokočí	bloky orné půdy	Milenov (PRO-013)

Obec	Příčina špatné prostupnosti	Navržené propojení sídel ve směru
Luboměř pod Strážnou	členitý terén, travní a lesní porosty	Potštát (PRO-001)
Malhotice	členitý terén, bloky orné půdy	Býškovice (PRO-048), Opatovice (PRO-035), Rouské (PRO-049), Všechovice (PRO-050)
Milenov	členitý terén, bloky orné půdy	Hranice (PRO-012), Klokočí (PRO-013)
Milotice nad Bečvou	bloky orné půdy, členitý terén, lesní porosty	Špičky (PRO-061), Zámrsky (PRO-057)
Olšovec	bloky orné půdy, členitý terén, lesní porosty	Běloutín (PRO-008), Hranice (PRO-009, PRO-017), Partutovice (PRO-006), Radíkov (PRO-015), Střítež nad Ludinou (PRO-007)
Opatovice	bloky orné půdy	Býškovice (PRO-037), Malhotice (PRO-035), Rakov (PRO-036)
Paršovice	-	-
Partutovice	členitý terén, lesní porosty	Olšovec (PRO-006)
Polom	členitý terén, bloky orné půdy	Běloutín (PRO-026), Hustopeče nad Bečvou (PRO-029), Špičky (PRO-028)
Potštát	členitý terén, travní a lesní porosty	Luboměř pod Strážnou (PRO-001), v rámci obce (PRO-002, PRO-003)
Provodovice	bloky orné půdy	mimo SO ORP (PRO-043)
Radíkov	členitý terén, travní a lesní porosty	Hrabůvka (PRO-010), Olšovec (PRO-015)
Rakov	bloky orné půdy	Býškovice (PRO-038), Opatovice (PRO-036)
Rouské	bloky orné půdy	Horní Těšice (PRO-051), Malhotice (PRO-049), Všechovice (PRO-044), mimo SO ORP (PRO-052)
Skalička	vodní tok, bloky orné půdy	Černotín (PRO-054), Ústí (PRO-055), Zámrsky (PRO-056).
Střítež nad Ludinou	vodní tok, bloky orné půdy	Běloutín (PRO-024), Jindřichov (PRO-005), Olšovec (PRO-007)
Špičky	bloky orné půdy, členitý terén, travní a lesní porosty	Černotín (PRO-032), Běloutín (PRO-030), Hustopeče nad Bečvou (PRO-031), Milotice nad Bečvou (PRO-061), Polom (PRO-028), Zámrsky (PRO-058)
Teplice nad Bečvou	členitý terén, vodní tok, antropogenní překážky	Černotín (PRO-032), Hranice (PRO-021)
Ústí	vodní tok, bloky orné půdy	Černotín (PRO-033), Horní Těšice (PRO-047), Skalička (PRO-055), Teplice nad Bečvou (PRO-034)
Všechovice	vodní tok, bloky orné půdy	Černotín (PRO-033), Horní Těšice (PRO-047), Skalička (PRO-055), Teplice nad Bečvou (PRO-034)

Obec	Příčina špatné prostupnosti	Navržené propojení sídel ve směru
Zámrský	členitý terén, bloky orné půdy	Dolní Těšice (PRO-059), Hustopeče nad Bečvou (PRO-067), Milotice nad Bečvou (PRO-057), Skalička (PRO-056), Špičky (PRO-058)

Zdroj: Ekotoxa, 2019

Uvedená opatření jsou zobrazena v Hlavním výkrese formou liniových prvků.

Obrázek 9: Návrhy směrů propojení sídel pro pěší a cyklisty

4.3.2 Územní generel dopravy silnic II. a III. třídy na území Olomouckého kraje, SO ORP Hranice

Dokumentace vychází z platné územně plánovací dokumentace a její návrh prosazuje řešení, v němž urbanistická struktura a dopravní síť budou společně s požadavky na kvalitní životní prostředí a zabezpečení příznivých sociálních podmínek ve vzájemně vyváženém vztahu. Základním požadavkem bylo co největší zhodnocení stávající dopravní infrastruktury, racionalizace dopravního procesu, při respektování požadavků na zabezpečení trvale udržitelného rozvoje území a zajištění bezpečnosti dopravy.

Předmětem vstupní analytické části byla analýza provedených průzkumů a rozborů a jejich doplnění o aktuální údaje. Z výsledků inventarizace ÚPD vyplývá, že závazné části schválené územně-plánovací dokumentace velkých územních celků a obcí obsahují sledované záměry rozvoje dopravní infrastruktury. Z provedené inventarizace vyplynuly pouze některé dílčí nesrovnalosti u územně plánovací dokumentace obcí.

Na základě zhodnocení současného stavu dopravní sítě a jejich potřeb a po provedení inventarizace záměrů obsažených v ÚPD bylo navrženo doplnění či úprava dosud sledované výhledové sítě a na základě multikriteriálního posouzení byl zpracován návrh priorit pro rekonstrukci a dostavbu dopravní infrastruktury. Navrhované změny byly také hodnoceny z hlediska dopadů na životní prostředí.

Tabulka 9: Přehled návrhů dostavby silniční sítě

Kód stavby	Komunikace	Název a rozsah
PR-II-U-10	II/439	směrová úprava sil. II/439 s napojením sil. III/43910, Horní Těšice
PR-II-U-11	II/439	přeložka sil. II/439 s napojením sil. III/4399, Horní Těšice
PR-II-U-12	II/439	směrová úprava sil. II/439, Horní Těšice
PR-II-U-13	II/439	směrová úprava sil. II/439, Horní Těšice
PR-II-U-14	II/439	směrová úprava sil. II/439, Ústí
PR-II-U-15	II/439	směrová úprava sil. II/439, Ústí
PR-II-U-16	II/439	přeložka sil. II/439, Ústí
PR-II-U-17	II/439	přeložka sil. II/439, obchvat, Ústí
PR-II-U-18	II/440	směrová úprava sil. II/440 s napojením sil. III/44020 a zaústěním do navržené MÚK dálnice D47, Hranice – Olšovec
PR-II-U-19	II/434	přeložka sil. II/434 s úrovnovým napojením sil. II/435, Tovačov
PR-II-U-28	II/438	směrová úprava sil. II/438, Opatovice
PR-II-U-29	II/438	směrová úprava sil. II/438, Býškovice – Vítonice
PR-II-U-30	II/438	směrová úprava sil. II/438 s úpravou křižovatky, Býškovice
PR-II-U-31	II/440	přeložka sil. II/440, Hranice
PR-II-U-32	II/440	rekonstrukce sil. II/440 podél centra, Hranice
PR-II-U-33	II/440	přeložka sil. II/440, Hranice

Kód stavby	Komunikace	Název a rozsah
PR-II-N-45	II/438	úprava křižovatky sil. II/438 s místní komunikací, Opatovice
PR-II-N-46	II/434	přeložka sil. II/434, obchvat, Radvanice
PR-III-U-1	III/4392	přeložka sil. III/4392, Skalička
PR-III-U-2	III/4392	směrová úprava sil. III/4392, Skalička
PR-III-U-3	III/44024	směrová úprava sil. III/44024, Klokočí
PR-III-U-20	III/4384	úprava napojení sil. III/4384 se sil. III/4387, Všechnovice
PR-III-U-21	III/4389	směrová úprava sil. III/4389, Všechnovice
PR-III-U-22	III/4387	úprava napojení sil. III/4387 na sil. III/4389, Všechnovice
PR-III-U-23	III/4398	směrová úprava sil. III/4398, Dolní Těšice
PR-III-U-24	III/44016	napřímení sil. III/44016 v zastavěné části obce i v extravilánu, Běloutín
PR-III-U-25	III/0481	napřímení sil. III/0481 před obcí Lučice
PR-III-U-26	III/44016	zrušení napřímení sil. III/44016, Běloutín, Nejdk
PR-III-U-27	III/4384	úprava křižovatky silnic III/4384, III/4387, III/01864, Všechnovice
PR-III-U-28	III/44023	prodloužení sil. III/44023 s napojením na sil. III/44025, Radíkov – Hranice, Středolesí
PR-III-U-29	III/44023	přeložka sil. III/44023 s návazností na přel. sil. III/44021, Hranice, Velká
PR-III-U-30	III/44020	přeložka sil. III/44020, Hranice
PR-III-U-31	III/4391	prodloužení sil. III/4391, Hranice, Valšovice
PR-III-U-43	III/44020	směrová úprava sil. III/44020, Střítež nad Ludinou

Zdroj: Územní generel dopravy silnic II. a III. třídy na území Olomouckého kraje, SO ORP Hranice

4.3.3 ***Střety technické infrastruktury se zájmy ochrany životního prostředí***

V rámci studie byly analyzovány tyto významné záměry:

- Koridor pro el. vedení 400 kV Nošovice – Prosenice
- Kanál Dunaj-Odra-Labe (DOL)
- Vysokorychlostní trať (VRT)
- Velmi vysokotlaký plynovod Hruška-Příbor (VVTL)
- Lokalita akumulace povrchových vod – lokalita Podlesný Mlýn
- Rozšíření silnice R 48 – Běloutín – Palačov na normované parametry

Samostatně byly řešeny tak střety vodního díla Skalička.

4.3.3.1 ***Územní studie El. vedení 400 kV Nošovice – Prosenice a napojení velkého energetického zdroje na území Olomouckého kraje***

V rámci územní studie E1 byl hodnocen vliv koridorů nadzemního vedení VVN. Jedná se o koridor pro zdvojení stávajícího vedení 400 kV Nošovice – Prosenice v šířce 400 m je navržen za účelem zvýšení spolehlivosti dodávky a přenosové schopnosti elektrizační soustavy v prostoru sever – jih na Moravě. Druhým koridorem je územní rezerva nadzemního vedení VVN 400 kV v trase Malhotice – Lučice, která je navržena k propojení plánovaného velkého energetického zdroje v Blahutovicích (Moravskoslezský kraj) se stávajícím nadzemním vedením přenosové soustavy 400 kV na území Olomouckého kraje.

Na území SO ORP budou touto technickou infrastrukturou dotčeny obce: Běloutín, Býškovice, Černotín, Horní Těšice, Malhotice, Rakov, Rouské, Skalička, Špičky, Ústí.

Místa potenciálních střetů jsou uvedena v tabulce níže.

Tabulka 10: Místa potenciálních střetů dle obcí

Obec	Střet
Malhotice	Údolí Malhotického potoka – průchod trasy územní rezervy přes údolí Malhotického potoka. Předpokládaný dopad do pozemků PUPFL. Při umístění trasy vedení se předpokládá zábor ploch PUPFL v severovýchodní části lesního komplexu.
Horní Těšice	Regionální biocentrum Níhlovský les – trasa územní rezervy zasahuje západní okraj Níhlovského lesa, který je vymezen jako biocentrum regionálního významu. Dopad do ploch PUPFL a tím i plochy biocentra je však pouze potenciální. Trasa územní rezervy zasahuje dotčené plochy jen okrajově a lze předpokládat, že při umístění vlastní trasa vedení el. en. zmíněné plochy neomezí.
Ústí	Výletišť východně od Ústí – plocha výletišť s vybudovaným rybníkem. Navrhovaná trasa územní rezervy je vymezena v bezprostřední návaznosti, východně od lokality. Trasa územní rezervy zasahuje dotčené plochy jen okrajově a lze předpokládat, že při umístění vlastní trasa vedení el. en. zmíněné plochy výletišť neomezí.
Černotín	<ul style="list-style-type: none"> Niva Bečvy – průchod vymezené trasy územní rezervy přes nivu Bečvy jihovýchodně od Černotína. Trasa územní rezervy je vedena prostorem nivy řeky, po levém břehu, kde se nachází několik vzrostlých solitérních dubů letních. Na pravém břehu řeky trasa územní rezervy kříží vzrostlý porost lužního lesa podél Bečvy. Výletišť Hluzov – trasa územní rezervy kříží výletišť a sportoviště obce Hluzov, které je situováno na severovýchodním okraji zastavěného území. Trasa územní rezervy je vymezena v přímém územním střetu s lokalitou a realizace vedení el. energie by využívání území omezila.
Běloutín	<ul style="list-style-type: none"> Rybník v Běloutíně – trasa územní rezervy je vymezena v přímém územním střetu přes rybníky Horní a Dolní Běloutín. Trasa přes vodní hladinu dosahuje vzdálenosti cca 370 m, což je za limitní vzdáleností pro umístění stožárů vedení velmi vysokého napětí. Jižní obchvat Běloutína – trasa územní rezervy prochází přes železnici a trasu komunikace I/48 – jižní obchvat Běloutína (napojení na dálnici D1). Obchvat Běloutína je veden po estakádě, území je problematické z důvodu překonání převýšení na malém úseku. Zastavěná část obce Běloutín – trasa územní rezervy je vymezena v bezprostřední návaznosti na východní okraj zastavěného území obce Běloutín.

V územních plánech obcí Rakov, Býškovice, Malhotice, Rouské v úseku č. 1 respektovat trasu navrženého koridoru dle ZUR Olomouckého kraje v platném znění. Šířku koridoru vedení VVN v úseku

č. 1 lze v územně plánovací dokumentaci dotčených obcí v odůvodněných případech upravit. Vzhledem k tomu, že koridor úseku č. 3 je vymezen jako územní rezerva, nelze v územně plánovací dokumentaci stanovit prostorové regulativy. Výše uvedené vlivy a střety včetně vlivů na krajinný ráz budou řešeny v rámci procesu SEA (na úrovni ÚPD obcí) a EIA při řešení konkrétní podoby samotného záměru. Součástí dokumentace EIA musí být také samostatné posouzení vlivů na krajinný ráz.

4.3.3.2 Kanál Dunaj-Odra-Labe

- V trase plánovaného koridoru Dunaj-Odra Labe podle ÚAP (oficiální varianty) se nevyskytuje žádné zvláště chráněné území.
- V trase se vyskytuje několik kvalitnějších či rozsáhlejších biotopů s důležitou stabilizační funkcí (TTP Doly, obec Hranice, k.ú. Slavíč; TTP severně od Klokočí, 6 ha mozaika jižně od Velké u Hranic, lesy s rozdílnou kvalitou na Šafarnici, k.ú. Hranice, mozaika biotopů jihovýchodně od Běloutína). **Dopady DOL koridoru by byly závažné pro lokálně významné biotopy v ORP¹¹.**
- V trase se s jedinou výjimkou nevyskytují bodové lokality s výskytem chráněných druhů (je tomu tak z důvodu vymezení kanálu v nejhustěji zastavěném území i přímo v zástavbě).
- Problematický je dopad koridoru na migrační trasy: koridor v celkem třech místech překračuje dálkový migrační koridor (2x u Milenova toky Žabník a Milenovec, 1x východně od Hranic); a to v území, které je už nyní definováno jako migrační bariéra. Dopady DOL koridoru na migraci by pravděpodobně byly významné. v případě charakteru stavby, který umožní migraci zvěře, nebude mít kanál D-O-L negativní vliv na fragmentaci krajiny.
- Záměr ovlivní na území dotčených obcí dopravní infrastrukturu vedoucí především severojižním směrem, jsou zde střety s komunikacemi na všech úrovních. Záměr se ve dvou lokalitách kříží s územní rezervou pro VRT. Záměr omezí vzájemnou dostupnost dotčených sídel.
- V rámci rezervy dochází ke střetům s podzemními a nadzemními prvky technické infrastruktury – elektrická síť, plynovod, vodovodní síť, telekomunikační síť, kanalizační síť. Dále střet se záměrem VVTL plynovod Hrušky – Příbor.
- V trase kanálu leží půdy I. třídy ochrany (zejména v obcích Klokočí a Hranice) a II. třídy ochrany (Milenov, Klokočí, Hranice, Běloutín, Polom).
- Dílčí zásahy do malých lesních ploch v obci Paršovice, dále vede přes okraj většího komplexu lesa v severozápadní části Hranic a přes dva drobné lesíky na jihu obce Běloutín. Dopady nízké.
- Záměr kříží drobné vodní toky, Veličku pod sídlem Velká a Luhu nad Polomí. Na Veličce má být do roku 2021 realizována suchá nádrž pro zadržení povodňových průtoků, na Luze je v rámci ÚP Jindřichov suchá nádrž vymezena, přičemž na území existují další záměry ze studií přírodě blízkých protipovodňových opatření na zadržení vody v krajině.
- Kanál je obrovským spotřebitelem vody, který bude muset být dotován z mnoha stávajících a nově vybudovaných rezervoárů.

---

11 Další informace o dopadu na DOL na biotopy a další hodnoty v krajině je popsán v např. Rulík, Martin et al. "Vodní Koridor Dunaj–Odra–Labe Z Pohledu Limnologů." *Vodní Hospodářství* 64, no. 2/2012 (2012). http://www.limnospol.cz/useruploads/vh_02-2014_rulik-1.pdf.

- Rekreační potenciál záměru je omezen s ohledem na předpokládaný způsob využití.
- Významný vliv na krajinný ráz Moravské Brány a vytvoření nové umělé krajinné osy.

Je evidentní, že záměr D-O-L je obrovským zásahem do krajiny s celou řadou významných dopadů, které by bylo nutno v rámci jeho realizace vyřešit. Aktuálně se zpracovává a projednává Studie proveditelnosti vodního koridoru Dunaj – Odra – Labe, která tuto problematiku podrobněji rozpracovává a výše uvedenými aspekty zabývá. Tato studie však doposud nebyla oficiálně přijata. Jedná se o projekt s mezinárodním přesahem, jehož realizace se nedá ve střednědobém horizontu předpokládat a na jehož další vývoj mají obce a ORP v této fázi nízký vliv. Doporučujeme proto zachovat současný stav, tj. respektovat územní rezervu.

4.3.3.3 Vysokorychlostní trať

- Záměr se na dvou místech kříží s územní rezervou pro DOL – řešitelné.
- Záměr zasahuje do NPR Hůrka u Hranic (přibližně 3,6 ha západní části vlastní NPR, konflikt celkem v NPR a v ochranném pásmu je cca 10 ha). V předmětné části NPR se vyskytují chráněné druhy. V trase bylo pozorováno (s výjimkou NPR Hůrka) několik chráněných druhů, ovšem ty se vyskytovaly převážně v intravilánu (př. sever Hranic u Hranických viaduktů) a byl jich menší počet.
- Trasa protíná několik lokalit biotopů lokálního významu (u Klokočí, Velké u Hranic, méně kvalitní biotopy jižně od Nejdku).
- Problematický je dopad VRT koridoru na migrační trasy: koridor v celkem třech místech překračuje dálkový migrační koridor (ve stávajícím bariérovém místě u Slavičina, zesílení bariéry ve stávajícím bariérovém místě jižně od Stříteže). V současnosti prochází územní rezerva pro VRT přes MVÚ u Mílotic, z ÚAP není jasné, nakolik by byla migrace ztížena. Tyto střety je nutné řešit při zpřesňování trasy koridoru a technickém řešení stavby.
- Záměr bude mít na území dotčených obcí vliv na dopravní infrastrukturu vedoucí především severojižním směrem, jsou zde střety s dopravní infrastrukturou na všech úrovních.
- V rámci rezervy dochází k mnoha střetům s podzemními a nadzemními prvky technické infrastruktury – elektrická síť, plynovod, vodovodní síť, telekomunikační síť, kanalizační síť. Technicky řešitelné.
- Střet se záměrem VVTL plynovod Hrušky – Příbor.
- Ve východní části území bude rozšířeno území fragmentované krajiny.
- Záměrem bude významně ovlivněna vzájemná dostupnost dotčených sídel.
- V trase leží půdy I. třídy ochrany (zejména v obcích Klokočí, Hranice, částečně i Běloutín) a II. třídy ochrany (Hranice a Běloutín). Realizací stavby dojde k ireverzibilnímu záboru nejkvalitnějších zemědělských půd.
- Trasa se dotýká menší lesní plochy pouze ve východní části obce Běloutín.
- Dojde k vytvoření nové umělé krajinné osy v území a ovlivnění krajinného rázu. Lokalizováno do oblasti s větší koncentrací dopravních staveb.

Z výše uvedeného je zřejmé, že tento projekt (mezi)národního významu má celou řadu dopadů na stav krajiny a životního prostředí. Správa železniční dopravní cesty (SŽDC) v roce 2019 zahajuje zpracování "Studie proveditelnosti vysokorychlostní trati Brno – Přerov – Ostrava", která bude

zahrnovat návrh samotné trasy nové trati RS1 i případné další úpravy stávající železniční infrastruktury. Výstupy této studie proveditelnosti budou následně zapracovávány do Politiky územního rozvoje v rámci její aktualizace a do Zásad územního rozvoje Olomouckého kraje a ÚPD obcí. Další kroky je tedy nutné řešit až na základě schválené studie proveditelnosti a jejího zahrnutí do nadřazené ÚPD.

4.3.3.4 VVTL plynovod Hruška – Příbor

- Trasa vedena skrze zorněnou krajinu, a to tak, že protíná jen minimum biotopů a krajinných prvků. Nezasahuje do žádného ZCHÚ. Z tohoto pohledu je vedení trasy pozitivní, nedochází k poškozování přírodních hodnot.
- Migrace velkých savců – vedení plynovodu protíná migračně významné území a dálkové migrační koridory. Plynovod by neměl pro migraci představovat překážku.
- Záměr se ve dvou lokalitách kříží s územní rezervou pro VRT a zasahuje do územní rezervy pro DOL. Toto by také nemělo být překážkou.

Jedná se o záměr, u kterého nebyly zjištěny zásadní střety vylučující jeho realizaci.

4.3.3.5 Územní rezerva pro akumulaci povrchových vod – Podlesný mlýn

---

Jedná se o územní rezervu, nikoliv o záměr. Níže proto upozorňujeme pouze na potenciální střety, se kterými je v případě případné budoucí realizace nutno počítat:

- Záměrem budou dotčeny obce Potštát, Olšovec a Radíkov. Nádrž byla navržena na vodním toku Velička. Maximální plocha bude činit 68 ha.
- Lokalita se nachází v ochranném pásmu vodních zdrojů II. stupně.
- Při realizaci záměr dojde převážně k záboru lesní půdy
- Zasahuje do hlavního dopravního napojení mezi Hranicemi a Potštátem. Silnice II/440 by musela být přeložena, což povede k zásahům do lesních porostů a ovlivnění krajinného rázu daného místa.
- Ovlivnění krajinného rázu krajinářsky poměrně hodnotné lokality v dolní části svahu Oderských vrchů.
- Lokalita zasahuje okrajově do regionálního biocentra Kozí hřbet a leží v trase nadregionálního biokoridoru Jezernice-Hukvaldy a regionálního biokoridoru Ludina-Kozí hřbet. Při zachování funkce nadregionálního a regionálního biokoridoru je možné tento záměr realizovat.

Jedná se o dlouhodobou územní rezervu, přičemž doposud nejsou podnikány konkrétní kroky k její realizaci ani ve střednědobém horizontu. V další fázi investiční přípravy by bylo nutné provést podrobné hodnocení vlivu záměru na životní prostředí. Současně by bylo nutné vyřešit také související stavby, a to zejména dopravní napojení Potštátu (stávající silnice II/440).

4.3.3.6 Rozšíření silnice R 48 Běloutín – Palačov na normované parametry

---

- V oblasti obce Polom se trasa silnice dotýká CHLÚ Polom.
- Navržené úpravy silnic kolidují s existujícími nadregionálním i regionálním prvky ÚSES.

Nejedná se přímo o nový úsek komunikace, z hlediska krajiny a vlivů na životní prostředí nenavrhujeme nová doporučení.

4.3.3.7 Rozvojová osa mezinárodního významu OS 10 (Katowice-)- hranice ČR-Ostrava-Břeclav- hranice ČR-(Wien)

- V oblasti ovzduší může dojít k lokálnímu zhoršení imisní situace, v závislosti na lokalizaci rozvojových aktivit.
- Plochy záboru ZPF je nutné minimalizovat, obecně je vhodné upřednostňovat půdy v nižších třídách ochrany.
- Výskyt existujících prvků nad/regionálního ÚSES – NRBK Jezernice, Skalka, regionální biocentra, hlavně na trase Hranice – Přerov.

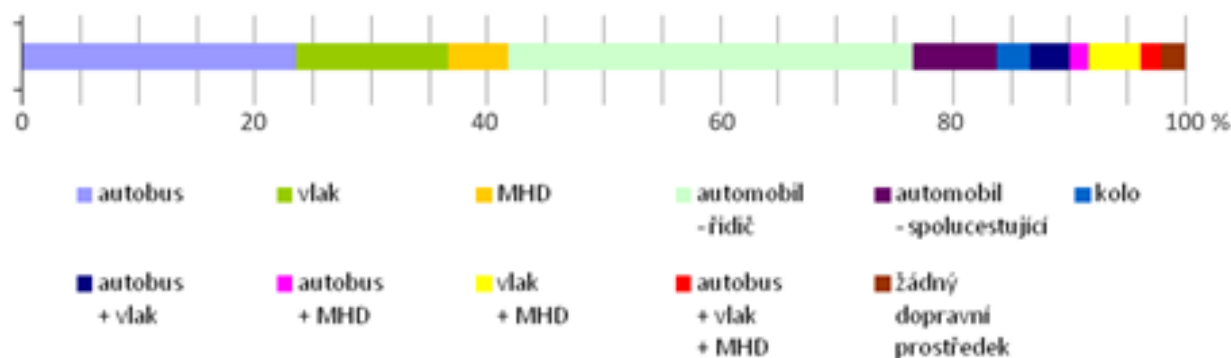
Při lokalizaci rozvojových aktivit minimalizovat zásahy do přírodně hodnotnějších území a životního prostředí (zejména půdního fondu), a to např. v rámci lokalizace rozvojových záměrů, variantním řešením dopravních koridorů aj.

4.3.4 Mobilita obyvatel

Mobilita obyvatelstva je hodnocena z podkladů studie Mobilita obyvatelstva Olomouckého kraje dle SLDB 2011. Jako hlavní zdroj informací studie použita databáze získaná během sčítání lidu, domů a bytů, které proběhlo v roce 2011. Data dojížděky a vyjížděky obyvatelstva byla zpřístupněna v konečné podobě v polovině roku 2013.

Způsob dopravy za prací a vzděláním

V rámci studie byl hodnocen preferovaný typ dopravy za zaměstnáním a do škol dle okresů. V okrese Přerov nejvíce preferovaný způsob dopravy je automobilem s jedním cestujícím, následuje doprava autobusem, vlakem, automobilem se spolucestujícím, MHD. Mezi nejméně preferované způsoby dopravy patří kolo a pěší chůze (žádný dopravní prostředek). Méně preferovaný způsob dopravy je také kombinace více dopravních prostředků.

Obrázek 10: Přehled preferovaného typu dopravy za zaměstnáním a do škol v okrese Přerov

Na základě výše uvedených zjištění vyplývá, že z hlediska dopravní infrastruktury pro dojíždku do zaměstnání a do škol jsou klíčové komunikace vyšších tříd a železnice. Místní a účelové komunikace mezi jednotlivými obcemi mají z tohoto hlediska malý význam z důvodu nižšího procenta využití cyklistické dopravy a pěší chůze. S pokračujícím rozvojem cyklistické dopravní infrastruktury lze očekávat zvýšení tohoto podílu, alespoň v sezónních cyklech.

Mobilita pracujících

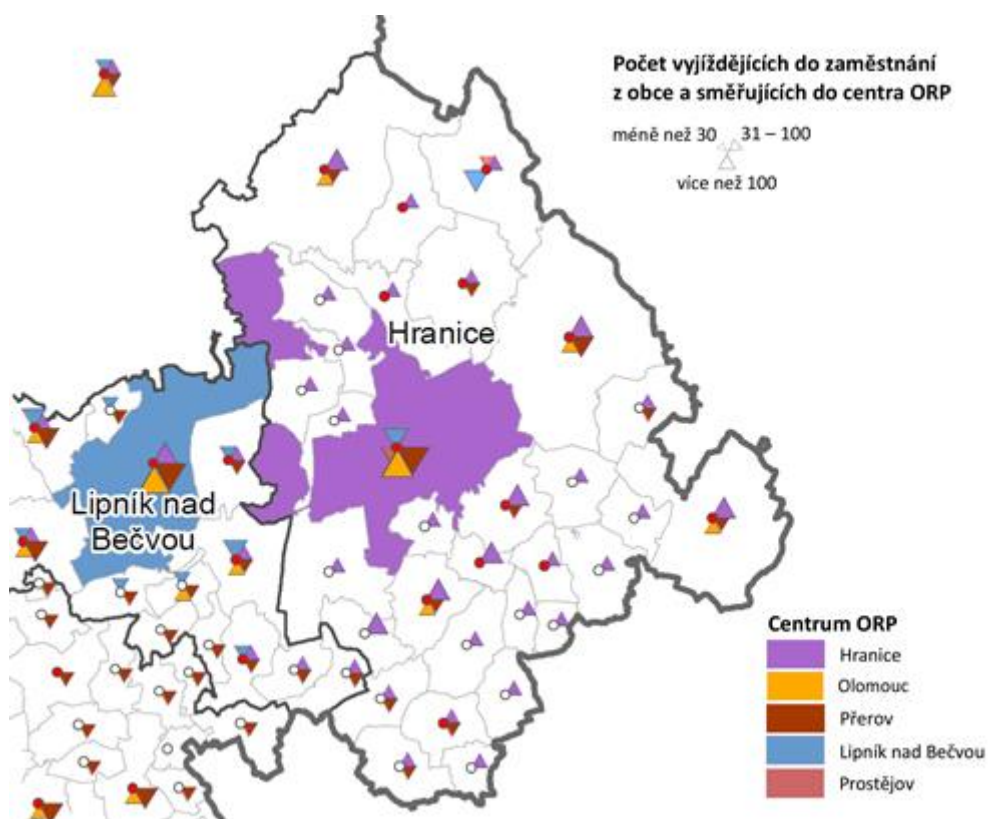
Intenzita vyjíždky do zaměstnání mimo obec dosahuje v rámci SO ORP v průměru 31–40 % ekonomicky aktivních obyvatel (EAO). Největší podíl vyjíždějících mají obce Provodovice a Dolní Těšetice, 51–60 % EAO. Nejméně mají Hranice, méně než 20 %. Intenzita dojíždky do zaměstnání mimo obec dosahuje v rámci v průměru 11–15 % podílu na EAO. Největší podíl dojíždějících mají obce Teplice nad Bečvou a Milotice nad Bečvou, více než 50 %, a Hranice, 26–50 %. Na území SO ORP je dle studie definováno jedno pracovní centrum – Hranice. Celkový počet dojíždějících do Hranice je 2 000 a jedná se o centrum pro celkem 44 spádujících obcí.

Mobilita žáků a studentů

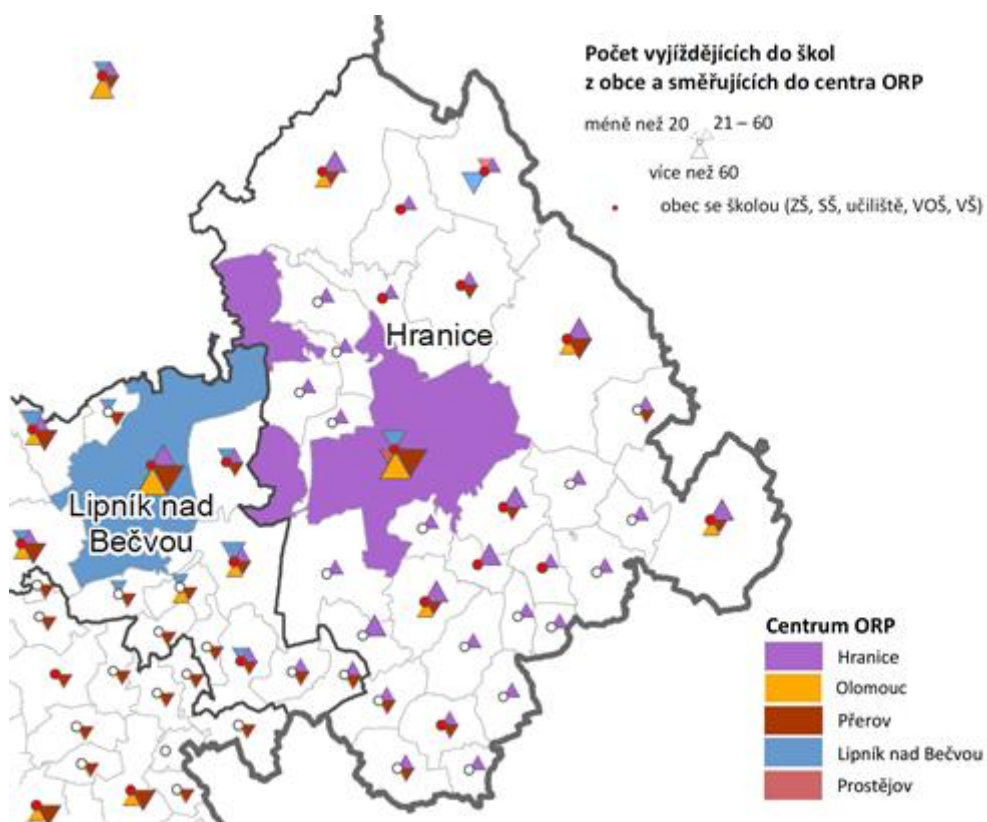
Počet vyjíždějících do škol mimo obec dosahuje v rámci SO ORP v průměru 41–80 žáků a studentů. Nejvyšší počet vyjíždějících do škol v rámci SO ORP je v Hranicích, více než 480. Počet dojíždějících je v průměru menší než 50 žáků a studentů. Největší je v Hranicích, v intervalu 501–1 500. Z hlediska počtu vyjíždějících z obcí do škol do center ORP je hlavní směr do Hranice a také do Olomouce a Přerova, méně pak do Lipníku nad Bečvou a Prostějova. Na území SO ORP je definováno jedno vzdělávací centrum, jedná se o Hranice. Celková počet dojíždějících do Hranice je 600 a jedná se o centrum pro celkem 44 spádujících obcí.

Závěr

Mobilita obyvatelstva z hlediska vyjíždky a dojíždky do zaměstnání a do škol dosahuje je na území SO ORP v kontextu Olomouckého kraje průměrných hodnot. Největší podíl na výjíždka do zaměstnání, a to především z menších obcí, kde podíl vyjíždějících dosahuje až 60 % EAO. Směr vyjíždky je především do centrem ORP – Hranice, Přerov, Olomouc. V rámci mobility žáků a studentů do škol má největší podíl dojíždka do Hranic s počtem dojíždějících v intervalu 501 - 1 500. Pro mobilitu obyvatelstva mají z hlediska dopravní infrastruktury největší význam komunikace vyššího řádu a železnice.

Obrázek 11: Počet vyjíždějících do zaměstnání z obce a směřujících do centra ORP

Obrázek 12: Počet vyjíždějících do škol z obce a směřujících do centra ORP

4.4 NÁVRH ŘEŠENÍ VODNÍHO DÍLA SKALIČKA

4.4.1 *Aktuální stav projektové přípravy VD Skalička*

Součástí navrhovaných protipovodňových opatření v povodí řeky Bečvy je návrh VD Skalička. Historie návrhu vodního díla na řece Bečvě sahá až do roku 1954, kdy byl jako vhodný vybrán profil Teplice. Následně došlo k úpravám návrhu vodního díla a v roce 1997 vláda schválila dokumentaci Velkého územního celku Olomoucké aglomerace, která zakotvuje hájení profilu pro výstavbu vodní či suché nádrže. V roce 2015 bylo hájení území pro výstavbu retenčního prostoru zpracováno do Politiky územního rozvoje. Poloha profilu údolní hráze je na základě dříve zpracované dokumentace dlouhodobě stabilizovaná nad obcí Skalička. Jedná se o stejný profil, kde byla dříve opakovaně připravována údolní hráz velkého vodního díla a poldru Teplice.

Oproti Doplnujícím průzkumům a rozborům byly podklady a informace od investora (Povodí Moravy, s.p.) o přípravě VD Skalička doplněny o jediný dokument: **VD Skalička – Technická podpora při posuzování variant, část B. POSUZOVANÉ VARIANTY VD SKALIČKA (Aquatiss, a.s., únor 2019)**. Pod názvem VD Skalička jsou zahrnuty všechny předchozí názvy („Velká nádrž“ Teplice, Poldr Teplice, VD Skalička ...). Na varianty definované tímto dokumentem je v době zpracování Návrhové části ÚSK (květen 2019) zpracovávána Multikriteriální analýza, která má jednotlivé varianty posoudit. Výsledky této analýzy nejsou pro zpracovatele ÚSK k dispozici ani v konceptu.

Níže uvedené varianty jsou tedy převzaty z výše citovaného dokumentu Aquatissu včetně číslování variant.

4.4.2 *Charakteristika aktuálních variant VD Skalička*

VARIANTA 1: Nulová varianta

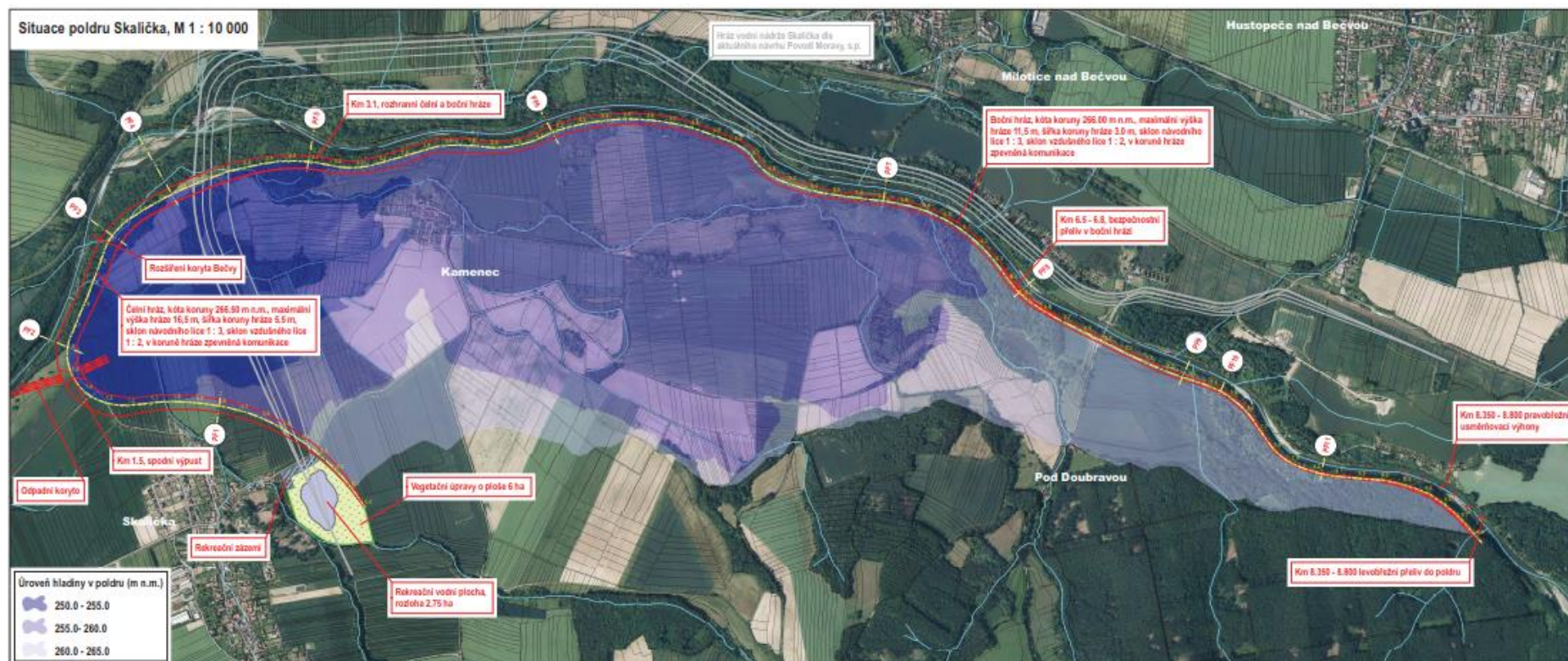
V případě realizace i nerealizace nádrže v profilu Teplice se počítá se souborem vesměs lokálních protipovodňových opatření v nivě Bečvy, v okolí zastavěných území. Tímto způsobem je zajištěna protipovodňová ochrana sídel na úroveň max. cca Q_{20} až Q_{50} s výjimkou Troubek, kde je situace složitější s ohledem na možný souběh povodňových průtoků v Moravě a Bečvě. Uváděná možná ochrana sídel se považuje za maximální možnou.

Lze předpokládat, že by byla realizována i revitalizační opatření dle dříve zpracovaných studií s mírným přínosem pro protipovodňovou ochranu.

VARIANTA 2: Boční suchá nádrž (dle studie UPRM)

Unie pro řeku Moravu (UPRM) ideově navrhla variantu boční suché nádrže.

Obrázek 13: Boční polder Skalička: Situace dle ideového návrhu UPRM (Aquatris, a.s., únor 2019)

Tato varianta byla následně rozpracována, aby mohla být plnohodnotně posuzována s ostatními variantami. Přitom byly navrženy technické úpravy ideového návrhu k zajištění lepší funkce díla.

Situace nádrže - dle podkladu [9]

Obrázek 14: Boční poldr Skalička: Situace dle Aquatisu (Aquatis, a.s., únor 2019)

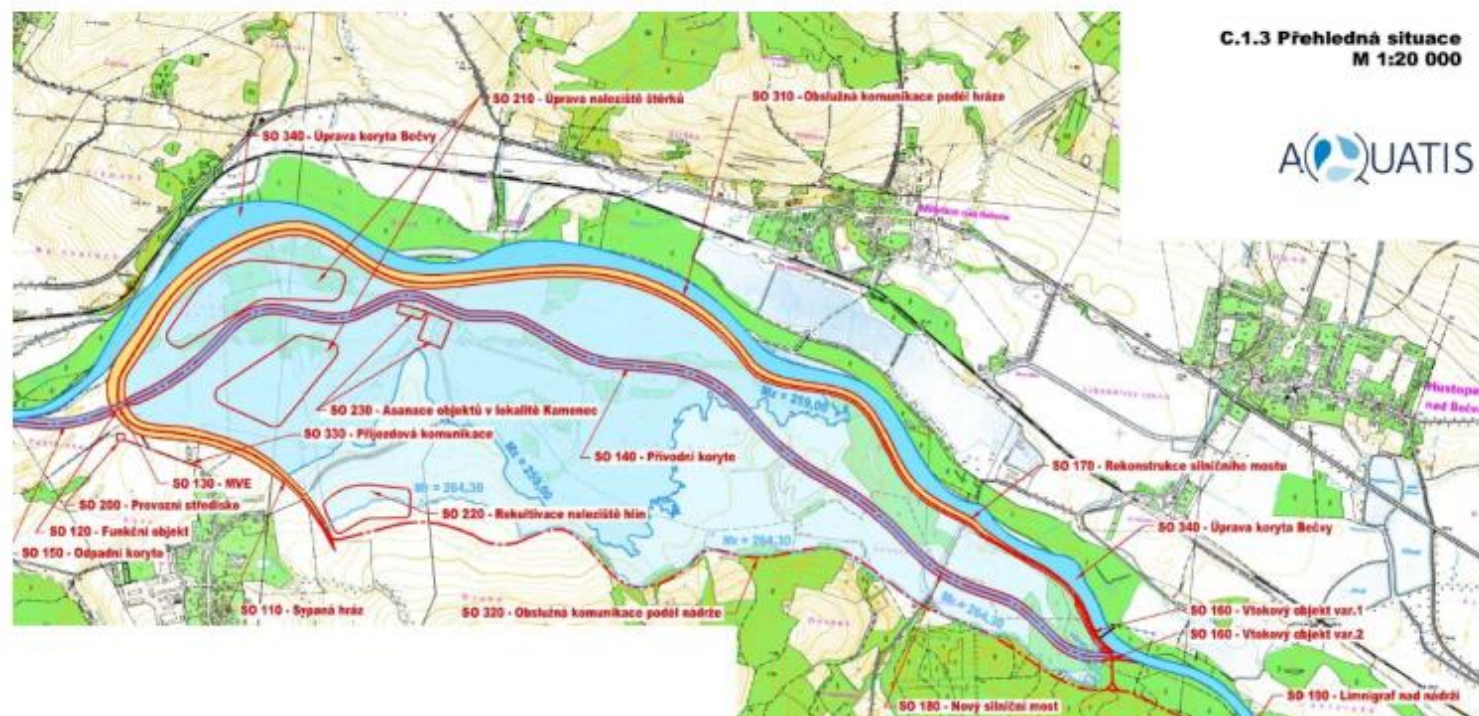
VARIANTA 3: Boční suchá nádrž s ovladatelným nátokem

Tato varianta se od předchozí liší pouze tím, že původní pevný přelivný objekt byl nahrazen hrazeným (segmentový uzávěr).

VARIANTA 4: Boční víceúčelová vodní nádrž

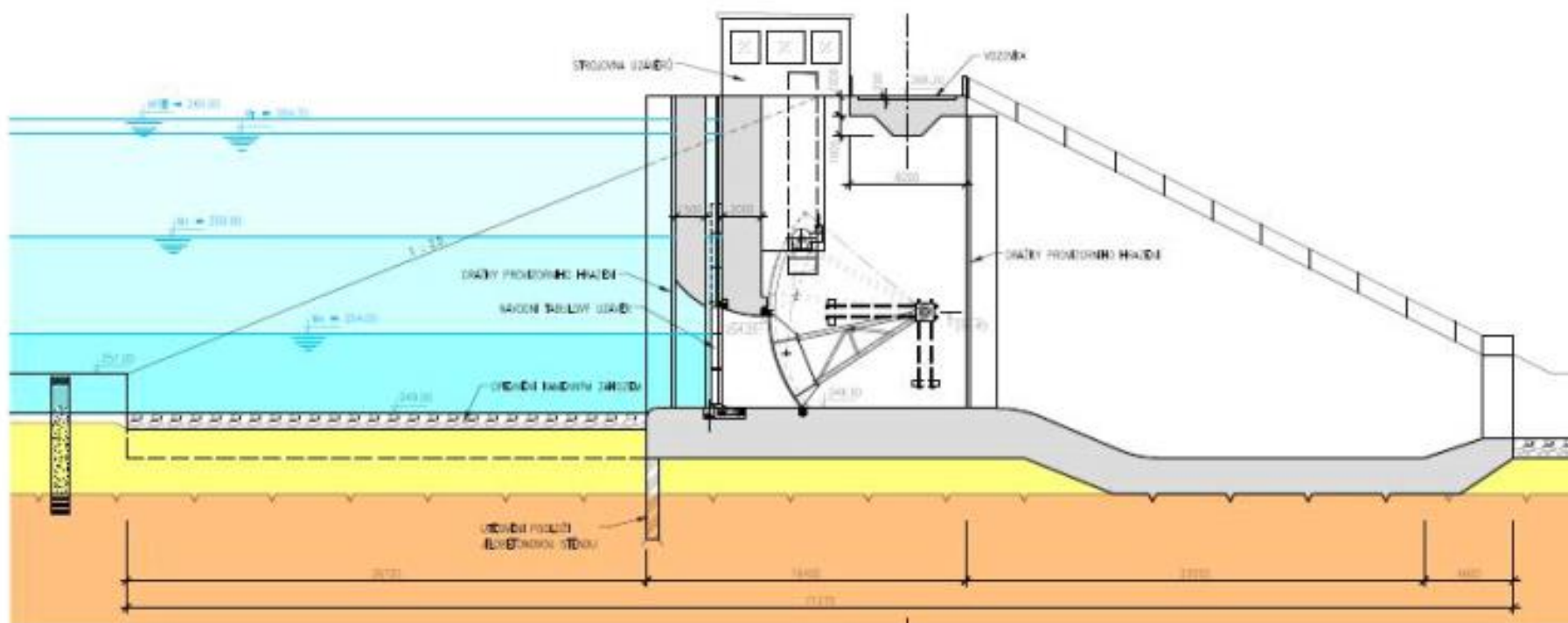
Tato varianta vychází z prostorového návrhu boční nádrže ve dvou předchozích variantách, počítá však i s vytvořením zásobního prostoru – liší se tedy stálým napuštěním a manipulací. Řešení má současně umožňovat pružnou reakci na aktuální hydrologickou situaci/předpověď – předpouštění vody ze zásobního prostoru v případě očekávané povodňové vlny. Podklad Aquatisu předpokládá možnost „úplného“ předpuštění, tedy stejný retenční prostor jako u suché varianty.

Situace víceúčelové nádrže dle podkladu [9]

Obrázek 15: Boční víceúčelová nádrž: Situace dle Aquatisu (Aquatis, a.s., únor 2019)

Příčný řez funkčního objektu

Objekt je vystrojen návodním tabulovým uzávěrem a regulačním segmentovým uzávěrem. Normální stav objektu je zavřený, voda se vypouští přes MVE.

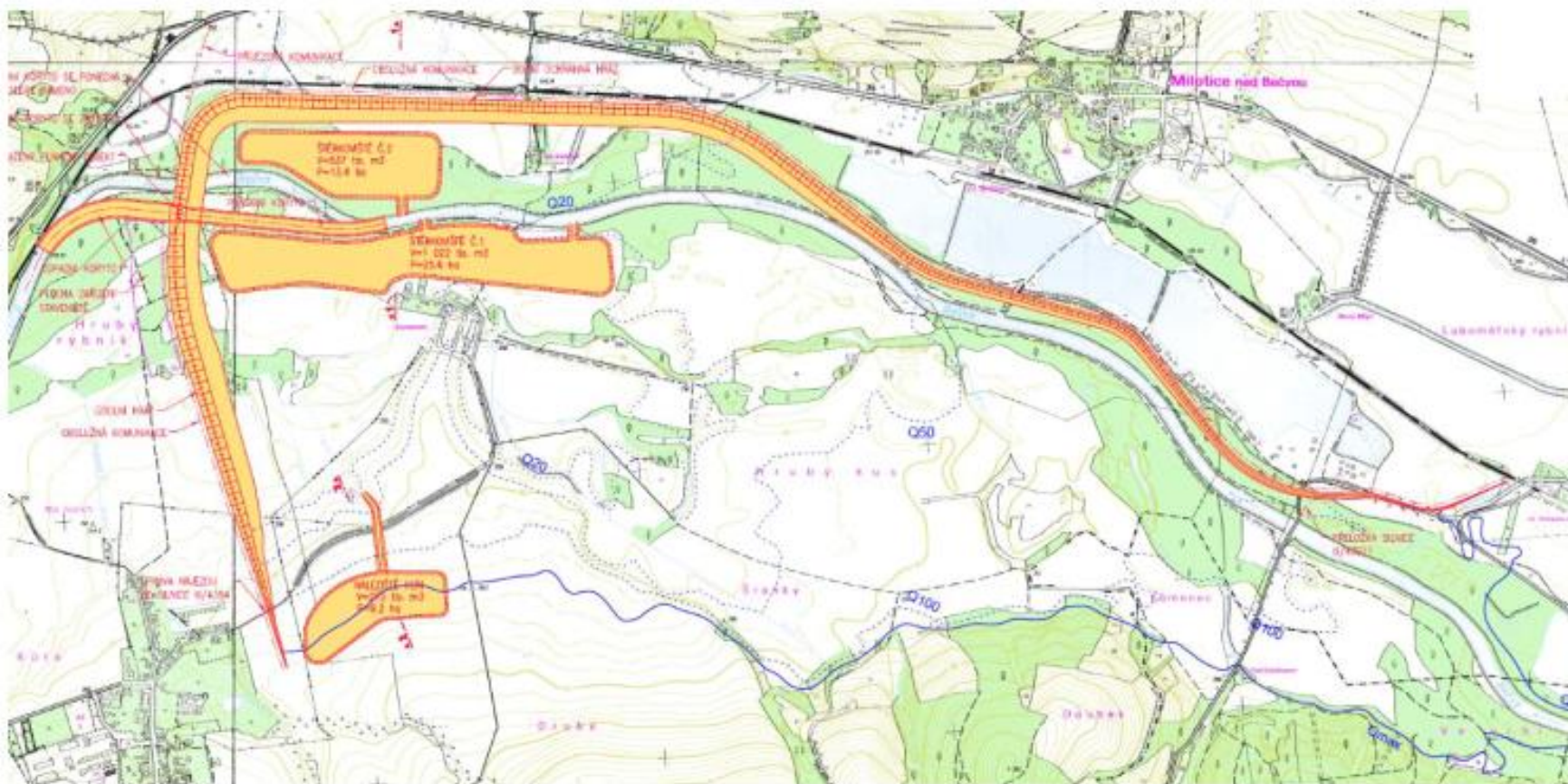
Obrázek 16: Boční víceúčelová nádrž: Příčný řez funkčním objektem s hladinami dle Aquatisu (Aquatis, a.s., únor 2019)

VARIANTA 5: Průtočná suchá nádrž

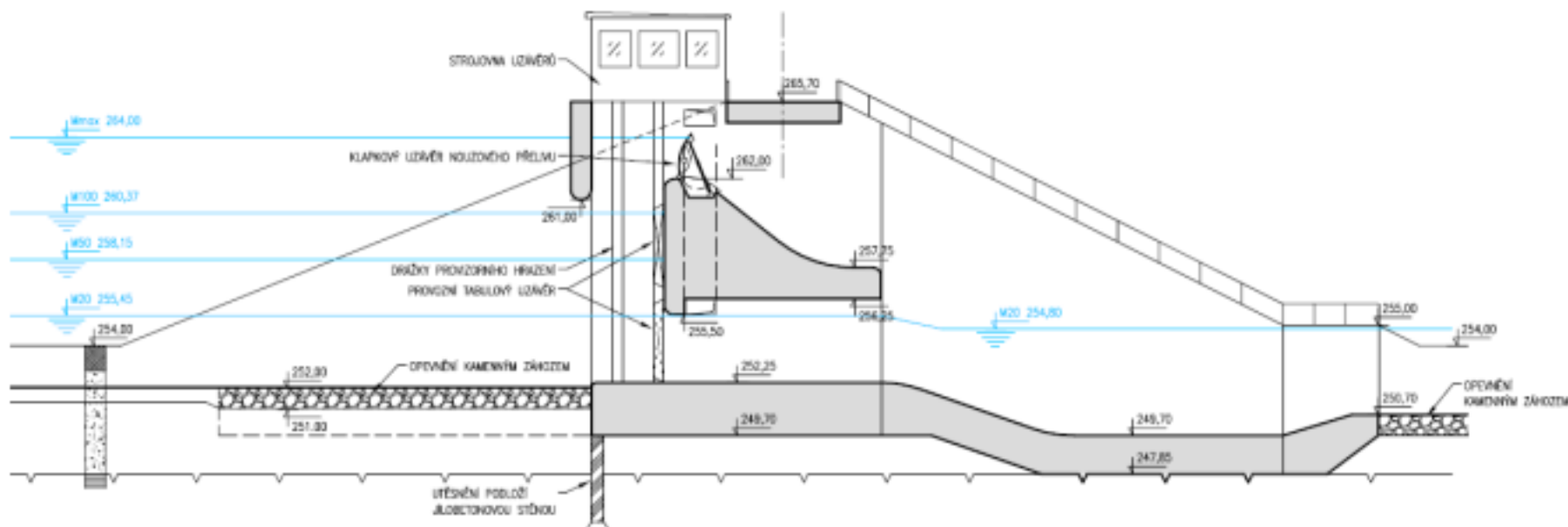
Tato varianta byla původním návrhem nádrže řešeným i v rámci studie přírodě blízkých protipovodňových opatření. Varianta počítá s relativně nerušeným průtokem povodní až do průtoku cca Q_{20} , kdy se začínají zavírat návodní tabulové uzávěry.

Situace suché průtočné nádrže

Obrázek 17: Průtočná suchá nádrž: Situace dle Aquatisu (Aquatis, a.s., únor 2019)

Příčný řez funkčním objektem

Obrázek 18: Průtočná suchá nádrž: Příčný řez funkčním objektem s hladinami dle Aquatisu (Aquatis, a.s., únor 2019)

VARIANTA 6: Průtočná víceúčelová vodní nádrž

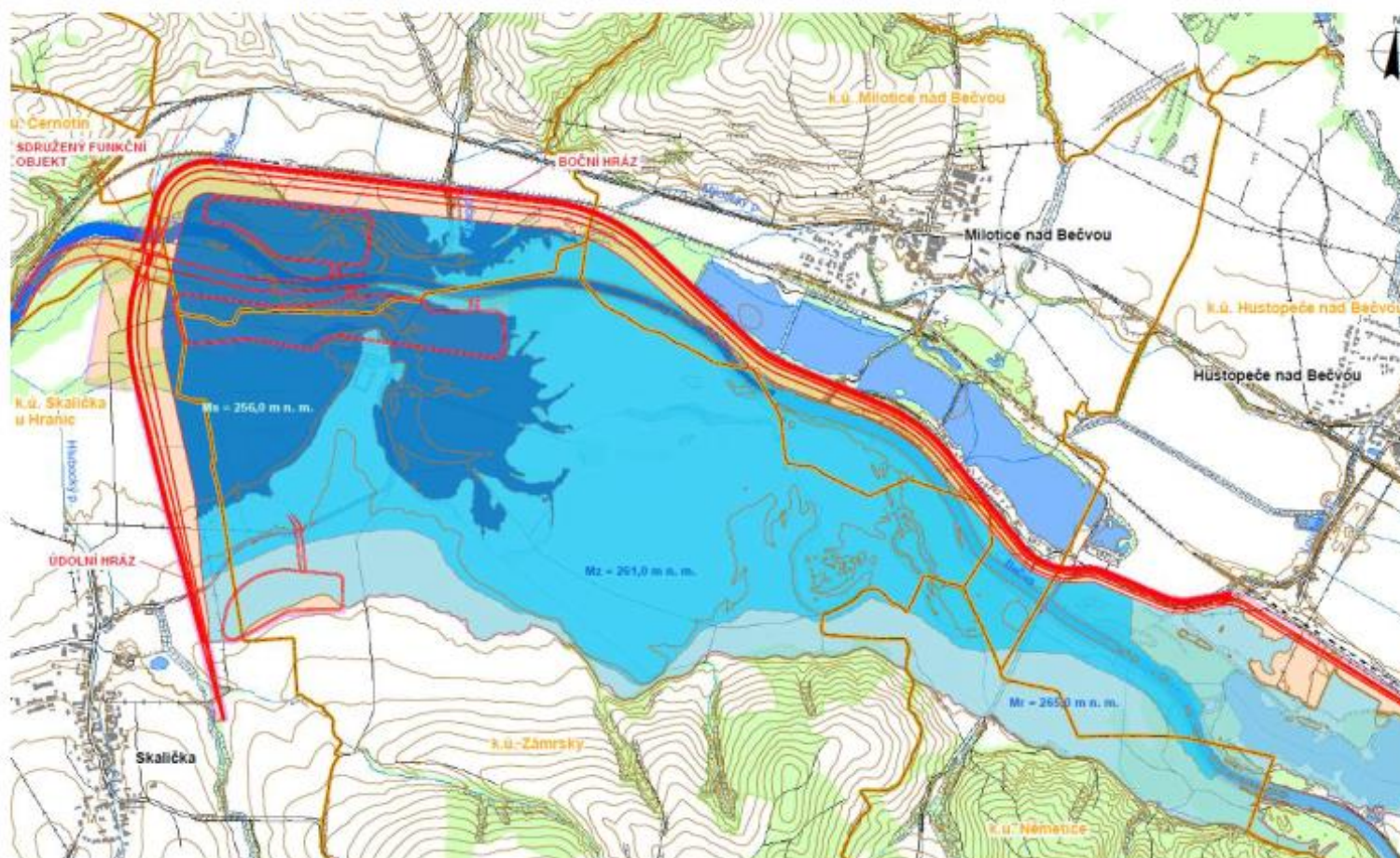
Funkce a režim u této nádrže je obdobný jako u varianty 4. Počítá se s trvalým vzduším vody pro různé funkce. Řešení má současně umožňovat pružnou reakci na aktuální hydrologickou situaci/předpověď – předpouštění vody ze zásobního prostoru v případě očekávané povodňové vlny, což ovšem předpokládá i zde spolehlivá předpovědní služba.

Podklad Aquatisu uvažuje tyto hlavní funkce:

- Zásobní funkce – zajištění režimu minimálních průtoků v Bečvě, posílení zdrojů pitné vody v říční nivě Bečvy, zdroj vody pro průmyslové odběry
- Ochranná funkce – zadržení velkých povodní na Bečvě
- Doplňkové hydroenergetické využití
- Rekreační využití

Situace víceúčelové průtočné nádrže

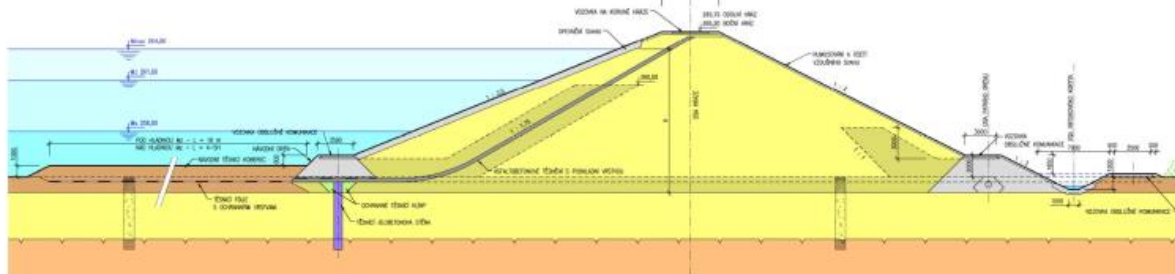
V situaci jsou barevně vyznačeny plošné rozsahy prostoru stálého nadržení, zásobního a retenčního prostoru.

Obrázek 19: Průtočná víceúčelová nádrž: Situace dle Aquatisu (Aquatis, a.s., únor 2019)

PRO VŠECHNY VARIANTY

Pro všechny varianty je prozatím uvažována konstrukce hrází jako homogenní sypaná z údolních štěrků těsněná návodním pláštovým těsněním s překrytím a úpravou podle výšky hladiny.

Vzorový příčný řez sypané hráze (varianta s těsněním podloží)

Obrázek 20: Vzorový příčný řez sypané hráze (Aquatis, a.s., únor 2019)

Pro varianty víceúčelové nádrže se uvažují tyto úrovně hladin:

- Hladina stálého nadržení: 256,00 m n. m.
- Hladina zásobního prostoru: 261,00 m n. m.
- Hladina retenčního prostoru (maximální): 264,00 m n. m.

Výška hráze nad terénem je v rozpětí 12,5 m až 16,2 m. Neškodný odtok se uvažuje u všech nádržních variant na úrovni $660 \text{ m}^3 \cdot \text{s}^{-1}$ (= cca Q_{20}), kromě V4 (boční víceúčelová), kde je uváděna hodnota $700 \text{ m}^3 \cdot \text{s}^{-1}$. Současne se předpokládá, že to je přibližná hodnota, kdy VD Skalička začíná plnit svou protipovodňovou funkci. Až do této hodnoty nemá docházet k výraznějšímu ovlivnění vyšších průtoků. To se ale netýká výrazného předpouštění nádrže u víceúčelových variant, kde se počítá s potřebou uvolnění zásobního prostoru a jeho dočasné převedení na retenční funkci při předpovědi povodňové situace. Předpouštění lze ale považovat za velmi rizikové s ohledem na nedokonalost předpovědní služby a potřebu výrazného zvýšení průtoků při předpouštění – nepříznivý zatěžovací stav hrází, dlouhodobější vyprázdnění zásobního prostoru v případě nesprávné předpovědi, vyvolání „umělé povodně“ při předpouštění ...

Doposud nejsou k dispozici údaje o budoucím využití těch částí dna nádrží, které nebudou trvale zatopeny. Od toho se bude podstatným způsobem odvíjet hodnocení vlivu jednotlivých variant na některé významné faktory.

Podrobnější údaje vodohospodářského řešení a režim plnění a prázdnění prostorů (a tím i obnažování a zaplavování dna nádrže) prozatím nejsou k dispozici.

4.4.3 *Charakteristika hlavních vodohospodářských a krajinných faktorů a souvislostí VD Skalička a orientační hodnocení variant*

V souvislosti s úvahami o vodním díle Skalička je zapotřebí řešit tato vodohospodářská a krajinařská témata:

- Hospodářské využití ploch v zátopě
- Hydrologický režim pod VD – vliv provozu MVE

- Minimální zůstatkové průtoky a (ne)potřeba jejich nadlepšování
- Splaveninový režim
- Protipovodňová ochrana
- Morfologie koryta Bečvy
- Ochranné pásmo léčivých vod Teplice nad Bečvou
- Krasové jevy
- Migrační prostupnost
- Ekosystémy/biotopy
- Rekreační využití (koupání, jachting, rybaření)
- Jakost vody
- Krajinový ráz

Pro tyto faktory zde uvádíme alespoň základní charakteristiku jako vodítka pro multikriteriální analýzu a předběžné orientační hodnocení jednotlivých variant VD Skalička. Současně si nemůžeme klást nárok na přesnost a úplnost předběžného hodnocení, protože řada faktorů, souvislostí a informací dosud není k dispozici nebo není zpracovateli ÚSK známa, namátkou například:

- Transformační efekt zbývajících nivy u bočních variant.
- Možnosti a způsoby odvádění zahrázových vod (srážkové, odpadní).
- Vodohospodářské řešení víceúčelových variant a režimy průtoků či odběrů, zejména za nízkých stavů.
- Budoucí charakter těch částí dna, které nebude trvale zaplavené.
- Ostatní, dosud nedefinované.

4.4.3.1 *Hodnocení variant dle jednotlivých faktorů a významnějších střetů s hodnotami, limity a dalšími záměry v území*

Protipovodňová ochrana

Protipovodňová ochrana je hlavní funkce VD Skalička. Oproti nulové variantě přináší redukci kulminačního průtoku každá z nenulových variant. Hodnocení míry přínosu pro níže ležící zastavěná území se podle různých dokumentů liší. Za rizikové a obtížně realizovatelné lze označit zejména víceúčelové varianty s uvažovaným předpouštěním nádrže, kdy se nemusí předpověď vydatit a protipovodňová funkce bude omezena.

Hospodářské využití ploch v zátopě

Všechny nenulové varianty přináší do plochy zátopy dynamiku kolísání hladin. „Suché“ varianty se od současnosti příliš lišit nebudou, protože navrhovaný začátek plnění nádrže (začátek retence, tedy plnění protipovodňové funkce) se příliš neliší od současného režimu rozlivu povodní do nivy. Plocha zátopy je v současnosti využívána převážně jako zemědělská a částečně lesní půda. To bude moci být pravděpodobně zachováno. Případné změny půdou spíše směrem k odstranění dřevinných porostů s možností zřízení trvalých travních ploch doplněných o tůň. Nejistotu do tohoto předběžného posouzení přináší neznámá prognóza splaveninového režimu a riziko častějšího zanášení ploch jemnějšími i hrubšími frakcemi při umělém vzduší vody.

Víceúčelové varianty s sebou přináší trvalé zaplavení zemědělských a lesních ploch na části zátopy. Pro plochu zátopy odpovídající retenčnímu prostoru (plocha nad úrovní hladiny zásobního prostoru 261,00) by mělo platit totéž, co pro „suché“ varianty.

V případě bočních variant je riziko zanášení zátopy nižší, protože se předpokládá, že část splavenin bude putovat s menším ovlivněním po proudu, a to i skrz hrázové objekty.

Všechny nenulové varianty znamenají likvidaci zemědělské usedlosti Kamenec (v současnosti v dezolátním stavu).

Rekreační využití (koupání, jachting, rybaření)

Nulovou varianty a suché varianty lze z tohoto hlediska považovat za varianty rovnocenné a bez výrazného rozdílu oproti současnému stavu. Víceúčelové varianty mohou nabídnout více možností. Jediná reálná z nich je ale nakonec rozšíření prostoru pro rybaření. K ostatnímu rekreačnímu využití buď nebudou vytvořeny dostatečné podmínky (jachting), nebo jsou současné možnosti lepší (koupání ve vytěžených materiálových jámách). Rizikovým faktorem pro rekreační funkce je jednoznačně kolísání hladin a sedimentační procesy, které mohou způsobit rekreační nepřítažlivost rozsáhlých ploch.

Splaveninový režim

Splaveninový režim je důležitý jak z hlediska technického, tak ekologického. V tomto odstavci komentujeme vodohospodářské/technické faktory. Na splaveninový režim budou mít nejvýznamnější vliv obě průtočné varianty. Bečva je výrazně šterkonosná řeka, a tak u nich bude docházet k zanášení plochy zátopy. Tento efekt bude nejvýraznější u varianty 6 a může být velmi rychlý a významný. Vedle zanášení zátopy bude u obou průtočných variant významné také to, že pod nádrží poteče „hladová“ voda s výraznějším erozním potenciálem, který vyvolá potřebu jednak menežmentových opatření (např. převoz šterků a jejich umístění do průtočného profilu pod VD), jednak technických opatření (např. výraznější opevnění břehů a dna koryta Bečvy).

Tento faktor považujeme za tak významný, že může zcela vylučovat realizaci některých variant.

Hydrologický režim pod VD, vliv provozu MVE, minimální zůstatkové průtoky a (ne)potřeba jejich nadlepšování

Tento faktor se týká obou víceúčelových variant. Cílovou lokalitou posuzování jsou říční ekosystémy pod nádrží, a to zejména za nízkých průtoků. Pro posouzení ale není dostatek relevantních informací:

1. Jaký bude u boční varianty režim případného odběru vody do nádrže z Bečvy na konci vzdutí za nižších průtoků?
2. Jaký bude režim provozu MVE u obou víceúčelových variant?
3. Obě víceúčelové varianty počítají s nadlepšováním minimálních zůstatkových průtoků. S ohledem na velkou rozkolísanost průtoků v Bečvě to ale klade velké nároky na zásobní prostor. Jaký by byl režim nadlepšování minimálních průtoků a z toho plynoucí kolísání hladiny v nádrži? Nebylo by lepší místo nadlepšování uvažovat důslednější revitalizaci koryta Bečvy jako adaptaci na změněné klimatické podmínky?

Ochranné pásmo léčivých vod Teplice nad Bečvou, zdroje pitné vody, krasové jevy, jakost vod

V těchto faktorech je prozatím velká nejistota, neexistují relevantní údaje. Přitom se jedná o významné hodnoty. Všechny nenulové varianty ovlivní režim pohybu podzemních vod. Větší ovlivnění lze očekávat od víceúčelových variant, protože dojde k trvalému vzduť vody a zvýšení infiltrace vody do podzemí. To může způsobit zvýšení vydatnosti vodních zdrojů vázaných na podzemní hydrogeologické struktury. Současně to ale může negativně ovlivnit zdroje léčivých vod lázní Teplice nad Bečvou. Velkou neznámou jsou zvodnělé krasové struktury a vliv na ně. Současně nelze přesně předvídat budoucí průsaky skrz privilegované průsakové cesty a jejich výrony na nečekaných místech v zástavbě i mimo ni. To se projevilo při povodních v roce 1997. Tento efekt je silnější u víceúčelových variant, ale týká se i suchých nádrží.

Prokázána je provázanost povrchové vody řeky Bečvy s podzemní vodou v oblasti. Naopak dodnes není známo, kam až sahá vápencové podloží Hranického krasu. Existuje studie, jejímž autorem je Milan Geršl z Ústavu zemědělské, potravinářské a environmentální techniky Agronomické fakulty Mendelovy univerzity, která dokazuje, že trvalé zaplnění vodního díla Skalička vodou a navýšení hydrostatického tlaku o zhruba dvacet metrů bude znamenat trvalé a nevratné změny v režimu minerálních vod i v jejich kvalitě.

Tento faktor považujeme za tak významný, že může zcela vylučovat realizaci některých variant.

Ekosystémy/biotopy, morfologie koryta Bečvy, ochrana přírody a migrační prostupnost

Řeka Bečva je v rámci České republiky významným ekosystémem štěrkonosné řeky, na kterou je vázána řada ohrožených druhů rostlin a živočichů. Hodnocení VD Skalička s ohledem na tyto hodnoty je také významným faktorem. Z hlediska říčních ekosystémů a říčního kontinua, migrační prostupnosti krajiny a hydrologické sítě (nejen pro ryby) a územního systému ekologické stability má největší vliv průtočná víceúčelová varianta, protože dojde k výraznému zásahu do těchto hodnot. Nežádoucí vlivy nelze vyloučit ani u boční víceúčelové nádrže (odběry, režim plnění a prázdnění nádrže) a průtočné suché nádrže (omezená prostupnost).

Z hlediska zásahu do zvláště chráněných území je dotčena PP Hustopeče – Štěrkáč. Lokalita je současně vyhlášena jako EVL soustavy Natura 2000. Obě boční varianty znamenají přímý zásah do plochy ZCHÚ odběrným objektem, průtočná víceúčelová zasahuje do plochy PP svým vzduťm. Pro podrobnější vyhodnocení dopadů bude důležitá zejména případná změna způsobu využití, kácení dřevin a charakter budoucího dna.

Tento faktor považujeme za tak významný, že může zcela vylučovat realizaci některých variant.

Krajinný ráz území

Krajinný ráz daného území podél řeky Bečvy je zacovalý. Tvoří jej mozaika orné půdy, travních porostů, lužních lesů, vodního toku řeky Bečvy a menších přítoků, ve východním směru také vodních ploch u Milotic nad Bečvou a také dopravních staveb, jako jsou silnice I/35 a železniční trať Hranice – Valašské Meziříčí. Osu území tvoří řeka a Bečva a uvedené liniové dopravní stavby. Jedná se o poměrně cenné území, které může být navrženým VD výrazněji ovlivněno. Míra ovlivnění bude záviset na výběru konkrétní varianty a může být jak pozitivní, tak i negativní. Nová vodní plocha by změnila charakter místa, současně by vytvořila nový estetický prvek v krajině. Toto neplatí v případě suché vodní nádrže. Výraznější vliv na krajinný ráz by mělo také těleso samotné hráze, která by údolí napříč protínala. Tu lze vnímat spíše negativně.

Tabulka 11: Varianty VD Skalička: Předběžné orientační hodnocení hlavních vodohospodářských a krajinných faktorů

Faktor	Varianta 1 NULOVÁ	Varianta 2, 3 BOČNÍ SUCHÁ	Varianta 4 BOČNÍ VÍCEÚČELOVÁ	Varianta 5 PRŮTOČNÁ SUCHÁ	Varianta 6 PRŮTOČNÁ VÍCEÚČELOVÁ
Protipovodňová ochrana níže ležících sídel	0	+	+	+	+
Hospodářské využití ploch v zátopě	0	-	--	-	--
Výroba elektrické energie v MVE	0	0	+	0	+
Rekreační využití (rybaření)	0	0	+	0	+
Splaveninový režim (zanášení, hladová voda)	0	0	0	-	--
Hydrologický režim vod VD	0	0	?	0	?
Léčivé vody lázní Teplice nad Bečvou	0	?	??	?	??
Infiltrace do ostatních vodních zdrojů	0	0	+	0	+
Krasové struktury (cílová hodnota)	0	?	??	?	??
Nové výrony - průsaky do zástavby	0	?	??	?	??
Říční ekosystém, ÚSES a migrační prostupnost	0	0	-	-	--
Krajinný ráz	0	-	++	-	++
PP Hustopeče - Štěrkáč/EVL natura 2000	0	-	-	?	-
Legenda hodnocení					
0 = beze změny nebo na pomezí současného stavu					
? = odhad vlivu není v současnosti možný					
- = mírné zhoršení oproti současnému stavu					
-- = výrazné zhoršení oproti současnému stavu					
+ = mírné zlepšení oproti současnému stavu					
++ = výrazné zlepšení oproti současnému stavu					
červeně vyznačené faktory mohou vylučovat realizaci					

4.4.4 Doporučení k dalšímu řešení VD Skalička+

Z orientačního předběžného vyhodnocení variant VD Skalička vyplývá, že jako nejrizikovější se jeví varianta 6 – průtočná víceúčelová nádrž. Současně je u této varianty i nejvíce nejistot i v předběžném orientačním hodnocení. I boční víceúčelová varianta 4 vykazuje velký počet negativních hodnocení nebo prozatím nehodnotitelných faktorů, ovšem s potenciálně vysokými riziky. Obě suché varianty (V2, V3, V5) přináší méně negativních faktorů. Po dopracování a podrobnějším vyhodnocení variant v rámci multikriteriální analýzy bude možné varianty porovnat důkladněji a následně zvážit, jestli všechna rizika a negativní vlivy vybrané varianty vyváží přínosy ve srovnání s nulovou variantou.

Zpracovatelé ÚSK vytipovali a zvláště vyznačili ty faktory hodnocení, které považují za tak důležité, že mohou v případě nepříznivého vlivu vyloučit realizaci některých z variant.

Pro zpracování multikriteriální analýzy a následné zapracování do územněplánovacích dokumentací i rozhodovací procesy doporučujeme:

- Podrobnější dopracování jednotlivých variant tak, aby bylo možno jejich vliv zodpovědně posoudit.
- Podrobnější definici výše uvedených faktorů, případně jejich doplnění o ty, které nespádají do kompetence územní studie krajiny (sociální, ekonomické, ...).
- Podrobnější vyhodnocení vlivů a dopadů jednotlivých variant na hodnocené faktory.
- Projednání a výběr těch faktorů hodnocení, které jsou tak důležité, že mohou v případě nepříznivého vlivu vyloučit realizaci některých z variant. Tento úkol je na pomezí odborného posuzování, rozhodování podle platných právních předpisů a politických postojů.
- Důsledné stanovení kompenzačních opatření k eliminaci nežádoucích vlivů vybrané varianty.
- Vymezení ploch pro tato kompenzační opatření v územně-plánovací dokumentaci.
- Zajištění majetkových či obdobných práv k těm nemovitostem, které budou potřeba k zajištění kompenzací.
- Stanovení časové posloupnosti jednotlivých kroků v čase tak, aby byly kontinuálně zajištěny všechny významné funkce a hodnoty v dotčeném území (vlastní zájmové území VD Skalička a vodní tok Bečvy včetně celé nivy pod ním).

4.5 VAZBA SÍDEL A KRAJINY

Problematika vazby sídel a krajiny je podrobně řešena v části II Karty obcí, v sekci *Urbanizace, sídla, krajina*. Pro každou obec a její místní části jsou zde identifikovány problémy k řešení a dále návrhy a doporučení, např. z hlediska vlivu krajiny na sídlo nebo vazby sídel a krajinné zeleně.

4.6 NÁVRH ŘEŠENÍ KRAJINNÝCH SOUVISLOSTÍ S POŽADAVKY NA URBANIZACI ÚZEMÍ Z ÚZEMNĚ PLÁNOVACÍ DOKUMENTACE A Z DALŠÍCH PODKLADŮ

4.6.1 *Shrnutí problémů z průzkumů a rozborů*

Obecné závěry identifikace hodnot a vztahů sídla a krajiny v území:

1. Zachovalá struktura osídlení území ORP spočívající v existenci stávajících sídel se snahou o jejich zachování a rozvoj.
- 2) Zachovalá historická urbanistická struktura v historických částech jednotlivých sídel vypovídající o původním vzniku, účelu a vztazích v jednotlivých obcích a vytvářející v krajině obvykle kvalitní, někdy nevýrazná panoramata sídel.
- 3) V části území s vysokým podílem zemědělské produkce ztráta kontaktu obce s mimoprodukční krajinou alespoň formou liniových výsadeb.
- 4) Neexistence původních vazeb sídla a krajiny (v urbanizovaném území téměř úplná likvidace původních hospodářských objektů na jeho okrajích v lepším případě nahrazená zelení zahrad a záhumnků, v krajině pak zrušení krajinných travních přechodů mezi zastavěným územím a produkční krajinou).
- 5) Vznik samostatných výrobních a zemědělských produkčních areálů bez estetických pravidel (měřítko, výška objektů) a zájmů, vnímaných z tohoto pohledu negativně a současně přebírajících polohu dominant v krajině, které výrazně konkurují tradičním dominujícím hodnotám kulturním.
- 6) Rozšíření různých podob rekreace spojené se zastavováním atraktivních míst, ať individuálními nebo hromadnými rekreačními objekty.
- 7) Vytváření nadměrných zastavitelných ploch především pro potřeby bydlení převážně na úkor zemědělského půdního fondu s hrozbou narušení tradiční siluety sídel.
- 8) Částečné zatrubňování vodních toků v zastavěném území sídel.

4.6.2 *Návrhy opatření*

- 1) Zachování struktury osídlení s principem výjimečnosti jednotlivých sídel a nepodporovat jejich srůstání nově navrhovanou zástavbou, ať bytovou nebo jinou.
- 2) Podporovat zachování zachovalých tradičních urbanistických struktur i s novou definicí jejich využití. Tyto struktury poskytují po své renovaci kvalitní možnost bydlení spojeného s jistou mírou podnikání, především v zemědělství.

- 3) Zprostředkovat kontakt izolovaných sídel v zemědělské produkční krajině s krajinnou mimoprodukční zelení, vodními plochami. Kontakt je zprostředkován výsadbou vzrostlé zeleně v liniích převážně v souběhu s osami komunikací nebo potočními osami.
- 4) Zvážit realizaci trvalých výsadeb nebo zatravnění v nejbližším okolí sídel v případě nepříznivého vlivu erozních projevů. Jde především o sídla s těsným kontaktem na rozsáhlé obdělávané plochy.
- 5) Snížit negativní vizuální dopad výrobních areálů do obrazu krajiny a sídla formou hraniční výsadby uvnitř nebo vně areálů.
- 6) Dbát na zabránění negativních dopadů rekreace na krajinné prostředí. Jde o snížení možné devastace krajiny zátěžovými jevy – ničení porostů, nevhodná likvidace odpadů apod.
- 7) Zvážit rozsah zastavitelných ploch a revitalizovat pro potřeby bydlení nebo občanského vybavení stávající potenciál zástavby uvnitř zastavěného území sídel. Zabránit nové výstavbě znehodnocující pohledové kvality panoramat sídel.
- 8) Zachování a zkvalitnění krajinného výrazu průchodů vodních toků zastavěným územím sídel, případně otevírání zatrubněných tras. Využití pozemků vodních toků k nové výsadbě, případně k oživení stezkami.
- 9) Realizovat účinná protipovodňová opatření v urbanizovaných plochách nacházejících se v záplavovém území.
- 10) Realizovat průzkumné práce a případná následná opatření v plochách geologických rizik (svážná a poddolovaná území).

5 NÁVRH ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ, SNIŽOVÁNÍ OHROŽENÍ A PŘEDCHÁZENÍ RIZIKŮM V KRAJINĚ

5.1 DOPORUČENÍ PRO ŘEŠENÍ PROTIPOVODŇOVÉ OCHRANY A DOPADŮ SUCHA

5.1.1 *Shrnutí problémů z průzkumů a rozborů*

Pro území ORP Hranice je charakteristický výskyt pramenných oblastí a horních částí toků v členitém reliéfu Nízkého Jeseníku v severní a Podbeskydské pahorkatiny v jižní části území. Střední část území je tvořena protáhlou sníženinou Moravské brány, kterou protékají řeky Bečva a přítok Odry, Luha. Niva řeky Bečvy dosahuje místy šířky až 2 km a je částečně zastavěna. Intravilány obcí situovaných v nivě řeky Bečvy a v nivách dolních částí toků jsou tak ohrožovány povodňovými průtoky těchto toků, zatímco pro obce situované ve středních a horních částech toků představují největší ohrožení povodně z přívalových srážek.

Hlavním problémem SO ORP jsou přívalové srážky přicházející z plochy povodí, ať už plošným smyvem, či v drahách soustředěného odtoku. Uvedené jevy pak způsobují nejen ohrožení zástavby bezprostředně pod svahem, ale také v zástavbě níže vybřežením toků s náhlými nadměrnými průtoky. Řeka Bečva patří dle Plánu pro zvládání povodňových rizik v úseku protékajícím městem Hranice do oblasti s významným povodňovým rizikem. Řešení protipovodňové ochrany Hranic z Bečvy je součástí komplexu navržených opatření správcem povodí od Hustopečí nad Bečvou po Troubky.

Nejvýznamnějším tokem v oblasti je Bečva, která tvoří společně se svými přítoky Veličkou a částečně Juhyní a pak s přítokem Odry Luhou, hlavní hydrografickou osu v území. Podél těchto toků a také Ludiny a Bělotínského potoka, dochází k problémům s ohrožením zástavby rozlivem vod při povodňových průtocích. Na území města Hranice podél Bečvy jsou realizovaná liniová protipovodňová opatření. Z hlediska retence vod se větší počet převážně menších vodních nádrží nachází v nivě Bečvy, Luhy a Račího potoka. Větší vodohospodářské dílo se v oblasti nevyskytuje.

Faktorem, který se negativně projevuje na vodním režimu v území, jsou v minulosti realizované technické zásahy do morfologie vodních toků. Narušení přirozeného stavu morfologie koryt vodních toků a degradace údolních niv má za následek zrychlený odtok vody z povodí a snížení biologické diverzity. Díky intenzivní zemědělské činnosti, provozované převážně na scelených půdních blocích, která v minulosti vedla k likvidaci ekologicky stabilních krajinných prvků, došlo rovněž ke snížení schopnosti infiltrace srážkových vod v krajině.

Nižší retenční a infiltrační schopnost krajiny je v současnosti s rostoucími epizodami sucha velkým rizikem pro využívání zdrojů povrchových a podzemních vod. Převážná část SO ORP Hranice je dle projektu Vysychání toků v období klimatické změny: predikce rizika a biologická indikace epizod vyschnutí jako nové metody pro management vodního hospodářství a údržby krajiny (VÚV TGM, v.v.i., WELL consulting s.r.o., Mendelova univerzita v Brně) zařazena do středního a velkého rizika vysychání drobných vodních toků, viz kap. Ohrožení suchem v rozborové části. Jedná se o závažný stav, zvláště v případě, když území SO ORP disponuje převážně drobnými vodními toky a vodními zdroji pitné vody.

Hlavní typy ohrožení z hlediska vodního hospodářství řešitelné územní studií krajiny jsou:

- výrazný povrchový odtok za přívalových srážek ohrožující zástavbu (Bělotín, Horní Těšice, Hranice-Drahotuše, Hranice-město, Hustopeče nad Bečvou-Vysoká, Hustopeče nad Bečvou – městys i Poruba, Jindřichov, Milenov, Milotice nad Bečvou, Olšovec, Opatovice, Partutovice, Polom, Potštát-město, Potštát-Lipná, Potštát-Boškov, Radíkov, Všechnovice) a místní komunikace (Černotín, Hranice-město, Radíkov, Všechnovice),
- splachy ornice ohrožující zástavbu (Horní Újezd, Hranice-město) a místní komunikace (Černotín),
- rozlivy vodních toků v zástavbě (Bělotín-Nejdek, Býskovice, Černotín – Černotín i Hluzov, Hranice-Drahotuše, Hranice-Lhotka, Hranice-město, Hustopeče nad Bečvou – městys i Poruba, Jindřichov, Milotice nad Bečvou, Opatovice, Polom, Potštát-město, Radíkov, Střítež nad Ludinou, Špičky, Ústí, Všechnovice); nekapacitní zaklenutí toku (Hranice-město, Skalička, Střítež nad Ludinou),
- riziko predikovaného sníženého množství dostupné povrchové a podzemní vody vysycháním pramenišť a drobných vodních toků (Bělotín, Býskovice, Černotín, Dolní Těšice, Horní Těšice, Horní Újezd, Hrabůvka, Hranice, Hustopeče nad Bečvou, Jindřichov, Klokočí, Malhotice, Milenov, Milotice nad Bečvou, Opatovice, Paršovice, Partutovice, Polom, Potštát, Provodovice, Radíkov, Rouské, Skalička, Střítež nad Ludinou, Špičky, Ústí, Všechnovice, Zámrsky).

Příčiny výše uvedených problémů jsou následující:

- nevhodné hospodaření na zemědělské a lesní půdě,
- nevhodné technické úpravy na vodních tocích,
- zastavěné nivy vodních toků,
- klimatické změny.

Je zřejmé, že řešitelné jsou pouze uvedené první dvě příčiny, je zřejmé, že směrem do budoucna je nutné pro snížení rizika povodní omezit či vyloučit zástavbu v údolních nivách vodních toků (u řešených problémových vodních toků jsou nivy vymezeny v rozborové části) a zvýšit retenční, akumulaci a infiltrační schopnost území pro snížení dopadu predikovaných četnějších epizod sucha.

Detailní popis problémů a návrh jejich řešení je uveden v textech na kartách k jednotlivým obcím.

5.1.2 **Návrhy a opatření**

Téměř polovina obcí v SO ORP Hranice má problémy s ohrožujícím povrchovým odtokem, často až bahnotokem, za přívalových srážek. Příčinou daného problému je nevhodné hospodaření na orné půdě a v lesích a svažité terén s nedostatečnými krajinnými či technickými prvky pro ochranu sídel. Řešení problému je následující:

- aplikace protierozních opatření na orné půdě snižujících povrchový odtok (viz kap. Doporučení pro řešení protierozní ochrany),
- realizace opatření zpomalujících a zadržujících povrchový odtok na zorněných i zatravněných pozemcích – zasakovací meze, příkopy, průlehy, hrázky, suché a polosuché nádrže,
- stabilizace drah odtoku/strží v lesích.

Pokud nelze problém řešit v místě vzniku, pak je nutno přistoupit k náročnějším řešením v podobě kapacitních suchých nádrží/poldrů či příkopových systémů okolo zástavby. Tyto objekty se však díky neřešení situace výše v povodí intenzivněji zanášejí a je potřebná jejich pravidelná údržba.

Téměř polovina obcí v SO ORP má dále problémy s rozlivem toků za vyšších vodních stavů. Příčinou jsou často tzv. úzká hrdla na vodních tocích, což bývají nekapacitní mostky a propustky a také nízká kapacita koryta v zástavbě. Další příčinou je nedostatečná retenční a infiltrační schopnost území výše v povodí. Pokud nelze zvýšit kapacitu koryta v zástavbě a odstranit technické překážky za vyšších průtoků, lze ke snížení rizika rozlivu toků v zástavbě využít následující opatření:

- snížení kapacity koryta (revitalizace toku) nad obcí – v dostatečné vzdálenosti od obce (zpomalují postup vod a koncentraci povodňových vln a podporují tlumivý rozliv povodňových průtoků do nezastavěných niv, tak jsou zpomalovány a v kulminacích zmenšovány povodňové průtoky ohrožující zástavbu),
- **výstavba povodňových odlehčovacích a ochranných koryt – po posouzení realizovatelnosti návrhu** v morfologicky vhodném území, kde je zajištěno, že po opětovném spojení obou ramen nedojde ke zpětným vzduťm a ke snížení průtočnosti (část povodňového průtoku je ramenem převedena mimo obec),
- **vytváření přírodě blízkých povodňových retenčních prostor v nivách (akumulační hloubené prostory – mokřady; tůně; nová koryta; vodní nádrže – zadržují a zdržují povodňové průtoky),**
- průtočné a boční poldry nad obcí¹² – nejlépe s **přírodě blízkými zátopovými plochami (účinné zadržení povodňových průtoků)**
  - v případě návrhů opatření typu retenčních nádrží a poldrů na horských a podhorských tocích zadat splaveninovou analýzu povodí na regionální úrovni, na jejímž základě budou projektována opatření, která dokáží zajistit transport splavenin profilem příčného objektu odpovídající potřebě níže ležících profilů toku. V případě realizace suchých retenčních nádrží a poldrů na přirozených nebo přírodě blízkých úsecích vodní toků, musí být stanovena kompenzační opatření.
  - suché nádrže (poldry) navrhovat až na základě komplexního posouzení poměrů a porovnání s jinými možnostmi protipovodňové ochrany v ploše povodí. Vzhledem k zachování říčního kontinua preferovat boční poldry nad průtočnými (mimo občasné vodní toky). Podmínky realizace suchých poldrů jsou uvedeny v Katalogu opatření (MZe, 2005) na www.mze.cz.
  - polosuché nádrže (poldry) opět navrhovat až na základě komplexního posouzení poměrů a porovnání s jinými možnostmi protipovodňové ochrany v ploše povodí. Opatření je vhodné provádět na zregulovaných vodních tocích, kde lze nádrž propojit s revitalizací toku, čímž dojde i ke zvýšení atraktivnosti území. Podmínky realizace poldrů jsou uvedeny v Katalogu opatření (MZe, 2005) na www.mze.cz,
- situovat zastavitelná území mimo údolní nivu (Q_{100}),

---

¹²Návrh musí vycházet z komplexního posouzení poměrů a porovnání s jinými možnostmi protipovodňové ochrany, případně kombinace různých opatření. Návrh suché nádrže musí dle Katalogu opatření MZe, respektovat bezpečnost vodního díla, účinnost díla z hlediska ochrany před povodněmi, podmínky pro odvodnění zátopy po průchodu povodně, vliv na životní prostředí, vliv na stávající způsob hospodaření včetně ekonomických dopadů, vliv na kulturní hodnoty krajiny, náklady na realizaci a provoz nádrže.

- zpracovávání nových záplavových území včetně aktivních zón záplavových území na základě studií odtokových poměrů, a to na vodních tocích, kde je toto stanovení relevantní,
- aktualizace stanovených záplavových území včetně aktivních zón záplavových území na základě zjištění nových skutečností nebo změny hydrologických údajů,
- protipovodňová opatření navrhnout v souladu a se zpracováním návrhů a doporučení Plánu pro zvládnutí povodňových rizik.

Ke snížení dopadů rizika sucha slouží veškerá výše uvedená opatření zpomalující a zadržující povrchový odtok, opatření posilují infiltrační a akumulační schopnost území. Další opatření ke snížení negativních důsledků sucha jsou následující:

- chránit stávající prameniště vodních toků návrhem změny využití území (vyloučení orné půdy a pastvy), či návrhem změny hospodaření v bezprostřední blízkosti prameniště,
- důsledně dodržovat a kontrolovat předepsané zůstatkové průtoky v korytech pod vodními díly nebo povolenými odběry – revidovat odběry povrchových vod (či obecně nakládání s vodami), využít možnost sezónního omezení odběrů v případě nižších průtoků v létě a na podzim,
- v případě pochybností o zachování minimálních zůstatkových průtoků u nových odběrů požadovat po žadateli odborná posouzení dopadu nového nakládání s vodami na vodní poměry,
- stanovit minimální hladiny podzemních vod (revidovat povolení k nakládání s vodami) tak, aby nedocházelo k čerpání množství podzemních vod nad stanovenou hodnotu využitelného množství podzemní vody (dle postupně prováděné rebilance zásob podzemní vody),
- ve vodních útvech významně ovlivněných těžbou štěrkopísku zpřísnit podmínky, za kterých je otevíráno nové těžební pole z hlediska plošného rozsahu, tvaru a rekultivace – na základě již nyní známých skutečností omezit délku těžebního pole při těžbě z vody na max. 100 m podél proudnice, neboť delší těžební pole nevhodně deformují proudový systém podzemní vody. Zadat zpracování prognózy budoucího stavu podzemních vod po vytěžení všech evidovaných ložisek, na základě této prognózy se vyjádřit k novým otevírkám těžby,
- navrhnout postupnou redukci plošného odvodnění ve výše uvedených rajónech, navrhnout rušení zastaralých odvodňovacích systémů, kde jsou pro to podmínky. Eliminací negativních funkcí odvodňovacích zařízení v krajině se zabývá metodická příručka MŽP (http://www.mzp.cz/cz/priode_blizka_opatreni). Odvodňovací systém lze využít k napájení mokřadů a tůní.

Výše uvedená opatření by měla být realizována především v povodích s velkým a středním rizikem vysychání drobných vodních toků (viz rozborová část).

Návrhy opatření jsou zaměřeny na zpomalení povrchového odtoku, zlepšení hydromorfologie toků a niv, zadržování vody v krajině a ochraně zastavěného území před povodňovými rozlivy. Při návrhu opatření byly posuzovány problémy jednotlivých obcí s přesahem na území celého konkrétního subpovodí.

Navrhovaná opatření vychází z Plánu dílčího povodí Horní Odry a dílčího povodí Moravy a přítoků Váhu, z územních plánů jednotlivých obcí, ze Studie proveditelnosti povodňové ochrany v povodí Bečvy, Studie proveditelnosti k realizaci přírodě blízkých protipovodňových opatření v Mikroregionu Hranicko, Studie Živá Bečva; Koncepte ekologické správy a údržby toku, jeho revitalizace a samovolné renaturalizace řeky Bečvy v ř. km 0 – 42, Studií „Bečva – přírodě blízká protipovodňová opatření a obnova přirozené hydromorfologie toku a nivy v úseku ř. km 42 – 57 a z vlastních návrhů.

Detailní popis problémů a návrh jejich řešení je uveden v textech na kartách k jednotlivým obcím.

5.2 DOPORUČENÍ PRO ŘEŠENÍ PROTIEROZNÍ OCHRANY

5.2.1 *Shrnutí problémů z průzkumů a rozborů*

Základním podkladem pro návrh opatření byly výstupy průzkumů a rozborů, ÚP a KoPÚ, ze kterých vyplynuly priority a záměry v řešení erozní problematiky.

V ORP Hranice bylo analýzami zjištěno, že v území se nachází silně či extrémně erozně ohrožená půda jen lokálně na 2,3 % orné půdy ze zhruba 15 300 ha, především v obcích Milotice nad Bečvou, Špičky, Černotín, Střítež nad Ludinou, Ústí, Hranice-Středolesí a Uhřínov aj. Zhruba 28 % orné půdy je ohroženo mírně, nejvyšší (relativní) zastoupení mírně erozně ohrožených půd je v obcích Teplice nad Bečvou, Dolní Těšice, Špičky, Polom, Černotín, Milotice nad Bečvou, Horní Těšice a dalších. Odhad dlouhodobé ztráty půdy povrchovým odtokem při „průměrné“ plodině bez aplikace PEO v ORP Hranice činil 126 tisíc tun z orné půdy při průměrné ztrátě 8,3 t/ha/rok – což je poměrně hodně. Na území ORP bylo dále identifikováno 160 ploch na 7 300 ha vhodných k rozčlenění či zpomalení odtoku biotechnickým prvkem. Na základě akumulace odtoku bylo identifikováno s přesahem území 54 km erozně ohrožených drah soustředěného odtoku, 31 km z nich je však nevýrazných. Ohrožení větrnou erozí není v ORP Hranice vysoké, otevřené plochy byly identifikovány především v nivě Bečvy a na horním toku Moštěnky jižně od masívu Maleníku.

5.2.2 *Návrhy opatření*

5.2.2.1 *Opatření vyplývající z morfologie terénu a půdních vlastností*

V analytické části byly vyhodnoceny erozní a odtokové poměry v rozsahu hydrologicky vymezeného celku, v případě ORP Hranice se jednalo o 2 548 bloků evidovaných v LPIS o výměře přes 20 tisíc ha.

Vzhledem k rozsahu území byly jednotlivé typy opatření specifikovány na celé půdní bloky nebo jejich části. V případě potřeby oddělení opatření od zbytku půdního bloku bylo rozdělení provedeno tak, aby bylo vhodně usměrněno obdělávání a aby se významně nezkomplikoval pojezd po pozemku. U menších bloků bylo od dělení upuštěno a do opatření byl zahrnut celý blok. Studie navrhuje minimální doporučený způsob ochrany daného pozemku s ohledem na erozní poměry v místě, to znamená i v lokalitách, které **nemusejí být vnímány jako ohrožené** (např. neohrožují zástavbu), ale k degradaci půdních profilů tam přesto dochází.

Návrhy protierozních opatření v ÚSK jsou nastaveny a agregovány pro jednoduchost do několika tříd (více dále). Povinnost dodržovat ustanovení zákonných norem, požadavků pro nárokování režimu přímých plateb v zemědělství, hospodaření v zranitelných oblastech, případně např. pravidel týkajících se krajinných prvků jako součásti EVP, není návrhy ÚSK dotčena. Návrhy protierozních opatření v ÚSK nemusejí být s aktuálním nastavením podmínek čerpání či zákonnými předpisy v souladu. Při nesouladu platí primárně zákonné (předepsané) podmínky, pokud však jsou studií navržena opatření přísnější (např. umístění biotechnického opatření, vyloučení širokořádkových plodin v místě, kde není zákonem/podmínkami čerpání podpor vyžadováno), je doporučeno realizovat přísnější opatření navržena studií.

Pro podrobné řešení erozní a odtokové situace (přesná lokalizace a dimenzování záchytných a svodných prvků, napojení na intravilán a podobně) je nutné zpracovat podrobnější studii či projekt.

5.2.2.2 Typy navržených opatření a způsob jejich umísťování

Stěžejním, ne však jediným kritériem pro volbu typu a rozsahu protierozního (protipovodňového) opatření byla míra erozního smyvu v t/ha/rok spočítaná pomocí univerzální rovnice ztráty půdy (USLE) v rastru pokrývajícím bloky půdy evidované v registru LPIS. Dalšími faktory, které významně ovlivňovaly typ a rozsah navržených opatření, byly: poloha pozemku vůči zástavbě a vodním plochám, výskyt erozně ohrožených drah odtoku na pozemku, délky a profily drah soustředěného odtoku, tvar a rozsah erozně ohrožených ploch, délka a sklon svahu, tvar a velikost pozemku, požadovaný směr obdělávání pozemku, členění bloku na díly bloků a střídání plodin, erozní projevy na leteckých snímcích, u větrné eroze výskyt či absence bariér proudění, převládající směry větru, ohroženost půd větrnou erozí, a samozřejmě v případě KoPÚ, kde se přejímaly návrhy opatření, zpracovaná závazná dokumentace. Návrhy omezující střídání plodin v osevu, výčet vhodných půdoochranných opatření či zohlednění podmínek nárokování přímých plateb na dané lokalitě nejsou obsahem této studie.

V území ORP byla navržena opatření proti nadměrné erozi povrchovým odtokem a proti větrné erozi. Většina navržených typů opatření zároveň přispívá ke **zpomalení odtoku, zvýšení retence, zmírňuje vysoušení půd a tím snižuje nepříznivé účinky sucha nebo naopak riziko nadlimitních odtoků při přívalových srážkách**. Některá z navrhovaných opatření mají protierozní účinek jak při povrchovém odtoku, tak při větrné erozi.

Základními a z hlediska realizace nejjednoduššími typy (nejen) protierozních opatření jsou opatření **organizační**, založená pouze na změně kultury, delimitaci kultury v rámci pozemku, pásového střídání plodin, změně tvaru pozemku. Střídání pásů plodin je možné využít i při ochraně proti větrné erozi. Dále pak jsou to velmi účinná opatření **agrotechnická** založená na změně způsobu obdělávání pozemku (změna směru obdělávání, způsob obdělávání, ponechávání posklizňových zbytků, využívání meziplodin, podsevů a podobně). Fungují na principu ochrany svrchní vrstvy půdy před rozrušováním odtokem nebo deštěm a na zvyšování infiltrace do půdy. Tato opatření nevyžadují zvláštní terénní úpravy, spočívají ve změně hospodaření uživatele půdy, na druhou stranu jsou stěží vymahatelná, kontrolovatelná a mohou se měnit každý rok se změnou osevu (což na druhou stranu může být i výhodou). Tato opatření se využívají i jako ochrana svrchní části půdy proti větrné erozi.

Proti tomu opatření **biotechnická**, liniového charakteru, obvykle vyžadují terénní úpravy, zpracovaný projekt, vymezenou parcelu, souhlas vlastníka a po vybudování je nezbytná dlouhodobá údržba. Fungují převážně na principu přerušení odtoku po svahu, zadržení a případně i odvedení zachycené vody, nepřímo mají vliv i na úpravu směru obdělávání pozemku. Jsou účinná v kombinaci s (a měla by být doprovázena) organizačními a agrotechnickými opatřeními nad nimi, mají obvykle i protipovodňový efekt, člení bloky půdy, bývají doprovázena polními cestami, případně doprovodnou zelení, zvyšují prostupnost krajiny. V podobě větrolamů zpomalují proudění větru a zmenšují větrnou erozi. Jejich nevýhodou je náročnost realizace, problematická jednání s vlastníky, složitější obdělávání pozemku, přičemž ale usměrnění obdělávání může být jedním z cílů. Nejeфективnější a často jedinou možností, jak realizovat biotechnické opatření, je využití pozemkové úpravy.

Jednotlivá opatření působí synergicky, tudíž v případě realizace biotechnického opatření (např. průlehu) je možné adekvátně zkrácení svahu a snížení LS-faktoru zmírnit typ plošného opatření pod ním.

Na zemědělské půdě v ORP Hranice jsou navrženy a vymezeny následující typy opatření pro minimalizaci erozních smyvů a efektů větrné eroze:

1. **PPOm – Aplikace půdoochranných opatření mírnějšího charakteru**, tj. úprava osevního postupu, vrstevnicové obdělávání, aplikace půdoochranných agrotechnologií, např. výsev s podsevem, minimalizační technologie, opatření zvyšující obsah organické hmoty v půdě. Širokořádkové plodiny jsou přípustné v případě dodržení vrstevnicového obdělávání a využití ochrany půdy v období prvních fází růstu, např. podsevu, výsevu do mulče nebo použití výsevu metodou strip-till (výsev do pásů krycí plodiny). Toto opatření je umísťováno na pozemky s kompaktním ohrožením většího rozsahu střední a nižší intenzity nebo na pozemky, po nichž procházejí erozně potenciálně ohrožené dráhy odtoku nevhodné ke stabilizaci zatravněním (viz též dále v SU).

2. **PPOv – Přísnější forma půdoochranných opatření s vyloučením širokořádkových plodin**. Proti PPOm dochází k úplnému vyloučení širokořádkových plodin z osevu, případně aplikaci půdoochranných opatření i na ostatní plodiny. Opatření je umísťováno na pozemky nad zástavbou a vodními plochami, na mírně erozně ohrožené pozemky nebo pozemky nad zástavbou, které nelze obdělávat po vrstevnici, případně na rozsáhlé silně erozně ohrožené lokality.

3. **TP – Plošné zatravnění** na silně a extrémně erozně ohrožených částech pozemků, na mělkých, podmačených půdách. S tímto opatřením se neplýtválo, TP je vymezováno minimalisticky, může být podle potřeby využito i v širším rozsahu nebo nahrazeno ochrannými sady, zalesněním. Zatravnění bylo navrhováno i na plochách kultur travní porost na orné půdě a úhor, tedy na plochách v současnosti zatravněných či ležících ladem, s doporučením zatravnění zachovat.

4. **SM – Zatravnění (či zachování zatravnění) meziřadí na speciálních a trvalých kulturách**, v případě ORP Hranice na kulturách ovocný sad a jiná trvalá kultura. Byly identifikovány ty části pozemků, které v případě absence stabilizace meziřadí mohou generovat nadlimitní smyvy. Na těchto plochách je důrazně doporučeno stabilizovat povrch půdy v meziřadí bylinným či travním osevem, přísněji byly posuzovány plochy nad zástavbou. V případě založení řádků po vrstevnici či v případě terasování svahů je realizace opatření na zvážení, neboť způsob založení výrazně snižuje míru ohrožení, avšak v případě existence dráhy odtoku je stabilizace meziřadí nutná i při vrstevnicovém založení řádků.

5. **SU – Jedná se o stabilizaci dráhy soustředěného odtoku** (údolnice, DSO), obvykle spočívající v zatravnění ohroženého a nestabilizovaného profilu, případně (u mírnějších údolnic) o takovou úpravu hospodaření na pozemku, která stabilizuje povrch půdy a zpomalí odtok vody. V případě, že se DSO nachází nad zástavbou, je možné doplnit stabilizaci o další protipovodňové prvky, např. přehrážky, suchou retenční nádrž, opevnění koryta apod. Návrh SU je rozdělen na dvě podkategorie – typ **SUp**, mírně ohrožená, obvykle mělká, nevýrazná či krátká DSO, u které stabilizace proběhne pouze **úpravou hospodaření na pozemku** (PPOm, PPOv, BT), a typ **SUt**, výrazně erozně ohrožená DSO, s erozními projevy a/nebo nad zástavbou, stabilizace proběhne **zatravněním či jiným účinným zpevněním jejího profilu**.

6. **BT** – Opatření, které se obvykle překrývá s některým z opatření uvedených výše. Identifikuje bloky orné půdy, na kterých je vhodné či nezbytné **umístit vhodný biotechnický prvek přerušující odtok po svahu** (protierozní průleh, protierozní mez, hrázka, polní cesta s příkopem) nebo ho alespoň **zpomalující** (travnatý pás, travnatá polní cesta), a to i v sérii několika prvků pod sebou nebo v kombinaci, pokud je to zapotřebí. Toto opatření je navrhováno na svažitých pozemcích s delšími svahy, případně na pozemcích plochých, avšak s velmi dlouhými svahy, kde hrozí problémy s odtokem. Ve vyšší míře je umísťováno nad zástavbou a na blocích s DSO.

7. **VET** – Na plochách členěných cestní sítí, ale s absencí účinných výsadeb, a na plochách rozsáhlých by měly být **rozmístěny prvky snižující účinky větrného proudění** (větrolamy, lesní pásy), případně doplněny výsadby (aleje podél polních cest, dosadby břehových porostů podél vodních toků), zvláště pak na půdách potenciálně ohrožených větrnou erozí z hlediska jejich vlastností. Pozitivní vlastností

liniových opatření proti větrné erozi jsou i navazující funkce, které plní – fungují jako migrační koridory, úkryty pro zvěř, člení krajinu a zprůchodňují ji, mohou mít i protierozní účinek, zvyšují vlhkost na závětrné straně. Obecným pravidlem pak je, že na půdách výrazněji ohrožených větrnou erozí by měla být aplikována podobná plošná opatření jako na půdách ohrožených povrchovým odtokem – opatření ke stabilizaci povrchové vrstvy půdy (ponechání posklizňových zbytků, strniště, osev meziplodinou), která ji budou chránit před erozním účinkem větru i v době mimo období růstu hlavní plodiny. Jedná se o agrotechnická a organizační opatření využívaná i k minimalizaci účinků vodní eroze.

8. Pásky kolem vodotečí a vodních nádrží nejsou graficky vymezeny, jedná se o obecné doporučení na založení travnatého pásu o šíři alespoň 5 metrů kolem vodoteče, zvláště pak pod svahem, aby nedocházelo k orbě až na hranu toku a k zanášení toku sedimentem z přilehlých pozemků.

Tabulka 12: Návrhy protierozních opatření v obcích

Obec	Kód obce	Orná půda (ha)	PPOm (ha)	PPOv (ha)	SM (ha)	TP (ha)	BT (ha)	VET (% orné)	SUt (m)
Bělotín	512231	2 010,69	1 017,16	497,75	18,08	8,94	878,16		2 223
Býškovice	512877	418,63	184,10	87,91	1,59	1,73	201,56	30	1 114
Černotín	513067	514,85	208,00	131,27		84,78	252,85		1 472
Dolní Těšice	552984	148,48	124,63	17,71	4,32	5,45	62,97		113
Horní Těšice	552968	125,80	44,80	58,07	2,98	1,11	65,57		203
Horní Újezd	569542	507,64	246,53	120,57	1,76	8,95	336,50	39	317
Hrabůvka	513636	66,77	3,68				33,37	78	
Hranice	513750	1 922,08	725,04	234,57	1,27	32,26	806,34	43	287
Hustopeče n. B.	513768	1 319,30	392,83	225,38	0,16	15,39	451,34	13	2 515
Jindřichov	513873	688,68	212,69	277,40	1,67	17,87	237,74		320
Klokočí	514047	272,70	108,27			2,34	163,00	81	368
Luboměř p. St.	500151	163,92	114,87				0,23		
Malhotice	515329	490,59	324,91	66,61		23,26	262,73	53	2 832
Milenov	515418	354,37	147,32			7,12	198,42	57	
Milotice n. B.	515477	154,78		90,76			121,99		
Olšovec	552844	309,94	36,12	141,23	0,23	0,61	149,94	35	385
Opatovice	516201	387,42	205,14	156,05	4,11	2,28	267,26	57	1 725
Paršovice	516635	202,49	147,52			11,00	150,31	20	782
Partutovice	516686	503,64	199,58	103,11		37,21	164,03		80
Polom	516911	486,27	191,01	160,80	3,75	10,37	238,55		1 548
Potštát	517101	834,02	623,02	102,53	0,15	31,15	636,63		599
Provodovice	517208	175,53	41,61	70,67			28,28		
Radíkov	517275	166,67	132,21			4,61	97,29		
Rakov	517585	386,69	234,89	56,77		4,91	233,30	11	1 121
Rouské	517615	357,66	228,18	53,83		15,41	64,97		790
Skalička	517747	257,57	58,39	8,15		16,42	15,61	16	
Střítež n. L.	517909	533,82	143,39	130,35	0,41	10,35	170,93	5	
Špičky	570061	343,38	146,30	121,68		17,21	171,40		574
Teplice n. B.	519031	53,70	24,64	28,59		2,21			
Ústí	520306	173,11	31,26	58,47		6,79	50,89		290
Všechovice	521531	400,68	140,61	125,66	0,35	9,87	167,16	60	

Obec	Kód obce	Orná půda (ha)	PPOm (ha)	PPOv (ha)	SM (ha)	TP (ha)	BT (ha)	VET (% orné)	SUt (m)
Zámrský	522775	527,32	115,57	74,56	1,17	14,85	197,21	24	130
Celkem/ průměrně		15 259	6 554	3 200	42	404	6 877	19	19 786

Rozmístění opatření v území

Z charakteru území ORP Hranice plyne rozsah a míra ohrožení nadměrnou erozí a odtokem a návazná opatření k jejich minimalizaci (viz tabulka a mapky). Návrhy opatření jsou v území rozmístěny poměrně rovnoměrně – s výjimkou plochých niv Bečvy, Luhy a zalesněných oblastí je zastoupení jednotlivých opatření poměrně homogenní a odpovídá analýzám erozního ohrožení. Určitou výjimku tvoří katastrální území, v nichž proběhla pozemková úprava (KoPÚ), neboť ta obvykle navrhuje opatření přísněji (zatravnění, stabilizace DSO) a rozmístí po území parcely nových cest a biotechnických prvků, které se promítnou do návrhu opatření ÚSK. Podobná situace je u území silně erozně ohrožených (Černotín, Špičky, Milotice nad Bečvou, Hranické Loučky). U větrné eroze je rozmístění návrhů na dosadby dáno charakterem území a otevřenými plochami. Pro ornou půdu jsou typické pozvolné přechody z neohrožené půdy do erozně ohrožené a ohrožení na svazích četných drah soustředěného odtoku (DSO). Převažují díly půdních bloků střední velikosti často na sebe navazující – dlouhé svahy jsou řešeny návrhem umístění biotechnického opatření.

Silně a extrémně ohrožené plochy orné půdy, kterých je zlomek celkové výměry, jsou řešeny návrhy zatravnění (případně zalesnění či jiné účinné formy trvalé stabilizace, TP), obvykle se jedná o řechy pole klesu mimo zástavbu s krátkým, ale strmějším svahem. Menší část pozemků navržených k zatravnění je v současnosti stabilizována (úhor či travní porost na orné půdě), v tom případě je obvykle doporučeno zatravnění zachovat. V území je TP navrženo na 404 ha (2,7 %) v LPIS evidované orné půdy, travního porostu na orné půdě nebo úhoru na 145 lokalitách, větší plochy zatravnění jsou vázány na silně erozně ohrožené plochy obcí Černotín, Partutovice, Hranice, Potštát (Boškov, Kyžlířov), relativně vyšší zastoupení má i Skalička, Malhotice aj.

Do návrhů zatravnění spadá vlastně i opatření SM, tedy stabilizace meziřadí trvalých kultur z důvodu erozních. Dle leteckých snímků lze konstatovat, že na všech potenciálně erozně ohrožených plochách sadů a jiných trvalých kultur je v současnosti zatravněné meziřadí, jsou tedy reálně bez erozního ohrožení, a opatření SM je tak redukováno na doporučení zachování existujícího zatravnění na vymezených plochách trvalých a speciálních kultur. Maximální zastoupení těchto ploch je v Běloutíně a ve výrazně menší zastoupení v Dolních Těšicích, Opatovicích, Polomi, Horních Těšicích a dalších 10 obcích. Opatření je navrženo na 40 DPB LPIS o výměře 42 ha, což je 1/3 evidovaných ploch trvalých a speciálních kultur (bez TTP). Obvykle se jedná o velmi malé pozemky.

Výrazněji erozně ohrožené plochy většího rozsahu (typicky Polom, Hranické Loučky, Špičky, Partutovice, Ústí, Rakov, Býškovice, Horní Újezd, Horní Těšice, Zámrský, Opatovice), a také erozně ohrožené bloky nad vodními plochami a zástavbou (Milotice nad Bečvou, Nejdek, Ústí), méně erozně ohrožené bloky (i) nad zástavbou, které jsou kvůli svému tvaru obdělávány po spádnicí (Hustopeče nad Bečvou, Vysoká u Hustopečí nad Bečvou, Polom, Teplice nad Bečvou, Valšovice, Býškovice, Běloutín, Jindřichov, Olšovec, Střítež nad Ludinou, Drahotuše) a méně ohrožené bloky s četnými erozně ohroženými DSO (Běloutín, Olšovec, Střítež nad Ludinou, Opatovice, Malhotice, Velká u Hranic,

Slavíč, Všechnovice, Provodovice, Rouské, Hranické Loučky) byly doporučeny k aplikaci přísnějších půdoochranných opatření PPOv s vyloučením širokořádkových plodin z osevu. Tato opatření jsou rozmístěna po celém území, celkově jsou PPOv navrženy na 21 % orné půdy.

Mírněji erozně ohrožené bloky a bloky s DSO, především v obcích Bělotín, Hranice, Potštát, Hustopeče nad Bečvou, Malhotice, jsou navrženy pro aplikaci mírnějších PPOm a aplikaci půdoochranných postupů (např. strip-till) na širokořádkových plodinách. V území je PPOm navrženo na 43 % evidované orné půdy, travního porostu na orné půdě nebo úhoru.

Na rozsáhlých nečleněných plochách napříč celým územím, zvláště pak s výskytem nevýrazných DSO (např. Bělotín, Olšovec, Polom, Černotín, Hranické Loučky, Hustopeče nad Bečvou, Malhotice, Všechnovice, Horní Újezd, Velká u Hranic), kde se jedná spíše o odtokové, potenciálně protierozní řešení, a plochách rozsáhlých s delšími svahy a rozsáhlými bloky, kde jde spíše o opatření krajiny, např. mez, průleh, (travnatou) polní cestu, větrolam, nebo alespoň vyset travnaté pásy. Vzhledem k podrobným návrhům cestní sítě a zapracování těchto prvků do opatření ÚSK je koncentrace návrhů BT opatření výrazně vyšší na územích s ukončenou pozemkovou úpravou. Celkově jsou BT opatření navrženy na 45 % (6 800 ha) bloků orné půdy v území, v některých obcích jsou navrženy na více než 70 % orné půdy (Milotice nad Bečvou, Potštát, Paršovice), z čehož je zřejmé, že v území chybějí prvky v krajině členící větší bloky a zkracující erozně ohrožené svahy.

V území bylo identifikováno velké množství potenciálně erozně ohrožených DSO, z velké části meliorovaných. Nejvyšší „koncentrace“ těchto rizikových DSO je v jižní části území (Malhotice, Opatovice, Horní Újezd, Všechnovice, Rakov) a na východě, kde převažují DSO vhodné ke stabilizaci zatravněním (Hustopeče nad Bečvou, Polom), ve střední části převažují spíše nevýrazné DSO (Střítež nad Ludinou, Bělotín, Hranice), na severu jsou ohrožené DSO zastoupeny spíše ojediněle (Potštát, Jindřichov). Pouze 19,8 km (třetina celkové délky identifikovaných potenciálně erozně ohrožených DSO) bylo navrženo ke stabilizaci zatravněním (SUT) – jedná se o DSO s opakovanými erozními projevy nebo DSO nad zástavbou, často v podobě tzv. efemerních rýh (objevují se po větších srážkách, po sklizni bývají zaorány a povláceny, takže se objeví až při další srážkové epizodě). Největší množství je jich v Malhoticích, Hustopečích nad Bečvou, Bělotíně, Opatovicích, Polomi, Černotíně, Rakově a Býškovících. Dále bylo identifikováno 35,9 km DSO (SUP), u kterých dostatečnou stabilizaci zajistí vhodné hospodaření na pozemku (viz ostatní návrhy opatření). Největší množství a délka SUP je v Bělotíně, Hranicích, Hustopečích nad Bečvou, Stříteži nad Ludinou, Všechnovicích, Potštátě. Podobně jako u BT opatření i u DSO dochází ke zkreslení vlivem zpracovaných KoPÚ, které v některých případech navrhuje stabilizaci všech DSO v území, přestože v některých případech se zdá až přehnaná (viz např. Polom). Výskyt DSO je v ORP Hranice vzhledem k reliéfu a zastoupení orné půdy průměrný, nevýrazných DSO dokonce nižší než v ostatních zpracovatelem řešených ORP, je třeba se soustředit především na obce s vysokým zastoupením výrazných a dlouhých DSO (Opatovice, Malhotice) a pokusit se o jejich stabilizaci, neboť se odhaduje, že až 40 % odnesené ornice pochází z eroze v drahách soustředěného odtoku.

Vzhledem k velmi členitému terénu pokrytému lesními porosty a hustou sítí rozptýlené, liniové a doprovodné zeleně, a též díky faktu, že půda na drtivé většině území ORP není považována z hlediska jejích vlastností za ohroženou větrnou erozí, se území dá považovat za převážně neohrožené větrnou erozí a doplnění výsadeb proti větrné erozi je navrhováno pouze na několika lokalitách – v západní části území v nivě Bečvy a nad ní (Klokočí, Milenov, Drahotuše, Slavíč, případně

západ Středolesí a prostor mezi Velkou u Hranic a Stříteží nad Ludinou), v půloblouku na jihozápadě (Opatovice, Malhotice, Všechnovice, Býškovice, Horní Újezd) a lokálně ve Vysoké u Hustopečí a v Zámorskách, celkem necelých 20 % orné půdy evidované v LPIS.

Samozřejmostí by mělo být dodržování obecných půdoochranných pravidel jak proti větrné, tak vodní erozi – zachování pokryvu (drsnosti) půdy i po sklizni, např. zachování strniště, výsev meziplodiny. Dále zachování travnatých pásů kolem vodotečí či vodních nádrží, aby nedocházelo k orbě až na hranu toku a k zanášení toku sedimentem z přilehlých pozemků, členění rozsáhlých bloků půdy, střídání plodin.

Území s výjimkou dvou k. ú. nepatří do (nitrátově) zranitelné oblasti, tudíž se ho vesměs netýkají některá omezení v zemědělském hospodaření, přísnější pravidla pro hnojení a nakládání se statkovými hnojivy. Jak bylo zmíněno výše, návrhy erozní části ÚSK nemají vliv na zákonné požadavky (ochrana vod, půdního fondu) a podmínky čerpání podpor v zemědělství, které musejí být dodržovány. Podrobnost řešení odpovídá rozsahu území, podrobnější řešení (přesné trasování a dimenzování BT opatření vč. napojení na zástavbu, definování osevních postupů apod.) musí řešit podrobný projekt dílčích lokalit.

Podrobné popisy erozní situace, včetně návrhů a zohlednění návrhů ÚP, se nacházejí v kartách obcí, návrhy opatření ve výkresech.

5.2.2.3 Opatření vyplývající z legislativy, podmínek čerpání přímých plateb a realizovaných KoPÚ

Ochrana ZPF je zakotvena v legislativě ČR. Obecný rámec ochrany půdy, vody, přírody a krajiny tvoří zákon o ochraně ZPF (334/1992 Sb. ve znění pozdějších předpisů), vodní zákon (254/2001 Sb. ve znění pozdějších předpisů), zákon o ochraně přírody a krajiny (114/1992 Sb. ve znění pozdějších předpisů), zákon o hnojivech (156/1998 Sb. ve znění pozdějších předpisů) a jiné zákonné normy. V nich je obecně stanovena povinnost zajistit ochranu půdy před erozí (měřeno dlouhodobou ztrátou půdy), povinnost zlepšovat retenční schopnost krajiny, zajistit, aby nedocházelo ke zhoršování odtokových poměrů, nezpůsobovat znečištění zemědělské půdy a podobně. Prakticky řeší ochranu půdy, vody a krajiny až v zákonech odkazované vyhlášky, prováděcí předpisy a nařízení.

Ochrana vod před znečištěním dusičnany ze zemědělských zdrojů (Nitrátová směrnice EU č. 91/676/EHS) je implementována ve vodním zákoně v podobě definice NZO a definice Akčního programu, tedy do **pravidel povinných opatření ve zranitelných oblastech** (§ 33 zákona o vodách č. 254/2001 Sb. ve znění pozdějších předpisů), která mají za cíl redukovat riziko vyplavování dusíku do povrchových a podzemních vod. V případě, že katastrální území patří do (nitrátově) zranitelné oblasti (v ORP Hranice jsou to pouze k. ú. Lučice na Moravě a Polom u Hranic), musí hospodář upravit hospodaření (střídání plodin, hospodaření na svažitých pozemcích) a nakládání se statkovými hnojivy.

Nepřímým, avšak účinným, i když v některých ohledech stále měkce nastaveným nástrojem významně ovlivňujícím hospodaření na zemědělské půdě v povodí, je **navázání zemědělských dotací a podpor na dodržování podmínek hospodaření na zemědělské půdě**. Plnění podmínek je kontrolováno státním orgánem (SZIF). Z pravidel dodržování standardů **dobrého zemědělského a environmentálního stavu se** erozní problematiky týká především DZES 5 (omezení eroze), dle kterého jsou půdy rozděleny na kategorie erozní ohroženosti a pro každou jsou specifikovány nepřipustné plodiny a přípustné postupy půdoochranných opatření. Více či méně však ovlivňují míru eroze i pravidla DZES 1 (ochrana povrchových vod-ochranné pásy a nehnojení v okolí toků), DZES 4 (minimální pokryv půdy – ochrana půdy po sklizni), DZES 6 (zachování organických složek půdy-vliv na

fyzikálně-chemické vlastnosti a erodovatelnost půdy) a DZES 7 (ochrana krajinných prvků-zachování zeleně).

Dále žadatel o přímé platby s více než 15 ha orné půdy, musí vyčlenit alespoň **5 % plochy jako EFA (ekologicky významný prvek)**. Hlavním cílem EFA je zachování a zlepšení biologické rozmanitosti zemědělských ploch. ČR ve snaze nediskriminovat konkurenceschopnost českého zemědělství nabízí široké portfolio těchto ploch EFA - **úhor s porostem, krajinné prvky, souvratě, rychle rostoucí dřeviny, zalesněné plochy, meziplodiny, dusík vázající plodiny** tak, aby naplnění greeningové povinnosti bylo v souladu s výše uvedenými cíli.

Vzhledem k tomu, že podmínky čerpání i definice a rozsah ohroženosti jednotlivých bloků a jejich částí se opakovaně upravují, nebyla aktuální verze zpracována do plošného návrhu protierozních opatření, a ten byl pojmut více obecně, nicméně to neznamená, že hospodaření s podmínkami čerpání nemusí být v souladu. K další úpravě pravidel došlo v roce 2019 s platností od roku 2020, kdy dojde k mimo jiné na plochách mírně a silně erozně ohrožených k omezení souvislé plochy oseté jedním typem plodiny na max. 30 ha (nebude se týkat bloků s biopásy).

Účinným a mnohdy jediným nástrojem, jak dostat do zemědělské krajiny biotechnické prvky typu průleh, mez, polní cesta, větrolam, zatravnění části pozemku apod., jsou **komplexní pozemkové úpravy (KoPÚ)**, v rámci nichž je možné alokovat parcely i pro tyto veřejně prospěšné stavby, po odsouhlasení Sborem zástupců a zapsání do katastru nemovitostí jsou tyto změny závazné a následně se promítají i do územních plánů.

5.2.2.4 Doporučená opatření obecně

Na státní úrovni:

- upravovat podmínky čerpání přímých plateb a dotací tak, aby opatření byla účinná, kontrolovaná a aby zohledňovala i lokální specifika a účinně tak bránila nadměrným smyvům a větrné erozi,
- podporovat agrolesnické systémy hospodaření (členění bloků, využití dřevin - ochrana před erozí, zlepšení vláhových poměrů),
- podporovat přírodě blízká PEO a PPO, budování mokřadů, obnovu prameništ a všechny aktivity zlepšující vláhovou bilanci a tím i menší vysušování půd,
- podporovat, vyžadovat opatření členící rozsáhlé bloky a zkracující svahy zemědělských pozemků, střídání plodin,
- zajistit prostředky na realizaci opatření navržených v KoPÚ,
- kontrolovat dodržování hospodaření s důrazem na zásadní pochybení, ne na formální a drobné nevýznamné nepřesnosti.

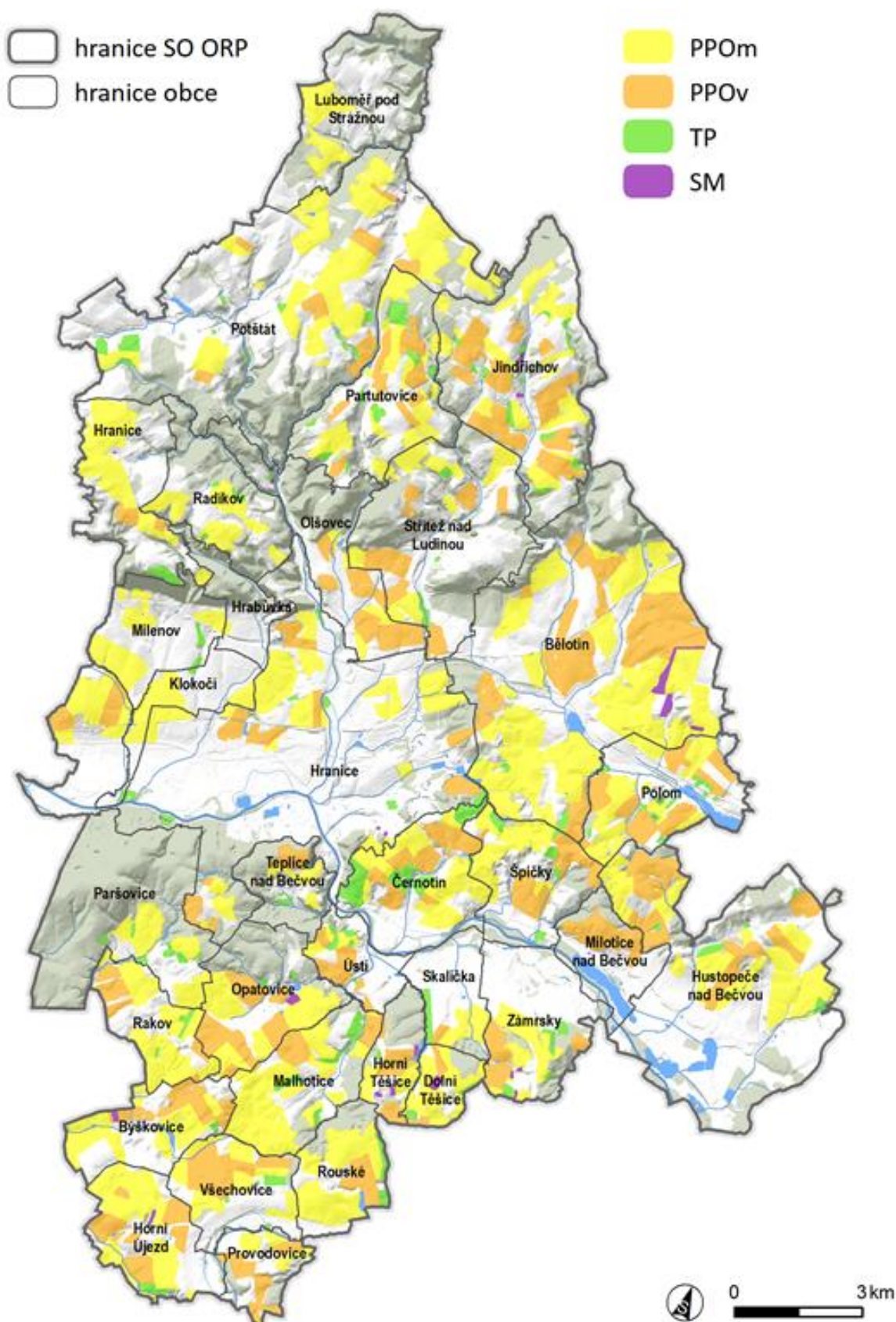
Zemědělec:

- dodržovat zákonné a dotační podmínky hospodaření, standardy dobrého zemědělského a environmentálního stavu,
- neignorovat erozní problémy, byť probíhají v extravilánu daleko od zástavby,
- hospodařit s cítem pro krajinu - upravit skladbu plodin, rozčlenit pozemky a zajistit mozaikovitost kultur a plodin,
- zatravnit či zalučnit souvratě a pásy kolem toků,

- zatravnit či jinak stabilizovat dráhy soustředěného odtoku s opakovaně se objevujícími projevy eroze (efemerní rýhy),
- obdělávat pozemek po vrstevnici i za cenu menšího komfortu při pojezdu,
- upravit výběr plodin a agrotechnické postupy nad zástavbou,
- snažit se členit rozsáhlé bloky prvky, které zpomalí či zastaví odtok, zprůchodní bloky, oživí krajinu, zohlednit místní podmínky,
- přerušit dlouhé svahy i na plochých blocích vhodnými prvky zpomalujícími odtok (travnaté pásy, meze, průlehy, pásy erozně odolnějších plodin),
- snižovat hutnění půdy (menší množství pojezdů, vnášení organiky do půdy, občasná orba narušující podpovrchovou krustu na k hutnění náchylných půdách),
- využívat moderní technologie obdělávání a výsevu pro snížení eroze (precizní zemědělství, výsev metodou strip-till, využití podsevů, pásové obdělávání),
- chránit povrch půdy i po sklizni (větrná eroze).

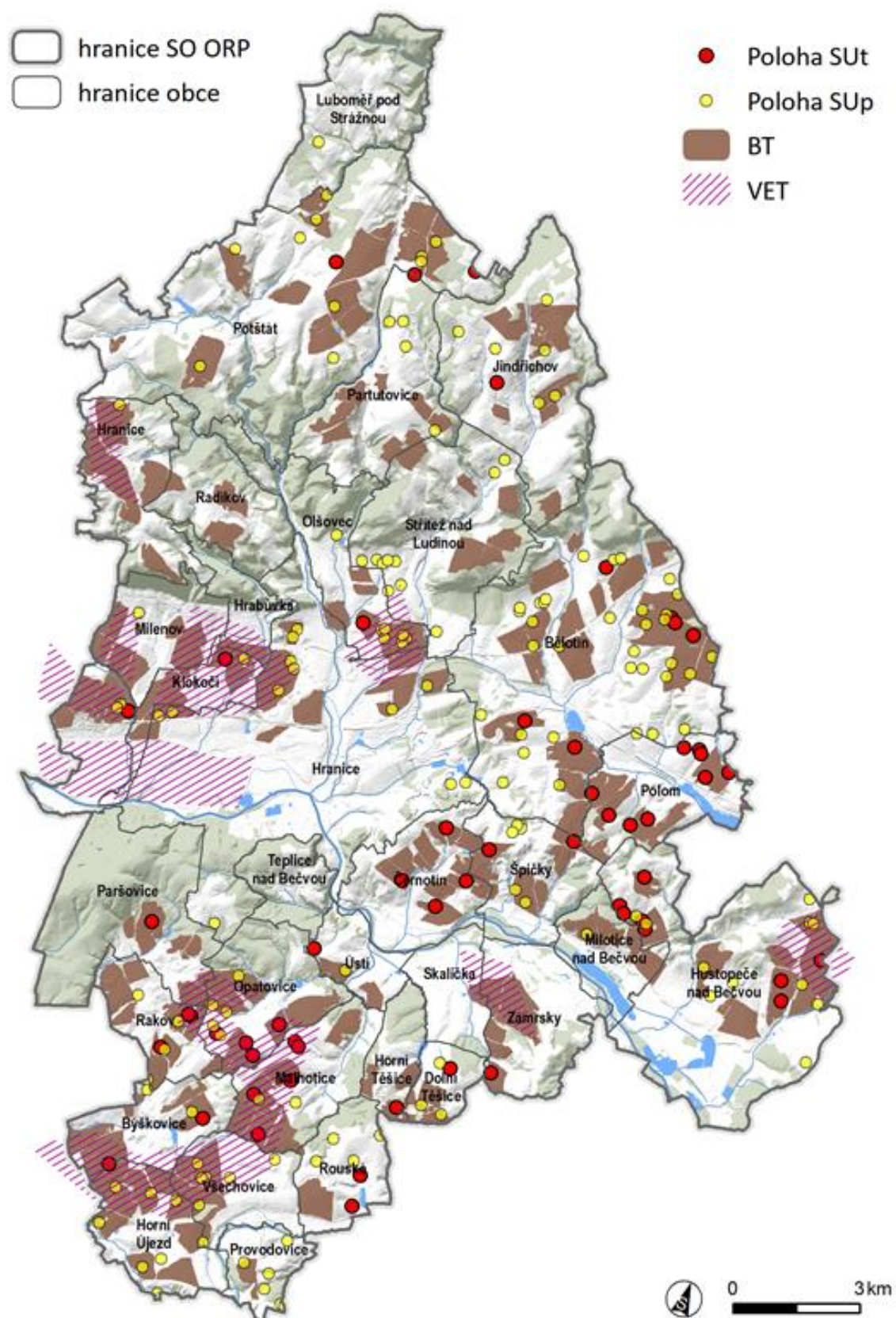
Samospráva, veřejnost:

- komunikovat se zemědělcem, tlačit na úpravu hospodaření na problematických lokalitách,
- na exponovaných lokalitách založit větrolamy a chránit povrch půdy před větrem,
- sledovat erozní projevy, zvláště pak opakované (např. efemerní rýhy, zanášení příkopů), i mimo zástavbu, nahlašovat erozní události (Monitoring eroze), požadovat nápravu,
- při pronajímání půdy (vč. obecních pozemků) se snažit smluvně zajistit takové podmínky, aby hospodaření na pozemku nedegradovalo půdu,
- obnovovat liniové prvky v krajině, cesty, výsadby kolem cest, vodotečí, využívat obecní parcely,
- v případě větších problémů či záměrů se snažit vyvolat pozemkovou úpravu.

Obrázek 21: Rozmístění návrhů protierozních a protipovodňových agrotechnických a organizačních opatření v ORP Hranice.

Obrázek 22: Rozmístění ploch pro umístění biotechnických opatření (BT), lokalizace údolnic (SUT, SUP) a plochy pro doplnění výsadeb proti větrné erozi (VET).

5.3 DOPORUČENÍ OPATŘENÍ PRO PŘEDCHÁZENÍ RIZIK Z HLEDISKA SESUVŮ A PODDOLOVANÝCH ÚZEMÍ

5.3.1 Poddolovaná území

Na území SO ORP Hranice se nachází pouze několik území, která jsou evidována jako poddolovaná. Tyto lokality se však nachází ve všech případech mimo zastavěné území obcí a nepředstavují potenciální problém ani omezení pro rozvoj v území.

5.3.2 Sesuvná území

V území se vyskytuje řada sesuvných území. Ta představují omezení pro rozvoj obcí, zejména stavební činnosti. Sesuvná území bodová a plošná se nacházejí z obou stran po okrajích Moravské brány na svazích Vítkovské vrchoviny, Oderských vrchů, Kelčské pahorkatiny, Příborské pahorkatiny a Maleníku.

Mimo zastavěná území nepředstavují ve většině případů omezení ani hrozbu. Naopak do zástavby nebo její blízkosti zasahují sesuvy v obcích Běloutín, Hrabůvka, Hranice (Slavič, Velká, Pod Křivým, Rybáře), Milenov, Opatovice, Polom, Střítež nad Ludinou, Špičky, Teplice nad Bečvou a Ústí. S těmito sesuvy je nutné počítat při pořizování územně-plánovací dokumentace a přípravě konkrétních projektů.

5.4 MIGRAČNÍ PROSTUPNOST ÚZEMÍ

V analytické části byly popsány bariérová místa v SO ORP podle Strategické migrační studie pro Olomoucký kraj a potenciální konflikty mezi zastavitelným územím, které bylo vymezeno v migračně významném území (MVÚ).

V následujícím textu jsou popsány **možnosti, jak postupovat při řešení bariérových míst** na dálkových migračních koridorech (DMK). Dále je zpřesněna potřeba změny u už zastavitelných ploch v DMK a MVÚ, kde může být ohrožena průchodnost krajiny.

5.4.1 Bariérová místa na dálkových migračních koridorech (DMK)

Rekapitulace problému – v ORP se vyskytují celkem 7 bariérových míst na dálkových migračních koridorech (DMK). V následující tabulce jsou problémy stručně připomenuty (podrobný popis viz analytická část ÚSK, všechny obce byly v parametru migrace hodnoceny stupněm 3 tj. závažný problém) a také jsou popsány možnosti řešení.

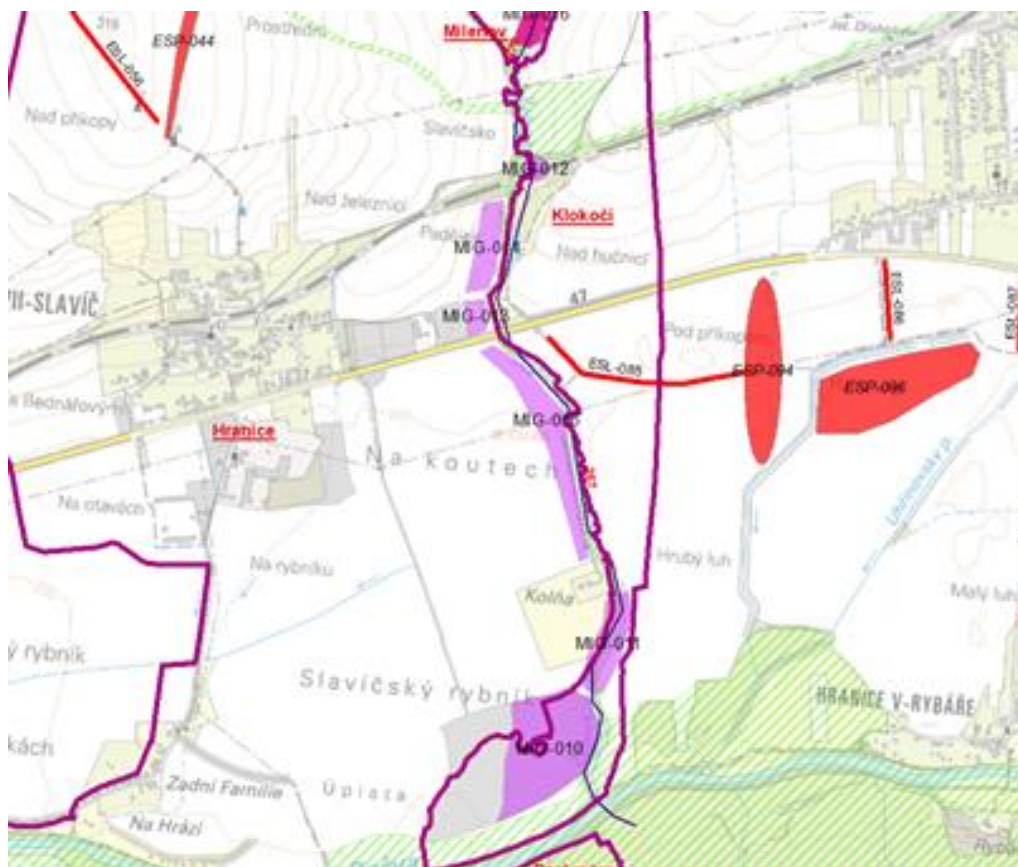
Tabulka 13: Bariérová migrační místa

číslo BM	Obec	Délka BM (m)	Popis BM	Možnosti řešení
270	Hrabůvka	114	Pouze několik metrů BM, které prochází hlavně Milenovem a	MIG-016 až 018, v lese. Nevymezovat zastavitelné

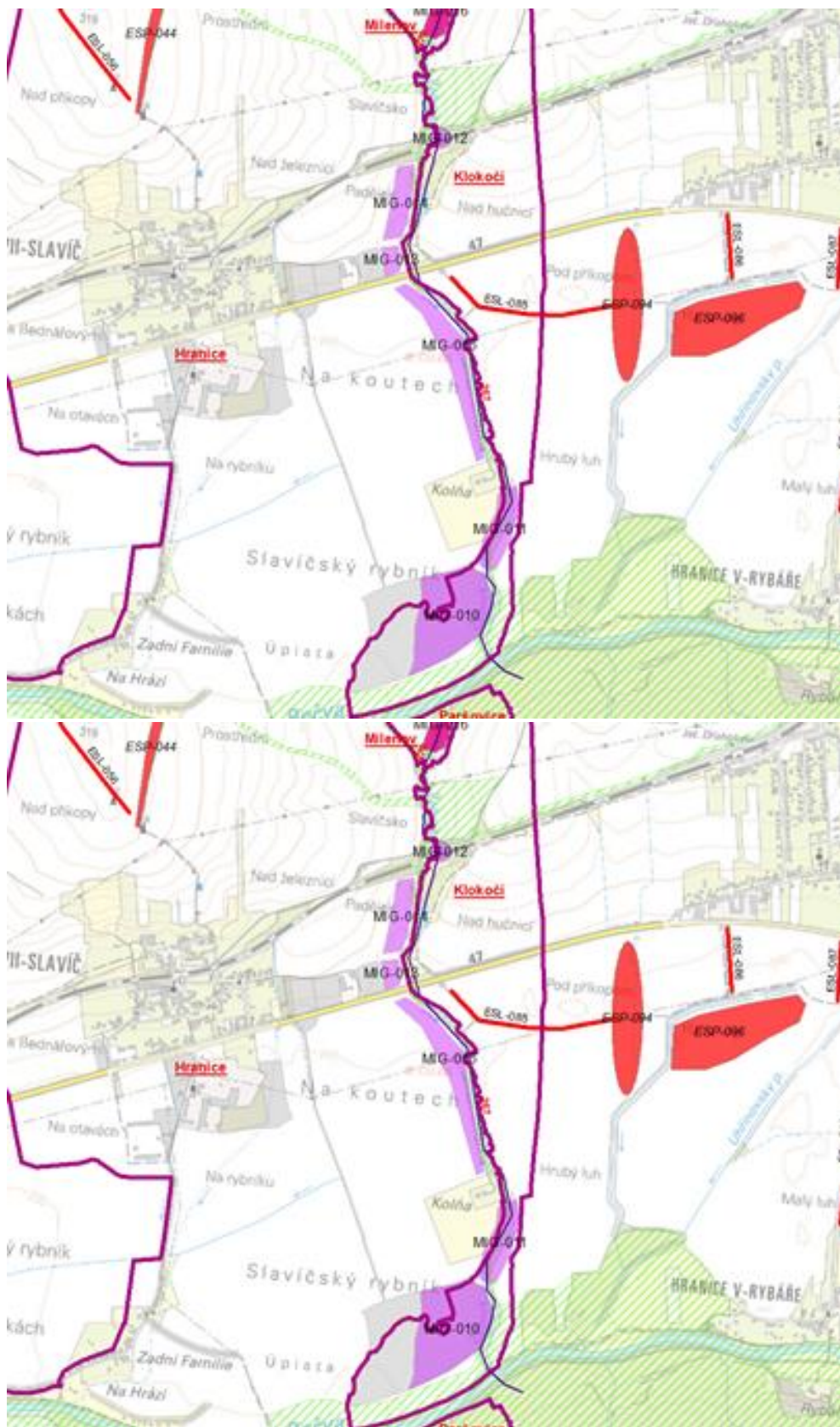
číslo BM	Obec	Délka BM (m)	Popis BM	Možnosti řešení
			Klokočím, popis i řešení viz tyto obce níže.	plochy v místech koridoru.
102, 269 271	Hranice	2016	102 – kritické bariérové místo na dálnici D45 mezi Lipníkem a Hranicemi (více viz shapefile BM dodaný v analytické části ÚSK). V lokalitě je tubosider (ocelové potrubí), na hranici funkčnosti pro zvířata velikosti srnce. 269 - Intenzivní doprava na silnici 647 a bezlesí v okolí. BM se nachází východně od intravilánu Hranic. 271 – Bezlesí, pouze neširoký porost podél toku. Bariérou je železniční koridor bez dalších technických zábran. Dále k severu je úsek veden pod estakádou na D47 (Strnad 2009).	102 – doplnění krajinné zeleně na hranici k.ú. Hranice a Lipník. MIG-024-028. Nejvhodnější by bylo zlepšení prostupnosti nad nebo pod dálnicí, finančně velmi náročné (konstrukční řešení). 269 – doplnění lesního porostu (vhodné rozšířit biokoridor), neoplocovat, nevymezovat zastavitelné území. MIG-019 271 – doporučujeme rozšířit pás zeleně podél vodoteče a v prostoru estakády tak jak uvádí Strnad (2009). MIG-020-022.
264	Hustopeče nad Bečvou	1708	Zemědělská krajina s několika silnicemi a poté těleso silnice I/48. Kašparová a Kutal doporučují vybudování vhodných migračních objektů, např. estakády nebo nadchodu pro zvíře do velikosti losa.	Dosadba zeleně do bezlesí a také prostor pro vybudování migračního objektu – v hlavním výkrese se jedná o MIG-009
267, 270	Klokočí	2209	Dvě bariérová místa: 267 - polní krajina, komunikace E442, největší problém podle Kašparové a Kutala (2009) je železnice, kterou zvěř nedokáže překonat. 270 (severně od 267) - Problémem je bezlesí na východ od Klokočí směrem na intravilán Milenova.	267 - Při další rekonstrukci železnice navrhnout rozšíření mostu nad potokem do odpovídajících parametrů. MIG-012. V polní krajině doplnit zeleň. MIG-011 až 015. 270 – doporučujeme doplnit zeleň, viz MIG-016 až 018. Nevymezovat zastavitelné plochy v místech koridoru.
113 270	Milenov	5331	113 - Dálniční těleso brání dobré prostupnosti. DMK vede podél toku Žabník, podle Kašparové a Kutala (2009) je most, který vede pod dálnicí na hranici prostupnosti pro jelena. 270 – problematické bezlesí	113 - Výsadba pásu zeleně v okolí potoka Žabník 50 – 100 m z obou stran dálnice, viz návrh MIG-001-008. 270 – doporučujeme doplnit zeleň, viz MIG-016 až 018. Nevymezovat zastavitelné plochy v místech koridoru.
271	Olšovec	63	Popsáno viz obec Hranice (VRT + bezlesí).	Přidat krajinnou zeleň tak aby zlepšila průchodnost úseku. MIG-022. Nevymezovat zastavitelné plochy v místech koridoru.

číslo BM	Obec	Délka BM (m)	Popis BM	Možnosti řešení
271	Střítež nad Ludinou	651	Popsáno viz obec Hranice (VRT + bezlesí).	Přidat krajinnou zeleň tak aby zlepšila průchodnost úseku. MIG-022. Nevymezovat zastavitelné plochy v místech koridoru.

Obecně lze říci, že mezi nejproblematictější bariéry se řadí liniové dopravní stavby s vysokou intenzitou individuální automobilové dopravy (IAD). Vzhledem k vysokým nákladům na budování ekoduktů je důležité – kromě vymezených ochranných zón v bariérových místech – se zaměřit také na opatření, která povedou ke snížení intenzity IAD. Např. s budováním infrastruktury pro veřejnou hromadnou dopravu, Park and ride a Bike and ride parkovišť u vlakových či autobusových nádraží. Obecně se doporučuje nebudovat další parkovací plochy v území, zbytečně nekapacitňovat stávající silnice pro vysokoemisní automobilovou dopravu. Četné studie poukazují na to, že každá nově vybudovaná kapacita pro IAD se do pěti let zaplní (Næss et al. 2012, Litman 2011, Kurfürst 2000). Návrh nových ploch je tedy k dispozici ve výkrese návrhů v příslušné datové vrstvě Migrace (zkratka MIG), ukázka je níže.

Obrázek 23: Ukázka návrhu opatření, která by zmírnila současný nepříznivý stav v migračně významném území na BM 267 mezi Hranicemi a Klokočím. Opatření pro zlepšení migrační prostupnosti jsou znázorněna fialově. Modře je vyznačen migrační koridor, světle červeně ESP a ESL ekologicky stabilnější plochy a linie. Světle šedě zastavitelné plochy.

5.4.2 ***Střety zastavitelných území s migračně významnými územími a dálkovými migračními koridory***

Budování nových staveb a silnic na území MVÚ a zejména DMK je problémem a je potřeba nalézt možnosti, jak omezit výstavbu a předejít negativním dopadům v MVÚ. Celkem se v SO ORP vmigračně významném území nachází zastavitelné lokality s výměrou cca 44 ha. Nejproblematictější obce s většími výměrami zastavitelných ploch a tím i nejhorším hodnocením mají obce Špičky, Klokočí a Hranice¹³.

Přehled pro obce s hodnocením 2 a 3 s informací o míře závažnosti konfliktu a možnostmi řešení je v následující tabulce.

Tabulka 14: Přehled hlavních střetů ZÚ s MVÚ a DMK

Obec	Zast. plochy v DMK (m)	Zast. plochy v MVÚ (ha)	Hodnocení migrace 0-3	Návrh a komentář
Bělotín	0	2,5	2	Uvážit, zda lze snížit výměru zastavitelných ploch v MVÚ o 1 ha
Horní Těšice	0	1,4	2	Uvážit, zda lze snížit výměru zastavitelných ploch v MVÚ o 1 ha
Hranice	0	6,7	3	Uvážit, zda lze snížit výměru zastavitelných ploch v MVÚ o 1 ha
Jindřichov	0	2,8	2	Uvážit, zda lze snížit výměru zastavitelných ploch v MVÚ o 1 ha
Klokočí	102	6,7	3	Problematická je lokalita na jihu území (MIG-010). V DMK doporučujeme úplně zrušit zastavitelnou plochu. Velmi doporučujeme snížit zastavitelnou plochu v MVÚ o cca 3 ha tak, aby byla zachována prostupnost krajiny.
Milenov	0	0,3	3	Uvážit, zda vymezená zastavitelná plocha nesnižuje prostupnost krajiny např. vysokým plotem, zvýšenou dopravou apod.
Milotice nad Bečvou	0	2,3	2	Uvážit, zda lze snížit výměru zastavitelných ploch v MVÚ o 1 ha
Olšovec	0	2,9	3	Uvážit, zda lze snížit výměru zastavitelných ploch v MVÚ min o 1,4 ha
Partutovice	0	3	2	Uvážit, zda lze snížit výměru zastavitelných ploch v MVÚ min o 1,5 ha
Potštát	0	2,4	2	Uvážit, zda lze snížit výměru zastavitelných ploch v MVÚ min o 1 ha
Střítež nad Ludinou	0	0,3	3	Uvážit, zda vymezená zastavitelná plocha nesnižuje prostupnost krajiny např. vysokým plotem, zvýšenou dopravou apod.

¹³ Hodnocení 3 – v obci je více než 5 ha zastavitelného území vymezeno v migračně významném území nebo se zde nachází migrační bariéra. Hodnocení 2 – 1 až 5 ha zastavitelného území je v MVÚ. Hodnocení 1 – méně než 1 ha zastavitelného území v MVÚ. Hodnocení 0 – zastavitelné území se s MVÚ nepřekrývá.

Obec	Zast. plochy v DMK (m)	Zast. plochy v MVÚ (ha)	Hodnocení migrace 0-3	Návrh a komentář
Špičky	88	13	3	U DMK i MVÚ se jedná o koridor podél železniční trati. Při přestavbě je potřeba myslet na zachování prostupnosti krajiny pro velké savce a vytvoření příslušné dokumentace, která umožní průchod velkým savcům.

Zdroj: Doplňující průzkumy a rozbor

Obecná doporučení pro opatření zamezující fragmentaci krajiny zejména s ohledem na velké savce jsou následující:

- Je potřeba se zaměřit na zvýšení prostupnosti DMK přes dálnici D1 (od zvýšení výměr zeleně přes uvážení technických opatření v relevantních úsecích).
- ÚSK doporučuje provádět důkladnou revizi zastavitelných ploch s migračně významným územím, a to při změnách územních plánů nebo pořizování nových.
- Nové zastavitelné plochy by měly být vymezovány zásadně mimo DMK - přísná ochranná zóna by měla představovat linii DMK + 50 m na každou stranu, další ochranná zóna je vymezena MVÚ. Datové vrstvy MVÚ a DMK (dodáno v DPR ÚSK) jsou dostatečně přesné pro další využívání.
- Co se týče MVÚ, nové zastavitelné plochy by měly být vymezovány, pokud to je jen možné, mimo tato území. U některých obcí, kde jsou MVÚ rozsáhlejší, je potřeba pečlivě vážit umístění zastavitelných ploch v nezbytně velké ploše u stávajícího intravilánu a to tak, aby nebyla zbytečně fragmentována krajina a snižována průchodnost pro migrující zvířata.
- Zásadní pro uchování prostupnosti krajiny pro velké savce i další zvířata je udržení nízké hustoty zástavby ve volné krajině, udržení podílu přírodě blízkých biotopů v krajině – nejlépe zvyšování jejich výměry u obcí s jejich nedostatkem (Milenov, Všechnovice, Provodovice a další viz tabulka problémů DPR ÚSK).
- Důležitá je **prevence výstavby nových komunikací skrze DMK** a celkové omezení jiných rušivých vlivů (zejména stavebních záměrů v DMK a MVÚ). Důležité je také zvyšování povědomí široké veřejnosti o tom, že velcí savci představují důležitou součást české fauny a pokud mají přežít do dalších desetiletí, potřebují dostatek prostoru. Rovněž koridory pro ně
- Velmi doporučujeme zbytečně nefragmentovat krajinu novými stavbami mimo intravilán – tj. nevymezovat plochy k výstavbě, a to včetně nových rekreačních objektů a velkých zemědělských objektů nad 0,7 ha (př. skleníky), do volné krajiny.
- Nepropojovat intravilány obcí, které se nachází ve vzájemné blízkosti, nechávat zde proluku min 150 m.

5.5 DOPORUČENÍ OPATŘENÍ K OCHRANĚ A ZVÝŠENÍ BIODIVERZITY A K PŘEDCHÁZENÍ FRAGMENTACE KRAJINY

V této části jsou popsány možnosti, jakými územní plánování může ovlivňovat dopady faktorů negativně působících na druhovou pestrost.

Rizikům působícím na biodiverzitu lze předcházet v územním plánování zejména:

1. **Ochranou stávajících přírodních biotopů** – vymezením v rámci nezastavitelných funkčních ploch a vymezením VKP vč. VKP údolní niva (viz výše).
2. **Tvorbou nových ploch přírodních biotopů** (v rámci ESP a ESL) – důležité jsou revitalizace a mokřady, které mohou výrazně omezit přísun živin na jiné lokality biotopů, podobně jako vhodně umístěné remízky (viz výše).
3. U obcí s nedostatkem obecních pozemků **doporučujeme zvážit zpracování dlouhodobé strategie výkupu pozemků**, které by sloužily pro obecně prospěšné zájmy včetně ochrany přírody. Toto se může přednostně týkat pozemků vymezených v ÚPD jako nefunkční/nerealizovaný ÚSES.

Mezi další hlavní problematické faktory, které byly vymezené v Doplnujících průzkumech a rozborech a které působí v ČR obecně, patří intenzivní hospodaření na orné půdě, v lesích a rybnících za účelem zisku bez ohledu na zdraví systému, dopady klimatických změn na ekosystémy, eutrofizace a působení chemikálií, přetrvávající regulace vodních toků, absence vhodného hospodaření mimo produkční lokality, migrační bariéry a fragmentace krajiny, invazní druhy a ztráta opylovačů. K těmto problémům a rizikům jsou zde uvedena doporučení:

Intenzivní hospodaření na orné půdě, TTP, v lesích a rybnících

- a) Nástroje územního plánování samy o sobě nemohou zastavit negativní projevy intenzifikace hospodaření, **avšak pro dosažení tohoto cíle jsou nezbytné, a to ve spolupráci s dalšími nástroji**. Potřebná je kombinace vyčlenění prostoru pro nové krajinné prvky, zvláště přírodní biotopy, které budou dělit intenzivněji obhospodařované plochy, zajištění ochrany stávajících hodnotnějších lokalit bez ochrany (zde hraje roli územní plánování), změny nastavení dotací pro zemědělce, aby nové krajinné prvky byly pro zemědělce finančně výhodné (částečně je toto ošetřeno v Agroenvironmentálně-klimatickém programu M10 v Programu rozvoje venkova) a financování údržby přírodních biotopů mimo ZCHÚ.
- b) Zelená infrastruktura, která sestává v první řadě z cenných lokalit soustavy Natura a dále ÚSES, který je v území už vymezen ze zákona. Síť ÚSES, která je popsána v příslušné kapitole, je pro posílení přírodních hodnot zásadní. ÚSES je zavedeným nástrojem s velkými přínosy, avšak neřeší kompletně problematiku ochrany přírodních biotopů a negativní dopady nadměrně velkých půdních bloků v krajině na biodiverzitu. Z tohoto důvodu **síť ÚSES doplňujeme** dalšími doporučeními, zejména plochami **ESP a ESL**, viz níže.
- c) Prvním krokem pro zmírnění negativních důsledků intenzivního hospodaření, je **ochrana stávajících přírodních biotopů**, prioritně těch vzácnějších a s vyšší kvalitou, na které je často vázána řada vzácnějších i chráněných druhů. **V lokalitách přírodních biotopů doporučujeme nestavět a nevymezovat je jako zastavitelné plochy.**
- d) Byly vymezeny hranice VKP ze zákona údolní niva (vrstva „VKPN“).

- e) Navrhujeme, aby ze vzácných a/nebo kvalitních či jinak důležitých biotopů byly vybrány významné krajinné prvky registrované (vrstva „VKP“).
- f) Dopady intenzifikace hospodaření na orné půdě a TTP je možné kompenzovat členěním velkých půdních bloků krajinnými prvky. Byl vyčleněn **prostor v krajině pro nové ekologicky stabilní plochy (ESP, ESL) v ekologicky nestabilní a mírně nestabilní krajině a bylo určeno procento výměry pro plochy přírodních biotopů v obcích, kde je jich málo. Výměra nových biotopů a nových ekologicky stabilních ploch je uvedena v Kartách obcí.** Příklady vymezení nových ESP a ESL jsou k dispozici v příslušných datových vrstvách.
- g) U ESP a ESL navrhujeme směry, kterými je vhodné velké půdní bloky a území s minimem zelené infrastruktury dělit. Vycházíme také z historických krajinných prvků, které byly v minulosti zničeny. U obcí s vyšší výměrou lesů, které jsou smrkovými monokulturami, doporučujeme rovněž zvýšit plochy přírodních biotopů v lesích – stávající „kůrovcová kalamita“ je veřejností vnímána negativně, ovšem poskytuje výborné možnosti pro přeměnu monokultur na druhově pestřejší, životaschopnější společenstva.

Dopady klimatické změny

Doporučení jsou popsána ve speciální kapitole 5.10 Doporučená opatření v souvislosti s adaptací na změny klimatu. Doporučení jsou v souladu s Národním akčním plánem adaptace na změnu klimatu (MŽP, 2017) a zahrnují zejména:

- a) vymezení nových ekologicky stabilnějších ploch a linií (ESP a ESL); včetně dostatečné výměry přírodních biotopů,
- b) změny využití území ve vymezených VKP údolní niva (omezit plochy orné půdy).

Migrační bariéry, fragmentace, nevhodná velkoplošná výstavba a nedostatek „nových míst v krajině“

- a) Migrace velkých savců je řešena v přechozí kapitole. V ÚSK byla provedena analýza konfliktů vymezených zastavitelných ploch s MVÚ a také se záměry ze ZÚR. Doporučujeme zastavitelné plochy v MVÚ pokud možno nevymezovat. V nezbytných případech je lepší vymezit zastavitelnou plochu na okraji MVÚ.
- b) Při procesu vymezování zastavitelných ploch je potřeba zkontrolovat možné kolize s vrstvou MVÚ, biotopů a NDOP (nálezová databáze ochrany přírody), zda v dané lokalitě nebude výstavbou zničen přírodní biotop a zda zde není pravděpodobný výskyt vzácných a chráněných druhů organismů.
- c) Z důvodu negativního vlivu na fragmentaci krajiny **nedoporučujeme schvalování zemědělských staveb a objektů mimo intravilán o celkové výměře větší než 1 ha** (např. skleníky, výrobní zemědělské haly apod.). Ty představují zátěž pro ostatní uživatele krajiny i živočichy, kteří se v krajině pohybují, zábor území a půdy je příliš velký. Zařazovat do zastavitelných ploch soubory zemědělských staveb v jednom areálu, kdy celková výměra také přesahuje výměru 1 – 1,5 ha rovněž nedoporučujeme. Jejich dopad na fragmentaci krajiny pro živočichy a další dopady jsou totiž velmi podobné jako u běžných průmyslových staveb; podle toho by mělo také probíhat jejich schvalování.

Vysoký biotický potenciál lomů a dobývacích prostorů

Lokality s probíhající nebo ukončenou těžbou nerostných surovin představují vhodné lokality pro ochranu přírody, pokud je vhodně nastaveno využití této lokality (např. v kombinaci s rekreačním využitím). V územních plánech ovšem není možné současné aktivní lomy vymezovat jako lokality krajinné zeleně, to lze učinit až při ukončení těžby. S tímto výhledem je však možné počítat např. v podmínkách využití funkčních ploch.

Problematika invazních druhů

Územní plánování teoreticky může propojením lokalit otevřít do jisté míry koridory pro invazivní druhy, avšak toto riziko nemůže být argumentem, proč nevytvářet ekologické sítě (sítě přináší řadu ekosystémových služeb a propojení ve většině případů dalece přesahují potenciální riziko šíření invazních druhů v rámci sítě). Výskyt invazních druhů v lokalitách mimo ZCHÚ i v ZCHÚ je v současnosti běžný a je ovlivnitelný především managementem. Nástroji územního plánování jej lze ovlivnit jen omezeně. Doporučujeme při realizaci zelených koridorů v krajině (biokoridorů a dalších přírodních ploch propojující dříve oddělené přírodní celky) posoudit riziko šíření invazních druhů skrze nový koridor.

Ztráta opylovačů

V ÚSK je řešitelná zprostředkovaně: pokud opylovačům nabídneme nový prostor v podobě nových ploch ESP a biotopů, umožníme jim lepší existenci v krajině, více obživy i ochrany před pesticidy a herbicidy. ÚSK na tento problém tedy odpovídá vymezením nových ESP a ESL (podrobnosti viz výše).

Pro to, aby územní plánování ve volné krajině mimo ZCHÚ více fungovalo i pro cennější biotopy a druhy, je potřeba detailněji promyslet návaznosti mezi výstupy ÚSK, ÚP, KoPÚ a dalšími nástroji ochrany přírody. **Do plánu společných zařízení KoPÚ doporučujeme zapracovat požadavek na dostatečnou výměru a vhodnou distribuci** ekologicky stabilních ploch a přírodních biotopů, jak je popsáno v Kartách obcí, ne pouze vyčlenění několika plošně nevýznamných lokalit pro zeleň.

Pro obce s nedostatkem pozemků může být vhodné, pokud si zpracují dlouhodobou strategii výkupu parcel, které by sloužily pro obecně prospěšné zájmy obce. Mohly by zahrnovat plochy, které budou sloužit pro zvýšení ekologické stability krajiny, opatření proti vysychání krajiny, udržitelnou lokální produkci (např. obecní lesy a sady), také plochy pro bydlení a další funkce. Strategie by mohla zvýšit nezávislost obcí na komplexních pozemkových úpravách, představit obci finanční kalkulace nákupů a celkově nastínit možnosti, jak řešit nedostatek pozemků.

5.6 RÁMCOVÝ NÁVRH ÚPRAV ÚSES

5.6.1 Shrnutí problémů z Doplnujících průzkumů a rozborů

V analytické části ÚSK byly zjištěny následující typy problémů:

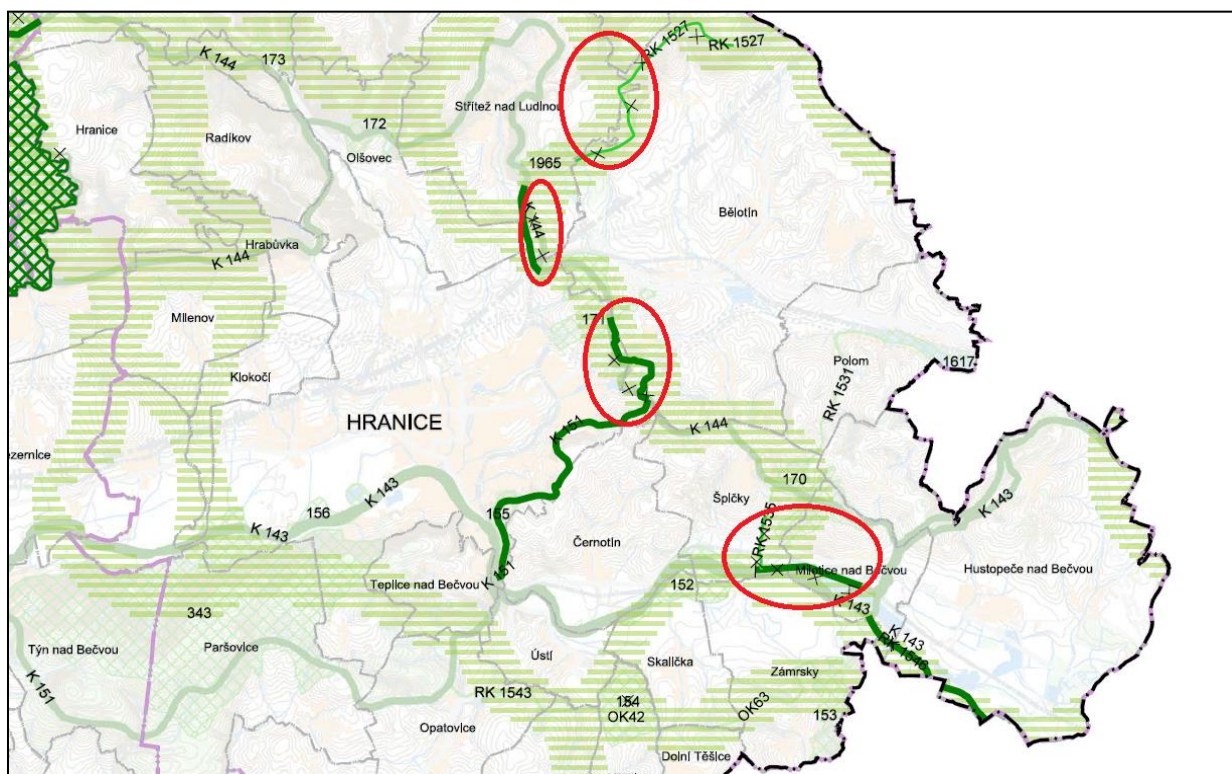
- nesoulad ve vymezení skladebných částí ÚSES mezi ÚAP, ÚP a Plánu ÚSES (2015),
- absence návaznosti ÚSES vymezených mezi jednotlivými obcemi SO ORP tak, jak jsou vymezeny v územních plánech.

5.6.2 Úpravy nad/regionálních ÚSES v Aktualizacích ZÚR Olomouckého kraje

Požadavkem zadavatele bylo prověřit úpravy regionálních a nadregionálních ÚSES v Aktualizaci č. 2a (2017) ZUR Olomouckého kraje ve srovnání s Aktualizací č. 1 (2011).

V ZUR č. 2a byly provedeny následující úpravy:

- K 144: nově přetrasováno směrem na západ dále od Bělolína
- RK 127: nově přetrasováno
- RK 1535: mírně přemístěno
- K 143: přetrasováno
- K 151: přetrasováno

Obrázek 24: Změny ÚSES v Aktualizaci č. 1 ZUR OK ve srovnání s Aktualizací č. 2a.
(Mapový podklad je převzat ze ZUR Aktualizace č. 2a.)

Srovnání Aktualizace č. 2a (2017) a Aktualizace č. 3

V současnosti je nicméně už k dispozici Aktualizace č. 3 ZUR OK (účinnost od 19. 3. 2019), která nabízí díky grafickému zpracování přesnější vymezení N a R ÚSES než předchozí verze. Podle vyjádření příslušného úřadu (Odbor strategického rozvoje kraje, oddělení územního plánování) jsou změny ÚSES vyjádřeny pouze v mapovém podkladu (výkres B.2), v textové části ZUR jsou obecné zásady vymezování ÚSES.

Při srovnání mapových výkresů Aktualizace č.2a a 3 lze konstatovat, že změny neproběhly. Vedení N a R ÚSES tedy odpovídá vedení těchto skladebných jednotek v aktuálních ÚP a také v Plánu ÚSES 2015. Další dokumentace (ÚP, Plán ÚSES) by měla být v souladu s Aktualizací ZUR č. 3.

5.6.3 **Doporučení**

Byla vytvořena datová vrstva (shapefile) znázorňující rozdíly mezi ÚAP, ÚP a Plánem ÚSES 2015. Dále byly zpracovány doporučení pro jednotlivé obce, které byly zahrnuty do karet obcí.

Nesoulad mezi ÚAP, ÚP a Plánem ÚSES je potřeba podle dodaného podkladu (shapefile) a doporučení pro obce odstranit, aby byla k dispozici jednotná, aktualizovaná vrstva ÚSES v aktuálním stavu pro celý SO ORP. Proto navrhuje tento postup:

- **Plán ÚSES** může představovat optimální podobu sítě ÚSES v území. Bude využívaný při zpracování ÚP a ÚSES. Poskytne návod k tomu, jak vyřešit nenávaznosti mezi ÚSES mezi jednotlivými obcemi, pro doplnění vložených biocenter a dalších prvků v souladu se ZUR.
- **Datové vrstvy z ÚAP:** doporučujeme je pravidelně aktualizovat, aby vyjadřovaly aktuální stav ÚSES z ÚP. Není praktické mít množství odlišných vrstev, které se mezi sebou liší, ale ani jedna nevyjadřuje aktuální stav územních plánů.
- **Místa nenavazujících ÚSES** mezi jednotlivými územními plány: finální návrhy propojení považujeme za rozumné vytvořit až při aktualizaci územních plánů, aby byly dostatečně řešeny i majetkové poměry v lokalitách.
- V některých obcích je vhodné doplnit **interakční prvky** ÚSES – lze k tomu využít návrhy z ÚSK za téma erozní ohroženost (biotechnická opatření) a ochrana přírody (plochy ESP, ESL). Interakční prvky sice nepatří dle vyhlášky 395/1992 Sb., v platném znění, mezi skladebné části ÚSES, nicméně jsou často nejvýznamnější funkční složkou v krajině. Častým problémem při vymezování interakčních prvků v územních plánech obcí je nepochopení jejich funkce. Interakční prvky jsou ostrůvky, tzv. nášlapné kameny přírody v intenzivně obhospodařované krajině, zajišťující útočiště i migrační propustnost území. Za interakční prvky se tudíž např. nedají považovat vymezené jednořadé aleje dřevin podél krajských či místních komunikací.
- **Doporučení pro vymezování prvků ÚSES přes zastavitelné území:**
  - o Intravilán Hranic: LBK 143 biokoridor přes intravilán Hranic. Nefunkční LBK 143 má být kombinovaný, vodní a luční; je spíše vodní; jeho délka se blíží maximu (2 000 m bez přerušení BC). Na severu končí v BC, které protíná zastavitelná plocha – doporučujeme snížit výměru zastavitelného území a BC nefragmentovat, vytvořit funkční biocentrum.

- Jižní okraj intravilánu Klokočí a intravilán Hranice – Drahotuše – zástavba obou obcí je v těsné blízkosti u sebe, navíc zde vede železniční koridor. Je potřeba důsledně zachovávat biokoridor ÚSES ve stávajícím vymezení a zástavbu zde už nerozšiřovat.
  - Jih intravilánu obce Potštát: LBK v jednom místě má šířku pouze 4 m a vede v těsné blízkosti domů. Ačkoli je logické vymezovat prvky ÚSES v ose vodního toku, je potřeba uvažovat o nutnosti splnění funkčnosti daného prvku. Doporučujeme uvážit přetrasování koridoru.
  - Podobná situace je také v k.ú. Lipná (obec Potštát). Provéřit, zda zúžení v intravilánu je optimální a zda neexistuje vhodnější řešení.
  - V obci Běloutíně je zúžení mezi průmyslovými zónami v blízkosti domů. Zde je potřeba nechat co největší plochy zeleně a nestavět další rodinné domy.
- **Problematika ÚSES v podkladech pro lesnického plánování** – aby byl ÚSES v lesních plochách funkční, je zásadní jej prosadit do příslušných dokumentací, a tedy komunikovat se zpracovateli LHP a LHO, aby ÚSES zohlednili. Nestačí pouze formální vyjádření, že je danou lokalitou prochází ÚSES, nýbrž je nutné zde promyslet a prosadit přírodě blízké hospodaření (zachování a pěstování podrostů, důraz na biodiverzitu – skladba dřevin odpovídající přírodním poměrům, rovněž různověké složení porostu, šetrná těžba).
  - **Obecné informace k vymezování ÚSES v procesu komplexních pozemkových úprav** – z pohledu orgánů ochrany přírody je nutné **sledovat logiku a koncepci tvorby ÚSES v procesu KoPÚ** na základě řešení sítě ÚSES v ÚP obcí. U funkčních, resp. částečně funkčních a v terénu reálně existujících ploch je vhodné, aby prvky ÚSES byly vymezeny na konkrétní parcelní hranice s vědomím vlastníka o břemeni vyplývajícím z vymezení prvku ÚSES. Navržené prvky je vhodné parcelně vymezit a zanést do dokumentace pozemku jeho využití jako prvku ÚSES.
  - **Realizace ÚSES** – nejvhodnější se jeví postupné zakládání navržených prvků ÚSES nebo jejich částí v procesu realizace opatření KoPÚ a protierozních opatření. Stěžejní je iniciativa a přístup orgánů ochrany přírody a zapojení vlastníků, občanských sdružení apod. Zejména u větších záměrů je vhodné využít finance z příslušných dotačních programů, nejen z KoPÚ.

Rámcový návrh úprav ÚSES a komentáře ke konkrétním obcím jsou uvedeny v následující tabulce.

Tabulka 15: Stav ÚSES v jednotlivých obcích, návaznost a doporučení

Obec	Doplňující průzkumy a rozbor ÚSK					Návrhová část ÚSK			
	Stav L ÚSES v ÚAP	Stav N a R ÚSES v ÚAP	Nenavazující ÚSES na hranicích mezi obcemi – z dat ÚAP	Nesoulad Plánu ÚSES s ÚAP	Vymezení lokálního ÚSES v rámci NR/R ÚSES v ÚAP	Stav L ÚSES v ÚAP	Stav N a R ÚSES v ÚAP	Nenavazující ÚSES na hranicích mezi obcemi – z dat ÚAP	Nesoulad Plánu ÚSES s ÚAP
Bělotín	zakreslen z části	zakreslen správně	v pořádku	z části	vymezen	doplnit lokální ÚSES do ÚAP.	-	-	aktualizovat ÚAP podle ÚP. URNAV-111: uvážit nechání lučního LBC 9 (z ÚP) v Plánu ÚSES
Býškovice	zakreslen jen z části	zakreslen správně	v pořádku	z části	neobsahuje R/NR ÚSES	doplnit lokální ÚSES do ÚAP	-	-	aktualizovat ÚAP podle ÚP
Černotín	zakreslen jen z části	zakreslen správně	chybí napojení na Hranice, Špičky a Ústí	z části	vymezen	doplnit lokální ÚSES do ÚAP	-	doplnit napojení podle Plánu ÚSES a datové vrstvy (ilustrační směry napojení URNAV-158	aktualizovat ÚAP podle ÚP
Dolní Těšice	zakreslen správně	zakreslen správně	v pořádku	správně	vymezen	doplnit lokální ÚSES do ÚAP	-	-	
Horní Těšice	zakreslen správně	zakreslen správně	v pořádku	správně	vymezen	-	-	-	
Horní Újezd	zakreslen jen z části	zakreslen jen z části	v pořádku	z části	neobsahuje R/NR ÚSES	doplnit lokální ÚSES do ÚAP	stav N a R ÚSES podle Plánu ÚSES doplnit do ÚAP	-	aktualizovat ÚAP podle ÚP,
Hrabůvka	zakreslen správně	zakreslen správně	v pořádku	správně	neobsahuje R/NR ÚSES	-	-	-	-
Hranice	zakreslen správně	zakreslen správně	chybí napojení na Černotín a Radíkov	správně	vymezen	-	-	doplnit napojení podle Plánu ÚSES a datové vrstvy URNAV	aktualizovat ÚAP podle ÚP,
Hustopeče nad Bečvou	zakreslen jen z části	zakreslen jen z části	v pořádku	z části	vymezen	doplnit lokální ÚSES do ÚAP	stav N a R ÚSES podle Plánu ÚSES doplnit do ÚAP	-	aktualizovat ÚAP podle ÚP,

Obec	Doplňující průzkumy a rozbor ÚSK					Návrhová část ÚSK			
	Stav L ÚSES v ÚAP	Stav N a R ÚSES v ÚAP	Nenavazující ÚSES na hranicích mezi obcemi – z dat ÚAP	Nesoulad Plánu ÚSES s ÚAP	Vymezení lokálního ÚSES v rámci NR/R ÚSES v ÚAP	Stav L ÚSES v ÚAP	Stav N a R ÚSES v ÚAP	Nenavazující ÚSES na hranicích mezi obcemi – z dat ÚAP	Nesoulad Plánu ÚSES s ÚAP
Jindřichov	zakreslen správně	zakreslen správně	chybí napojení Partutovice, Střítež	správně	vymezen	-	-	doplnit napojení podle Plánu ÚSES a datové vrstvy (URNAV-108)	aktualizovat ÚAP podle ÚP,
Klokočí	zakreslen správně	zakreslen správně	v pořádku	správně	neobsahuje R/NR ÚSES	-	-	-	-
Luboměř pod Strážnou	zakreslen správně	zakreslen správně	v pořádku	správně	není ÚSES	-	-	-	-
Malhotice	zakreslen jen z části	zakreslen správně	v pořádku	z části	vymezen	doplnit lokální ÚSES do ÚAP	-	-	aktualizovat ÚAP podle ÚP,
Milenov	zakreslen jen z části	zakreslen správně	v pořádku	z části	neobsahuje R/NR ÚSES	doplnit lokální ÚSES do ÚAP	-	-	aktualizovat ÚAP podle ÚP,
Milotice nad Bečvou	zakreslen jen z části	zakreslen jen z části	v pořádku	z části	vymezen	doplnit lokální ÚSES do ÚAP	stav N a R ÚSES podle Plánu ÚSES doplnit do ÚAP	-	aktualizovat ÚAP podle ÚP,
Olšovec	zakreslen jen z části	zakreslen správně	v pořádku	z části	vymezen	doplnit lokální ÚSES do ÚAP	-	-	aktualizovat ÚAP podle ÚP,
Opatovice	zakreslen jen z části	zakreslen správně	v pořádku	z části	vymezen	doplnit lokální ÚSES do ÚAP	-	-	aktualizovat ÚAP podle ÚP,
Paršovice	zakreslen správně	zakreslen správně	v pořádku	správně	vymezen	-	-	-	
Partutovice	zakreslen jen z části	zakreslen správně	chybí napojení na Jindřichov	z části	vymezen	doplnit lokální ÚSES do ÚAP	-	doplnit napojení podle Plánu ÚSES a datové vrstvy URNAV	aktualizovat ÚAP podle ÚP,
Polom	zakreslen jen z části	zakreslen správně	v pořádku	z části	není vymezen	doplnit lokální ÚSES do ÚAP	-	-	aktualizovat ÚAP podle ÚP,
Potštát	zakreslen jen z části	zakreslen správně	v pořádku	z části	vymezen	doplnit lokální ÚSES do ÚAP	-	-	aktualizovat ÚAP podle ÚP,

Obec	Doplňující průzkumy a rozbor ÚSK					Návrhová část ÚSK			
	Stav L ÚSES v ÚAP	Stav N a R ÚSES v ÚAP	Nenavazující ÚSES na hranicích mezi obcemi – z dat ÚAP	Nesoulad Plánu ÚSES s ÚAP	Vymezení lokálního ÚSES v rámci NR/R ÚSES v ÚAP	Stav L ÚSES v ÚAP	Stav N a R ÚSES v ÚAP	Nenavazující ÚSES na hranicích mezi obcemi – z dat ÚAP	Nesoulad Plánu ÚSES s ÚAP
Provodovice	zakreslen správně	zakreslen správně	v pořádku	správně	neobsahuje R/NR ÚSES	-	-	-	-
Radíkov	zakreslen správně	zakreslen správně	chybí propojení podél hranice s Hranicemi	správně	neobsahuje R/NR ÚSES	-	-	doplnit napojení podle Plánu ÚSES a datové vrstvy URNAV	aktualizovat ÚAP podle ÚP,
Rakov	zakreslen správně	zakreslen správně	v pořádku	správně	neobsahuje R/NR ÚSES	-	-	-	-
Rouské	zakreslen správně	zakreslen správně	v pořádku	správně	neobsahuje R/NR ÚSES	-	-	-	-
Skalička	zakreslen jen z části	zakreslen správně	chybí napojení na Ústí	z části	vymezen z části	doplnit lokální ÚSES do ÚAP	-	doplnit napojení podle Plánu ÚSES a datové vrstvy URNAV	aktualizovat ÚAP podle ÚP,
Střítež nad Ludinou	zakreslen správně	zakreslen správně	chybí napojení na Bělotín a Jindřichov	správně	vymezen	-	-	doplnit napojení podle Plánu ÚSES a datové vrstvy (URNAV-108)	aktualizovat ÚAP podle ÚP,
Špičky	zakreslen jen z části	zakreslen správně	chybí návaznost na Černotín	z části	vymezen	doplnit lokální ÚSES do ÚAP	-	doplnit napojení podle Plánu ÚSES a datové vrstvy (URNAV-058)	aktualizovat ÚAP podle ÚP,
Teplice nad Bečvou	zakreslen jen z části	zakreslen správně	chybí návaznost na Hranice	z části	neobsahuje R/NR ÚSES	doplnit lokální ÚSES do ÚAP	-	doplnit napojení podle Plánu ÚSES a datové vrstvy URNAV	aktualizovat ÚAP podle ÚP,

Obec	Doplňující průzkumy a rozbor ÚSK					Návrhová část ÚSK			
	Stav L ÚSES v ÚAP	Stav N a R ÚSES v ÚAP	Nenavazující ÚSES na hranicích mezi obcemi – z dat ÚAP	Nesoulad Plánu ÚSES s ÚAP	Vymezení lokálního ÚSES v rámci NR/R ÚSES v ÚAP	Stav L ÚSES v ÚAP	Stav N a R ÚSES v ÚAP	Nenavazující ÚSES na hranicích mezi obcemi – z dat ÚAP	Nesoulad Plánu ÚSES s ÚAP
Ústí	zakreslen správně	zakreslen správně	chybí napojení na Černotín a na Skaličku	správně	neobsahuje R/NR ÚSES	-	-	doplnit napojení podle Plánu ÚSES a datové vrstvy URNAV	aktualizovat ÚAP podle ÚP,
Všechovice	nejsou zakresleny	zakresleny správně	v pořádku	z části	neobsahuje R/NR ÚSES	doplnit lokální ÚSES do ÚAP	-	-	aktualizovat ÚAP podle ÚP,
Zámrsky	zakresleny správně	zakresleny správně	chybí napojení na Milotice nad Bečvou	správně	není vymezen	-	-	doplnit napojení podle Plánu ÚSES a datové vrstvy URNAV	aktualizovat ÚAP podle ÚP,

5.7 VYMEZENÍ PLOCH VYŽADUJÍCÍCH REVITALIZACI KRAJINY

5.7.1 *Vodní hospodářství*

Na vybraných vodních tocích v SO ORP bylo identifikováno 28 úseků toků nedosahujících dobrého ekologického stavu, a to z důvodů souvislého napřímení (příp. opevnění) úseků toků ve volné krajině, absence či nedostatku břehové a doprovodné ochranné zeleně bránící splachům ornice do toků, zrušených bývalých pramenišť toků, zaklenutí (zatrubnění) úseků toků, neprostupných příčných překážek v úsecích toků pro rybí migraci, akcelerované hloubkové eroze v tocích dané nevhodnými zásahy in situ a výše v povodí a vyhrnutých sedimentů na břehy koryta v úseku na Veličce. Řešením uvedených závad jsou revitalizace daných úseků vodních toků. Konkrétní revitalizační opatření vhodná pro konkrétní úseky jsou uvedena v kap. Návrh řešení potřeb člověka v krajině.

V rámci vodního hospodářství vyžadují revitalizaci nivy vodních toků. V rámci územní studie krajiny byly vymezeny nivy na řešených vodních tocích. V každé z vymezených niv lze podpořit její funkci následujícími typy opatření: změnou kultury z orné půdy na trvalý travní porost či vynětím půdy ze zemědělského půdního fondu, snížením kapacity koryt vodních toků (oboustranná či jednostranná revitalizace koryta toku snížením břehové hrany) a tvorbou/obnovou nových vodních prvků v nivě – bočních koryt, slepých ramen, bočních tůní, mokřadů.

Dle dotazníkových šetření trpí masivním zanášením následující vodní nádrže: nejzápadnější štěrkopískové jezero v Miloticích nad Bečvou, nádrže Horní a Dolní Býskovice, rybník na Kouteckém potoce a retenční nádrž na přítoku Hluzovského potoka nad Hluzovem. Řešením je aplikace účinných protierozních opatření na zemědělské půdě a v lesích výše v povodí a výsadba ochranné vegetace okolo nádrží. Pravidelné a nákladné vyhrnování sedimentů ze dna nádrží je nejméně vhodným, krizovým řešením problému.

5.7.2 *Zemědělské a lesnické hospodaření*

Na správné fungování krajiny má zásadní vliv způsob zemědělského a lesnického hospodaření v území. Byly identifikovány velké bloky orné půdy a bloky orné půdy ohrožené erozním smyvem, na kterých by měla být realizována opatření pro rozdělení bloku či plošná opatření ke zpomalení povrchového odtoku, tedy opatření, která by zvýšila retenční schopnost krajiny.

V lesnictví prosazovat smíšené lesní porosty s dřevinami odpovídajícími stanovištním podmínkám, podporovat přírodě blízké způsoby hospodaření. V současné kulturní krajině z hlediska biodiverzity je vhodné podporovat různé remízky a menší lesíky s keřovým patrem.

5.7.3 *Brownfields*

Na území SO ORP Hranice bylo identifikováno 10 brownfieldů v 9 obcích (viz Výkres problémů), které ovlivňují krajinné prostředí. Jedná se především o bývalé zemědělské objekty a areály. Plochy jsou pod kódy BRWN-0011 – BRWN-010 zakresleny ve Výkrese problémů. Hlavním problémem uvedených brownfieldů je především jejich současný a potenciální negativní vliv na vodní toky. Identifikován byl u 6 brownfieldů. Proto navrhujeme (viz přílohu 1 Pasporty brownfieldů):

- odvoz materiálu z areálů, ze kterého mohou unikat eutrofizující a toxické látky do toků,

- kontrolu areálů vodoprávním úřadem, zda nedochází k průsakům či splachům znečišťujících látek do toků,
- definování vodoprávním úřadem a následnou realizaci účinných opatření k ochraně toků před průsakem a splachy znečišťujících látek (i v rámci stavebního řízení u nového provozu).

Možností využití území je spousta, problémem je nalézt vhodné efektivní využití konkrétní nemovitosti. Takovýto výběr je značně odvislý od mnoha proměnných, přičemž je na vlastních nemovitostech, jaká pro ně bude určující. Proto nejsou v návrzích na využití území uvedeny návrhy konkrétních činností (konkrétní funkční plocha, rekonstrukce, revitalizace, obnova). Většina dotčených brownfieldů patří několika soukromým vlastníkům. Řešením regenerace těchto brownfieldů může být *vytvoření strategie postupu spoluvlastníků koordinovaných obcí*.

5.7.4 **Revitalizace krajiny ve vztahu k těžbě nerostných surovin**

5.7.4.1 **Shrnutí problémů z Doplňujících průzkumů a rozborů**

Na území SO ORP Hranice je evidována řada ložisek nerostných surovin, zejména se jedná o štěrkopísky, stavební kámen, cihlářskou surovinu, vápenec apod. Do obce Hustopeče nad Bečvou zasahuje těžené ložisko zemního plynu. Na většině z těchto lokalit těžba v současné době probíhá. Část těchto ložisek přesahuje i mimo samotný správní obvod ORP Hranice.

Těžba nerostů a životní prostředí

Těžba nerostných surovin přináší také problémy v krajině, které je nutno řešit. Patří mezi ně nutnost rekultivace a stabilizace krajiny po ukončení těžby nerostných surovin, riziko ohrožení vodních zdrojů především v případě těžby štěrkopísků, současně představuje výrazný zásah do krajiny. Dochází při ní k záborům půdního fondu (zemědělského a lesního), ovlivnění vodního režimu a vodních zdrojů v krajině (nejen při těžbě štěrkopísků), vede k nárůstu (nákladní) automobilové dopravy, může způsobovat hluk a ovlivnění kvality ovzduší (prašnost), zásahy do zeleně, ÚSES apod.

Důležitý je způsob rekultivace a stabilizace krajiny po ukončení těžby nerostných surovin, která přináší řadu příležitostí. Může dojít k vytvoření přírodně hodnotných prvků v krajině (pískovny, lomy, vodní plochy), které mají zejména v zemědělské krajině velký význam ekostabilizační i jako biotop pro výskyt řady druhů rostlin a živočichů. Zároveň je zde prostor pro rekreaci – plochy po těžbě štěrkopísků slouží dále jako vodní plochy ke koupání, rybolovu nebo pro vodní sporty. Obecně platí, že řada starších ploch po těžbě sloužila v dřívějších dobách jako skládky komunálních odpadů. Většina lokalit bývá rekultivována a ozeleněna a již nepředstavují problém.

Zatímco v průběhu těžby tedy dochází většinou k zátěži životního prostředí, v dlouhodobějším výhledu lze těžbu nerostných surovin z hlediska krajinných hodnot chápat spíše pozitivně, neboť dochází buď k vytvoření přírodně nebo rekreačně hodnotnějších lokalit (např. v dříve málo zajímavé zemědělské krajině) nebo k návratu do původního systému zemědělského nebo lesního hospodaření.

Negativním dopadům je předcházeno technicko-organizačními opatřeními, zalesňováním/ozelenováním okrajových ploch nebo dílčích ploch po ukončení těžby, v případě štěrkopísků úpravou břehů aj.

5.7.4.2 Stávající těžené lokality a životní prostředí

Mezi hlavní dopady stávající těžby na životní prostředí v území ORP Hranice patří prašnost, nákladní doprava a znečištění komunikací, zábory půdního fondu, zásahy do PUPFL, ovlivnění podzemních vod, hluchost výroby a zásahy do přírodních hodnot v území.

Životnost ložisek je různá – provoz na některých bude ukončen v příštím desetiletí (cihlářské suroviny – Polom, Hranice n. Moravě I, štěrk – Hustopeče), u některých je provoz předpokládán i do r. 2050 a dále. U některých dobývacích prostor jsou předpokládány přírodně blízké rekultivace s vytvořením přírodně blízkých stanovišť (sukcesní plochy, vodní plošky), u dalších lokalit je předpoklad návratu do zemědělského nebo lesního půdního fondu, v případě štěrkopísků se předpokládá vytvoření vodních ploch, které mohou mít vysokou přírodní hodnotu nebo mohou být využívány pro rekreační účely.

Vliv stávajících těžeb na životní prostředí je popsán částečně v rámci doplňujících průzkumů a rozborů. Zde uvádíme doplňující informace.

Tabulka 16: Doplňující informace k vlivům stávajících dobývacích prostorů na ŽP

Obec	Název	Surovina	Komentář k vlivům na životní prostředí
Bělotín, Střítež n. L.	Nejdek	kámen - droba	Prašnost a hluk z dopravy surovin. Prochází tudy regionální biokoridor RK 1527, nutnost zohledňovat jeho přítomnost. Výskyt několika chráněných druhů, jako je ropucha zelená, batolec červený, výr velký apod. Odhad těžby do cca r. 2050. Předpoklad průběžné rekultivace a zalesnění. Po ukončení těžby je vhodné zahrnout do systému ÚSES např. jako lokální biocentrum.
Černotín	Černotín	vápenec k techn. zpracování	Předpoklad ukončení těžby – 2032. Jako cílový stav po provedené sanaci a rekultivaci je preferován vznik přírodně blízkých stanovišť s možnými vodními ploškami na dně lomu. Výskyt zvláště chráněných druhů kuňka žlutobřichá, ohniváček černočerný a lilie zlatohlávek. Prašnost, narušení krajinného rázu. Uvedený cílový stav je vhodný, možné po ukončení těžby zařadit do systému ÚSES nebo vyhlásit jako ZCHÚ.
Hranice, Černotín	Hranice	cementářská surovina	Problémem prašnost. Nutnost výsadeb pro zajištění náhrady za dotčený ÚSES a podpora ochrany ovzduší. Výskyt zvláště chráněných druhů ropucha obecná, netopýr velký, čolek obecný, zlatohlávek velký, páchník hnědý (v aleji) aj. Předpoklad ukončení těžby – 2038. Jako cílový stav po provedené sanaci a rekultivaci je preferován vznik přírodně blízkých stanovišť, zařazení do systému ÚSES, případně vyhlášení ZCHÚ.
Hranice	Hranice na Moravě I.	cihlářské suroviny	Bez významnějších střetů. Okrajově zásah do regionálního biocentra RBC 10, nutno zohlednit ochranu. Těžba 2-3 měsíce v roce min. do r. 2022, rekultivace do r. 2030. Při realizaci rekultivace bude postupováno po etapách. Prováděna úprava do stabilního svahu 1 : 2, návozu ornice a osazení dřevinami a keři. Předpoklad vzniku ÚSES a zemědělské půdy. Tento způsob lze považovat za vhodný.
Hranice, Hrabůvka	Hrabůvka	kámen - droba	Zdroj prašnosti, výraznější ovlivnění krajinného rázu. Postupné odnětí z PUPFL. Výskyt zvláště chráněných druhů prstnatec májový, ropucha obecná a jasoň dymnivkový. Celá plocha lomu bude zalesněna a výhledově ponechána

Obec	Název	Surovina	Komentář k vlivům na životní prostředí
			přirozené sukcese. Část bude ponechána jako vodní plocha, ale v menším rozsahu. Ozelenění ochranného valu lomu. Životnost dlouhodobá. Zájmem obce je rekreační využití. Při řešení rekultivací upřednostňovat přírodě blízké formy, přirozenou sukcese, ponechání vodní plochy a podpořit ekologicky šetrné formy rekreace, např. outdoorové aktivity.
Hustopeče n. B.	Lešná	zemní plyn	Dobývací prostor z převážné části mimo ORP Hranice. Hlubinná těžba, bez vážnějších dopadů na krajinu. Zachovat současný stav.
Hustopeče n. B.	Hustopeče nad Bečvou	šterk	Výskyt řady zvláště chráněných druhů – např. ropucha zelená, rosnička zelená, batolec duhový, skokan zelený a upolín evropský – a vazba na PP a EVL Hustopeče – Štěrkáč. Ve střetu s VD Skalička. Předpoklad těžby cca do r. 2026, následně technická a biologická rekultivace s cílovým vytvořením vodních ploch s vhodně tvarovanými břehy a litorálním pásmem. Vznikne přírodně hodnotný prostor s rekreačním využitím (koupání). Uvedený způsob lze doporučit.
Polom	Polom	cihlářské suroviny	V blízkosti lokální ÚSES, možno navázat. Těžba probíhá 15 dní v roce. Předpoklad ukončení těžby v r. 2025. Rekultivace bude prováděna průběžně podle postupu těžby. Budou vytvořeny malé vodní plochy s doprovodným osázením dřevinami a zatravněním jako vhodné podpůrné opatření pro rozvoj fauny v území. Uvedený postup je vhodný, vhodné navázat na systém ÚSES.

Zdroj: Informační systém EIA

5.7.4.3 Dosud netěžené lokality a životní prostředí

Přehled základních střetů dalších ložisek v současnosti netěžených s limity životního prostředí je uveden v tabulce níže:

Tabulka 17: Přehled střetů netěžených ložisek nerostných surovin s limity ŽP

Obec	Název ložiska	Surovina	Potenciální vlivy na ŽP a střety
Střítež nad Ludinou	Střítež nad Ludinou-Okrouhlík	Stavební kámen	Zásahy do lesních porostů, bez zásadnějších střetů
Hustopeče n. B., Milotice n. B., Zámrsky	Hustopeče-Zámrsky	Štěrkopísky	Střet s EVL a PP Hustopeče – Štěrkáč, překryv s lokálními biocentry, ZPF v I. třídě ochrany, údolní niva a záplavové území řeky Bečvy. V lokalitě plánované VD Skalička.
Bělotín, Jindřichov	Nejdek u Hranic 1	Stavební kámen	Navazuje na sousední již těžené ložisko. Problémem prašnost a hluk z dopravy surovin. Regionální biokoridor RK 1527, nutnost zohledňovat jeho přítomnost. Těžba v uvedeném ložisku (kromě již stávající) ve střednědobém až dlouhodobém horizontu není v plánu.
Hranice	Valšovice-Rybáře	Stavební kámen	Ložisko se nachází v lesích zvláštního určení. Možnost negativního ovlivnění krajinného rázu. Zasahuje do regionálního biocentra RBC 21.
Hranice, Klokočí	Rybáře-Slavič	Štěrkopísky	Lokalita v záplavovém území řeky Bečvy a aktivní zóně záplavového území. Okrajově ZPF v I. třídě ochrany.

Obec	Název ložiska	Surovina	Potenciální vlivy na ŽP a střety
			Zasahuje do regionálního biocentra RBC 21.
Hranice, Klokočí	Slavič-Klokočí	Štěrkopísky	Lokalita v záplavovém území řeky Bečvy a aktivní zóně záplavového území. Zčásti ZPF v I. třídě ochrany. Zasahuje do regionálního biocentra RBC 21.
	Rybáře-východ	Štěrkopísky	Lokalita zčásti v záplavovém území řeky Bečvy a aktivní zóně záplavového území. Zasahuje do reg. biocentra RBC 21.
Hranice	Týn nad Bečvou-severovýchod	Technické zeminy, štěrkopísky	V zájmovém území jen zčásti. Lokalita zčásti v záplavovém území řeky Bečvy a aktivní zóně záplavového území. Okrajově ZPF ve II. třídě ochrany.
Bělotín	Kunčice	Cihlářská surovina	Plošně rozsáhlé zábory ZPF ve II. třídě ochrany.

Z hodnocení potenciálních střetů dosud netěžených ložisek vyplývá, že problematičtější jsou ložiska štěrkopísků nacházející se podél toku řeky Bečvy. Nachází se většinou z části v záplavovém území Q_{100} , aktivní zóně záplavového území, zčásti do nich zasahují cennější zemědělské půdy v I. nebo II. třídě ochrany a je zde riziko střetů se zájmy ochrany přírody z důvodu MZCHÚ a EVL Hustopeče – Štěrkáč a regionálního biocentra RBC 21. Ložisko Hustopeče-Zámrsky zasahuje rovněž do plochy VD Skalička, jehož realizace by těžbu s velkou pravděpodobností znemožnila.

Problematika štěrkopísků a možnosti jejich těžby byla řešena v rámci Územní studie – štěrkopísky v r. 2009. Výstupy této studie byly zpracovány do Zásad územního rozvoje Olomouckého kraje. Na území SOORP Hranice se nachází část ST5. Pro ložiska štěrkopísků uvádíme souhrnné a doporučující informace:

- Hladina podzemní vody byla u většiny ložisek zjištěna v mělkých hloubkách od 1,5 do 5 m od povrchu. Využití ložiska tedy předurčuje vznik vodních ploch bez možnosti rekultivace území na zemědělskou nebo lesní půdu, případně jiné rekultivace.
- Území nevhodné po těžbu splňuje následující principy:
  - ochrana přírodních a kulturních hodnot – tj. nevymezování lokalit pro těžbu v MZCHÚ a VZCHÚ a v blízkosti hl. kulturních hodnot (týká se ložiska Hustopeče-Zámrsky a PP a EVL Hustopeče – Štěrkáč, ta však vznikla v důsledku těžby štěrkopísků),
  - ochrana sídelní struktury obcí – tj. nevymezovat plochy pro těžbu ve vzdálenosti do 150 m od zastavěného nebo zastavitelného území (v zájmovém území bez zásadnějších střetů),
  - ochrana vodních zdrojů – nevhodná těžba v okolí zdrojů nadregionálního a regionálního významu (vč. 300 m kolem vodního zdroje) – bez zásadnějších střetů, s upozorněním na ochranné pásmo přírodního lázeňského a minerálního zdroje,
  - ochrana území důležitých pro obranu státu (bez střetů).

Dále byly ve studii stanoveny principy pro území podmíněně vhodné, tj. v případě ORP Hranice zejména v územích s přítomností I. a II. třídy ochrany ZPF, pásma hygienické ochrany, ochrana VKP aj.

Dle Zásad územního rozvoje Olomouckého kraje je pro specifickou oblast ST5 uveden následující požadavek:

- postupem dle „územní studie štěrkopísků“ se připouští zahájení souběžných těžeb v plošném rozsahu celkem cca do 40 ha, za splnění zákonných podmínek, respektujících co nejnižší zátěž na jednotlivé složky životního prostředí.

Aktuálně se připravuje těžba na ložisku Slavič-Klokočí. Střety jsou zde řešitelné, žádoucí je minimalizovat negativní zásahy do regionálního ÚSES (RBC21) a minimalizovat zábory ZPF v I. třídě ochrany.

5.8 NÁVRH OPATŘENÍ PRO TRANSFORMACI ZJIŠTĚNÝCH VÝZNAMNÝCH OPUŠTĚNÝCH AREÁLŮ A PLOCH VE VOLNÉ KRAJINĚ A V KONTAKTU S NÍ

5.8.1 *Shrnutí problémů z doplňujících průzkumů a rozborů*

Na území SO ORP Hranice bylo identifikováno 10 brownfieldů v 9 obcích, které ovlivňují krajinné prostředí. Převažují bývalé zemědělské objekty a areály. Hlavním problémem uvedených brownfieldů je jejich současný a potenciální negativní vliv na vodní toky. V případě nového využití území dle územních plánů (převažuje funkční plocha výroby a skladování – zemědělská výroba), může docházet k negativním vlivům na veřejné zdraví, resp. ke snížení kvality života obtěžujícím hlukem či pachem.

Většina řešených brownfieldů nemá významný negativní vliv na krajinný ráz (exponovaná lokalita a vzhled budov). Negativní vliv byl identifikován pouze u zemědělského areálu v Hustopečích nad Bečvou (BRWN-005), pro negativní dominanty v krajině v podobě skladovací haly a zásobních věží. Dle databáze Systému evidence kontaminovaných míst spravované Ministerstvem životního prostředí není z žádných řešených brownfieldů součástí evidovaných kontaminovaných ploch.

5.8.2 *Doporučená opatření*

Návrhy ke konkrétním brownfieldům jsou součástí samostatné přílohy brownfieldů. Navrženo bylo následující:

- odvoz materiálu z areálů, ze kterého mohou unikat eutrofizující a toxické látky do toků,
- doplnění výsadeb vysokokmenných dřevin pro snížení stávajícího negativního dopadu areálu (viz BRWN-005) na krajinný ráz území,
- kontrola areálů vodoprávním úřadem, zda nedochází k průsakům či splachům znečišťujících látek do toků,
- definování vodoprávním úřadem a následná realizace účinných opatření k ochraně toků před průsakem a splachy znečišťujících látek (i v rámci stavebního řízení u nového provozu),
- aktivní spolupráce obce s krajským úřadem na tvorbě podmínek (hlukových a pachových limitů), které jsou v případě nového využití plochy součástí povolení k provozu,
- posuzování vlivu staveb na krajinný ráz území v rámci stavebního řízení (v případě přestavby či nové stavby na pozemku) v exponovaných lokalitách.

Vzhledem ke složitosti vlastnické struktury a celé škále možností využití areálů nejsou v návrzích na využití území uvedeny konkrétní návrhy na využití území. Výjimkou je bývalý vodojem v Rouském (BRWN-008), na který existuje již konkrétní záměr vlastníka (obce) v podobě vybudování rozhledny.

Vzhledem k charakteru areálu, absenci významných hodnot, které by mohly být ohroženy zásahem, a jeho plánovanému využití, nenavrhujeme konkrétní limity pro dané využití území a záměr podporujeme.

Mezi lety 2008–2012 byl realizován projekt COBRAMAN, jehož výstupem je mj. příručka pro vlastníky brownfieldů. Jedná se o velmi podrobný postup, jakým způsobem brownfield regenerovat a za jakých podmínek. Příručka je dostupná na stránkách nestátní neziskové organizace IURS – Institut pro udržitelný rozvoj sídel z.s. (<https://www.iurs.cz/>). Příručka mj. jednoduše shrnuje možnosti rozvoje brownfieldů, viz tabulka níže.

Tabulka 18: Možnost rozvoje brownfieldů

Regenerace ¹⁴	Revitalizace ¹⁵	Dočasné využití
Demolice Odstranění ekologických škod Restaurování Rekonstrukce Oprava a údržba Změna využití Nová výstavba Užívání	Demolice Odstranění ekologických škod Restaurování Opravy a údržba Změna využití Užívání	Změna využití Případná demolice Užívání
Výsledek: upravené a nové nemovitosti a vzhled okolí, nové využití	Výsledek: upravené a nové nemovitosti a vzhled okolí, nové využití	Výsledek: stávající stav, nové dočasné využití chránící hodnoty, dokud není nalezeno trvalé řešení

Zdroj: IURS, 2011

Na rozvoj opuštěných areálů výše uvedenými způsoby existuje řada dotačních programů a finančních možností, ze kterých lze čerpat:

- Operační program podnikání a inovace pro konkurenceschopnost pro období 2016 – 2020 (program Nemovitosti)
- Operační program životního prostředí 2014 – 2020 (prioritní osa 3 Odpady a materiálové toky, ekologické zátěže a rizika)
- Operační program rozvoje venkova ČR na období 2014 – 2020 (opatření M06 Rozvoj zemědělských podniků a podnikatelské činnosti)
- Regionální operační program NUTS II Jihovýchod (programové období 2014 – 2020)
- Program rozvoje Jihomoravského kraje 2014 – 2017 (podopatření 2.b.8 Podpora regenerace brownfieldů, podopatření 2.c.9 Regenerace brownfields (především zemědělských) pro podporu podnikání)

¹⁴ Zahrnuje nejen stavební obnovu a údržbu určitého území, souboru staveb (popř. i objektu), ale zejména jeho funkční začlenění do městského (sídelního) mechanismu, nalezení jeho vhodného současného poslání a očištění od všech nehodnotných součástí a nevhodných způsobů využití.

¹⁵ Je to obnova, oživení poškození, nefunkční entity, a její uvádění do stavu blízkého jeho původní funkci, jejich vazbám na okolí, významu. V kulturní krajině se jedná o postupy, které obnovují komplexní funkčnost a návaznosti všech přírodních složek, nejlépe s postupnou obnovou místně původních (krajinná rekultivace).

- Rozpočtové dotace – zejména programy Ministerstva průmyslu a obchodu, Ministerstva pro místní rozvoj a Ministerstva životního prostředí
- Soukromé zdroje – investice developerů, partnerství veřejného a soukromého sektoru
- Dluhové financování – mezinárodní a české finanční instituce

Dotační tituly sleduje agentura Czechinvest (<http://www.czechinvest.org/>).

Jak již bylo zmíněno v kpt. 5.6.4, většina dotčených brownfieldů patří několika soukromým vlastníkům. Řešením eliminace brownfieldů výše uvedenými způsoby může být vytvoření *strategie postupu spoluvlastníků koordinovaných obcí*.

Krom složité vlastnické struktury je obecně dalším problémem brownfieldů jejich zařazení do funkčních ploch územních plánů. Brownfieldy jsou v územních plánech obcí součástí vymezených funkčních ploch. Z územních plánů tak není vždy zřejmé, zda se brownfield v obci vyskytuje. Řešené brownfieldy jsou limitovány vymezenou stavovou funkční plochou s uvedením přípustného a nepřípustného využití území. Funkční plocha se stanovenými podmínkami využití nedává možnost různorodému využití plochy, v případě změny využití plochy se tak musí iniciovat změna územního plánu, která může trvat i dva roky. Proto v souladu s národní strategií brownfieldů doporučujeme *vyznačení brownfieldů v územních plánech obcí (samostatná položka legendy) a možnost zjednodušeného procesu změny územně plánovací dokumentace*.

5.9 DOPORUČENÍ PRO ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ V OBLASTI ZNEČIŠTĚNÍ, KONTAMINACE A NEPŘIMĚŘENÝCH ZÁTĚŽÍ V ÚZEMÍ

5.9.1 Shrnutí problémů z Doplnujících průzkumů a rozborů

V území jsou v databázi SEKM evidovány celkem 3 **staré ekologické zátěže**, které představují nejvyšší kategorie aktuálního (A2-A4) nebo potenciálního (P3-P4) rizika pro znečištění vod a půd.

Tabulka 19: Staré ekologické zátěže představující riziko pro znečištění vod a půd

ID zátěže	Název	Katastr	Kategorie	Leží v extravilánu?
200002	Jelení kopec I.	Bělotín	A2	ANO
47683001	Hranice – bývalá plynárna	Hranice	P4	NE
4768002	Kasárna Hranice	Hranice	P4	NE

Zdroj: MŽP 2019 (SEKM)

Vysvětlivky: A2-nápravné opatření je nutné, P4-žádné informace o kontaminaci, nutný její průzkum

Pro Územní studii krajiny jsou relevantní ty staré ekologické zátěže, které leží mimo intravilán obcí nebo na jeho okraji a mohou tedy představovat potenciální problém pro případné využití volné krajiny. Tomuto kritériu vyhovuje jedna SEZ – stará skládka Jelení kopec I. v blízkosti stávající skládky (Bělotín). Nadměrná chemizace v zemědělství vede ke kontaminaci půd a vod jednak samotnými pesticidy, herbicidy, hnojivy a jejich metabolity, ale i rezidui těžkých kovů a jiných látek, které se v těchto prostředcích vyskytují jako nečistoty. V ORP Hranice byla zjištěna **kontaminace zemědělských půd rezidui těžkých kovů** (konkrétně kadmiiem, niklem, olovem a zinkem) a to na katastrech Dolní Těšice, Potštát, Rakov u Hranic a Středolesí. V podzemních vodách zde dochází k překračování limitů pro

metabolity pesticidů a herbicidů, zejména těch, které se používají k ošetření technických plodin (alachlor, metolachlor, acetochlor, metazachlor a chloridazon).

Kvalita ovzduší zde nepatří k nejhorším v rámci ČR, jsou zde ovšem pravidelně překračovány imisní limity pro zdraví lidí pro benzo(a)pyren, přízemní ozon a prachové částice frakce PM₁₀ (24hodinový limit). Pro ÚSK jsou relevantní prachové částice, jejichž koncentrace mohou do jisté míry souviset s využitím krajiny (mohou být emitovány při zemědělských činnostech, unášeny větrem při větrné erozi apod.) **24hodinový limit pro prachové částice PM₁₀ zde byl překročen v letech 2014, 2015 a 2017, v roce 2016 zde dle OZKO k překročení nedošlo.**

5.9.2 Doporučená opatření

Sanaci starých ekologických zátěží, resp. kontaminovaných ploch metodicky zastřešuje Ministerstvo životního prostředí. Tento proces není financován z centrálního zdroje, je řešen samostatně i dalšími resorty. Ekologické závazky vzniklé při privatizaci jsou řešeny Ministerstvem financí ve spolupráci s MŽP, podmínky jsou uvedeny ve Směrnici MF a MŽP pro přípravu a realizaci zakázek řešících ekologické závazky vzniklé při privatizaci[1]. Evidované staré ekologické zátěže ležící mimo intravilán mohou představovat limit pro využití krajiny, proto je nutné s nimi v území počítat a případné záměry realizovat po prověření aktuálních hodnot kontaminace. Vlastní opatření je pak nutné navrhnout s ohledem na specifické podmínky konkrétní lokality. Pro sanaci je možno využít dotace Národního programu životního prostředí (Likvidace akutních zátěží, kontinuální výzva č. 3/2017).

Na zemědělských půdách, u kterých je zjištěno **překročení preventivních hodnot obsahů rizikových prvků** v zemědělské půdě (dle vyhlášky 153/2016) je vhodné v maximální míře omezit jakékoli nevhodné chování - např. aplikaci kalů z ČOV, aplikaci sedimentů, popř. používání jiných látek, které by mohly zhoršit (fyzikální i chemický) stav půdy. Limitní hodnoty představují horní mez variability přírodního a antropogenně-difúzního pozadí. Při překročení těchto požadových hodnot se nemusí nutně projevit negativní efekt (kontaminace plodin, degradace půdy, zdravotní rizika přímo spojená s půdou – požívání, vdechování půdních částic apod.), může však dojít k narušení některých funkcí půdy. V případě ORP Hranice se jedná o pozemky v katastrech Dolní Těšice, Potštát, Rakov u Hranic a Středolesí.

Optimální zemědělské hospodaření v krajině by mělo reflektovat nejen snahu o minimalizaci používání herbicidů, pesticidů a hnojiv, ale i volit vhodný způsob jejich aplikace tak, aby nedocházelo k rychlým ztrátám vymytím.

Kvůli pravidelnému překračování Imisních limitů pro prachové částice je vhodné aplikovat opatření vedoucí k minimalizaci prašnosti ze zemědělské činnosti. **Kvalita ovzduší** spojená se zemědělskou činností souvisí s opatřeními k minimalizaci větrné eroze, která jsou uvedena v příslušné kapitole.

5.10 DOPORUČENÁ OPATŘENÍ V SOUVISLOSTI S ADAPTACÍ NA ZMĚNY KLIMATU

5.10.1 Hospodaření v krajině

Problematika změny klimatu a projekce negativních dopadů na socio-ekonomickou sféru je již řadu let v popředí společenského zájmu. Je již zcela evidentní, že v rámci dlouhodobého plánování, specificky pak vodohospodářského, je nezbytné s možnými změnami klimatu a jejich dopady na hydrologický režim počítat. Oblast ORP Hranice je možné, vzhledem ke geomorfologii, hydrologickému režimu a nezanedbatelnému podílu zemědělskému využívání, považovat za relativně citlivou vůči změnám

podnebí a zároveň je možné a velmi vhodné toto území ovlivnit návrhy adaptačních opatření na velké části jeho plochy.

Adaptační opatření jsou široce definována a je k nim také různě přistupováno. Je však zřejmé, že je nutné tato opatření řešit na více úrovních. Adaptační opatření a strategie je třeba řešit na národní případně regionální úrovni přípravou právních rámců, finančních nástrojů či v odborné rovině organizacemi zřizovanými státem. V současnosti je k dispozici již značné množství zpracovaných materiálů, zabývajících se touto problematikou, viz například níže.

- Bílá kniha Evropské komise přizpůsobení se změně klimatu
- Strategie Evropské Unie pro přizpůsobení se dopadům změny klimatu
- Strategie ochrany před povodněmi na území ČR
- Koncepce pro zmírnění dopadů sucha a nedostatku vody
- Strategie přizpůsobení se změně klimatu v podmínkách ČR
- Národní plány povodí

Není tedy účelné vytvářet stále nové materiály s analogickými až zbytečnými informacemi, ale využít a analyzovat dostupná data, definovat případné nové vazby a najít oporu v základních strategických a koncepčních materiálech. Je nutno adaptační opatření zefektivnit, a to tím způsobem, že budou pojata komplexně. Takto zpracovaný strategický materiál tak zahrnuje protipovodňová, protierozní a revitalizační opatření, stejně tak jako opatření proti suchu. Zároveň je třeba reflektovat požadavky Rámcové směrnice vodní politiky (2000/60/ES) Evropské unie na dosažení dobrého stavu vod.

5.10.2 *Vodní hospodářství*

Téměř šestinou zájmového území tvoří údolní nivy. Vzhledem k tomu, že adaptační opatření by měla směřovat zejména k optimalizaci vodního režimu krajiny, je v tomto území velmi vysoký potenciál. Nivy mají totiž ze všech typů krajín největší provázanost s vodou. V dané podrobnosti územní studie krajiny je možno věnovat se problematice spíše na obecné úrovni. Níže jsou uvedena vhodná opatření, která spolu velmi úzce souvisí. Jedná se o následující:

1) Protipovodňová opatření zadržující vodu v krajině

Mezi očekávané klimatické změny patří krom četnějších epizod sucha také intenzivnější přívalové srážky dané vyšším přehříváním povrchu země. Proto je nutné zlepšit připravenost krajiny a sídel nejen před suchem, ale i před extrémními povodňovými situacemi.

Opatření proti povodním by měla směřovat ke koncepčnímu řešení protipovodňové ochrany obcí na odpovídající úrovni. Za tímto účelem je možno podklady čerpat ze Studie ochrany před povodněmi na území Olomouckého kraje, Plánu dílčího povodí Horní Odry dílčího povodí Moravy a přítoků Váhu a Plánu pro zvládání povodňových rizik v povodí Odry a Dunaje (PpZPR), případně dalších zpracovaných materiálů. Aby byla protipovodňová opatření zároveň opatřeními adaptačními, měla by směřovat zejména pouze na ochranu zastavěných území a v co největší míře pracovat s uvolněním rozlivů do volné krajiny (viz dále).

Ze známých obecně navrhovaných opatření v PpZPR lze jako adaptační zmínit následující:

- pořízení nebo změna územně plánovací dokumentace obcí (vymezení ploch s vyloučením výstavby a ploch s omezeným využitím z důvodu ohrožení povodní),
- využití výstupů povodňového mapování (mapy povodňového ohrožení a povodňového rizika) jako limitu v územním plánování a rozhodování,
- vytvoření nebo aktualizace povodňových plánů územních celků.

2) Revitalizační a renaturační opatření

V minulosti provedené technické zásahy do přirozené morfologie koryt vodních toků měly za následek zejména ztrátu jejich přirozené členitosti. Hlavním důvodem těchto zásahů bylo v extravilánu zemědělské využití pozemků v údolní nivě a v intravilánu protipovodňová ochrana. Technické zásahy zpravidla spočívaly ve změně trasy koryta tak, aby co nejméně překážela při zemědělském využívání. Trasa byla jednoduše zkrácena napřímením a koryto bylo často přemístěno na okraj údolní nivy. Podélný sklon toku a tvar příčného profilu byl navržen jednotný v celé délce úpravy a změny směru byly provedeny pravidelnými oblouky. Celkovým zkrácením trasy koryta došlo ke zvýšení spádu, který byl dále zmírněn příčnými stupni různé výšky, které se staly migrační bariérou pro ryby. Koryto bylo dle možností zkapacitněno či k němu byly umístěny ochranné hráze. K nutné stabilizaci koryta byly použity různé typy opevnění, které zabránily průběžnému samovolnému utváření a přetváření koryta. V nejhorším případě došlo k úplnému zatrubnění koryta. Původní diverzifikovaný vegetační doprovod byl odstraněn a nový vysazen nebyl, případně byl vysazen ve formě uniformního jednořadu. Území v říční nivě jsou díky své úrodnosti často zemědělsky využívána. Běžnou praxí je orná půda sahající až po břehovou hranu toku. Půdy byly často plošně odvodněny. K dalšímu odvodnění krajiny došlo plošným drénováním nivy zahloubeným korytem. Pozůstatky původního koryta byly buďto zcela zasypany nebo ponechány samovolnému zazemňování v nivě. V ČR je v současné době podle analýz různě upraveno až 80 % délek všech vodních toků. Výše uvedenými zásahy byly vodní toky a jejich nivy ekologicky a krajinně degradovány. Potoky i řeky často představují nevzhledná prizmatická, opevněná a kapacitní koryta, jejichž hlavní funkcí je co nejefektivnější odvodňování krajiny. Negativní zásahy do ekosystémů vodních toků a následné další projevy mají dodnes přímé i nepřímé následky v nedosažení dobrého stavu vod. Cíl opatření je aktivní navrácení koryt vodních toků a niv do přírodě blízkého stavu, obnovení přirozených funkcí krajiny.

Upravenost vodních toků v řešeném území je vysoká. Účelné je navrhovat renaturační a revitalizační opatření na vodních tocích. Podporu renaturace řeky Bečvy navrhujeme v úseku pod Miloticemi nad Bečvou a na dalších tocích v hodnotných úsecích označených v PaR H4 – H31 (v návrhové části REN-4 až REN-31), viz Výkres hodnot. Dostatečně vodné toky pro realizaci revitalizací úseků toku jsou následující: Bělolínský potok, Drahotušský potok, Hlubocký potok, Koutecký potok, Ludina, Luha, Milotický potok, Mraznice, Mřenka, Nihlovský potok, Opatovický potok, Splavná a Velička.

Při revitalizacích by měly být zohledněny všechny principy pro dosažení největšího efektu opatření. Častou překážkou revitalizačních opatření je nesouhlas pobřežníků. V krajním případě je možno přistoupit k razantnějšímu řešení ze strany státu. Otázkou vyvlastnění se zabývá okrajově stavební zákon ve svém § 170, v němž mj. stanoví, že „práva k pozemkům a stavbám, potřebná pro uskutečnění staveb nebo jiných veřejně prospěšných opatření podle tohoto zákona, lze odejmout nebo omezit, jsou-li vymezeny ve vydané územně plánovací dokumentaci a jde-li o „b) veřejně prospěšné opatření, a to snižování ohrožení v území povodněmi a jinými přírodními katastrofami, zvyšování retenčních schopností území, založení prvků územního systému ekologické stability a ochranu archeologického dědictví, d) asanaci (ozdravění) území.“

Z uvedeného vyplývá, že revitalizace mohou spadat pod bod b) či d) citovaného ustanovení a vyvlastnění za účelem revitalizací tedy možné je. Nicméně takové revitalizace musí splňovat ještě další podmínku, a to označení revitalizace za veřejně prospěšné opatření v příslušné územně plánovací dokumentaci (územní plán, zásady územního rozvoje). Na postup při vyvlastňování se pak vztahuje zákon č. 184/2006 Sb., o odnětí nebo omezení vlastnického práva k pozemku nebo ke stavbě (zákon o vyvlastnění).

3) Opatření k podpoře tlumivých rozlivů a infiltrace

Přírodě blízké vodní toky vybřežují do niv s pravděpodobností větší než jednou za rok. Tím dochází k přirozené transformaci povodně. Zároveň dochází k vnosu živin do nivy či k podpoře infiltrace do podzemních vod. Historicky docházelo k rozlivům do celé šíře údolní nivy. Návrat k přirozenému stavu je nereálný, nicméně pokud je zjištěno, že kapacita koryta v extravilánu je $> Q_5$, pak je účelné tento stav řešit.

Systematickými vodohospodářskými úpravami (často řízenými státem) došlo k nevhodnému omezení rozlivů do nivy. Tím byl výrazně redukován objem pozdržený v inundačních prostorech a byl celkově urychlen odtok vody z území. Tento stav je často brán za status quo, ale je nutno si uvědomit, že k tomuto zásahu došlo na geologicky relativně krátkou dobu, řádově několik desetiletí do minulosti. Ačkoliv mohly být tyto úpravy v minulosti vnímány jako správné, dnes víme, že tento přístup není vhodný. Nyní je ve strategickém zájmu státu, aby si realizovanou protipovodňovou ochranu nezastavěných niv vzal zpět a uvolnil tak prostor pro inundaci. V tomto ohledu je vhodné zmínit, že není nutně třeba měnit způsob využití a management niv, je však třeba si uvědomit, že zde mohou vznikat povodňové škody a počítat s nimi. Primárním cílem opatření je obnova rozlivů mimo intravilány.

Revitalizační opatření na podporu retence vody v krajině mají zejména za cíl v co největší míře navrátit přirozené mokřady a prameniště do krajiny či obnovit schopnost vodního toku komunikovat s nivou. Jedná se například o odstranění odvodňovacích zařízení, obnovu pramenišť a mokřadů, vymělčování (zmenšení kapacity) koryt vodních toků, podporu přirozených tlumivých rozlivů, zadržení a zpomalení vody v krajině obnovou morfologické členitosti koryta a podporu přirozených renaturačních procesů.

Organizační opatření na podporu infiltrace vody v ploše povodí mají za cíl zlepšit schopnost krajiny zadržet vodu a zpomalit povrchový odtok vody (protierozní meze, stabilizace drah soustředěného odtoku), podpořit infiltraci vody (zasakovací pásy, tvorba retenčních nádrží). Zároveň plní funkci protierozní, kdy zmenšují negativní důsledky vodní eroze (odnos zeminy z polí, akumulace smyté zeminy na komunikacích, v obcích apod.). Kromě biotechnických opatření uvádíme zejména organizační opatření (zejména ochranné zatravnění či zalesnění).

V původním znění § 68 zákona o vodách (znění před 1. 7. 2008) bylo zakotveno oprávnění vodoprávního úřadu jako preventivní opatření v záplavovém území rozhodnutím vymezit území určená k rozlivům povodní místo jiných opatření na ochranu před povodněmi. Současné znění § 68 zákona je příliš technokratické a vylučuje možnost samovolného rozlivu povodní do krajiny, přesněji vymezení pozemků určených pro takový samovolný rozliv. Dle zmíněného zákona jsou území určená k řízeným rozlivům povodní (1) Za území určená k řízeným rozlivům povodní se považují pozemky nezbytné pro vzdouvání, popřípadě akumulaci povrchových vod veřejně prospěšnými stavbami na ochranu před povodněmi, k nimž bylo omezeno vlastnické právo dohodou nebo postupem podle § 55a. (2) Za škodu vzniklou řízeným rozlivem povodní na půdě, polních plodinách, lesních porostech a stavbách v území podle odstavce 1 náleží poškozenému náhrada, kterou poskytuje v penězích stát zastoupený Ministerstvem zemědělství. Výše náhrady za škodu způsobenou na půdě nebo stavbě se stanoví v závislosti na výši nákladů nezbytných na uvedení půdy nebo stavby do původního stavu, včetně nákladů na odstranění nežádoucích naplavenin, výše náhrady za škodu způsobenou na polních plodinách v závislosti na tržních

cenách polních plodin v době rozlivu, včetně nákladů na likvidaci poškozených polních plodin; výše náhrady za škodu způsobenou na lesních porostech se stanoví podle lesního zákona 33a). Postup při zjišťování a uplatňování náhrady škody a postup při určení její výše stanoví vláda nařízením. (3) Náhrada náleží rovněž za finanční újmu vzniklou pozbytím nároku na dotaci, poskytovanou na základě zákona o zemědělství, který poškozený pozbyl v souvislosti s řízeným rozlivem povodně. (4) Poškozenému, jemuž byla poskytnuta náhrada podle odstavce 2, nelze poskytnout státní pomoc z titulu rozlivu povodně podle zákona o státní pomoci při obnově území postiženého živelní nebo jinou pohromou. (5) Poškozenému nenáleží náhrada v případě, že nedodrží podmínky stanovené pro způsob užívání pozemků určených k rozlivu povodní). Z uvedeného vyplývá, že v současné době není nijak upraven režim pozemků, které by byly dotčeny neřízeným, avšak relativně pravidelným rozlivem povodní, tj. situace, kdy se v krajině provedou taková opatření, aby se voda při povodni v tomto území rozlila a tím došlo k jejímu zadržení v horní části toku a minimalizaci škod v dolní části toku. Zákon stanovuje odlišný režim pouze pro pozemky, které jsou dotčeny rozlivem povodní v souvislosti s určitým stavebním či jiným technickým opatřením, které právě má za následek zasažení tohoto území povodní. Vznik takovýchto území by byl ve většině případů vázán na určitá revitalizační opatření (odstranění protipovodňových hrází, odstranění regulace koryta vodního toku apod.). Jedna z možností, jak řešit absenci úpravy režimu v území zasahovaného neřízenými (přirozenými) rozlivy při povodni, je zakotvení zcela nového ustanovení, které bude v mnohém vycházet ze současného § 68 s rozdíly typickými pro danou situaci.

4) Eliminace plošného odvodnění

Drenážní systémy působí z hlediska kvality vod spíše negativně; v různých půdních podmínkách obecně urychlují a zvyšují odnos živin a dalších polutantů z povodí. Na druhou stranu podpovrchové drenážní odvodnění v některých případech zvětšuje retenční prostor pro vodu vstupující do půdního profilu, a tudíž snižuje potenciál výskytu povrchového odtoku a s ním spojené procesy eroze půdy na pozemku a vnos jejich produktů do vod.

V uplynulých dvou desetiletích nebyla věnována odpovídající pozornost údržbě těchto staveb, a proto docházelo často nepozorovaně k jejich poškození i destrukci. Přesto drenážní systémy i po dalších 25-ti letech nadále více či méně plní odvodňovací funkci, což se projevuje při transformaci odtoku srážek z pozemku ve formě soustředěného drenážního odtoku z drenážní skupiny. Vyskytuje se sice stále větší počet lokálních závad funkčnosti, laickou veřejností předpokládaný rychlý trend samovolného vyřazování systémů z funkce se však nepotvrdil. Cílem navrhovaných opatření je eliminace nefunkčních odvodnění a revitalizace odvodněného území.

Protože bylo v minulosti zemědělské odvodnění realizováno s obdobnou plošnou intenzitou v rámci celé ČR a v široké škále přírodních podmínek, musí navržené typy eliminačních opatření umožnit jejich realizaci v obdobné škále přírodních i technických podmínek. Určující je požadovaný cílový stav eliminace odvodnění a souhlas, resp. zájem na realizaci všech vlastníků konkrétním odvodněním dotčených pozemků.

Ministerstvo životního prostředí vydalo v roce 2013 ve spolupráci s Výzkumným ústavem meliorací a ochrany půdy, v.v.i., metodickou příručku pro žadatele OPŽP „Pracovní postupy eliminace negativních funkcí odvodňovacích zařízení v krajině“. Příručka formuluje pomocí návodných opatření možnosti úprav vodního režimu prostřednictvím eliminace či úprav staveb zemědělského odvodnění tam, kde environmentální zájmy stojí před zájmy zemědělskými. Jednotlivá opatření byla navržena tak, aby na základě podmínek dané lokality mohl být vybrán soubor nejvhodnějších opatření pro řešení místních problémů.

5.10.3 Ochrana přírody a ekologické stability krajiny

Územní studie krajiny usiluje mimo jiné o zlepšení adaptací na dopady klimatických změn v tématu ochrana přírody a biodiverzity. V doporučeních vycházíme z dokumentů MŽP, a sice *Strategie přizpůsobení se změnám klimatu v podmínkách ČR* (MŽP n.d.) a z *Národního akčního plánu adaptace na změnu klimatu* (tzv. *Akční plán, MŽP 2017*)¹⁶.

Mezi důležité body Adaptační strategie patří následující:

- Je pravděpodobné, že díky klimatické změně budou vznikat nové typy ekosystémů, jež budou adaptovány na nové klimatické podmínky.
- Čím dál častěji bude docházet k výkyvům ke srážkám a teplotním extrémům a ke snižování průměrné sněhové podmínky, což bude na mnoho přírodních biotopů a některé organismy působit negativně.
- Stále významnějším faktorem působícím na stav druhové pestrosti je management přírodních stanovišť i produkčních ploch (TTP s dřevinami a vhodným managementem budou pro udržení biodiverzity významné).
- Klíčové je zadržování vody v krajině, obnova a zlepšení propojenosti přírodních a přírodně blízkých ploch (např. přirozeně strukturované lesy, revitalizace toků, mokřady, nivy, aleje, remízky, aleje, břehové porosty apod.)

Oba dokumenty označují za jedno z nejefektivnějších adaptačních opatření zachování a obnovení sítě zelené infrastruktury a podporu ekosystémově založených adaptací; zakládání mokřadů a dalších biotopů. Dále zdůrazňují potřebu snížit fragmentaci krajiny a předcházet ji.

ÚSK přináší konkrétní výstupy zejména **návrhy ekologicky stabilnějších ploch a linií (ESP, ESL)**, které specifikují, jak vymezit nové plochy pro zelenou infrastrukturu v prostoru. Na úrovni územního plánování přichází do úvahy podobně jako v kapitole *Doporučení opatření k ochraně a zvýšení biodiverzity a k předcházení fragmentace krajiny, bod 1. Intenzifikace hospodaření* aplikování ekosystémového přístupu, ve kterém je zásadní vytvoření už zmiňované **zelené sítě, která zajišťuje v území základní ekosystémové služby potažmo ekologickou stabilitu krajiny**¹⁷. Propojená síť lépe vzdoruje i negativním dopadům klimatické změny působícím na biodiverzitu (ztížené podmínky života pro jedince i populace kvůli výkyvům v teplotách, srážkách, potravní nabídce ovlivněné těmito výkyvy a další) – zvýšení výměry životního prostoru pro organismy dokáže kompenzovat určitou část dopadů klimatických změn.

Správné vymezení a realizace ÚSES je velmi důležitá, nicméně pro výraznější zlepšení stavu polních krajín (zvláště v běžném případě, že převážná část orné půdy v území není obohacována organickou hmotou), je potřeba mít více interakčních prvků plnících další funkce (uchovávání vody v krajině, poskytování úkrytu a potravy pro organismy v krajině, protipovodňové a protierozní opatření a další). V tomto případě platí velmi podobná východiska návrhu jako u předchozího bodu. Důležité je vymezit dostatek prostoru v území **zejména pro mokřadní biotopy, revitalizace a údolní nivy. VKP údolní nivy jsou v ÚSK vymezeny**. V ÚSK jsou ilustračně označeny úseky mokřadů v nivách a malých toků potenciálně vhodných

---

¹⁶ Shrnutí základních úkolů týkajících se biodiverzity a ekosystémových služeb je uvedeno ve Strategii (str. 51 – 54). Akční plán rozpracovává opatření uvedená v Adaptační strategii do konkrétních úkolů¹⁶.

¹⁷ Literatura je uvedena v kapitole *Doporučení opatření k ochraně a zvýšení biodiverzity a k předcházení fragmentace krajiny*.

pro revitalizaci z hlediska pozitivního dopadu na biodiverzitu a ekologickou stabilitu krajiny. Plochy nových biotopů a nových ekologicky stabilních ploch jsou blíže popsány v kartách obcí u obcí a více popsány v kapitole Přírodní hodnoty. **Prioritní je vymezit opatření v obcích s nedostatkem ESP a ESL, viz Karty obcí.** Pro získání dostatku pozemků doporučujeme obcím, které jich dostatek nemají, vytvořit strategii nákupu pozemků, která by doplňovala KoPÚ.

Část dopadů klimatické změny na biodiverzitu ovlivnit nelze nebo lze ovlivnit jen managementem v lokalitách (př. udržení populací chladnomilnějších živočichů na hraně jejich areálů).

Vhodná adaptační opatření zahrnují **vymezení ploch smrkových monokultur pro přeměnu na druhově bohaté listnaté lesy a co je velmi důležité, i revitalizace toků.** Cílek et al. (2017) velmi přístupnou formou popisují typy vhodných opatření na tocích včetně obnovení meandrů, tůní apod. v knize Voda a krajina. Dále se jedná o obnovu zničených historických krajinných prvků (v území typicky remízky, TTP s dřevinami či další plochy) a plochy pro přírodní biotopy, vše viz kapitola 3.2. Přírodní hodnoty.

Pro obce či SO ORP může velmi výhodné vypracovat strategii, jak vybírat a získávat parcely nejen pro ESP, a to nad rámec komplexních pozemkových úprav. Tato problematika už nespadá do zadání ÚSK, nicméně systematický přístup právě zde má velký potenciál - např. v Německu mají některé obce zavedené dlouhodobé strategické vykupování pozemků a finanční mechanismy k tomu sloužící.

Názorné příklady adaptačních opatření, jejich využití i příkladů postupů, jak je realizovat, jsou dostupná např. na webových stránkách projektu AdaptaN¹⁸ <http://www.adaptan.net/>

Příklady organizací, u kterých lze hledat další informace o realizacích adaptačních opatření:

- Lesy, zakládání lesů v suchých podmínkách: sdružení lesníků Pro Silva Bohemica <https://prosilvabohemica.cz/>
- Výsadby alejí a krajinných prvků v komunitních projektech s občany: sdružení Větvení z.s.
- Revitalizace: Povodí Moravy, Unie pro řeku Moravu <http://www.uprm.cz/> a Živá voda – sdružení pro návrat vody do krajiny <http://zivavoda.biz/>
- Opatření pro snižování teplotních extrémů v intravilánu: například projekt Urbanadapt <https://urbanadapt.cz/cs>

5.10.4 Lesnictví

Současná změna klimatu má vliv i na hospodaření v lesích, které musí přizpůsobit druhové a prostorové složení lesa současným podmínkám.

Dle adaptační strategie ČR jsou v lesnictví navrhovaná tato adaptační opatření:

- využití přírodních procesů a pěstování prostorově a druhově pestrých lesních porostů,
- změna preference druhů a ekotypů lesních dřevin,
- stabilizace množství uhlíku vázaného v lesních ekosystémech,
- určení priorit podpory adaptačních opatření v lesních ekosystémech,
- genetické zdroje lesních dřevin.

---

¹⁸ Komplexní plánovací, monitorovací, informační a vzdělávací nástroje pro adaptaci území na dopady klimatické změny s hlavním zřetelem na zemědělské a lesnické hospodaření v krajině. EHP-CZ02-OV-1-039-2015

Za pojmem adaptace na změnu klimatu v lesním hospodářství se skrývá řada konkrétních opatření. Jedná se zejména o revizi hospodářských způsobů včetně tvaru lesa. Adaptační opatření lze s výhodou realizovat u mladých a středně starých porostů. Za účelem stabilizace porostů je tedy třeba dbát o porostní okraje omezující vliv vysušování či škod větrem, působení klimatických extrémů na rozhraní s volnou plochou, preferovat dřeviny s vyšší mechanickou stabilitou, více druhů dřevin zvyšujících ekologickou stabilitu díky rozdílným ekologickým nárokům a využít rozdílnou toleranci jednotlivých druhů dřevin vůči stresu, zvyšovat stabilitu porostu úpravou textury a struktury porostu. V oblastech ohrožených suchem je odůvodněný návrat nízkého a středního lesa, kdy je využíván stávající kořenový systém. (Zdroj: Lesní hospodářství v ČR pod vlivem klimatické změny, Radek Pokorný, 2017).

6 ČLENĚNÍ ÚZEMÍ NA KRAJINNÉ OKRSKY

6.1 VYMEZENÍ KRAJINNÝCH OKRSKŮ

Teoretická východiska

Typologie a návazná regionalizace krajiny je vždy do jisté míry subjektivní návrh z následujících důvodů:

1. Volba kategorií, tj. typů:
Projevuje se především u přechodných typů, tj. je otázkou, či např. u krajinné mozaiky krajiny se zastoupením lesní i zemědělské krajiny vymezit pouze lesozemědělskou krajinu či i krajinu zemědělskolesní.
2. Volba parametrů při definování krajinných typů:
U Typologického členění krajin České republiky autorů Jiří Löw a Jaroslav Novák bylo jako hranice podílu lesa u lesozemědělských krajin stanoveno zastoupení 10 – 70 %. Obdobně mohl být tento podíl stanoven logicky na 30 – 70 %, či 20 – 80% apod.
3. Vedení hranic mezi jednotlivými typy krajin:
Je zjevné, že hranice v přírodě jsou často neostře, obzvláště jsou-li „zhlazeny“ využíváním krajiny člověkem. Pokud se, opět pro příklad, nacházíme v krajinné mozaice lesa a zemědělské půdy, je zjevné, že umístění hranice vůči sousednímu typu/regionu, kdy dochází postupně ke zvyšování podílu toho či onoho využití půdy, musí být relativní a tudíž subjektivní.
4. Velikostní parametr:
Dostáváme se k otázce, jak je žádoucí mít jednotlivé regiony velké. Řešíme metodicky tak nejednoznačnou věc, jako je např. tvorba krajinných okrsků, které nejsou přesněji definované (než že se jedná o relativně homogenní segmenty krajiny), nejsou současně součástí nějakého systematického členění (např. nadřazená jednotka krajinná oblast, podřazená krajinný podokrsek). I v tomto případě je ovšem žádoucí mít interval velikosti okrsků adekvátní, tj. např. v rámci jednoho řádu, tudíž sousední okrsky velikostně se lišící o dva řády jsou prakticky složitěji využitelné (ač metodicky mohou být při splnění bodu 1 a 2 definovány správně).
5. Měřítko mapy:
Musí být rozdíl mezi vymezením v rámci zmiňovaného typologického členění krajiny, které je zpracováno pro celou ČR, typy krajin a cílové charakteristiky ZÚR.
6. Účelovost:
Jinak by měly být definovány typy/regiony krajiny pro účely řešení z pohledu krajinné ekologie, krajinného rázu, urbanismu apod.

Metodický způsob vymezení krajinných okrsků

Členění na krajinné okrsky bylo provedeno ve SO ORP Hranice následovně (s hlavním využitým parametrem dle způsobu využití krajiny):

Území SO ORP Hranice náleží v souladu se ZÚR Olomouckého kraje do tří krajinných celků, a to:

- I. Moravská brána,
- J. skupina Valašské Podbeskydí

- N. skupina Jesenicko-Oderských vrchů),

V těchto třech krajinných celcích se celkově nachází dle ÚSK OIK 25 dílčích částí (tj. oddělených polygonů) 11 různých **krajinných typů** (typů oblastí se shodnou cílovou charakteristikou krajiny¹⁹).

Tyto krajinné celky a typy byly využity pro vymezení krajinných okrsků. Platí, že při vymezování bylo cílem vymezit jednotlivé krajinné okrsky v rámci jednotlivých krajinných celků, tj. že okrsky nezasahují do více krajinných celků. Toto se podařilo naplnit u všech krajinných okrsků s výjimkou Špičského, který zasahuje ko KC I. Moravská brána aj. Valašské Podbeskydí.

Při vymezení okrsků byly rovněž striktně respektovány hranice krajinných typů. Některé okrsky byly vymezeny čistě pro jeden krajinný typ (např. Veličský, Paršovický, Hustopečský), některé obsahují více podobných krajinných typů (např. Potštátský, Opatovický). Kromě krajinných celků a typů byly zohledňovány další charakteristiky krajiny, kterými mohou být např. přirozená ohraničení krajinných prostorů, převažující typ povrchů, reliéf apod. Krajinné okrsky jsou i přes výše uvedené rovněž vymezeny s určitou mírou subjektivity.

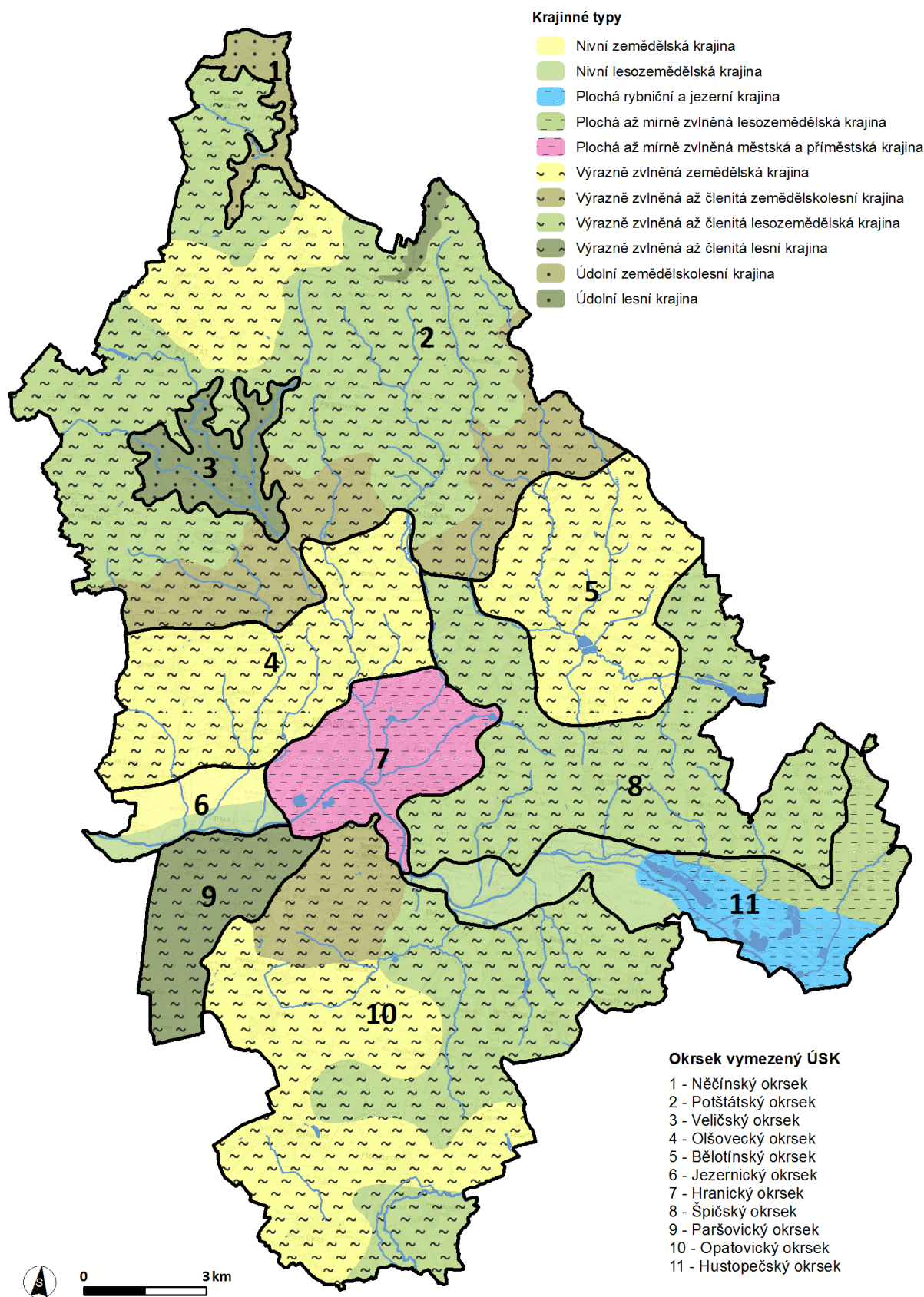
Vymezeno bylo celkem 11 okrsků:

1. Něčínský
2. Potštátský
3. Veličský
4. Olšovecký
5. Bělotínský
6. Jezernický
7. Hranický
8. Špičský
9. Paršovický
10. Opatovický
11. Hustopečský

Vymezení okrsků ve vztahu ke krajinným typům je zobrazeno na následující mapě.

---

¹⁹ Dle Územní studie krajiny pro území Olomouckého kraje, včetně návrhu opatření v souvislosti s adaptací na změny klimatu

Obrázek 25: Krajinné okrsy v SO ORP Hranice (Ekotoxa, 2019)

6.2 POPIS KRAJINNÝCH OKRSKŮ A RÁMCOVÉ PODMÍNKY VYUŽITÍ A RÁMCOVÁ DOPORUČENÍ PRO OPATŘENÍ

Rámcové podmínky využití a rámcová doporučení pro opatření pro krajinné okrsky vychází z podrobnějších návrhů opatření, které jsou uvedeny v Kartách obcí (Část II. textu Návrhu územní studie).

Doporučujeme při zpracování zadání územních plánů a jejich změn a pro rozhodování a činnost jiných orgánů veřejné správy a dalších subjektů (např. správci, hospodáři) pracovat prioritně s Kartami obcí a doplňkově pak s doporučeními pro jednotlivé okrsky.

Opatření nelze striktně rozdělit jako „podklad pro podrobnější zpracování řešení krajiny v územních plánech“ a „podklad pro činnost jiných orgánů veřejné správy a dalších subjektů“, proto doporučujeme sledovat vždy celý text.

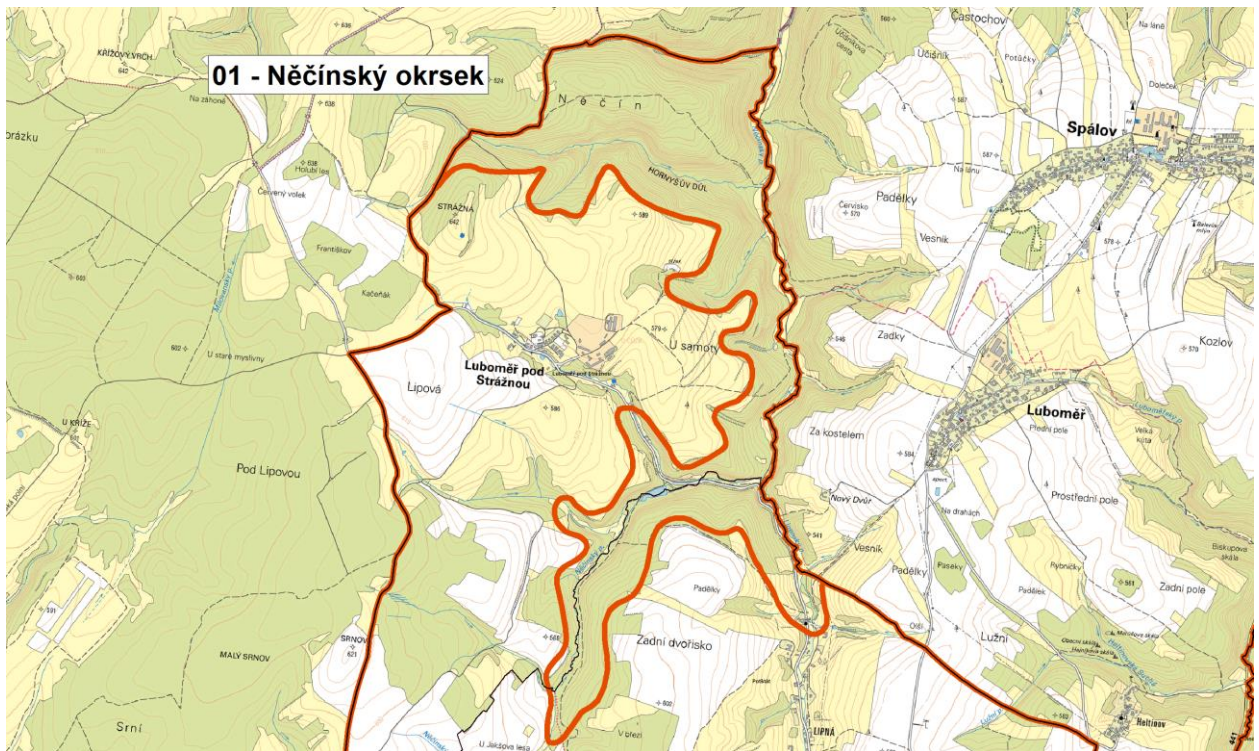
Rámcové podmínky využití a rámcová doporučení pro opatření jsou v souladu s vizí nastíněnou v úvodu textu Návrhu územní studie (Část I.). **Rámcové podmínky využití** budou podkladem pro podrobnější zpracování řešení krajiny v územních plánech.

Rámcová doporučení pro opatření budou podkladem pro činnost jiných orgánů veřejné správy a dalších subjektů v území (např. správci, hospodáři) a do budoucna také podkladem pro realizace opatření ke zlepšení stavu krajiny.

Pro celé správní území ORP jsou pak rámcové podmínky i rámcová doporučení dle Metodického zadání ÚSK uvedeny ještě v kapitole 7.1, zde je tedy proveden stručnější souhrn podmínek pro okrsky, s odkazem na popis v závěrečné kapitole.

- Převážně lesní přírodní krajina hluboce zaříznutého údolí Něčínského a Lipenského potoka s významným podílem přírodě blízkých a přírodních segmentů
- Zčásti chráněno jako součást přírodního parku Oderské vrchy
- Zachovalé travní porosty v údolí
- Výrazné údolí tvaru ostrého V Něčínského potoka a jeho přítoky s charakteristickými zalesněnými svahy
- Přírodní koryto hlavního toku a jeho přítoků
- Přírodní osa údolí vodního toku
- Historicky přítomné a dnes zaniklé mlýny (Hornáí a Dolní mlýn)
- Negativní prvky: Lesní porosty narušené kůrovcem

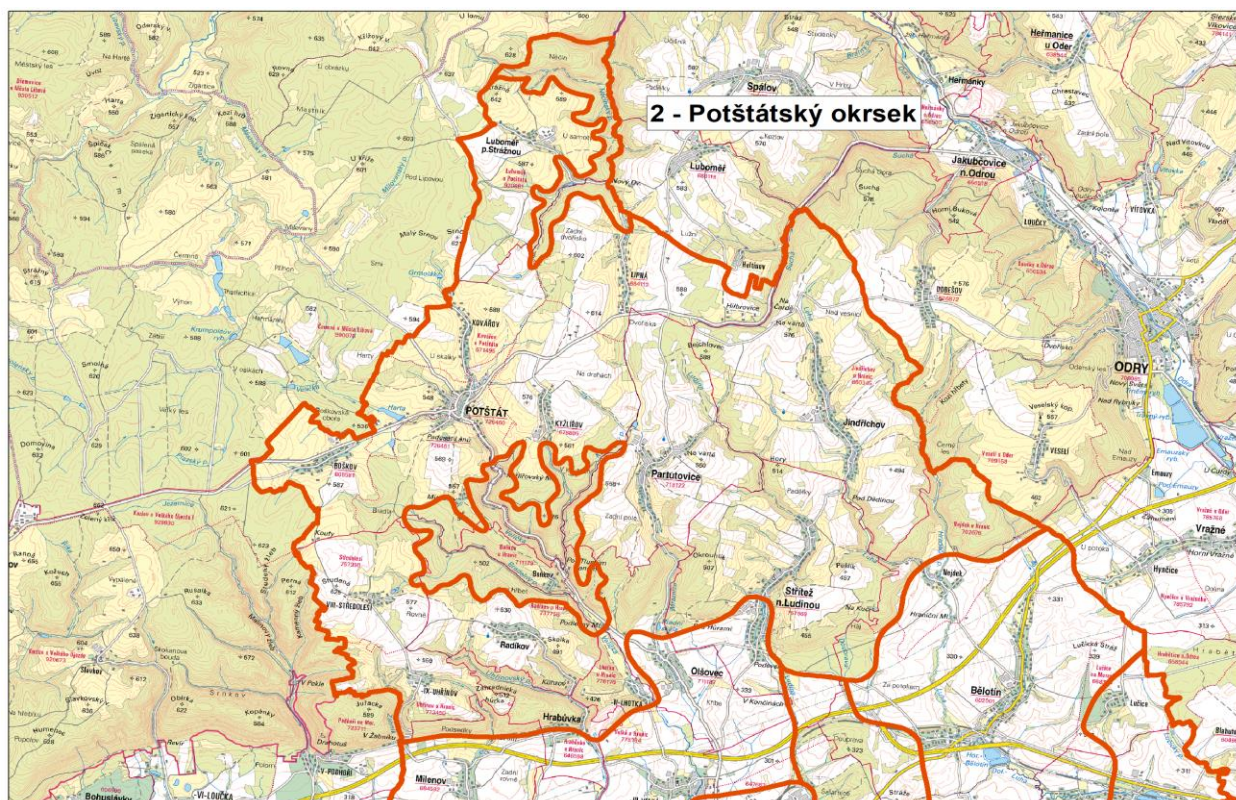
Rámcové podmínky využití pro řešení v rámci územních plánů
<p>Ochrana historických a kulturních hodnot a ochrana krajinného rázu:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Chránit kulturní, estetické a přírodní znaky krajiny, naplňovat požadavky ochrany PP Oderské vrchy - Směřovat k přirozené struktuře lesních porostů, zachovávat a respektovat prvky ÚSES - Zvážit možnost vhodného připomenutí zaniklých mlýnů - Zamezit vzniku chatových kolonií v území - Provéřít možnosti napojení na turistické a cykloturistické trasy
<p>Optimalizace rozvoje sídel v návaznosti na okolní krajinu:</p> <p>Bez doporučení</p>
<p>Ochrana a podpora přírodních hodnot, biodiverzity a ekologické stability krajiny:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Z hlediska ÚSK dobrý stav, není nutné měnit využití krajiny ve větším měřítku, lze přidávat plošky pro mokřady a druhově bohatá TTP
<p>Stabilizace vodního režimu a retenční schopnosti krajiny:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Nevymezovat nové zastavitelné plochy tak, aby zhoršovaly odtokové poměry v povodí
<p>Podpora udržitelných postupů v zemědělství a lesnictví:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Chránit lesní půdu před zábořem
<p>Podpora šetrného turistického ruchu a rekreačního využití území, zvýšení prostupnosti krajiny:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Zaměřit se na zlepšení přístupnosti k významným bodům v krajině, zaměřit se na zlepšení vzájemné dostupnosti sousedních sídel po komunikacích vhodných pro pěší a cyklisty
<p>Eliminace negativních dopadů těžby na krajinu:</p> <p>x</p>
Rámcová doporučení pro opatření (podklad pro činnost jiných orgánů veřejné správy a dalších subjektů v území)
<p>Ochrana přírodních, historických a kulturních hodnot a ochrana krajinného rázu:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Směřovat k přirozené struktuře lesních porostů - Zvážit možnost vhodného připomenutí zaniklých mlýnů
<p>Optimalizace rozvoje sídel v návaznosti na okolní krajinu:</p> <p>Bez doporučení</p>
<p>Ochrana a podpora biodiverzity a ekologické stability krajiny:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Lze vyčlenit několik ploch v lesích s jehličnatými monokulturami pro zvýšení jejich přírodní kvality a schopnosti zadržovat vodu a podporovat populace chráněných druhů v území (např. viz databáze NDOP) - Lze vyjednávat úpravu lesních hospodářských plánů tak, aby zohledňovaly ekosystémové služby (biodiverzita, zadržování vody). Lze uvážit koncept obecního lesa, viz karta obce Klokočí
<p>Stabilizace vodního režimu a retenční schopnosti krajiny:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Revitalizovat a podporovat procesy samovolné renaturace u regulovaných úseků vodních toků – odstraňování neprostupných příčných překážek v toku pro rybí migraci, stabilizace úseků toků s akcelеровanou hloubkovou erozí - Vytvářet přírodě blízké povodňové retenční prostory v nivě Něčinského potoka (akumulační hloubené prostory – mokřady, tůně, nová koryta, vodní nádrže) - Hospodařit v lesních porostech s ohledem na zachování struktury půdy a snížení těžebně-dopravní eroze
<p>Podpora udržitelných postupů v zemědělství a lesnictví:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Podporovat přírodě blízké způsoby hospodaření s cílovou dřevinnou skladbou Podporovat přirozenou obnovu lesa
<p>Podpora šetrného turistického ruchu a rekreačního využití území, zvýšení prostupnosti krajiny:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Provéřovat možnosti vedení cyklotras po již existujících polních a lesních cestách mimo silnice - Zaměřit se na údržbu stávajících, obnovu původních, případně budování nových komunikací vhodných pro pěší a cyklisty pro dosažení sousedních sídel
<p>Eliminace negativních dopadů těžby na krajinu:</p> <p>x</p>

6.2.2 Ok02 – Potštátský

Základní charakteristiky:

- Krajinné oblasti dle ÚSK OIK: Výrazně zvlněná až členitá městská až příměstská krajina, Výrazně zvlněná až členitá lesozemědělské krajina, Výrazně zvlněná zemědělská krajina, Výrazně zvlněná až členitá zemědělskolesní krajina
- Obce: Potštát, Luboměř pod Strážnou, Partutovice, Střítež nad Ludinou, Jindřichov, Radíkov, okrajověji Hranice, Olšovec, Hrabůvka, Milenov,
- Hydrografie: Velička, Ludina, Nečinský potok, Luha, Mraznice, Uhřínovský potok
- Geomorfologie: Vítkovská vrchovina, Oderské vrchy
- Základní popis: Poměrně členitá krajina vyvýšená nad údolí Moravské brány
- Hlavní hodnoty a znaky krajinného rázu:
  - Členitá krajina okrajových částí Oderských vrchů a Vítkovské vrchoviny vyvýšená nad sousední Moravskou bránou.
  - Výraznější hranici mezi Moravskou bránou tvoří výraznější veduta Oderských vrchů rozčleněná krajinými suterény údolí vodních toků Mraznice, Ludina, Uhřínovský potok aj.
  - Řada méně výrazných vrcholů a míst s dalekým výhledem – vizuálně exponovaná krajina
  - Krajina zemědělská, lesní porosty v údolích vodních toků, podél toků sídla protáhlá zejména ulicového typu.
  - Kulturní hodnoty: Městská památková zóna Potštát s více historickými objekty, větrný mlýn v Partutovicích, výraznější kostely a kaple v horizontu sídel
  - Negativní znaky: Dominanty VTE v okolí Potštátu, více dalších záměrů VTE
    - Více pohledově exponovaných výrobních areálů narušující horizont sídel

Obrázek 27: Potštátský okrsek

Rámcové podmínky využití pro řešení v rámci územních plánů	
Ochrana historických a kulturních hodnot a ochrana krajinného rázu:	
<ul style="list-style-type: none"> - Nejvýznamnější pohledové horizonty tvoří krajinné veduty Oderských vrchů při pohledu z M. brány. Ty je nutno chránit před nevhodnou zástavbou na vyvýšených částech svahů a horizontu a výškovými stavbami. - Chránit vizuální siluetu sídel s respektováním stávajících kulturních dominant (kostely, MPZ Potštát) - Při vymezování nových ploch pro výstavbu zajistit návaznost nové zástavby na stávající, zamezit naddimenzovanému roztahování sídel do krajiny, přednostně vyplňovat proluky a zachovávat vhodnou velikost stavebních pozemků zohledňující stávající zástavbu v obcích - Území je (dle ÚS VTE OIK) podmíněčně vhodné pro lokalizaci VTE v oblasti východně od Potštátu mezi sídly Partutovice a Lipná. Doporučeno je rozmístění VTE S od Partutovic, v okolí Lipné se stávajícími VTE a dále směrem k Luboměři p. S. Vzhledem k nedalekému PP Oderské vrchy se jeví pro rozvoj příhodnější hřbet západně od Lipné se čtveřicí stávajících VTE než ten na východě s jednou realizovanou VTE - Ochrana stávající zeleně dotvářející charakter krajiny a její doplňování - remízky, liniová zeleň, ÚSES - Chránit místa vyhlídek a pohledu z nich před narušením nevhodnou zástavbou - Doplňovat zeleň k výrobním areálům a začlenit je lépe do krajiny 	
Optimalizace rozvoje sídel v návaznosti na okolní krajinu:	
<ul style="list-style-type: none"> - Soustředit se na využití zastavěného území v pokračování tradice historických urbanistických struktur převážně rozptýlené zástavby. Zvážit rozvoj sídel v zastavitelných plochách. Případný rozvoj etapizovat a rozvíjet v návaznosti na zastavěné území. Výstavbu v záhumení omezit a v případě realizace respektovat historický způsob zástavby dle tradice sídla. Nové zastavitelné plochy nesmí zhoršit vnímání obce - V městském i vesnickém prostředí respektovat architektonické a historické hodnoty sídla - Zachování co největší prostupnosti i v rámci zastavěného území 	
Ochrana a podpora přírodních hodnot, biodiverzity a ekologické stability krajiny:	
<ul style="list-style-type: none"> - Střední stav - doplnit krajinné prvky podle popisu z karet obcí. Doporučujeme vymezit plochu pro nové mokřadní biotopy a mnohá další opatření viz karty obcí podporující biodiverzitu 	
Stabilizace vodního režimu a retenční schopnosti krajiny:	
<ul style="list-style-type: none"> - Zpracovávat návrhy z vodohospodářských a krajinářských projektů do ÚP jako VPS a VPO (opatření k aktivaci inundačních prostorů, opatření na podporu retence, infiltrace a akumulace vody v ploše povodí) - Zamezit zanášením vodních toků a nádrží vymezením pásu zeleně formou vymezení funkční plochy krajinné/přírodní zeleně, smíšeného nezastavěného území apod. podél toků a nádrží (viz zanášení vodní nádrže na Kouteckém potoce splachy do toku nad nádrží, Z33) - Situovat zastavitelná území mimo vymezené údolní nivy na Luze a Hradečném potoce - Nevymezovat nové zastavitelné plochy tak, aby zhoršovaly odtokové poměry v povodí 	
Podpora udržitelných postupů v zemědělství a lesnictví:	
<ul style="list-style-type: none"> - Velké půdní bloky a bloky s dlouhými svahy rozčlenit prvky zeleně tak, aby došlo ke zvýšení ekologické a zpomalení odtoku, tím i eroze (meze, průlehy, polní cesty, travnaté pásy ...); a to v souladu s protierozními, protipovodňovými, ochrannými a prostupnost zvyšujícími opatřeními - Navrhnout lokální zatravnění na silně erozně ohrožených pozemcích a ve výrazných drahách odtoku - Vymezit plochy s významným erozním ohrožením (s důrazem na plochy nad zástavbou a vodními plochami), definovat vhodné formy hospodaření - Chránit důsledně bonitní zemědělskou a lesní půdu před zábořem 	
Podpora šetrného turistického ruchu a rekreačního využití území, zvýšení prostupnosti krajiny:	
<ul style="list-style-type: none"> - Zlepšení přístupnosti k významným bodům v krajině, budování cyklostezek oddělených od motorového provozu, zlepšení vzájemné dostupnosti sousedních sídel po komunikacích vhodných pro pěší a cyklisty 	
Eliminace negativních dopadů těžby na krajinu:	
<ul style="list-style-type: none"> - Zohledňovat přítomnost sesuvů na rozhraní Oderských vrchů a Moravské Brány v ÚPD, nové plochy pro zástavbu vymezovat mimo tato sesuvná území - U ložiska Nejdek zohledňovat regionální biokoridor RK 1527 a výskyt chráněných druhů. Po ukončení těžby (cca 2050) je vhodné zahrnout do systému ÚSES např. jako lokální biocentrum - U lomu Hrabůvka předpoklad zalesnění, ponechání přirozené sukcese a menší vodní plochy. 	

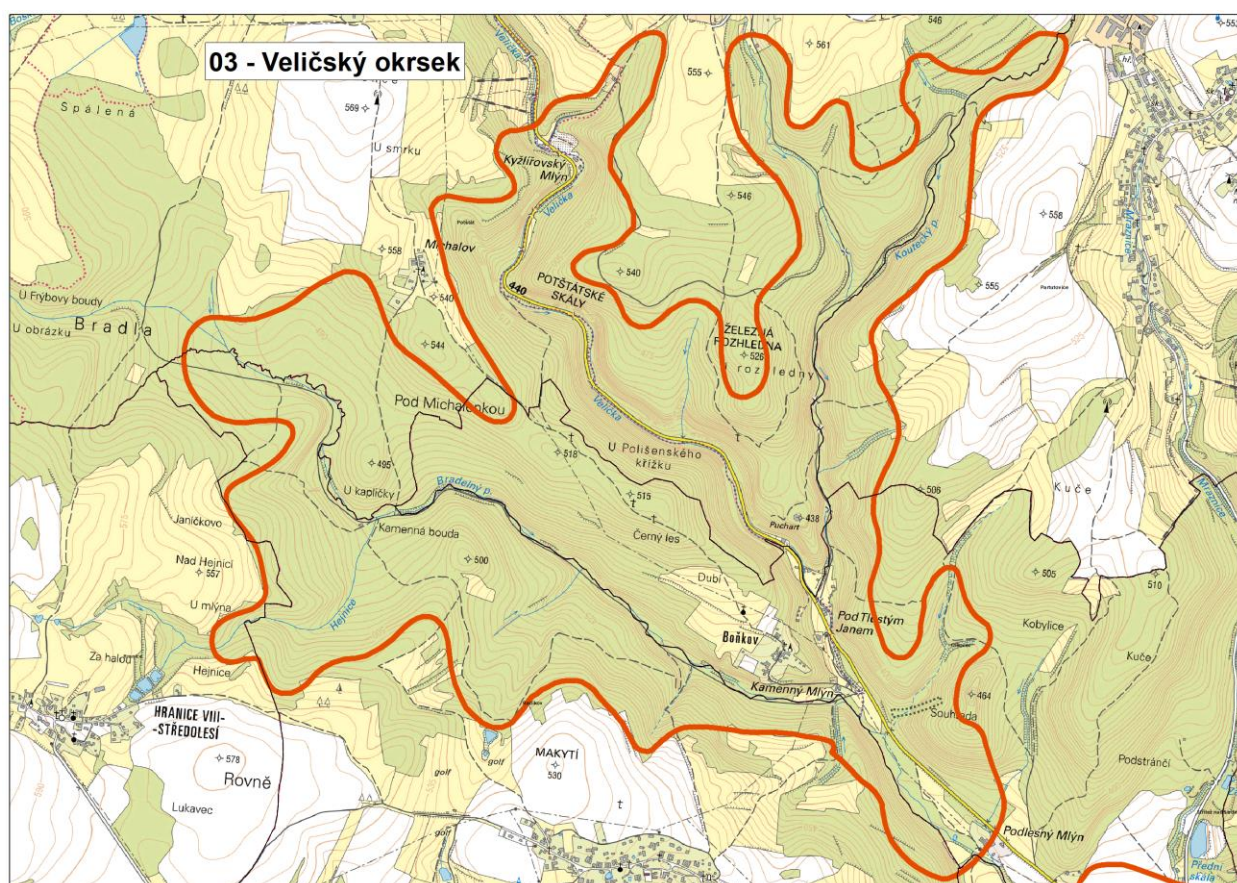
Doporučujeme podpořit ekologicky šetrné formy rekreace, např. outdoorové aktivity
Rámcová doporučení pro opatření (podklad pro činnost jiných orgánů veřejné správy a dalších subjektů v území)
<p>Ochrana přírodních, historických a kulturních hodnot a ochrana krajinného rázu:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Území podmínečně vhodné pro lokalizaci VTE - Ochrana stávajících prvků krajinné zeleně
<p>Optimalizace rozvoje sídel v návaznosti na okolní krajinu:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Podporovat vazbu urbanizovaných prostorů na okolní krajinu a umožnit její vstup do zastavěného území např. prostřednictvím liniové zeleně s jejím pokračováním do krajiny - Nepodporovat další realizaci větrných zdrojů s ohledem na krajinný ráz a jeho hodnoty
<p>Ochrana a podpora biodiverzity a ekologické stability krajiny:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Zvýšit výměru listnatých, přírodě blízkých lesů, a světlín v lesích (nižší zakmenění), je vhodné podporovat opatření zadržující vodu v lesích s pozitivním vlivem na ohrožené druhy (př. obojživelníci, hmyz) - Návrhy z tématu POE a PPO doporučujeme realizovat jako druhově pestré, přírodně blízké plochy podporující biodiverzitu (používat druhově pestré TTP směsi) - Je vhodné místně doplnit výsadby alejí, solitérních listnatých stromů a skupin dřevin
<p>Stabilizace vodního režimu a retenční schopnosti krajiny:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Revitalizovat a podporovat procesy samovolné renaturace regulovaných úseků vodních toků – zpřírodnění souvisle napřímených a nadměrně stabilizovaných (opevněných) koryt toků ve volné krajině (viz např. úsek Z9, v návrhové části REV-21), odstranění zaklenutí (zatrubnění) ve volné krajině (viz např. úsek Z26, v návrhové části REV-20), odstraňovat neprostupné příčné překážky pro rybí migraci - Chránit vodní toky a nádrže před splachy orné půdy kvalitní výsadbou doprovodné vegetace - Aplikovat účinná protierozní opatření na orné půdě - Důsledně dodržovat a kontrolovat předepsané zůstatkové průtoky v korytech pod vodními díly nebo povolenými odběry – revidovat odběry povrchových vod (či obecně nakládání s vodami), využít možnost sezónního omezení odběrů v případě nižších průtoků v létě a na podzim; v případě pochybností požadovat po žadateli odborná posouzení dopadu nového nakládání s vodami na vodní poměry - Redukovat plošné odvodnění v méně úrodných lokalitách – odvodňovací systém lze využít k tvorbě/napájení mokřadů a tůní, vyloučit intenzivní obhospodařování zamokřených půd - Realizovat prvky v krajině zadržující a zdržující vodu především v lokalitách významně ohrožených vodní erozí, v lokalitách s formujícím se škodlivým povrchovým odtokem ústícím do obce – a v povodích s velkým rizikem vysychání drobných vodních toků a v ochranných pásmech vodních zdrojů - Hospodařit v lesích ohledem na zachování struktury půdy – opatření ke snížení těžebně-dopravní eroze - Zpracovávat nová záplavová území včetně aktivních zón záplavových území na základě studií odtokových poměrů, a to na vodních tocích, kde je toto stanovení relevantní
<p>Podpora udržitelných postupů v zemědělství a lesnictví:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Postupná přeměna intenzivně využívané produkční zemědělské krajiny v zemědělskou, trvale udržitelnou kulturní krajinu poskytující produkční (hospodářské) a mimoprodukční funkce - Podpora takových forem zemědělského hospodaření, které respektují půdu jako základní hodnotu a v maximální možné míře využívají postupy bránící jejímu odnosu, degradaci a kontaminaci - Lokální zatravnění na silně erozně ohrožených pozemcích a ve výrazných drahách odtoku - Upravit hospodaření na plochách erozně ohrožených (hlavně u ploch nad zástavbou a vodními plochami) - Podporovat přírodě blízké způsoby hospodaření s cílovou dřevinou skladbou, chránit okraje lesa před otevřením porostů vůči bořivým větrům a podporovat přirozenou obnovu lesa
<p>Podpora šetrného turistického ruchu a rekreačního využití území, zvýšení prostupnosti krajiny:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Udržovat turistické cíle a jejich okolí, prověřovat možnosti budování zázemí pro návštěvníky u turistických cílů nebo na významných turistických trasách pro pěší a cyklisty - Údržba stávajících a obnova původních komunikací vhodných pro pěší a cyklisty pro spojení sídel
<p>Eliminace negativních dopadů těžby na krajinu:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Zvážit potřebu monitoringu sesuvných území v zástavbě a její blízkosti - U lomu Hrabůvka doporučujeme podpořit ekologicky šetrné formy rekreace, např. outdoorové aktivity

6.2.3 Ok03 – Veličský

Základní charakteristiky:

- Krajinné oblasti dle ÚSK OIK: Údolní lesní krajina
- Obce: Potštát
- Hydrografie: Velička, Bradelný potok
- Geomorfologie: Vítkovská vrchovina
- Základní popis: Zalesněné a poměrně strmé údolí podél toku Veličky a jejích přítoků. Pouze malé sídlo Boňkov.
- Hlavní hodnoty a znaky krajinného rázu:
  - Výrazné údolí říčky Veličky se zalesněnými svahy, údolí Bradelného potoka, Kouteckého potoka a Hejnice, tok Veličky vytváří přirozenou osu
  - Převážně přírodní koryta vodních toků částečně upravená kvůli ochraně komunikací
  - Zajímavé skalní výchozy – Potštátské skalní město, výška přes 20 m, horolezení
  - Souvislé smíšené lesní porosty
  - Údolí tvoří krajinný suterén v pohledu od Moravské brány
  - Více turistických tras a cílů – např. Potštátské skalní město, zřícenina hradu Puchart, zbytky rozhledny, cyklotrasy
  - Zástavba Boňkova a podél silnice
  - Negativní prvky: Ohrožení lokality potenciální vodní nádrží Podlesný mlýn (dnes ÚR)

Obrázek 28: Veličský okrsek

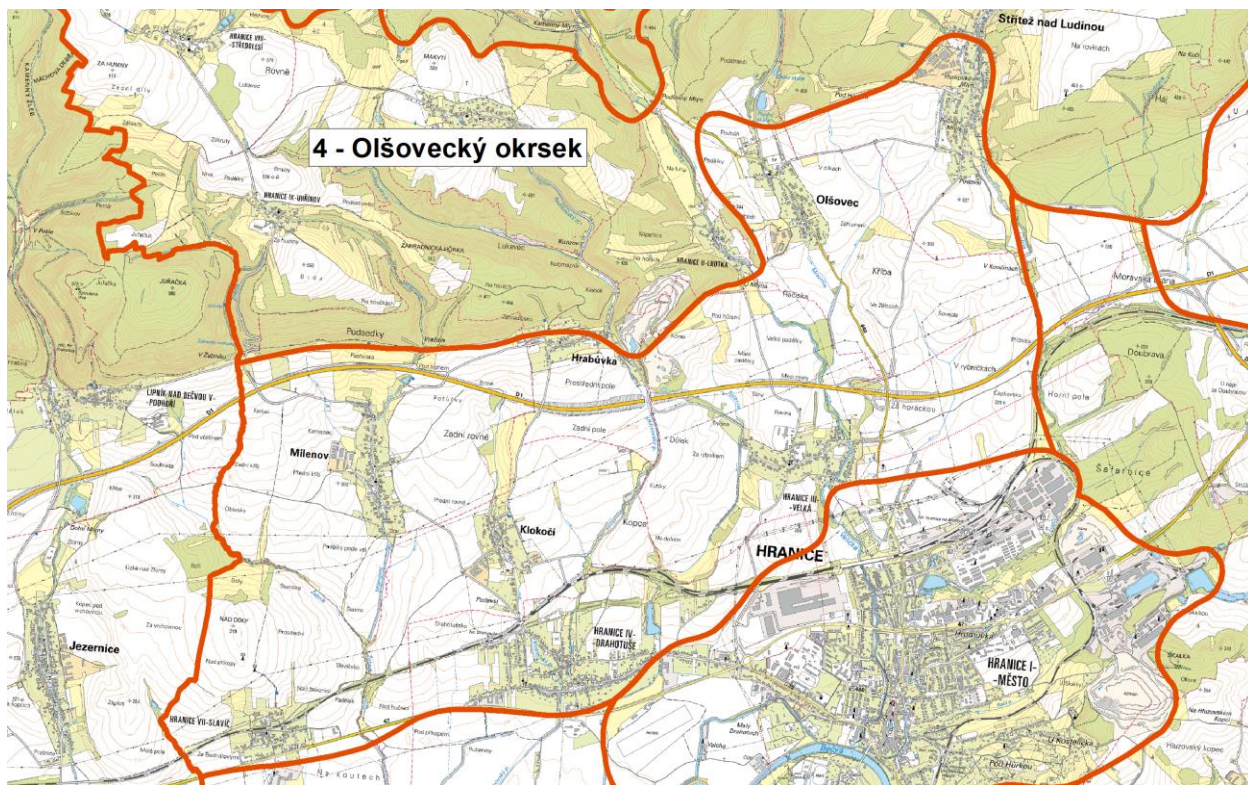
Rámcové podmínky využití pro řešení v rámci územních plánů
<p>Ochrana historických a kulturních hodnot a ochrana krajinného rázu:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Respektovat a chránit přírodní charakter celého prostoru, respektovat prvky ÚSES - Respektovat a zachovat charakter zástavby Boňkova, nepodporovat vznik další zástavby v Boňkově nebo chatových kolonií (nejen s ohledem na územní rezervu pro VN Podlesný mlýn) - Respektovat a rozvíjet stávající přírodní a kulturní prvky dotvářející charakter místa – Potštátské skalní město, kaplička v Boňkově, zřícenina hradu Puchart - Respektovat a zachovávat zalesněné prostory lesa a jeho okraje - V dolní části údolí (krajinném suterénu) neumísťovat nevhodné vizuálně výraznější stavby
<p>Optimalizace rozvoje sídel v návaznosti na okolní krajinu:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Při trvalém rekreačním využití respektovat navazující okolní krajinu a nerozvíjet zastavěné rekreační plochy na úkor lesních pozemků
<p>Ochrana a podpora přírodních hodnot, biodiverzity a ekologické stability krajiny:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Z hlediska ÚSK dobrý stav, bez doporučení
<p>Stabilizace vodního režimu a retenční schopnosti krajiny:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Nevymezovat nové zastavitelné plochy tak, aby zhoršovaly odtokové poměry v povodí
<p>Podpora udržitelných postupů v zemědělství a lesnictví:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Chránit lesní půdu před zábořem
<p>Podpora šetrného turistického ruchu a rekreačního využití území, zvýšení prostupnosti krajiny:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Zaměřit se na zlepšení přístupnosti k významným bodům v krajině
<p>Eliminace negativních dopadů těžby na krajinu:</p> <p>x</p>
Rámcová doporučení pro opatření (podklad pro činnost jiných orgánů veřejné správy a dalších subjektů v území)
<p>Ochrana přírodních, historických a kulturních hodnot a ochrana krajinného rázu:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Směřovat k přirozené struktuře lesních porostů - Respektovat a rozvíjet stávající přírodní a kulturní prvky dotvářející charakter místa – Potštátské skalní město, kaplička v Boňkově, zřícenina hradu Puchart ...
<p>Optimalizace rozvoje sídel v návaznosti na okolní krajinu:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Tranzit dopravní a TI soustředit do koridorů s max. respektováním krajinných hodnot
<p>Ochrana a podpora biodiverzity a ekologické stability krajiny:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Lze vyčlenit několik ploch v lesích s jehličnatými monokulturami pro zvýšení jejich přírodní kvality a schopnosti zadržovat vodu a podporovat populace chráněných druhů v území (např. viz databáze NDOP) - Lze vyjednávat úpravu lesních hospodářských plánů tak, aby zohledňovaly ekosystémové služby (biodiverzita, zadržování vody); lze uvážit koncept obecního lesa, viz karta obce Klokočí
<p>Stabilizace vodního režimu a retenční schopnosti krajiny:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Revitalizovat a podporovat procesy samovolné renaturace regulovaných úseků vodních toků, především odstraňovat neprostupné příčné překážky v toku pro rybí migraci - Hospodařit v lesních porostech s ohledem na zachování struktury půdy – opatření ke snížení těžebně-dopravní eroze (viz metodické postupy Výzkumného ústavu lesního hospodářství a myslivosti, v. v. i., http://www.vulhm.cz)
<p>Podpora udržitelných postupů v zemědělství a lesnictví:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Podporovat přírodě blízké způsoby hospodaření s přirozenou dřevinnou skladbou - Podporovat přirozenou obnovu lesa
<p>Podpora šetrného turistického ruchu a rekreačního využití území, zvýšení prostupnosti krajiny:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Udržovat turistické cíle v území v turisticky přístupném stavu
<p>Eliminace negativních dopadů těžby na krajinu:</p> <p>x</p>

6.2.4 Ok04 – Olšovecký

Základní charakteristiky:

- Krajinné oblasti dle ÚSK OIK: Výrazně zvlněná zemědělská krajina
- Obce: Milenov, Klokočí, Hranice, Olšovec, Střítež nad Ludinou
- Hydrografie: Velička, Milenovec, Žabník, Klokočský potok, menší vodní plochy
- Geomorfologie: Moravská brána – Bečevská brána
- Základní popis: Intenzívně využívaná zemědělská krajina bez lesních porostů se středně velkými obcemi/sídly.
- Hlavní hodnoty a znaky krajinného rázu:
  - Prostor náležející ke KKO 1 Moravská brána
  - Prostor Moravské brány výrazně ohraničen zalesněnou vedutou Oderských vrchů s krajiným horizontem.
  - Pouze menší plochy lesíků, krajina dotvářena liniovou zelení podél vodotečí a také dopravních staveb
  - Kulturní dominanty lokálního významu – např. kaple v Olšovci, kostel sv. Matouše ve Stříteži
  - Negativní znaky: Pohledově výrazný lom Hrabůvka narušující svah Oderských vrchů
    - Jedním z dominujících antropogenních prvků je dálnice D1, která prostor poměrně zásadním způsobem protíná a ovlivňuje. Výrazné prvky VVN.
    - Intenzívně využívaná krajina, převaha zemědělských ploch.

Obrázek 29: Olšovecký okrsek

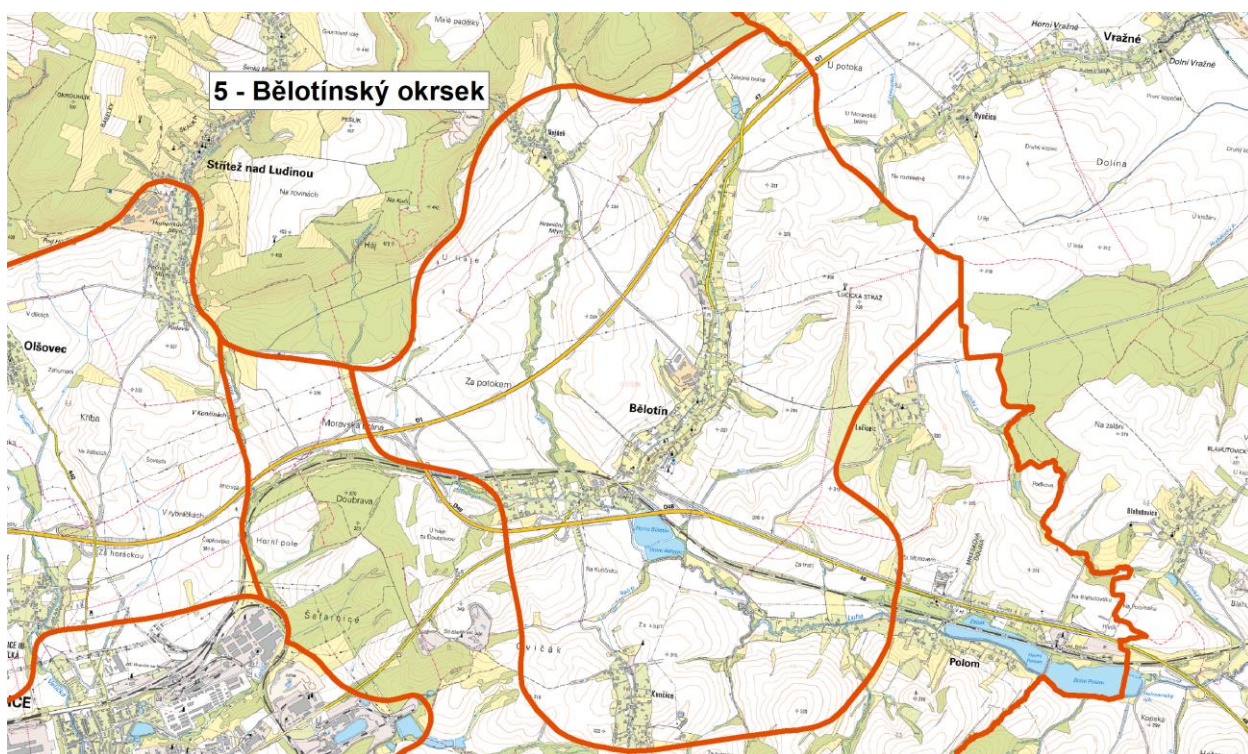
Rámcové podmínky využití pro řešení v rámci územních plánů
<p>Ochrana historických a kulturních hodnot a ochrana krajinného rázu:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Při vymezování nových ploch pro výstavbu zajistit návaznost nové zástavby na stávající, zamezit naddimenzovanému roztahování sídel do krajiny a jejich propojování, přednostně vyplňovat proluky a zachovávat vhodnou velikost stavebních pozemků zohledňující stávající zástavbu v obcích - Zamezit výstavbě staveb, které by měřítkem přesáhly běžné měřítko v krajině. Chránit vizuální siluetu sídel s respektováním stávajících kulturních dominant - Ochrana stávající zeleně dotvářející charakter krajiny a její doplňování - V rámci KKO1 Moravská brána: <ul style="list-style-type: none"> - je nepřípustné provádět výrazné změny druhu pozemku, v jejichž důsledku dojde ke snížení hodnoty krajinného rázu, resp. změně prostorové kulisy - respektovat prostorové uspořádání krajiny a sídel, zachovat stávající panoramatické pohledy - je nepřípustné umísťovat stavby a zařízení OZE uplatňujících se výrazně v krajině - umísťování nadzemních staveb elektroenergetiky, staveb vodní energetiky, teplárenství, plynárenství je podmíněno souhlasem orgánu ochrany přírody a orgánu památkové péče - umísťování významných dopravních staveb je přípustné při minimalizaci zásahů do krajinného rázu. - chránit možnosti celistvého vnímání širokého prostoru Moravské Brány, tedy výraznost a odlišnost jejích hraničních vedut a pohledovou otevřenost jejího dna
<p>Optimalizace rozvoje sídel v návaznosti na okolní krajinu:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Maximálně využít možnosti realizace rozvoje sídel v rámci zastavěného území navázáním na tradice zástavby v duchu historických urbanistických struktur - Zvážit rozsah rozvoje sídel v zastavitelných plochách. Rozvoj etapizovat a rozvíjet v návaznosti na ZÚ. Výstavbu v záhlení omezit a novými zastavitelnými plochami nezhoršit vnímání hodnot obcí - Respektovat architektonické a historické hodnoty sídla - Snižovat možnosti ohrožení urbanizovaného prostoru rizikovými jevy (eroze, povodně, sesuvy apod.) - Chránit obytné prostředí před negativními dopady (těžba, doprava, zemědělská činnost)
<p>Ochrana a podpora přírodních hodnot, biodiverzity a ekologické stability krajiny:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Špatný stav - přidat dostatečnou výměru zeleně (ESP, ESL) včetně produkčních ploch i přírodní biotopy podle karet obcí; je potřeba nahradit část historických krajinných struktur, které byly zničeny - Udržet krajinu prostupnou pro velké savce: řešit bariérová místa, v dálkových migračních koridorech pro velké savce a migračně významných územích nevymezovat zastavitelné plochy
<p>Stabilizace vodního režimu a retenční schopnosti krajiny:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Vymezovat úseky toků k revitalizaci, označit vymezené úseky toků za veřejně prospěšná opatření - Chránit vodní toky a nádrže před splachy orné půdy vymezováním pásu zeleně podél prvků - Chránit prameniště vodních toků návrhem změny využití území (odnětí lokality ze zemědělských ploch, vymezení funkční plochy krajinné/přírodní zeleně, smíšeného nezastavěného území aj.) - Nevymezovat zastavitelné plochy ve vymezených nivách vodních toků - Zapracovávat návrhy z vodohospodářských a krajinářských projektů do ÚP obcí jako VPS a VPO (opatření k aktivaci inundačních prostorů, opatření na podporu retence, infiltrace a akumulace vody v ploše povodí)
<p>Podpora udržitelných postupů v zemědělství a lesnictví:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Velké půdní bloky a bloky s dlouhými svahy doporučujeme trvale rozčlenit prvky zeleně tak, aby došlo ke zvýšení ekologické a krajinotvorné hodnoty a zpomalení odtoku, tím i eroze; a to v souladu s protierozními, protipovodňovými, ochrannými a prostupnost zvyšujícími opatřeními - Navrhnout lokální zatravnění či jinou stabilizaci ve výrazných drahách odtoku, vymezit plochy s erozním ohrožením (s důrazem na plochy nad zástavbou), definovat vhodné formy hospodaření - Chránit důsledně bonitní zemědělskou a lesní půdu před zábořem, podporovat zalesnění
<p>Podpora šetrného turistického ruchu a rekreačního využití území, zvýšení prostupnosti krajiny:</p> <ul style="list-style-type: none"> - zlepšení přístupnosti k významným bodům v, budování cyklostezek oddělených od motorového provozu - zaměřit se na zlepšení vzájemné dostupnosti sousedních sídel vhodných pro pěší a cyklisty
<p>Eliminace negativních dopadů těžby na krajinu:</p>

<ul style="list-style-type: none"> - zohledňovat přítomnost sesuvů na rozhraní Oderských vrchů a Moravské Brány v ÚPD, nové plochy pro zástavbu vymezovat mimo tato sesuvná území
Rámcová doporučení pro opatření (podklad pro činnost jiných orgánů veřejné správy a dalších subjektů v území)
<p>Ochrana přírodních, historických a kulturních hodnot a ochrana krajinného rázu:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Ochrana a doplňování liniové krajinné zeleně, realizace ÚSES. - Citlivá revitalizace lomu Hrabůvka po ukončení těžby, vhodné zakomponování do krajiny.
<p>Optimalizace rozvoje sídel v návaznosti na okolní krajinu:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Realizovat vazby sídel sevřených v okolní intenzivně zemědělské využívané krajině na přírodní prostředí prostřednictvím krajinných os liniové zeleně např. v podobě doprovodné zeleně komunikací - Využívat tras vodotečí jako bezprostředního kontaktu obcí s krajinou - Realizovat propojení sídel i mimo silniční osy prostřednictvím pohybu krajinným prostředím
<p>Ochrana a podpora biodiverzity a ekologické stability krajiny:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Při plánování zástavby kontrolovat vrstvy biotopů, MVÚ a DMK pro velké savce, řešit kolize zájmů
<p>Stabilizace vodního režimu a retenční schopnosti krajiny:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Obnovovat prameniště a pramenné úseky vodních toků - Revitalizovat a podporovat procesy samovolné renaturace regulovaných úseků vodních toků – revitalizace souvisle napřímených a nadměrně stabilizovaných koryt toků ve volné krajině - Chránit vodní toky před splachy z polí kvalitní výsadbou doprovodné vegetace - Důsledně dodržovat a kontrolovat předepsané zůstatkové průtoky v korytech pod vodními díly nebo povolenými odběry – revidovat odběry povrchových vod (či obecně nakládání s vodami), využít možnost sezónního omezení odběrů v případě nižších průtoků v létě a na podzim - Využít údolní nivy vodních toků ke zpomalení, zadržení a k akumulaci povrchového odtoku - Aplikovat účinná protierozní opatření na orné půdě, jak proti plošné, tak rýhové erozi - Před realizací jakékoli vodní nádrže aplikovat účinná protierozní opatření výše v povodí, kvůli zanášení - Postupně redukovat plošné odvodnění v méně úrodných lokalitách – v lokalitách vytipovaných uživateli pozemků (odvodňovací systém lze využít k tvorbě/napájení mokřadů a tůní) - Realizovat prvky v krajině zadržující a zdržující vodu – meze, hrázky, průlehy, příkopy, poldry, remízy, hloubené tůně, mokřady – především v lokalitách významně ohrožených vodní erozí a v lokalitách s formujícím se škodlivým povrchovým odtokem ústícím do obce
<p>Podpora udržitelných postupů v zemědělství a lesnictví:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Postupná přeměna intenzivně využívané produkční zemědělské krajiny v zemědělskou, trvale udržitelnou kulturní krajinu poskytující produkční (hospodářské) a mimoprodukční funkce - Podpora takových forem zemědělského hospodaření, které respektují půdu jako základní hodnotu a v maximální možné míře využívají postupy bránící jejímu odnosu, degradaci a kontaminaci - Velké půdní bloky a bloky s dlouhými svahy rozčlenit prvky zeleně a protierozními prvky tak, aby došlo ke zvýšení ekologické a krajinné hodnoty a zpomalení odtoku, tím i eroze - Upravit hospodaření na plochách erozně ohrožených (u ploch nad zástavbou a v SV části území) - Doplnit výsadby v krajině, podél toků, založit větrolamy, podporovat zalesňování
<p>Podpora šetrného turistického ruchu a rekreačního využití území, zvýšení prostupnosti krajiny:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Udržovat turistické cíle a jejich okolí - Prověřovat možnosti budování zázemí pro návštěvníky u turistických cílů nebo na významných turistických trasách pro pěší a cyklisty - Podporovat rozvoj dalších forem turistiky a propojovat je s již formami turistiky v území existujícími - Zaměřit se na údržbu stávajících, obnovu původních, případně budování nových komunikací vhodných pro pěší a cyklisty pro dosažení sousedních sídel
<p>Eliminace negativních dopadů těžby na krajinu:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Zvážit potřebu monitoringu sesuvných území v zástavbě a její blízkosti

6.2.5 Ok05 – Bělolínský

Základní charakteristiky:

- Krajinné oblasti dle ÚSK OIK: Výrazně zvlněná zemědělská krajina
- Obce: Bělolínský, okrajově Polom
- Hydrografie: Luha, Dolní a Horní Bělolínský rybník, řada menších vodních ploch
- Geomorfologie: Moravská brána – Oderská brána
- Základní popis: Převážně zemědělská krajina s minimem lesů. Okrsek tvořen především územím obce Bělolínský a jeho místních částí.
- Hlavní hodnoty a znaky krajinného rázu:
  - Převážně zemědělská krajina rozčleněná vodními toky Luhy a Bělolínského potoka s doprovodnou zelení
  - Krajinné prvky pomáhající jinak zemědělskou krajinu rozčleňovat.
  - Drobné vodní plochy po okrajích Bělolínska
  - Zachovalé panoramata Nejdku s lokální dominantou kostela Sv. Urbana, centra Bělolínska s dominantním vrcholovým osazením kostela Sv. Jiří spluvytvářejícího panorama nadmístní hodnoty
  - Kaple sv. Fabiána a Šebastiána v Kunčicích
  - Negativní znaky: Dominující role dopravních staveb D1, D48, I/47 a železniční trati
    - Výraznější exponované výrobní areály nad centrem Bělolínska

Obrázek 30: Bělolínský okrsek

Rámcové podmínky využití pro řešení v rámci územních plánů
<p>Ochrana historických a kulturních hodnot a ochrana krajinného rázu:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Při vymezování nových ploch zajistit návaznost nové zástavby na stávající, zamezit naddimenzovanému roztahování sídel, přednostně vyplňovat proluky a zachovávat vhodnou velikost stavebních pozemků - Zamezit výstavbě staveb, které by měřítkem přesáhly běžné měřítko v krajině. Chránit vizuální siluetu sídel Běloutína, Nejdku a Kunčic s respektováním stávajících kulturních dominant kostelů a kaple - Doplnění stávající zeleně dotvářející charakter krajiny - remízky, liniová zeleň u vodotečí a cest, ÚSES - Pokračovat v doplňování krajiny o drobné vodní plochy
<p>Optimalizace rozvoje sídel v návaznosti na okolní krajinu:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Využít dostupných možností realizace rozvoje sídel v rámci zastavěného území navázáním na tradice zástavby v duchu historických urbanistických struktur. - Zvážit rozsah rozvoje sídel v zastavitelných plochách. Jejich případný rozvoj etapizovat a rozvíjet sídla v návaznosti na zastavěné území; výstavbu v záhlení omezit a novými zastavitelnými plochami nezhoršit vnímání hodnot obcí především z hlavních pohledových směrů - Zachování co největší prostupnosti i v rámci zastavěného území - Eliminovat možnosti ohrožení urbanizovaného prostoru rizikovými jevy (eroze, povodně) - Snižovat územními i technickými opatřeními nepříznivé dopady z realizací významných nadmístních staveb dopravní a technické infrastruktury na kontakty s okolní krajinou - Chránit sídla před negativními dopady při využívání území (těžba, doprava, zemědělská činnost)
<p>Ochrana a podpora přírodních hodnot, biodiverzity a ekologické stability krajiny:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Zhoršený stav - přidat dostatečnou výměru zeleně (ESP, ESL) včetně produkčních ploch i přírodní biotopy - Stávající přírodní hodnoty: chránit plochy přírodních biotopů (zvláště kvalitních biotopů) před vymezením zastavitelného území, které by biotopy poškozovalo (např. zalesňování kvalitního TTP)
<p>Stabilizace vodního režimu a retenční schopnosti krajiny:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Vymezovat úseky toků k revitalizaci, označit vymezené úseky toků za veřejně prospěšná opatření - Chránit vodní toky a nádrže před splachy orné půdy vymezením pásu zeleně podél prvků - Chránit prameniště vodních toků návrhem změny využití území - Nevymezovat zastavitelné plochy ve vymezených nivách vodních toků - Zapracovávat návrhy z vodohospodářských a krajinářských projektů do územních plánů obcí jako veřejně prospěšné stavby a opatření (opatření k aktivaci inundačních prostorů, opatření na podporu retence, infiltrace a akumulace vody v ploše povodí)
<p>Podpora udržitelných postupů v zemědělství a lesnictví:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Velké půdní bloky a bloky s dlouhými svahy doporučujeme trvale rozčlenit prvky zeleně (meze, průlehy, polní cesty, travnaté pásy - vymezení jako prvky ÚSES, interakční prvky aj); a to v souladu s protierozními, protipovodňovými, ochrannými a prostupnost zvyšujícími opatřeními - Navrhnout lokální zatravnění či jinou stabilizaci ve výrazných drahách odtoku, vymežit plochy s významným erozním ohrožením (zejména na plochy nad zástavbou), definovat vhodné formy hospodaření - Zapracovat opatření navržená v KoPÚ - Chránit důsledně bonitní zemědělskou a lesní půdu před zábořem
<p>Podpora šetrného turistického ruchu a rekreačního využití území, zvýšení prostupnosti krajiny:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Zlepšení přístupnosti k významným bodům v krajině, budování cyklostezek oddělených od motorového provozu, zlepšení vzájemné dostupnosti sousedních sídel po komunikacích vhodných pro pěší a cyklisty
<p>Eliminace negativních dopadů těžby na krajinu:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Při přípravě těžby na ložisku Kunčice minimalizovat zábory ZPF, v plánu sanace a rekultivace počítat také s přírodními způsoby rekultivací (přírodní a vodní prvky) - Zohledňovat přítomnost sesuvů na rozhraní Oderských vrchů a Moravské Brány a dalších v ÚPD, nové plochy pro zástavbu vymezovat mimo tato sesuvná území
Rámcová doporučení pro opatření (podklad pro činnost jiných orgánů veřejné správy a dalších subjektů v území)
<p>Ochrana přírodních, historických a kulturních hodnot a ochrana krajinného rázu:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Ochrana stávající zeleně dotvářející charakter krajiny a její doplňování

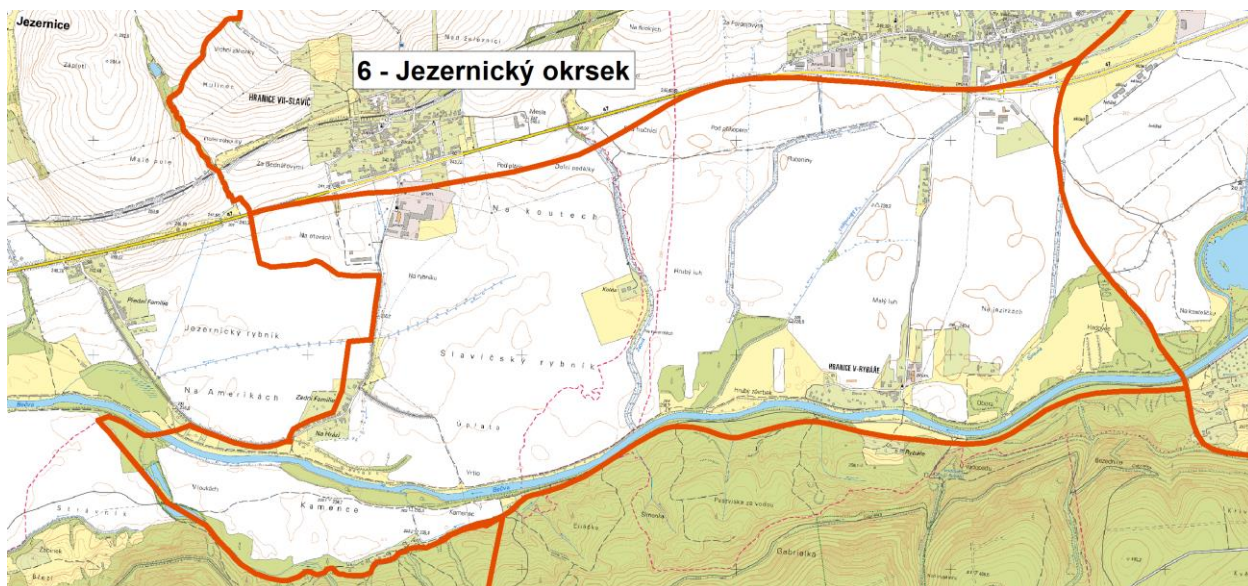
<p>Optimalizace rozvoje sídel v návaznosti na okolní krajinu:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Realizovat vazby sídel sevřených v okolní intenzivně zemědělské využívané krajině na přírodní prostředí prostřednictvím krajinných os liniové zeleně např. v podobě doprovodné zeleně komunikací - Využívat tras vodotečí jako bezprostředního kontaktu obcí s krajinou - Realizovat propojení sídel i mimo silniční osy prostřednictvím pohybu krajinným prostředím - Realizovat bezkolizní křížení při oddělení pěší a cyklistické dopravy s bariérami dopravních koridorů
<p>Ochrana a podpora biodiverzity a ekologické stability krajiny:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Dlouhodobé zlepšování krajinné struktury - parcely pro zeleň, revitalizace a další opatření (i nezávisle na KoPÚ); lze vytvořit plán registrace nových VKP nebo EVP
<p>Stabilizace vodního režimu a retenční schopnosti krajiny:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Obnovovat prameniště a pramenné úseky přítoků Běloušského potoka - Revitalizovat a podporovat procesy samovolné renaturace regulovaných úseků vodních toků – revitalizovat souvisle napřímená a nadměrně stabilizovaná koryta toků ve volné krajině, odstraňovat neprostupné příčné překážky v toku pro rybí migraci - Chránit vodní toky před splachy z polí kvalitní výsadbou doprovodné vegetace - Využít údolní nivy vodních toků ke zpomalení, zadržení a k akumulaci povrchového odtoku - Aplikovat účinná protierozní opatření na orné půdě, jak proti plošné, tak rýhové erozi - Před realizací jakékoli vodní nádrže aplikovat účinná protierozní opatření výše v povodí kvůli zanášení - Postupně redukovat plošné odvodnění v méně úrodných lokalitách – v lokalitách vytipovaných uživateli pozemků (odvodňovací systém lze využít k tvorbě/napájení mokřadů a tůní), vyloučit intenzivní obhospodařování zamokřených půd - Realizovat prvky v krajině zadržující a zdržující vodu – meze, hrázky, průlehy, příkopy, poldry, remízy, hloubené tůně, mokřady – především v lokalitách významně ohrožených vodní erozí a v lokalitách s formujícím se škodlivým povrchovým odtokem ústícím do obce - Důsledně dodržovat a kontrolovat předepsané zůstatkové průtoky v korytech pod vodními díly nebo povolenými odběry – revidovat odběry povrchových vod (či obecně nakládání s vodami), využít možnost sezónního omezení odběrů v případě nižších průtoků v létě a na podzim
<p>Podpora udržitelných postupů v zemědělství a lesnictví:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Postupná přeměna intenzivně využívané produkční zemědělské krajiny v zemědělskou, trvale udržitelnou kulturní krajinu poskytující produkční (hospodářské) a mimoprodukční funkce. - Podpora takových forem zemědělského hospodaření, které respektují půdu jako základní hodnotu a v maximální možné míře využívají postupy bránící jejímu odnosu, degradaci a kontaminaci - Velké půdní bloky a bloky s dlouhými svahy rozčlenit prvky zeleně a protierozními prvky tak, aby došlo ke zvýšení ekologické a krajinnotvorné hodnoty a zpomalení odtoku, tím i eroze - Upravit hospodaření na plochách erozně ohrožených (s důrazem na plochy nad zástavbou v S části území) - Realizovat opatření navržená v KoPÚ, podporovat nová zalesnění v krajině obecně
<p>Podpora šetrného turistického ruchu a rekreačního využití území, zvýšení prostupnosti krajiny:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Udržovat turistické cíle a jejich okolí - Podporovat rozvoj dalších forem turistiky a propojovat je s již formami turistiky v území existujícími - Prověřovat možnosti vedení cyklotras po již existujících polních a lesních cestách mimo silnice - Zaměřit se na údržbu stávajících, obnovu původních, případně budování nových komunikací vhodných pro pěší a cyklisty pro dosažení sousedních sídel
<p>Eliminace negativních dopadů těžby na krajinu:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Zvážit potřebu monitoringu sesuvných území v zástavbě a její blízkosti

6.2.6 Ok06 – Jezernický

Základní charakteristiky:

- Krajinné oblasti dle ÚSK OIK: Nivní lesozemědělská krajina
- Obce: Hranice – Slavíč a Rybáře
- Hydrografie: Bečva, Žabník, Uhřínovský potok
- Geomorfologie: Moravská brána – Bečevská brána
- Základní popis: Zemědělská krajina v nivě řeky Bečvy jen s okrajovými částmi sídel a rekreačními objekty. Z jihu výrazně ohraničeno zalesněnou krou Maleníku.
- Hlavní hodnoty a znaky krajinného rázu:
  - Převážně rovinatá zemědělská část krajiny se zástavbou v okrajových částech (Rybáře)
  - Osu území tvoří řeka Bečva, respektive údolní niva podél ní
  - Pozitivním znakem je nízká zastavěnost a jen částečně narušené průhledy V-Z směrem
  - Liniová zeleň podél droných vodotečí
  - Negativní znaky: Výrobní areály v okrajových částech sídel, u Slavíče nezakomponované do krajiny
    - Plochy zastavěného území v nivě a záplavovém území řeky Bečvy

Obrázek 31: Jezernický okrsek

Rámcové podmínky využití pro řešení v rámci územních plánů	
Ochrana historických a kulturních hodnot a ochrana krajinného rázu:	<ul style="list-style-type: none"> - Neumísťovat nové plochy pro zástavbu a zachovat volnou nivu podél řeky Bečvy - Podpořit lepší začlenění výrobní plochy ve Slavíči do krajiny - Doplnovat plochy liniové zeleně, realizace ÚSES, podporovat rekreační a přírodní funkci území v nivě - Respektovat požadavky ochrany KKO 1 Moravská brána, zejména: <ul style="list-style-type: none"> - do nivy Bečvy nevstupovat s žádnou zástavbou a ponechat koryto řeky přirozeným procesům - chránit možnosti celistvého vnímání širokého prostoru Moravské Brány, tedy výraznost a odlišnost jejích hraničních vedut a pohledovou otevřenost jejího dna, Zachovat průhledy v Z-V směru
Optimalizace rozvoje sídel v návaznosti na okolní krajinu:	<ul style="list-style-type: none"> - Snižovat možnosti ohrožení urbanizovaného prostoru rizikovými jevy (povodně apod.) - Snižovat nepříznivé dopady z realizací významných nadmístních DI a TI
Ochrana a podpora přírodních hodnot, biodiverzity a ekologické stability krajiny:	<ul style="list-style-type: none"> - Zhoršený stav - přidat přiměřenou výměru zeleně (ESP, ESL) včetně produkčních ploch i přírodní biotopy
Stabilizace vodního režimu a retenční schopnosti krajiny:	<ul style="list-style-type: none"> - Hlavní využití území spočívá v podpoře nivních funkcí krajiny – opatření vedoucích ke zvýšení retenční, infiltrační a akumulační funkce krajiny zmírňující důsledky extrémních jevů počasí (povodně, sucho) - Vymezovat úseky toků k revitalizaci, označit vymezené úseky toků za veřejně prospěšná opatření - Nevymezovat v území nové zastavitelné plochy, které nesouvisí s vodním hospodářstvím
Podpora udržitelných postupů v zemědělství a lesnictví:	<ul style="list-style-type: none"> - Velké půdní bloky doporučujeme trvale rozčlenit prvky zeleně (prvky ÚSES, interakční prvky aj.) - Chránit důsledně bonitní zemědělskou půdu před záborem
Podpora šetrného turistického ruchu a rekreačního využití území, zvýšení prostupnosti krajiny:	<ul style="list-style-type: none"> - Podporovat rozvoj dalších forem turistiky a propojovat je s již formami turistiky v území existujícími
Eliminace negativních dopadů těžby na krajinu:	<ul style="list-style-type: none"> - Zohledňovat přítomnost sesuvů v území v ÚPD, nové plochy pro zástavbu vymezovat mimo tato území - U ložisek štěrkopísků postupovat dle "územní studie štěrkopísků", tj. v ST5 se připouští zahájení souběžných těžeb v plošném rozsahu celkem cca do 40 ha. Žádoucí je minimalizovat negativní zásahy do regionálního ÚSES (RBC21), respektovat přírodní hodnoty a minimalizovat zábory ZPF v I. třídě ochrany.
Rámcová doporučení pro opatření (podklad pro činnost jiných orgánů veřejné správy a dalších subjektů v území)	
Ochrana přírodních, historických a kulturních hodnot a ochrana krajinného rázu:	<ul style="list-style-type: none"> - Ochrana stávající zeleně dotvářející charakter krajiny a její doplňování
Optimalizace rozvoje sídel v návaznosti na okolní krajinu:	<ul style="list-style-type: none"> - Realizovat vazby sídel sevřených v okolní intenzivně zemědělské využívané krajině na přírodní prostředí prostřednictvím krajinných os liniové zeleně např. v podobě doprovodné zeleně komunikací - Využívat tras vodotečí jako bezprostředního kontaktu obcí s krajinou
Ochrana a podpora biodiverzity a ekologické stability krajiny:	<ul style="list-style-type: none"> - Realizovat opatření zlepšující prostupnost bariérových míst (migrace velkých savců) a zároveň ochlazování i biodiverzitu v krajině; doplňovat drobné prvky jako druhově bohaté biopásky / TTP a mokřady
Stabilizace vodního režimu a retenční schopnosti krajiny:	<ul style="list-style-type: none"> - Revitalizovat a podporovat procesy samovolné renaturace regulovaných úseků vodních toků - odstranění pevného opevnění, rozvolnění břehové čáry koryta, snížení kapacity koryta snížením břehů, tvorba nové trasy koryta v zahloubených úsecích, ochrana renaturalizovaných úseků na Bečvě (H30, v návrhové části REN-30) a Drahotušském (Uhřínovském) potoce (H25, v návrhové části REN-25) - Postupně redukovat plošné odvodnění v méně úrodných (podmáčených) lokalitách – v lokalitách vytípaných uživateli pozemků (odvodňovací systém lze využít k tvorbě/napájení mokřadů a tůní), - Podporovat tvorbu/obnovu nových vodních prvků v nivě – bočních koryt, slepých ramen, tůní, mokřadů
Podpora udržitelných postupů v zemědělství a lesnictví:	<ul style="list-style-type: none"> - Přeměna intenzivně využívané produkční zemědělské krajiny v zemědělskou, trvale udržitelnou kulturní krajinu poskytující produkční (hospodářské) a mimoprodukční funkce, zatravnit podmáčené plochy

6.2.7 Ok07 – Hranický

Základní charakteristiky:

- Krajinné oblasti dle ÚSK OlK: Plochá až mírně zvlněná městská a příměstská krajina, Výrazně zvlněná městská a příměstská krajina
- Obce: Hranice
- Hydrografie: Bečva, Velička
- Geomorfologie: Moravská brána – Bečevská brána
- Základní popis: Krajina města Hranice a jejího bezprostředního okolí. Intenzivně využívané a zastavěné území s obytnou a výrobní funkcí. Výrazná role dopravních komunikací
- Hlavní hodnoty a znaky krajinného rázu:
  - Městská památková zóna Hranice s řadou nemovitých kulturních památek
  - Území součást KKO1 Moravská brána
  - Lázně Teplice n. B. s komponovanou krajinou a řadou kulturních a přírodních hodnot
  - Vodní tok řeky Bečvy tvořící jednu z os území a navazující okolní krajina, vodní plochy
  - Menší lesní celky na vyvýšených svazích za městem dotvářející horizont města
  - Menší plochy zeleně v zástavbě (hřbitov, parky aj.)
  - NPR Hůrka u Hranic, PR Velá a Malá Kobylanka, Hranická propast, Zbrašovské aragonitové jeskyně – lokality s regionálním až celostátním významem
  - Negativní znaky: Pohledově výrazný lom Hranice a související výrobní plochy narušující vizuální působení centra města Hranic
    - Řada rozsáhlých ploch výrobních a obytných s panelovými domy
    - Výrazné dopravní stavby tvořící osu území.

Obrázek 32: Hranický okrsek

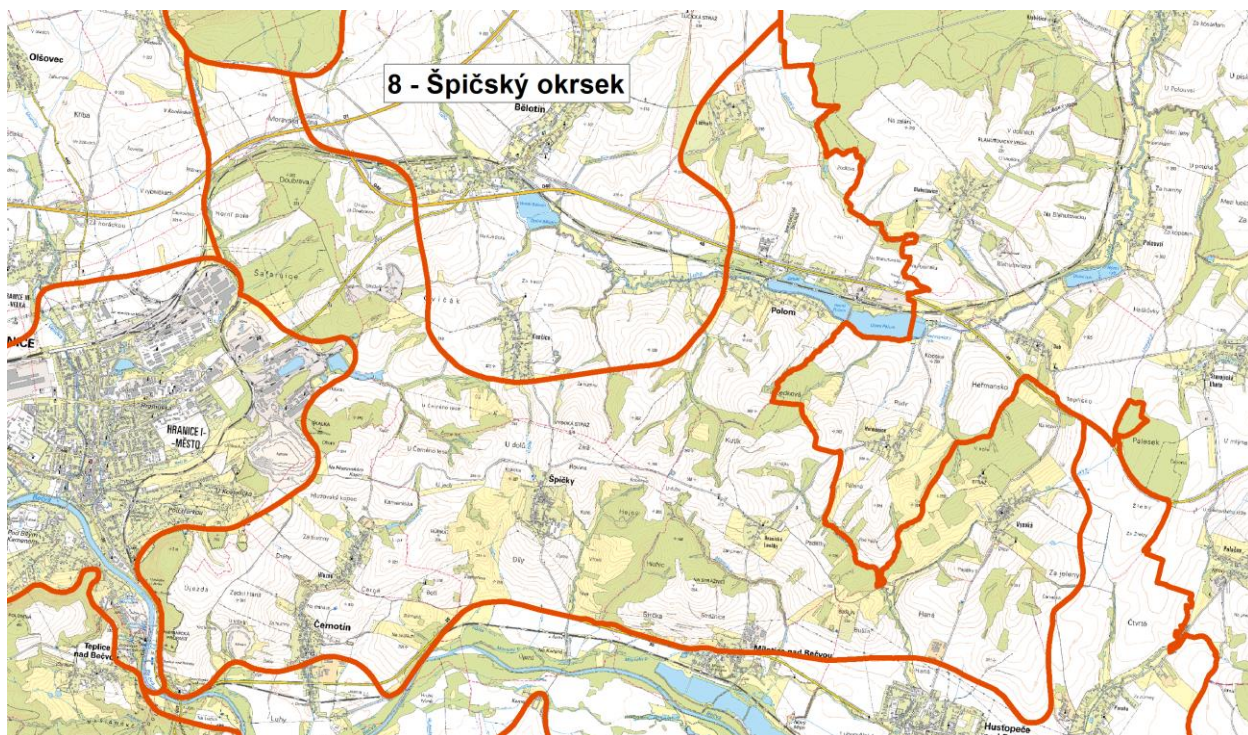
Rámcové podmínky využití pro řešení v rámci územních plánů	
Ochrana historických a kulturních hodnot a ochrana krajinného rázu:	<ul style="list-style-type: none"> - Respektovat kult. a historické hodnoty v území, zejména v MPZ Hranice a v lázeňském areálu Teplice n. B. - Není žádoucí propojování Hranic na sousední sídla. - Samozřejmostí je ochrana stávajících významných přírodních hodnot v území. - Výhledově počítat s krajinářsky vhodnou revitalizací stávajících lomů a jejich začleněním do krajiny. - Důsledná ochrana stávajících prvků krajinné zeleně, realizace dosud nefunkčních ÚSES - Nové plochy zástavby neumísťovat do pohledově výraznějších zalesněných svahů jižně nad městem, zachovat přírodně-rekreační charakter ploch - Nezastavovat nivu řeky Bečvy, rozvíjet přírodně-rekreační potenciál - Chránit vyhlídková místa a výhledy z nich před nevhodnou lokalizací rozvojových ploch - Respektovat uplatnění dominant města ve vnitřním prostoru zastavěného území i v krajinném rámci
Optimalizace rozvoje sídel v návaznosti na okolní krajinu:	<ul style="list-style-type: none"> - Zvážit rozsah rozvoje města v zastavitelných plochách. Rozvoj etapizovat v návaznosti na ZÚ; výstavbou v nových plochách nezhoršit vnímání pozitivních hodnot sídla (panorama města s kulturními dominantami) - Nesnižovat a posilovat možnosti kontaktu města s krajinným prostředím na jihu města a dostupnost významných bodů v krajině - Posilovat využití kvalit prostředí spojeného s tokem řeky Bečvy - Eliminovat ohrožení z rizikových krajinných jevů (především povodní) realizací odpovídajících opatření - Snižovat nepříznivé dopady z realizací významných nadmístních staveb dopravní a technické infrastruktury na kontakty s okolní krajinou - Chránit obytné prostředí před negativními dopady při využívání území (těžba, doprava) - Vytěžené prostory zapojit do navazujícího krajinného prostředí
Ochrana a podpora přírodních hodnot, biodiverzity a ekologické stability krajiny:	<ul style="list-style-type: none"> - ÚSK se nesoustředí na plochy intravilánu, ovšem je vhodné strategicky vyčlenit plochy zeleně, zelených střech, ochlazovacích prvků, prvků pro podporu hmyzu a pěvců apod. - Rozsáhlé zastavitelné plochy doporučujeme členit prvky zeleně - Udržet krajinu prostupnou pro velké savce: V dálkových migračních koridorech pro velké savce a migračně významných územích nevymezovat zastavitelné plochy ve větší vzdálenosti od intravilánu (udržet kompaktní intravilán)
Stabilizace vodního režimu a retenční schopnosti krajiny:	<ul style="list-style-type: none"> - Vymezovat nová zastavitelná území mimo údolní nivu (Q_{100}) - Protipovodňová opatření navrhovat v souladu a se zapracováním návrhů a doporučení Plánu pro zvládání povodňových rizik
Podpora udržitelných postupů v zemědělství a lesnictví:	<ul style="list-style-type: none"> - Chránit důsledně lesní půdu před zábořem
Podpora šetrného turistického ruchu a rekreačního využití území, zvýšení prostupnosti krajiny:	<ul style="list-style-type: none"> - Zaměřit se na budování cyklostezek oddělených od motorového provozu pro značené cyklotrasy - Zlepšení vzájemné dostupnosti sousedních sídel po komunikacích vhodných pro pěší a cyklisty
Eliminace negativních dopadů těžby na krajinu:	<ul style="list-style-type: none"> - Zohledňovat přítomnost sesuvů v území v ÚPD, nové plochy pro zástavbu vymezovat mimo tato území - ÚPD Hranice je jako cílový stav po provedené sanaci a rekultivaci preferován vznik přírodně blízkých stanovišť s možnými vodními ploškami na dně lomu
Rámcová doporučení pro opatření (podklad pro činnost jiných orgánů veřejné správy a dalších subjektů v území)	
Ochrana přírodních, historických a kulturních hodnot a ochrana krajinného rázu:	<ul style="list-style-type: none"> - Výhledově počítat s krajinářsky vhodnou revitalizací stávajících lomů a jejich začlenění do krajiny - Důsledná ochrana stávajících prvků krajinné zeleně, realizace dosud nefunkčních ÚSES

<p>Optimalizace rozvoje sídel v návaznosti na okolní krajinu:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Realizovat vazby sídel na přírodní prostředí prostřednictvím krajinných os liniové zeleně např. v podobě doprovodné zeleně účelových, místních i ostatních komunikací - Posilovat využití tras významných vodotečí jako bezprostředního kontaktu města s krajinou - Realizovat propojení s ostatními obcemi i mimo silniční osy prostřednictvím pohybu krajinným prostředím - Realizovat bezkolizní křížení při oddělení pěší a cyklo dopravy s bariérami významných dopravních koridorů
<p>Ochrana a podpora biodiverzity a ekologické stability krajiny:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Doporučujeme udělat strategický soupis prioritních projektů zelené infrastruktury pomáhající vyrovnávat efekt teplotního ostrova města, lze zpracovat např. strategii adaptace na dopady klimatické změny; více informací viz kapitola Adaptace na dopady klimatické změny - Doporučujeme uvážit postupy pro tvorbu kompenzačních přírodních biotopů za nové zastavitelné plochy i mimo území obce Hranice (v některých zemích EU investoři mají povinnost přispět k ochraně přírody tvorbou biotopů, a tak kompenzovat dopady výstavby na životní prostředí)
<p>Stabilizace vodního režimu a retenční schopnosti krajiny:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Chránit renaturalizující se úseky toků na Ludině (v PaR H17 - H19, v návrhové části REN-17, REN-19) a Račím potoce (H10, v návrhové části REN-17) před negativními zásahy do koryt - Obecně nezhoršovat stav vodních toků, tak, jak to ukládá Rámcová směrnice o vodách (z ekologického pohledu negativní zásahy do koryt vodních toků pouze při ohrožení životů a majetku v zastavěném území, kontroly vypouštění odpadních vod do vod povrchových) - Využít vymezené údolní nivy na Bečvě, Splavné a Veličce ke zpomalení, zadržení a k akumulaci povrchového odtoku, vymezenou nivu na Veličce lze využít k protipovodňové ochraně Hranic - Důsledně dodržovat a kontrolovat předepsané zůstatkové průtoky v korytech pod vodními díly nebo povolenými odběry – revidovat odběry povrchových vod (či obecně nakládání s vodami), využít možnost sezónního omezení odběrů v případě nižších průtoků v létě a na podzim; v případě pochybností o zachování minimálních zůstatkových průtoků u nových odběrů požadovat po žadateli odborná posouzení dopadu nového nakládání s vodami na vodní poměry
<p>Podpora udržitelných postupů v zemědělství a lesnictví:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Podporovat rekreační funkce zemědělské krajiny a příměstských lesů
<p>Podpora šetrného turistického ruchu a rekreačního využití území, zvýšení prostupnosti krajiny:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Prověřovat možnosti budování zázemí pro návštěvníky u turistických cílů nebo na významných turistických trasách pro pěší a cyklisty - Prověřovat možnosti vedení cyklotras po již existujících polních a lesních cestách mimo silnice - Zaměřit se na údržbu stávajících, obnovu původních, případně budování nových komunikací vhodných pro pěší a cyklisty pro dosažení sousedních sídel
<p>Eliminace negativních dopadů těžby na krajinu:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Zvážit potřebu monitoringu sesuvných území v zástavbě a její blízkosti

Základní charakteristiky:

- Krajinné oblasti dle ÚSK OIK: Výrazně zvlněná až členitá lesozemědělská krajina
- Obce: Špičky, Polom, Hustopeče n. B., Milotice nad Bečvou, okrajově Hranice, Černotín, Běloutín
- Hydrografie: Menší pravostranné přítoky řeky Bečvy, rybníky v Polomi – Žabák, Horní Polom, Dolní Polom
- Geomorfologie:
  - Moravská brána – Bečevská brána, Oderská brána
  - Podbeskydská pahorkatina – Maleník a Příborská pahorkatina
- Základní popis: Poměrně členitá lesozemědělská krajina s vyváženým poměrem zemědělských a lesních ploch a sídel. Krajinu dotváří řada menších lesíků nebo liniové zeleně. Jižní část území směřuje směrem k údolí Bečvy, kam ústí také několik drobnějších toků.
- Hlavní hodnoty a znaky krajinného rázu:
  - Část krajiny exponovaná a vyvýšená nad S ležící údolí Lučiny a J ležící údolí Bečvy
  - Poměrně harmonická mozaika ZP, menších lesů v údolích menších vodotečí, liniové zeleně a drobných sídel se zachovalými prvky urbanistické struktury
  - Místa vyhlídek – např. Stráž, Stráže
  - Lokální kulturní dominanty – např. kaple sv. Fabiána a Šebastiána (Kunčice), panorama obce Špičky s kostelem sv. Šimona a Judy ve Špičkách patrné i z dálkových pohledů
  - Panorama obce Černotín s dominantou kostela Sv. Cyrila a Metoděje (částečně narušené), panorama obce Polom
  - Negativní znaky: Velké dopravní stavby v S části okrsku (D1, R47 a R48) s vysokou intenzitou dopravy a ovlivňující krajinný prostor

Obrázek 33: Špičský okrsek

Rámcové podmínky využití pro řešení v rámci územních plánů
<p>Ochrana historických a kulturních hodnot a ochrana krajinného rázu:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Při vymezování nových ploch pro výstavbu zajistit návaznost nové zástavby na stávající, zamezit naddimenzovanému roztahování sídel do krajiny, přednostně vyplňovat proluky - Chránit vizuální siluetu sídel s respektováním kulturních dominant (kostely) – zejména Špičky a Černotín - Ochrana stávající zeleně dotvářející charakter krajiny a její doplňování – drobné lesní porosty, remízky, liniová zeleň podél vodotečí a cest, realizace systému ÚSES - V rámci budoucí rekultivace lomů Černotín a Hranice po ukončení těžby co nejvhodněji podpořit zakomponování tohoto prvku do krajiny, provázat na systém ÚSES - Respektovat místa vyhlídek a zajistit volný nenarušený výhled do krajiny (např. Stráž, Stráže)
<p>Optimalizace rozvoje sídel v návaznosti na okolní krajinu:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Využít dostupných možností realizace rozvoje sídel v rámci zastavěného území navázáním na tradice zástavby v duchu historických urbanistických struktur - Zvážit rozsah rozvoje sídel v zastavitelných plochách. Jejich případný rozvoj etapizovat a rozvíjet sídla v návaznosti na zastavěné území; výstavbu v záhumení omezit a novými zastavitelnými plochami nezhoršit vnímání hodnot obcí především z hlavních pohledových směrů - Respektovat všechny architektonické, historické a urbanistické hodnoty sídel - Snižovat územními i technickými opatřeními nepříznivé dopady z realizací významných nadmístních staveb dopravní a technické infrastruktury na kontakty s okolní krajinou - Chránit obytné prostředí před negativními dopady (těžba, doprava, zemědělská činnost)
<p>Ochrana a podpora přírodních hodnot, biodiverzity a ekologické stability krajiny:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Lepší stav - stále lze doplnit krajinné prvky podle popisu z karet obcí, vymezit min 5 opatření (např. revitalizace, mokřad, mokřadní les) pro podporu biodiverzity a zadržování vody v krajině - Stávající přírodní hodnoty: chránit plochy přírodních biotopů před vymezením zastavitelného území či obecně vymezením ploch, které by biotopy poškozovaly (např. zalesňování kvalitního TTP)
<p>Stabilizace vodního režimu a retenční schopnosti krajiny:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Chránit vodní toky a nádrže před splachy orné půdy vymezováním pásu zeleně podél prvků (formou vymezení funkční plochy krajinné/přírodní zeleně, smíšeného nezastavěného území aj.) - Chránit prameniště vodních toků návrhem změny využití území (odnětí lokality ze zemědělských ploch, vymezení funkční plochy krajinné/přírodní zeleně, smíšeného nezastavěného území aj.) - Nenavrhovat nové zastavitelné plochy tak, aby zhoršovaly odtokové poměry v povodí - Zapracovávat návrhy z vodohospodářských a krajinářských projektů do územních plánů obcí jako veřejně prospěšné stavby a opatření (opatření k aktivaci inundačních prostorů, opatření na podporu retence, infiltrace a akumulace vody v ploše povodí)
<p>Podpora udržitelných postupů v zemědělství a lesnictví:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Velké půdní bloky a bloky s dlouhými svahy doporučujeme trvale rozčlenit prvky zeleně tak, aby došlo ke zvýšení ekologické a krajinotvorné hodnoty a zpomalení odtoku, tím i eroze (meze, průlehy, polní cesty, travnaté pásy - vymezení jako prvky ÚSES, interakční prvky nebo plochy pro změny v krajině); v souladu s protierozními, protipovodňovými, ochrannými a prostupnost zvyšujícími opatřeními - Navrhnout lokální zatravnění na silně erozně ohrožených pozemcích (především v Černotíně a Špičkách) a v četných výrazných drahách odtoku - Vymezit plochy s významným erozním ohrožením (s důrazem na plochy nad zástavbou - Černotín, Milotice), definovat vhodné formy hospodaření - Chránit důsledně bonitní zemědělskou a lesní půdu před zábořem, přípustné zalesnění
<p>Podpora šetrného turistického ruchu a rekreačního využití území, zvýšení prostupnosti krajiny:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Zaměřit se na zlepšení přístupnosti k významným bodům v krajině a vzájemné dostupnosti sídel - Zaměřit se na budování cyklostezek oddělených od motorového provozu pro značené cyklotrasy
<p>Eliminace negativních dopadů těžby na krajinu:</p> <ul style="list-style-type: none"> - U DP Hranice je jako cílový stav po provedené sanaci a rekultivaci preferován vznik přírodně blízkých stanovišť s možnými vodními ploškami na dně lomu

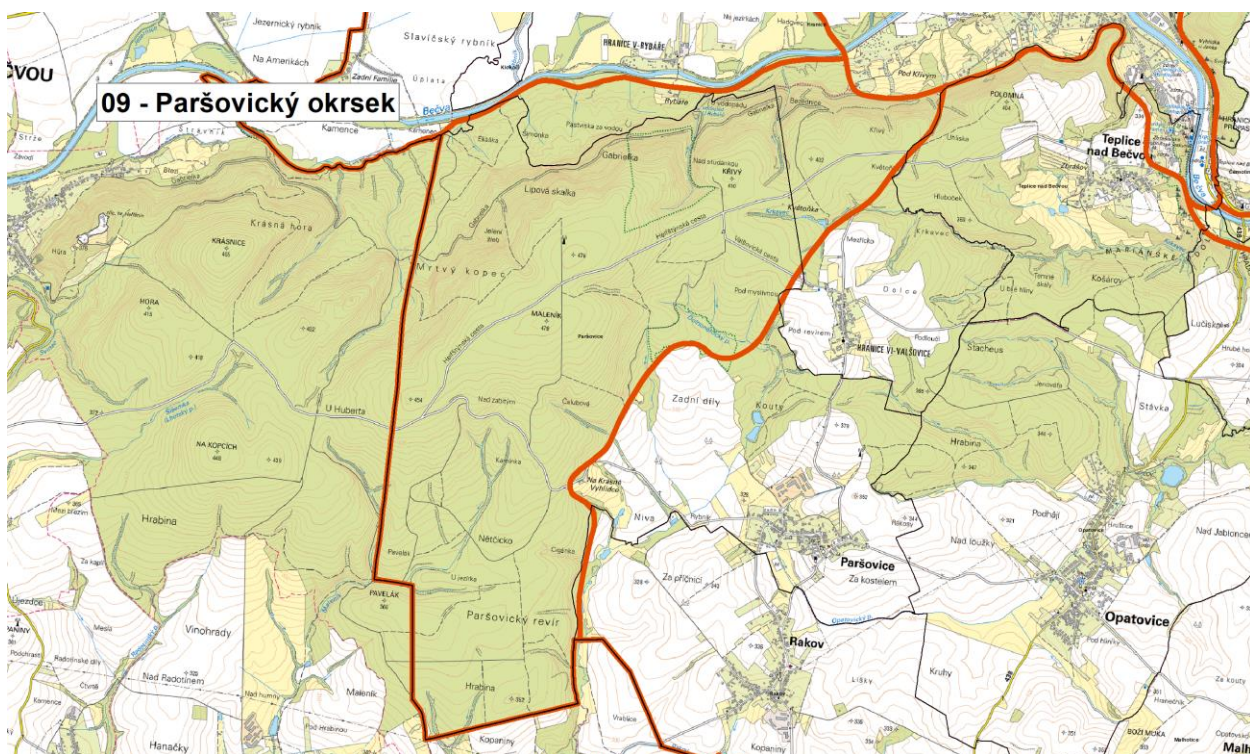
<ul style="list-style-type: none"> - U DP Hranice na Moravě I bude při realizaci rekultivace postupováno po etapách. Prováděna úprava do stabilního svahu, návozu ornice a osazení dřevinami a keři. Předpoklad vzniku ÚSES a zemědělské půdy - Zohledňovat přítomnost sesuvů v území v ÚPD, nové plochy pro zástavbu vymezovat mimo tato území
Rámcová doporučení pro opatření (podklad pro činnost jiných orgánů veřejné správy a dalších subjektů v území)
<p>Ochrana přírodních, historických a kulturních hodnot a ochrana krajinného rázu:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Ochrana stávající zeleně dotvářející charakter krajiny a její doplňování - V rámci budoucí rekultivace lomů Černotín a Hranice po ukončení těžby co nejvhodněji podpořit zakomponování tohoto prvku do krajiny, provázat na systém ÚSES
<p>Optimalizace rozvoje sídel v návaznosti na okolní krajinu:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Podporovat vazby sídel sevřených v okolní intenzivně zemědělské využívané krajině na přírodní prostředí - Využívat tras vodotečí s doprovodnou zelení jako bezprostředního kontaktu obcí s krajinou - Realizovat propojení sídel i mimo silniční osy prostřednictvím pohybu krajinným prostředím - SEZ „Jelení kopec I.“ představuje možný limit pro využití území, proto je nutné s ní v území počítat a případné záměry realizovat po prověření aktuálních hodnot kontaminace
<p>Ochrana a podpora biodiverzity a ekologické stability krajiny:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Soustředit se na realizaci prvků ÚSES a zlepšování stavu přírodních biotopů, projekty revitalizace a další
<p>Stabilizace vodního režimu a retenční schopnosti krajiny:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Revitalizovat reg. úseky vodních toků, chránit renaturalizující se úseky před negativními zásahy do koryt - Plochy podél břehů vodních toků a vodních nádrží chránit prostřednictvím ochranné vegetace před splachy z okolních pozemků - Aplikovat účinná protierozní opatření na orné půdě, jak proti plošné, tak rýhové erozi - Realizovat prvky v krajině zadržující a zdržující vodu – meze, hrázky, průlehy, příkopy, poldry, remízy, hloubené tůně, mokřady – především v lokalitách významně ohrožených vodní erozí, v lokalitách s formujícím se škodlivým povrchovým odtokem ústícím do obce - Před realizací jakékoli vodní nádrže aplikovat účinná protierozní opatření výše v povodí, vzhledem k situaci v povodí hrozí riziko silného zanášení - Postupně redukovat plošné odvodnění v méně úrodných lokalitách – v lokalitách vytipovaných uživateli pozemků (odvodňovací systém lze využít k tvorbě/napájení mokřadů a tůní)
<p>Podpora udržitelných postupů v zemědělství a lesnictví:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Postupná přeměna intenzivně využívané produkční zemědělské krajiny v zemědělskou, trvale udržitelnou kulturní krajinu poskytující produkční (hospodářské) a mimoprodukční funkce - Podpora takových forem zemědělského hospodaření, které respektují půdu jako základní hodnotu a v maximální možné míře využívají postupy bránící jejímu odnosu, degradaci a kontaminaci - Velké půdní bloky a bloky s dlouhými svahy po celém území rozčlenit prvky zeleně a protierozními prvky tak, aby došlo ke zvýšení ekologické a krajinotvorné hodnoty a zpomalení odtoku, tím i eroze (meze, průlehy, polní cesty, travnaté pásy) - Lokální zatravnění na silně erozně ohrožených pozemcích (Černotín) a ve výrazných drahách odtoku - Upravit hospodaření na plochách výrazně erozně ohrožených, zvláště nad zástavbou (Černotín, Milotice, přísnější opatření) a na dlouhých svazích (Špičky) i na plochách ostatních (mírnější opatření) - Doplnit výsadby v krajině, podél toků, založit větrolamy, podpora zalesňování - Podporovat přírodě blízké způsoby hospodaření s cílovou dřevinnou skladbou
<p>Podpora šetrného turistického ruchu a rekreačního využití území, zvýšení prostupnosti krajiny:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Udržovat turistické cíle a jejich okolí v turisticky přístupném stavu - Budování zázemí pro návštěvníky u tur. cílů nebo na významných tur. trasách pro pěši a cyklisty - Podporovat rozvoj dalších forem turistiky a propojovat je s již formami turistiky v území existujícími - Prověřovat možnosti vedení cyklotras po již existujících polních a lesních cestách mimo silnice - Zaměřit se na obnovu původních a budování nových komunikací vhodných pro propojení sídel
<p>Eliminace negativních dopadů těžby na krajinu:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Doporučujeme zvážit možnost pravidelného monitoringu stavu sesuvných území;

6.2.9 Ok09 – Paršovický

Základní charakteristiky:

- Krajinné oblasti dle ÚSK OIK: Výrazně zvlněná až členitá lesní krajina
- Obce: Paršovice
- Hydrografie: Pouze drobné lesní vodoteče
- Geomorfologie: Maleník
- Základní popis: Vyvýšená nad okolní terén a zalesněná lokalita na Maleníku. Pohledově výrazná ze severu, tvoří rekreační zázemí pro sousední obce.
- Hlavní hodnoty a znaky krajinného rázu:
  - Vizuelně výrazné téměř zcela zalesněné svahy Maleníku tvořící krajinou vedutu a pohledový horizont vyvýšený nad níže položenou oblast Moravské brány.
  - Převážně listnaté až smíšené zachovalé lesní porosty jen málo narušené
  - Více turistických a cykloturistických tras – turisticky atraktivní lokalita ve vazbě na hrad Helfštýn a oblast Teplic nad Bečvou
  - Přírodně hodnotné území s PR Dvůrčák a PR Bukoveček, doplňující přírodní zajímavosti typu vodopád u Rybářů
  - Téměř bez zástavby
  - Místa dalekých výhledů – např. Na krásné vyhlídce
  - Negativní znaky: Nejsou přítomny

Obrázek 34: Paršovický okrsek

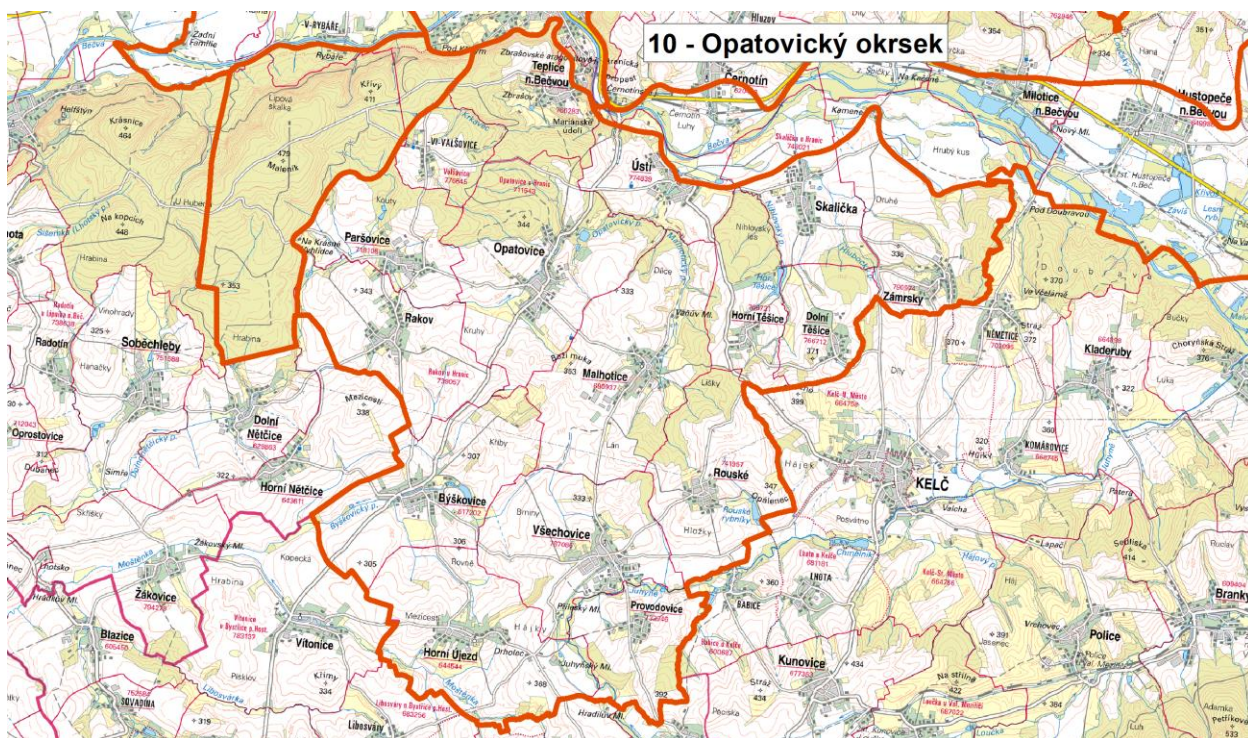

Rámcové podmínky využití pro řešení v rámci územních plánů
<p>Ochrana historických a kulturních hodnot a ochrana krajinného rázu:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Respektovat a chránit přírodní charakter celého prostoru, respektovat MZCHÚ - Nepodporovat vznik nové zástavby nebo chatových kolonií - Nepřípustná realizace výškových staveb na horizontu nebo přímo ve svahu, nevhodné vedení nového elektrického vedení - Respektovat a zachovávat zalesněné prostory lesa a jeho okraje - Respektovat vyhlídková místa, zejména vyhlídku Na Krásné Vyhliďce
<p>Optimalizace rozvoje sídel v návaznosti na okolní krajinu: Bez doporučení – bez sídel</p>
<p>Ochrana a podpora přírodních hodnot, biodiverzity a ekologické stability krajiny:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Dobrý stav, není potřeba měnit využití krajiny
<p>Stabilizace vodního režimu a retenční schopnosti krajiny:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Chránit lesní půdu před zábořem
<p>Podpora udržitelných postupů v zemědělství a lesnictví:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Chránit lesní půdu před zábořem
<p>Podpora šetrného turistického ruchu a rekreačního využití území, zvýšení prostupnosti krajiny:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Zaměřit se na zlepšení přístupnosti k významným bodům v krajině
<p>Eliminace negativních dopadů těžby na krajinu: x</p>
Rámcová doporučení pro opatření (podklad pro činnost jiných orgánů veřejné správy a dalších subjektů v území)
<p>Ochrana přírodních, historických a kulturních hodnot a ochrana krajinného rázu:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Podporovat přirozenou druhovou skladbu lesa - Vytvářet členité okraje lesa a dostatečně široký porostní plášť vytvářející ekotonové pásmo
<p>Optimalizace rozvoje sídel v návaznosti na okolní krajinu: Bez doporučení</p>
<p>Ochrana a podpora biodiverzity a ekologické stability krajiny:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Podporovat správné druhové složení (ne SM, ale listnaté lesy), podporovat zadržování vody v lesích (př. 1 projekt nového mokřadu), místy lze snížit zakmenění
<p>Stabilizace vodního režimu a retenční schopnosti krajiny:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Obecně nezhoršovat stav vodních toků, tak, jak to ukládá Rámcová směrnice o vodách (z ekologického pohledu negativní zásahy do koryt vodních toků pouze při ohrožení životů a majetku v zastavěném území, zhoršující technické úpravy toků (konkrétně například zatrubňování/zaklenutí) je nutno povolovat jen v krajních případech při převažujícím veřejném zájmu - Hospodařit v lesních porostech s ohledem na zachování struktury půdy – opatření ke snížení těžebně-dopravní eroze - Stabilizace strží
<p>Podpora udržitelných postupů v zemědělství a lesnictví:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Podporovat přírodě blízké způsoby hospodaření s cílovou dřevinou skladbou dle stanovištních podmínek v lesních celcích - Podporovat přirozenou obnovu lesa
<p>Podpora šetrného turistického ruchu a rekreačního využití území, zvýšení prostupnosti krajiny:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Udržovat turistické cesty v území v turisticky přístupném stavu
<p>Eliminace negativních dopadů těžby na krajinu: x</p>

6.2.10 Ok10 – Opatovický

Základní charakteristiky:

- Krajinné oblasti dle ÚSK OIK:
  - Výrazně zvlněná zemědělská krajina, Výrazně zvlněná až členitá zemědělskolesní krajina, Výrazně zvlněná až členitá lesozemědělské krajina
- Obce: Paršovice, Teplice nad Bečvou, Rakov, Opatovice, Ústí, Skalička, Horní Těšice, Dolní Těšice, Malhotice, Rouské, Všechnovice, Býškovice, Provodovice, Horní Újezd
- Hydrografie: Drobné vodní plochy/rybníky v obcích, menší vodoteče – Krkavec, opatovický potok, Malhotický potok, Nihlovský potok, Býškovický potok, Juhyně, Moštěnka
- Geomorfologie: Kelčská pahorkatina
- Základní popis: Poměrně členitá lesozemědělská krajina s menšími sídly a zajímavou mozaikou zemědělských ploch, menších lesů a krajinných prvků. Lesnatost je vyšší ve směru k Maleníku, krajinná zeleň je dále podél vodotečí.
- Hlavní hodnoty a znaky krajinného rázu:
  - Oblast nad Moravskou bránu vyvýšené Podbeskydské pahorkatiny poměrně exponovaná, mírně zvlněná až členitá s místy lokálních vyhlídek
  - Krajinné veduty svahů vyvýšených nad Moravskou bránu a údolí Bečvy
  - Menší podíl lesů (s výjimkou svahů nad Teplicemi n. B.), menší lesní celky
  - Oblast menších sídel zasazených v zemědělské krajině s méně výraznými dominantami
  - Kulturní dominanty – např. zámek Všechnovice, panorama Paršovic
  - Vodní nádrže (Býškovice, Horní Těšice, Opatovický lom)
  - Negativní znaky: Rizikový záměr výstavby VE, místy rozsáhlejší a exponované zemědělské/výrobní areály, elektrické vedení, převážně zemědělská krajina s rozsáhlejšími bloky orné půdy

Obrázek 35: Opatovický okrsek

Rámcové podmínky využití pro řešení v rámci územních plánů

Ochrana historických a kulturních hodnot a ochrana krajinného rázu:

- Respektovat urbanistické architektonické a historické hodnoty sídel
- Výstavba VTE v Malhoticích není dle ÚS VTE-OIK ve střednědobém horizontu vhodná
- Zachovávat a respektovat drobné členění krajiny s mezemi, remízky, břehovými porosty a drobnými lesy, realizace systému ÚSES
- Věnovat pozornost dominantním, převýšeným vrchům, které jsou jako krajinné dominanty klíčovými znaky krajiny. Usilovat o uchování jejich struktury v dálkových pohledech
- Zajistit ochranu typických kulturních dominant krajiny a dochovaných obrazů sídel před jejich narušením.
- Rozčlenit velké půdní bloky pro dosažení mozaikovitě struktury krajiny v místech otevřené krajiny
- Zohledňovat vyhlídková místa (např. Hranečník – Opatovice/Malhotice) a nenarušovat výhledy z nich
- Respektovat vedutu a horizont Podbeskydské pahorkatiny, zamezit výstavbě výškových staveb přesahujících přední horizont a respektovat zvýšenou pohledovou exponovanost celého prostoru
- Zachovat a rozvíjet lokalitu Opatovického lomu

Optimalizace rozvoje sídel v návaznosti na okolní krajinu:

- Soustředit se na maximální využití potenciálu zastavěného území s využitím tradice zástavby v duchu historických urbanistických struktur.
- Zvážit rozvoj sídel v zastavitelných plochách. Jejich případný rozvoj etapizovat a rozvíjet sídla v návaznosti na zastavěné území; výstavbu v záhumení omezit; nové zastavitelné plochy nesmí zhoršit vizuální vnímání panoramat a dominant obcí
- Respektovat urbanistické (především významná veřejná prostranství - návsi apod.), architektonické (architektonicky cenné stavby) a historické hodnoty sídel
- Zachování co největší prostupnosti i v rámci zastavěného území
- Podporovat budování přírodních vodních ploch
- Návrhy obnovitelných zdrojů energie nezhoršovat vnímání sídel v krajině
- Zastavitelné plochy nebudou narušovat systém obdělávání zemědělské půdy
- Omezit záборы zemědělské půdy

Ochrana a podpora přírodních hodnot, biodiverzity a ekologické stability krajiny:

- Velmi špatný stav - přidat zeleň a přírodní biotopy podle popisu z karet obcí. Je potřeba nahradit část historických krajinných struktur, které byly zničeny, a to v dostatečné výměře – zásadní je kvantifikace výměr uvedená v kartách obcí

Stabilizace vodního režimu a retenční schopnosti krajiny:

- Chránit vodní toky a nádrže před splachy orné půdy vymezením pásu zeleně podél prvků (formou vymezení funkční plochy krajinné/přírodní zeleně, smíšeného nezastavěného území aj.)
- Chránit prameniště vodních toků návrhem změny využití území (odnětí lokality ze zemědělských ploch, vymezení funkční plochy krajinné/přírodní zeleně, smíšeného nezastavěného území aj.)
- Nenavrhovat nové zastavitelné plochy tak, aby zhoršovaly odtokové poměry v povodí
- Zapracovávat návrhy z vodohospodářských a krajinářských projektů do územních plánů obcí jako veřejně prospěšné stavby a opatření (opatření k aktivaci inundačních prostorů, opatření na podporu retence, infiltrace a akumulace vody v ploše povodí)

Podpora udržitelných postupů v zemědělství a lesnictví:

- Velké půdní bloky a bloky s dlouhými svahy doporučujeme trvale rozčlenit prvky zeleně tak, aby došlo ke zvýšení ekologické a krajinotvorné hodnoty a zpomalení odtoku, tím i eroze (meze, průlehy, polní cesty, travnaté pásy - vymezení jako prvky ÚSES, interakční prvky nebo plochy pro změny v krajině); rozčlenění těchto bloků musí probíhat v souladu s protierozními, protipovodňovými, ochrannářskými a prostupnost zvyšujícími opatřeními
- Navrhnout lokální zatravnění na silně erozně ohrožených pozemcích a v četných dlouhých výrazných drahách odtoku (Opatovice, Malhotice)

<ul style="list-style-type: none"> - Vymezit plochy s významným erozním ohrožením (s důrazem na plochy nad zástavbou a vodními plochami), definovat vhodné formy hospodaření - Navrhnout doplnění výsadeb v krajině v pásu mezi obcemi, podél toků, větrolamy (prvky ÚSES, interakční prvky nebo plochy pro změny v krajině) - Chránit důsledně bonitní zemědělskou půdu před zábořem - Chránit lesní půdu před zábořem - Respektovat návrhy na zalesnění
<p>Podpora šetrného turistického ruchu a rekreačního využití území, zvýšení prostupnosti krajiny:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Zaměřit se na zlepšení přístupnosti k významným bodům v krajině - Zaměřit se na budování cyklostezek oddělených od motorového provozu pro značené cyklotrasy - Zlepšení vzájemné dostupnosti sousedních sídel po komunikacích vhodných pro pěší a cyklisty
<p>Eliminace negativních dopadů těžby na krajinu:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Zohledňovat přítomnost sesuvů v území v ÚPD, nové plochy pro zástavbu vymezovat mimo tato území
<p>Rámcová doporučení pro opatření (podklad pro činnost jiných orgánů veřejné správy a dalších subjektů v území)</p>
<p>Ochrana přírodních, historických a kulturních hodnot a ochrana krajinného rázu:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Výstavba VTE není dle ÚS VTE-OIK ve střednědobém horizontu vhodná - Ochrana stávající zeleně dotvářející charakter krajiny a její doplňování – drobné lesní porosty, remízky, liniová zeleň podél vodotečí a cest, realizace systému ÚSES - Věnovat pozornost dominantním, převyšným vrchům, které jsou jako krajinné dominanty klíčovými znaky krajiny. Usilovat o uchování jejich struktury v dálkových pohledech - Rozčlenit velké půdní bloky pro dosažení mozaikovitě struktury krajiny v místech otevřené krajiny
<p>Optimalizace rozvoje sídel v návaznosti na okolní krajinu:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Realizovat vazby sídel sevřených v okolní intenzivně zemědělské využívané krajině na přírodní prostředí prostřednictvím krajinných os liniové zeleně např. v podobě doprovodné zeleně komunikací - Využívat tras vodotečí jako bezprostředního kontaktu obcí s krajinou - Realizovat propojení sídel i mimo silniční osy prostřednictvím pohybu krajinným prostředím - Realizovat bezkolizní křížení při oddělení pěší a cyklistické dopravy s bariérami dopravních koridorů - Využití v budoucnu opuštěných těžebních prostorů pro revitalizaci krajiny, případně v kombinaci s možností rekreace
<p>Ochrana a podpora biodiverzity a ekologické stability krajiny:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Je zásadní vytvořit plán pro dlouhodobé zlepšování krajinné struktury - jak získávat parcely pro zeleň a další opatření (i nezávisle na KoPÚ) - Vymezit 10 prioritních projektů k realizaci (biodiverzita + ochrana před vysycháním krajiny + synergie s protierozními opatřeními) - zejména projekty mokřadů a revitalizací - Oslovit konkrétní zemědělce s konkrétními projekty v krajině, vysvětlit jim jejich přínosy - Prioritní je realizace nefunkčních částí ÚSES
<p>Stabilizace vodního režimu a retenční schopnosti krajiny:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Obnovovat prameniště a pram.úseky toků – z řešených vodních toků na Nihlovském a Hlubockém potoce - Revitalizovat regulované úseky toků, chránit renaturalizující se úseky před negativními zásahy do koryt - Obecně nezhoršovat stav vodních toků, tak, jak to ukládá Rámcová směrnice o vodách (z ekologického pohledu negativní zásahy do koryt vodních toků pouze při ohrožení životů a majetku v zastavěném území) - Plochy podél břehů vodních toků a vodních nádrží chránit prostřednictvím ochranné vegetace před splachy z okolních pozemků (viz problém Býškovických nádrží, Z30 a Z31, v návrhové části REV-02, REV-03) - Využít údolní nivy vodních toků ke zpomalení, zadržení a k akumulaci povrchového odtoku - Aplikovat účinná protierozní opatření na orné půdě, jak proti plošné, tak rýhové erozi – konkrétní lokality viz kap. Zemědělství - Před realizací jakékoli vodní nádrže aplikovat účinná protierozní opatření výše v povodí, vzhledem k situaci v povodí hrozí riziko silného zanášení - Postupně redukovat plošné odvodnění v méně úrodných lokalitách – v lokalitách vytipovaných uživateli pozemků (odvodňovací systém lze využít k tvorbě/napájení mokřadů a tůní), viz metodická příručka MŽP

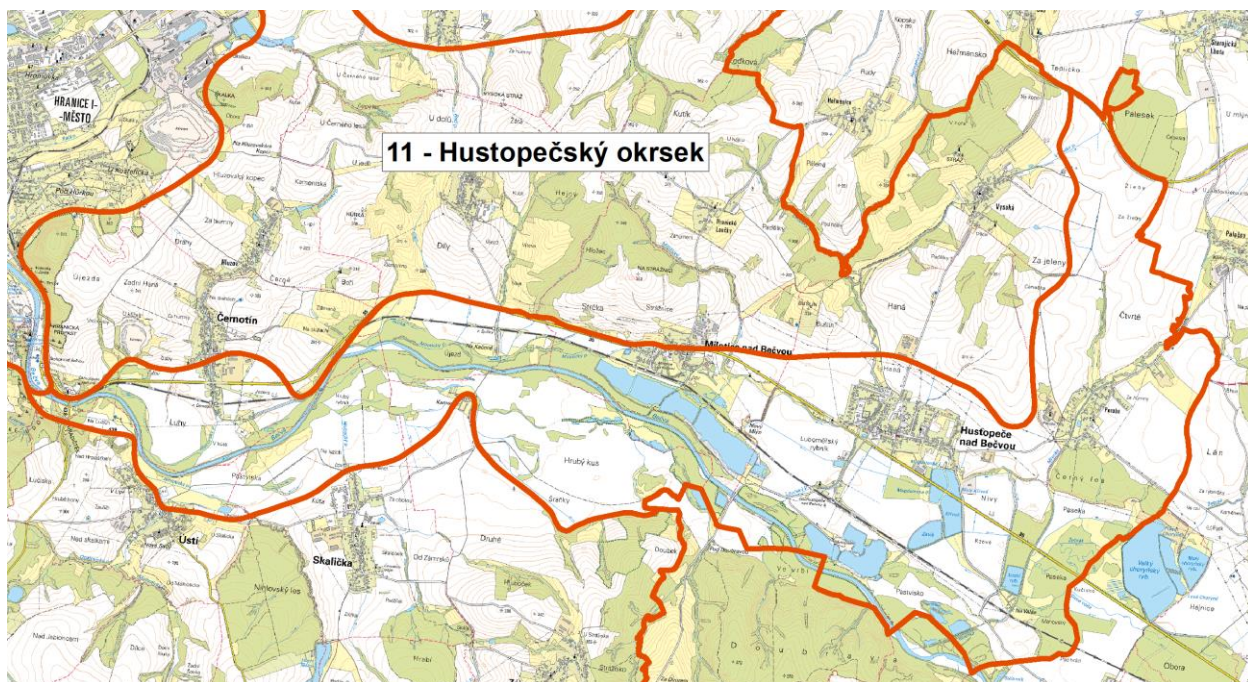
<ul style="list-style-type: none"> - Realizovat prvky v krajině zadržující a zdržující vodu – meze, hrázky, průlehy, příkopy, poldry, remízy, hloubené tůně, mokřady – především v lokalitách významně ohrožených vodní erozí, v lokalitách s formujícím se škodlivým povrchovým odtokem ústícím do obce – viz karty obcí - Hospodařit v lesních porostech s ohledem na zachování struktury půdy – opatření ke snížení těžebně-dopravní eroze - Důsledně dodržovat a kontrolovat předepsané zůstatkové průtoky v korytech pod vodními díly nebo povolenými odběry – revidovat odběry povrchových vod (či obecně nakládání s vodami), využít možnost sezónního omezení odběrů v případě nižších průtoků v létě a na podzim; v případě pochybností o zachování minimálních zůstatkových průtoků u nových odběrů požadovat po žadateli odborná posouzení dopadu nového nakládání s vodami na vodní poměry
<p>Podpora udržitelných postupů v zemědělství a lesnictví:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Postupná přeměna intenzivně využívané produkční zemědělské krajiny v zemědělskou, trvale udržitelnou kulturní krajinu poskytující produkční (hospodářské) a mimoprodukční funkce - Podpora takových forem zemědělského hospodaření, které respektují půdu jako základní hodnotu a v maximální možné míře využívají postupy bránící jejímu odnosu, degradaci a kontaminaci - Velké půdní bloky a bloky s dlouhými svahy rozčlenit prvky zeleně a protierozními prvky tak, aby došlo ke zvýšení ekologické a krajinotvorné hodnoty a zpomalení odtoku a eroze (meze, průlehy, polní cesty) - Lokální zatravnění na silně erozně ohrožených pozemcích a dlouhých výrazných drahách odtoku - Upravit hospodaření a výběr plodin na plochách erozně ohrožených (s důrazem na plochy nad zástavbou a vodními plochami) - Doplnit výsadby a travnaté pásy kolem toků v krajině mezi obcemi, založit větrolamy - Podporovat přírodě blízké způsoby hospodaření s cílovou dřevinnou skladbou - Podporovat přirozenou obnovu lesa a zalesňování
<p>Podpora šetrného turistického ruchu a rekreačního využití území, zvýšení prostupnosti krajiny:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Podporovat dostupnost turistických cílů značením nových turistických tras pro pěší a jejich napojením značené trasy již existující - Udržovat turistické cíle v území v turisticky přístupném stavu a budovat u nich zázemí - Podporovat rozvoj dalších forem cyklo/turistiky a propojovat je s již formami turistiky v území existujícími - Zaměřit se na obnovu původních a budování nových komunikací vhodných pro propojení sídel
<p>Eliminace negativních dopadů těžby na krajinu:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Zvážit potřebu monitoringu sesuvných území v zástavbě a její blízkosti

6.2.11 Ok11 – Hustopečský

Základní charakteristiky:

- Krajinné oblasti dle ÚSK OIK: Nivní lesozemědělská krajina, Plochá rybníční a jezerní krajina, Plochá až mírně zvlněná lesozemědělská krajina
- Obce: Černotín, Skalička, Špičky, Ústí, Milotice nad Bečvou, Zámrský, Hustopeče nad Bečvou
- Hydrografie: Bečva a její přítoky před zaústěním, větší vodní plochy v nivě Bečvy částečně vzniklé po těžbě štěrkopísků
- Geomorfologie: Příborská pahorkatina
- Základní popis: Plochá krajina podél řeky Bečvy, která zahrnuje i sídla Milotice nad Bečvou, Hustopeče nad Bečvou a část Černotína. Část nivy je zatravněná nebo zalesněná, část tvoří rozsáhlejší vodní plochy, které zčásti vznikly po těžbě štěrkopísků. Přírozenou hranici okrsku tvoří paty svahů v jižní a severní části.
- Hlavní hodnoty a znaky krajinného rázu:
  - Rozsáhlejší soustava rybníků a vodních ploch
  - Řeka Bečva částečně meandrující a tvořící krajinnou osu a k ní přiléhající niva s hodnotnou mozaikou lužních lesů, travní porostů, orné půdy a vodních ploch
  - Pohledově výraznější dominanty – zámek a kostel Povýšení sv. Kříže v Hustopečích, větrný mlýn v Porubě
  - Přírodně hodnotné lokality – EVL hustopeče-Štěrkáč, EVL Choryňský mokřad ...
  - Negativní znaky:
    - Výrobní areály v sídlech, FVE
    - Vizuálně výrazná silnice I/35 s vyšší intenzitou dopravy tvořící osu území
    - Riziko: VD Skalička jako nový výraznější objekt v krajině (hráz)

Obrázek 36: Hustopečský okrese

Pozn.: V mapě okrese zahrnující rybníky, řeku Bečvu a jejich okolí)

Rámcové podmínky využití pro řešení v rámci územních plánů	
Ochrana historických a kulturních hodnot a ochrana krajinného rázu:	<ul style="list-style-type: none"> - Respektovat prostorové uspořádání krajiny a sídel, zachovat stávající panoramatické pohledy, respektovat charakter a měřítko zástavby; nesmí být zásadním způsobem narušen historický půdorys sídel; - Respektovat přítomnost vodních ploch, rozvíjet rekreační charakter území - Respektovat vymezený VKP údolní niva, neumísťovat do nivy řeky Bečvy nové plochy pro zástavbu - Podpořit propojení sídla Hustopeče nad Bečvou s krajinou, doplňovat prvky liniové krajinné zeleně v blízkosti sídla - Ochrana stávající zeleně dotvářející charakter krajiny a její doplňování - remízky, liniová zeleň podél vodotečí, vodních ploch a cest, systém ÚSES - Ochrana kulturních dominant a jejich vizuálního působení (nař. zámek a kostel v Hustopečích) - Zohledňovat výslednou variantu vodního díla Skalička, technická opatření zakomponovat do krajiny
Optimalizace rozvoje sídel v návaznosti na okolní krajinu:	<ul style="list-style-type: none"> - Zvážit rozvoj sídel v zastavitelných plochách, jejich případný rozvoj etapizovat a rozvíjet sídla v návaznosti na zastavěné území; výstavbu v záhumení omezit; nové zastavitelné plochy nesmí zhoršit vizuální vnímání panoramat a dominant obcí. - Respektovat urbanistické (především významná veřejná prostranství - návsi apod.), architektonické (architektonicky cenné stavby) a historické hodnoty sídla - Zachování co největší prostupnosti i v rámci zastavěného území
Ochrana a podpora přírodních hodnot, biodiverzity a ekologické stability krajiny:	<ul style="list-style-type: none"> - Střední stav - v plochách velkých půdních bloků je potřeba v souladu s návrhy PPO a POE vytvořit náhradu za část historických krajinných struktur, které byly zničeny a to v dostatečné výměře tak, aby podporovaly biodiverzitu – zásadní je kvantifikace výměr uvedená v kartách obcí
Stabilizace vodního režimu a retenční schopnosti krajiny:	<ul style="list-style-type: none"> - Vymezovat úseky toků k revitalizaci, označit vymezené úseky toků za veřejně prospěšná opatření - Nevymezovat ve vymezených nivách nové zastavitelné plochy, které nesouvisí s vodním hospodářstvím - Dořešit výslednou podobu VD Skalička a zapracovat ji do ÚPD obcí a kraje. - Stanovit kompenzační opatření k eliminaci nežádoucích vlivů vybrané varianty a vymezení ploch pro tato kompenzační opatření v územně-plánovací dokumentaci.
Podpora udržitelných postupů v zemědělství a lesnictví:	<ul style="list-style-type: none"> - Velké půdní bloky a bloky s dlouhými svahy na SV doporučujeme trvale rozčlenit prvky zeleně tak, aby došlo ke zvýšení ekologické a krajinné hodnoty a zpomalení odtoku, tím i eroze (meze, průlehy, polní cesty, travnaté pásy - vymezení jako prvky ÚSES, interakční prvky); rozčlenění těchto bloků musí probíhat v souladu s protierozními, protipovodňovými, ochrannými a prostupnost zvyšujícími opatřeními - Navrhnout lokální zatravnění na silně erozně ohrožených pozemcích a ve výrazných drahách odtoku na SV - Navrhnout doplnění výsadeb na SV - Chránit důsledně bonitní zemědělskou půdu a lesní půdu před záborem
Podpora šetrného turistického ruchu a rekreačního využití území, zvýšení prostupnosti krajiny:	<ul style="list-style-type: none"> - Zaměřit se na zlepšení přístupnosti k významným bodům v krajině - Zaměřit se na budování cyklostezek oddělených od motorového provozu pro značené cyklotrasy - Zaměřit se na zlepšení dostupnosti sousedních sídel po komunikacích vhodných pro pěší a cyklisty
Eliminace negativních dopadů těžby na krajinu:	<ul style="list-style-type: none"> - U těženého ložiska Hustopeče n. Bečvou – Mílotice lze doporučit plánovaný způsob rekultivace – tj. technická a biologická rekultivace s cílovým vytvořením vodních ploch s vhodně tvarovanými břehy a litorálním pásmem; vznikne přírodně hodnotný prostor s rekreačním využitím (koupání) - Ložisko Hustopeče-Zámrsy není pro těžbu štěrkopísků příliš vhodné z důvodu střetu s EVL a PP Hustopeče – Šterkáč; s ohledem na požadavky ZÚR Olomouckého kraje a Územní studie štěrkopísky je doporučeno plánovat případnou těžbu v jiných lokalitách v okolí (např. připravované ložisko Slavíč-Klokočí). Stejně tak je nutno zohlednit přípravu VD skalička, které je ve střetu se zájmy těžbě štěrkopísků.

Rámcová doporučení pro opatření (podklad pro činnost jiných orgánů veřejné správy a dalších subjektů v území)	
Ochrana přírodních, historických a kulturních hodnot a ochrana krajinného rázu:	<ul style="list-style-type: none"> - Zohledňovat výslednou variantu vodního díla Skalička, technická opatření vhodně zakomponovat do krajiny, umožnit průchod územím
Optimalizace rozvoje sídel v návaznosti na okolní krajinu:	<ul style="list-style-type: none"> - Zachovat a podporovat vazby sídel na přírodní prostředí - Využívat tras vodotečí s doprovodnou zelení jako bezprostředního kontaktu obcí s krajinou - Využívat krajinné zeleně ke zlepšení vnějšího výrazu obcí - Využívat přiměřeně kvalitní krajinné prostředí k rekreačním účelům
Ochrana a podpora biodiverzity a ekologické stability krajiny:	<ul style="list-style-type: none"> - Je zásadní vytvořit strategický plán pro dlouhodobé zlepšování krajinné struktury - jak získávat parcely pro zeleň a další opatření (i nezávisle na KoPÚ) - Vymezit 10 prioritních projektů k realizaci (biodiverzita + ochrana před vysycháním krajiny + synergie s protierozními opatřeními) - zejména projekty mokřadů a revitalizací - Prioritní je realizace nefunkčních částí ÚSES
Stabilizace vodního režimu a retenční schopnosti krajiny:	<ul style="list-style-type: none"> - Revitalizovat v minulosti regulované úseky toků, chránit renaturalizované úseky na Bečvě (H12 a H31, v návrhové části REN-12, REN-31) x průtočná nádrž/poldr Skalička - Aplikovat účinná protierozní opatření v místní části Poruba – konkrétní lokality viz kap. Zemědělství - Postupně redukovat plošné odvodnění v méně úrodných (podmáčených) lokalitách – v lokalitách vytípaných uživateli pozemků (odvodňovací systém lze využít k tvorbě/napájení mokřadů a tůní), vyloučit intenzivní obhospodařování zamokřených půd - Podporovat změnu kultury z orné půdy na TTP či vynětí půdy ze zemědělského půdního fondu - Podporovat tvorbu/obnovu nových vodních prvků v nivě – bočních koryt, slepých ramen, tůní, mokřadů - Zpřísnit podmínky, za kterých je otevíráno nové těžební pole z hlediska plošného rozsahu, tvaru a rekultivace – na základě již nyní známých skutečností omezit délku těžebního pole při těžbě z vody na max. 100 m podél proudnice, neboť delší těžební pole nevhodně deformují proudový systém podzemní vody. Zadat zpracování prognózy budoucího stavu podzemních vod po vytěžení všech evidovaných ložisek, na základě této prognózy se vyjádřit k novým otevírkám těžby - Aktualizovat stanovená záplavová území včetně aktivních zón záplavových území na základě změn - Zajištění majetkových či obdobných práv k těm nemovitostem, které budou potřeba k zajištění kompenzací u VD Skalička. Stanovení časové posloupnosti jednotlivých kroků tak, aby byly kontinuálně zajištěny všechny významné funkce a hodnoty v dotčeném území (vlastní zájmové území VD Skalička a vodní tok Bečvy včetně celé nivy pod ním).
Podpora udržitelných postupů v zemědělství a lesnictví:	<ul style="list-style-type: none"> - Postupná přeměna intenzivně využívané produkční zemědělské krajiny v zemědělskou, trvale udržitelnou kulturní krajinu poskytující produkční (hospodářské) a mimoprodukční funkce - Podpora takových forem zemědělského hospodaření, které respektují půdu jako základní hodnotu a v maximální možné míře využívají postupy bránící jejímu odnosu, degradaci a kontaminaci - Velké půdní bloky a bloky s dlouhými svahy na SV rozčlenit prvky zeleně a protierozními prvky tak, aby došlo ke zvýšení ekologické a krajinotvorné hodnoty a zpomalení odtoku, tím i eroze - Lokální zatravnění na silně erozně ohrožených pozemcích a ve výrazných drahách odtoku na SV - Podporovat přírodě blízké způsoby hospodaření s cílovou dřevinnou skladbou dle stanovištních podmínek v lesních celcích a přirozenou obnovu lesa
Podpora šetrného turistického ruchu a rekreačního využití území, zvýšení prostupnosti krajiny:	<ul style="list-style-type: none"> - Udržovat turistické cíle v přístupném stavu, prověřovat možnosti budování zázemí pro návštěvníky u turistických cílů nebo na významných turistických trasách pro pěší a cyklisty - Prověřovat možnosti vedení cyklotras po již existujících polních a lesních cestách mimo silnice - Zaměřit se na obnovu původních a budování nových komunikací vhodných pro propojení sídel

7 ZÁVĚR

7.1 SOUHRNNÉ DOPORUČENÍ PRO ZOHLEDNĚNÍ NÁVRHU V ÚZEMNĚ PLÁNOVACÍ DOKUMENTACI, VČETNĚ NÁVRHŮ ZMĚN STÁVAJÍCÍ ÚZEMNĚ PLÁNOVACÍ DOKUMENTACE

7.2 OBLAST VODNÍHO REŽIMU KRAJINY

- Vymezovat plochy s vyloučením výstavby a ploch s omezeným využitím z důvodu ohrožení povodní (nivy vodních toků).
- Nenavrhovat nové zastavitelné plochy tak, aby zhoršovaly odtokové poměry v povodí.
- Chránit stávající prameniště vodních toků návrhem změny využití území (vyloučení orné půdy a pastvy)
- Navrhovat revitalizaci úseků vodních toků v krajině, u kterých byly v minulosti provedeny technické zásahy do přirozené morfologie jejich koryt, označit vymezené úseky toků za veřejně prospěšná opatření.
- Zapracovávat návrhy z vodohospodářských a krajinářských projektů do územních plánů obcí jako veřejně prospěšné stavby a opatření (opatření k aktivaci inundačních prostorů, opatření na podporu retence, infiltrace a akumulace vody v ploše povodí).
- Dořešit výslednou podobu VD Skalička a zapracovat ji do ÚPD obcí a kraje.
- Stanovit kompenzační opatření k eliminaci nežádoucích vlivů vybrané varianty a vymezení ploch pro tato kompenzační opatření v územně-plánovací dokumentaci.

7.2.1 *Oblast ochrany půdy a erozního ohrožení*

- Rozčleňovat rozsáhlé pozemky drobnými prvky – travnatými polními cestami, travnatými pásy, alejemi, mezemi, případně lesními pásy a větrolamy, často je možné využít existující obecní nebo státní parcely
- Vymezovat v ÚPD lokality doporučené pro realizaci různých typů protierozních opatření, akcentovat biotechnické prvky přerušující svah, vyloučení širokořádkových plodin nebo ochranné zatravnění či sady nad vodními plochami a zástavbou.
- Snažit se v rámci zpracování ÚSES trasovat návrhy tak, aby měly i protierozní efekt, doplnit interakční prvky především o výsadby mimo komunikace (výrazně větší ekologický i protierozní efekt).
- Navrhovat opatření tak, aby zajišťovala více funkcí (protierozní, protipovodňovou, zprůchodnění krajiny, doplnění kostry ÚSES).
- Zachovat a rozšiřovat plochy krajinné zeleně.

7.2.2 *Oblast ochrany přírody a ekologické stability krajiny*

- Pro obce s ekologicky nestabilním územím či výskytem velkých půdních bloků jsou ve výkrese návrhů vyčleněny příklady nových ploch ESP a ESL, které znázorňují nové remízky, revitalizace toků a doprovodných biotopů, mokřady, lesíky, zatravnění, plochy pro agrolesnictví apod., více

viz příslušná kapitola 3.2. Návrhy vycházejí z části historických krajinných prvků, které byly v minulosti zničeny.

- Plochy s rozdílným způsobem využití v územním plánu – nové ESP by měly být v každé obci navrhovány jako soustava rozmanitých funkčních ploch – typicky zastoupeny by měly být plochy krajinné zeleně, plochy přírodní (oboje vhodné pro nové přírodní biotopy viz níže), plochy lesů a zatravnění (možné jako produkční i biotopové plochy), mokřady, sady, zahrady. Nově vymezené plochy biotopů mohou být vedeny jako interakční prvky a stát se tak podpůrnou částí ÚSES.
- Doporučujeme vyčlenit plochy, které budou sloužit pro zvýšení výměry přírodních biotopů: zejména v obcích hodnocených v parametru biotopy stupněm 3 (tj. pod 10 % výměry přírodních biotopů). Přednostně je potřeba cílit na přeměnu schnoucích smrkových monokultur na přírodě blízké, druhově bohaté lesní biotopy.
- Důrazně doporučujeme i nadále nevymezovat zástavbu (např. plochy bydlení, rekreace, dopravní infrastruktury) v dálkových migračních koridorech a co nejvíce omezit vymezování ploch k výstavbám (domy, výroby, technická infrastruktura) v migračně významných územích.
- Doporučujeme nefragmentovat volnou krajinu zástavbou mimo intravilán, ani zde nevymezovat plochy pro stavbu zemědělských objektů nad 1 ha.
- Vybrané lokality z těchto ploch lze více chránit skrze registraci jako významné krajinné prvky (VKP); ve vhodných případech je doplnit do LPIS jako EVP (ekologicky významné prvky).
- Nové VKP by v územních plánech měly být vymezovány nejlépe jako krajinná zeleň nebo plocha přírodní. Možnými typy využití jsou i zatravněná plocha a les. Zvláště důležité je vymezit nová VKP v obcích s nízkou výměrou zvláště chráněných území.
- Vymezena byla také hranice VKP ze zákona údolní niva. V silně zorněných VKP niva je vhodné napláňovat nové plochy krajinné zeleně, zatravnění apod., aby plochy nebyly vystaveny působení herbicidů a hnojiv.
- Ve vymezených VKP údolní niva doporučujeme úpravu využití území tak, aby plochy nebyly vystaveny působení herbicidů a hnojiv, nejlépe přeměnit část orné půdy na zatravnění, agrolesnictví a plochy přírodních biotopů. Doporučujeme ve VKP údolní niva vymezovat funkční plochy, které podporují ekologické funkce niv (filtrační, retenční, retardační): **funkční plochy vodní, plochy krajinné a přírodní zeleně, zatravnění, druhově blízké lesy.**
- Je vhodné navrhovat revitalizace vodních toků ve vymezených VKP v případech, že se jedná o napřímená či opevněná koryta vodních toků.
- Ve VKP niva doporučujeme nevymezovat zastavitelné plochy, většinou se jedná o záplavové území.

7.2.3 ***Oblast vztahu sídel a krajiny***

- Pomocí liniové zeleně zprostředkovat kontakt izolovaných sídel v zemědělské produkční krajině s krajinnou mimoprodukční zelení, vodními plochami. Kontakt je zprostředkován výsadbou vzrostlé zeleně v liniích převážně v souběhu s osami komunikací nebo potočními osami.
- Trvalé výsadby nebo zatravnění v nejbližším okolí sídel v případě nepříznivého vlivu erozních projevů. Jde především o sídla s těsným kontaktem na rozsáhlé obdělávané plochy.
- Využití vysoké zeleně ke snížení negativního vizuálního dopadu výrobních areálů v obrazu krajiny a sídla.

- Eliminovat devastační dopady rekreace na krajinné prostředí – ničení porostů, nevhodná likvidace odpadů apod.
- Zvážit rozsah zastavitelných ploch a revitalizovat pro potřeby bydlení nebo občanského vybavení stávající potenciál zástavby uvnitř zastavěného území sídel. Zabránit nové výstavbě znehodnocující pohledové kvality panoramat sídel.
- Zkvalitnění krajinného výrazu průchodů vodních toků zastavěným územím sídel, případně otevírání zatrubněných tras. Využití pozemků okolí vodních toků k nové výsadbě, případně k oživení stezkami.
- Pro ochranu urbanizovaných ploch nacházejících se v záplavovém území realizovat účinná protipovodňová opatření
- Snížení dopadů v plochách geologických rizik (svážná a poddolovaná území)
- Doporučení respektování a ochrana urbanistických hodnot v území:

7.2.4 ***Oblast rekreace***

- Vymezené VKP údolní niva, úseky vodních toků vhodných k revitalizaci, vodní plochy, plochy rekreace přírodního charakteru, účelové komunikace, cyklotrasy, turistické/pěší trasy navrhujeme graficky vyjádřit v územních plánech obcí s uvedením bližších podmínek využití v textové části územního plánu.
- Součástí územních plánů obcí s masivním rozvojem individuální rekreace by měla být regulace dané funkční plochy v textové části, buď v podobě podrobných podmínek využití území a podmínek prostorového uspořádání se základními podmínkami ochrany krajinného rázu, nebo v podobě regulačního plánu.
- V obcích s nízkou atraktivitou, bez stávajících možností rekreace v krajině je potřeba vymezit plochy rekreace či jiné funkční plochy, ve kterých je rekreace přípustná a možná. V obcích s nedostatečnými možnostmi stravování a ubytování, které mají potenciál k přilákání turistů (existence rekreačních a turistických cílů a známých cyklotras) podpořit možnosti stravování/ubytování v obci vymezením nových funkčních ploch či připuštěním možnosti ubytování a stravování v rámci funkčních ploch stávajících.

7.2.5 ***Oblast prostupnosti území***

- Zlepšení prostupnosti v nepříznivých případech je možné realizací stávajících záměrů navržených v rámci územně plánovací dokumentace a komplexních pozemkových úprav a dále také na základě identifikace původních cest, které nejsou dnes v krajině již patrné, ale jsou stále vedeny v záznamech katastru nemovitostí, případně jsou zachyceny na historických mapových podkladech (stabilní katastr, historické ortofoto z 50. let 20. stol.).

7.2.6 ***Oblast těžby***

- Doporučujeme, pokud je to technicky proveditelné, jednoznačně upřednostňovat přírodě blízké formy rekultivace před návratem do ZPF nebo LPF. Vhodné je vytvořit mix drobnějších ploch vodních, zeleně, lesa apod., který bude umožňovat zachování a rozvoj přírodních hodnot v území.

- Současně doporučujeme předpokládat a rozvíjet citlivě také rekreační potenciál lokalit. Mezi možnosti patří možnosti koupání, rybaření, táboření, outdoorové aktivity, edukační nebo jako cílové místo pro výlety.

7.2.7 *Oblast brownfields*

Brownfieldy jsou v územních plánech obcí součástí vymezených funkčních ploch. Z územních plánů tak není vždy zřejmé, zda se brownfield v obci vyskytuje. Řešené brownfieldy jsou limitovány vymezenou stavovou funkční plochou s uvedením přípustného a nepřípustného využití území. Funkční plocha se stanovenými podmínkami využití nedává možnost různorodému využití plochy, v případě změny využití plochy se tak musí iniciovat změna územního plánu, která může trvat i roky. Proto v souladu s národní strategií brownfieldů navrhuje následující:

- vyznačení brownfieldů v územních plánech obcí (samostatná položka legendy),
- samostatná funkční plocha „brownfieldy“, u níž je nepřípustné pouze porušení konkrétních zjištěných hodnot a limitů v území,
- možnost zjednodušeného procesu změny územně plánovací dokumentace.

7.3 SOUHRNNÉ DOPORUČENÍ PRO ZOHLEDNĚNÍ NÁVRHU PŘI ČINNOSTI ORGÁNŮ VEŘEJNÉ SPRÁVY A DALŠÍCH SUBJEKTŮ

7.3.1 *Oblast vodního režimu krajiny*

- Pořizovat nebo měnit územně plánovací dokumentace obcí tak, aby jejich součástí bylo vymezení ploch s vyloučením výstavby a ploch s omezeným využitím z důvodu ohrožení povodní (nivy vodních toků).
- Upřednostňovat návrhy protipovodňových opatření na vodních tocích s ohledem na zlepšení či zachování hydromorfologie vodních toků a jejich podélné kontinuity (přírodě blízká protipovodňová opatření).
- Zadávat projekty zabývající se zlepšením ekologického stavu vodních toků obnovou přirozené hydromorfologie vodotečí v územích, které ještě nebyly řešeny projekty revitalizací, a to na vodotečích, které byly, či je předpoklad, že byly v minulosti upraveny (viz např. úseky s ekologickými závadami Z1 - Z26, v návrhové části součást opatření SOP-X a REV-X na řešených vodních tocích).
- Požadovat v projektech pro úspěšnou revitalizaci toku začlenění do návrhu revitalizace toku co nejširší část nivy – vyloučit v podmínkách využití území ornou půdu, navrhnout v nivě doprovodné vodní ekosystémy (změnit stávající zemědělské využití části revitalizované nivy např. na plochu smíšenou nezastavěného území, krajinnou zeleň apod.).
- Podporovat přirozené korytotvorné procesy v krajině posuzováním potřeby starých vodních děl (rozhodnutí vodoprávního úřadu o zrušení/odstranění nepotřebného vodního díla dle § 15 odst. 1, 6 a 10 vodního zákona).
- Zadávat projekty zvyšující retenci v ploše povodí a infiltraci srážkových vod, projekty zabývající se odstraněním nevyhovujících či nefunkčních odvodňovacích zařízení a tvorbou mokřadů a pramenišť.
- Přednostně realizovat opatření k zadržení vody v krajině v místě vzniku problému (odstraňovat příčiny problémů výše v povodí).
- Stanovit minimální hladiny podzemních vod (revidovat povolení k nakládání s vodami) tak, aby nedocházelo k čerpání množství podzemních vod nad stanovenou hodnotu využitelného množství podzemní vody (dle postupně prováděné rebilance zásob podzemní vody).
- Ve vodních útvech významně ovlivněných těžbou štěrku zpřísnit podmínky, za kterých je otevíráno nové těžební pole z hlediska plošného rozsahu, tvaru a rekultivace – na základě již nyní známých skutečností omezit délku těžební pole při těžbě z vody na max. 100 m podél proudnice, neboť delší těžební pole nevhodně deformují proudový systém podzemní vody. Zadat zpracování prognózy budoucího stavu podzemních vod po vytěžení všech evidovaných ložisek, na základě této prognózy se vyjádřit k novým otevírkám těžby.
- Zajištění majetkových či obdobných práv k těm nemovitostem, které budou potřeba k zajištění kompenzací u VD Skalička
- Stanovení časové posloupnosti jednotlivých kroků v čase tak, aby byly kontinuálně zajištěny všechny významné funkce a hodnoty v dotčeném území (vlastní zájmové území VD Skalička a vodní tok Bečvy včetně celé nivy pod ním).

7.3.2 *Oblast ochrany půdy a erozního ohrožení*

- Podpora takových forem zemědělského hospodaření, které respektují půdu jako základní hodnotu a v maximální možné míře využívají postupy bránící jejímu odnosu a degradaci.
- Zaměřit se na identifikované ohrožené lokality a návrhy opatření na celém území obce/regionu; fakt, že eroze či odtok způsobují problémy v zástavbě, je jistě důležitý, je však potřeba vnímat problémy celého území, nadlimitní erozní ohrožení půdy brát jako nenahraditelnou ztrátu bez ohledu na lokalitu, neboť problém s degradací půdy je stále stejný, ať již probíhá nad obcí, nad tokem nebo nad lesem.
- Sledovat erozní projevy, zvláště pak opakované (např. efemerní rýhy, zanášení příkopů), i mimo zástavbu, nahlašovat erozní události (Monitoring eroze), požadovat nápravu
- Obnovovat liniové prvky v krajině, cesty, výsadby kolem cest, vodotečí, využívat obecní parcely
- Působit na zemědělce, aby (zvláště pod svahy) neorali až na hranu toku a ponechali několikametrový travnatý pás kolem toku nebo vodní plochy (zatravněná souvrať).
- Nastavit vhodně regulativy a omezení, jednat s hospodáři o realizaci protierozních prvků, o vyloučení širokořádkových plodin nad zástavbou a vodními plochami, využívání podsevu apod.
- Při pronájmech půdy zemědělským subjektům zajistit, aby smluvně bylo zajistěno hospodaření šetrné k půdě
- V případě větších problémů s erozí nebo odtokem se snažit vyvolat pozemkovou úpravu, která může navrhnout, projednat a realizovat systém opatření v krajině.

7.3.3 *Oblast ochrany přírody a ekologické stability krajiny*

- Je vhodné navázat na práci územní studie krajiny a zaměřit se na **vytvoření strategie, jak potřebnou zelenou infrastrukturu včetně ÚSES realizovat a vytvořit dlouhodobou strategii výkupu pozemků v obcích**, spolupráci při komplexních pozemkových úpravách a vůbec se zaměřit na analýzu využití finančních a dalších nástrojů, které jsou nad rámec toho, co zpracovává ÚSK.
- **V lokalitách přírodních biotopů doporučujeme nestavět a nevymezovat je jako zastavitelné typy ploch.**
- Doporučujeme vytvořit **plán registrace nejcennějších lokalit** – vzácných, kvalitních, zranitelných, esteticky či jinak významných přírodních biotopů, jejichž ztráta by byla na úrovni obce, kde se nachází, zásadní. Může být praktické zpracovat přesný postup, tj. kroky, kolik VKP vybrat, jakého typu (luční, mokřadní, mozaiky apod.), ověření aktuální kvalitu biotopů v dané ploše, kompletace podkladů pro zahájení procesu registrace atd²⁰.
- Možné limity vymezování VKP podle podkladu mapování biotopů jsou uvedeny v textu studie, Doplnující průzkumy a rozbor.

---

²⁰ Lokalit vymezených jako možná VKP je poměrně mnoho, nicméně je praktičtější mít přehled o všech vhodných segmentech než vymezit jen několik nejdůležitějších. Například pokud by vybraný biotop nebylo možné z nějakého důvodu registrovat jako VKP (nevyjasněné majetkové vztahy, biotop má ve srovnání s původním mapováním nižší kvalitu apod.), **lze snadno najít alternativní biotop v příslušné vrstvě Biotopů**. Vymezování a registrace konkrétního VKP samozřejmě záleží na prioritách orgánů ochrany přírody a obcí – ÚSK poskytuje základní podklady a možnost volby mezi různými biotopy.

- V ekologicky hodnotných částech VKP niva doporučujeme realizovat opatření pro udržení stávajícího stavu, který lze udržet realizací podpůrných opatření (opatření proti splachům z okolních pozemků orné půdy, opatření podporující zadržování vody v nivě – systém řízené inundace, boční poldry, hloubené retenční prostory), či pouze vhodným managementem (pravidelné kosení, odstraňování invazivních rostlin). Opatření jsou realizovatelná vlastníky pozemků a jejich spolupráce s obcí, obcí s rozšířenou působností, či s AOPK ČR.
- Vodní tok musí být v případě zorněné nivy chráněn před splachy dostatečně širokým pásem břehových a doprovodných porostů. V případě, že se ve zorněných částech VKP niva vyskytují vzácnější společenstva na orné půdě (zejména polní mokřady), je vhodné ponechat zde ornou půdu. Opatření jsou realizovatelná uživateli a vlastníky pozemků a jejich spolupráce s obcí, obcí s rozšířenou působností, či s AOPK ČR.
- Doporučujeme zvážit pořízení studie nebo strategie zabývající se dlouhodobými výkupy pozemků pro obce pro veřejně prospěšné účely zahrnující nestavební aktivity – pozemky pro ÚSES, pro obnovu remízků, revitalizace, izolační zeleň, přeměnu vybraných lokalit degradovaných monokulturních lesů na druhově pestré a další.

7.3.4 ***Oblast lesnictví***

V obcích s nízkou nebo velmi nízkou lesnatostí navržena doporučení na zalesnění, v některých případech, zejména jedná-li se o zalesnění podél vodního toku, je možné toto vyřešit jen výsadbou dřevin a nechat pozemek jako ostatní plochu nebo zvážit, zda některé z nich nepřevést na pozemky určené k plnění funkcí lesa a zalesnit je (snížila by se eroze, zlepšilo okolní mikroklima, atd). Návrhy na rozšíření stávajících remízků případně založení nového lesíku má za cíl zlepšit zejména stabilitu krajiny, zvýšením podílu lesních ploch v území.

- Podpora projektů na zalesnění s cílovou dřevinnou skladbou dle stanovištních podmínek
- Podpora přirozené obnovy lesa
- Podpora přírodě blízkých způsobů hospodaření

7.3.5 ***Oblast rekreace***

- Podpora rozvoje venkovské turistiky, podpora rozvoje stravovacích a ubytovacích zařízení v blízkosti rekreačních a turistických cílů a využívaných cyklotras – zajištění informací obecními úřady obcí o možnostech podpory pro budoucí podnikatele.
- Udržovat stávající účelové komunikace v krajině navazující na sídlo či zpřístupňující rekreační cíle v okolí obce přístupné min. pro pěší, zabránit ničení a devastaci obecních účelových komunikací zemědělskými podniky – dohoda na údržbě účelových komunikací.

7.3.6 ***Oblast prostupnosti území***

- Ke zlepšení prostupnosti území pro zvěř i člověka by přispělo omezení oplocování ve volné krajině. Oplocování, zvláště pokud nejde o plochy zahrad a sadů navazující na zastavěné území obce, ale např. stromkové školky, nově vysazené prvky ÚSES, sady a vinohrady ve volné krajině působí jako bariéra jak migrující polní zvěři, tak i rekreaci a turistickému ruchu. Vysoké ploty s hustým pletivem kromě uvedeného bariérového efektu působí navíc málo vzhledně

a nepřírozeně a to někdy i v dálkových pohledech. **Z uvedených důvodů by mělo být plotů v nezastavěném území co nejméně, přitom je však nutno respektovat platné zákony, které oplocování v krajině upravují (více je vysvětleno v kap. 4.2.**

7.3.7 *Oblast brownfields*

Problémem v současnosti (ale i v budoucnosti, obnovením zemědělské výroby), mohou být úniky vod z lokality, obohacené o nadměrné množství eutrofizujících látek, které mohou ovlivnit kvalitu vodních toků. Proto doporučujeme následující:

- odvoz materiálu z areálů, ze kterého mohou unikat eutrofizující a toxické látky do toků,
- kontrolu areálů vodoprávním úřadem, zda nedochází k průsakům či splachům znečišťujících látek do toků,
- definování vodoprávním úřadem a následnou realizaci účinných opatření k ochraně toků před průsakem a splachy znečišťujících látek (i v rámci stavebního řízení u nového provozu).

Většina řešených brownfieldů bezprostředně navazuje na zástavbu obcí. V případě opětovného využití ploch, které jsou především součástí funkční plochy výroby a skladování – zemědělské výroby, může nastat problém jak s obtěžujícím hlukem a pachem v obci, tak s negativním projevem nových budov na krajinný ráz obce. Proto doporučujeme následující:

- aby v případě nového využití plochy obec aktivně spolupracovala s krajským úřadem na tvorbě podmínek (hlukových a pachových limitů), které jsou součástí povolení k provozu,
- aby byl v případě přestavby či nové stavby na pozemku, v rámci stavebního řízení, posuzován vliv stavby na krajinný ráz území

7.3.8 *Oblast znečištění a kontaminace*

- **Sanaci starých ekologických zátěží**, resp. kontaminovaných ploch metodicky zastřešuje Ministerstvo životního prostředí. U těch, které ještě stále nejsou dořešeny, je nutné počítat s tím, že mohou představovat limit či riziko pro další využití krajiny.
- Minimalizovat dopady chemizace v zemědělské výrobě na kontaminaci všech složek životního prostředí.

7.4 PŘEHLED JEVŮ DOPORUČENÝCH K DOPLNĚNÍ DO ÚZEMNĚ ANALYTICKÝCH PODKLADŮ

7.4.1 Doporučení k aktualizaci a doplnění jevů ÚAP

Jevy, které jsou ÚSK **doporučeny** k doplnění do ÚAP, jsou přehledně uvedeny v následující tabulce.

Tabulka 20: Přehled jevů doporučených k doplnění do ÚAP

Číslo jevu	Zkratka	Popis	Téma	Okruh
4a	BRWN	brownfields určené k obnově nebo k opětovnému využití znehodnoceného území	brownfields	návrh řešení potřeb člověka v krajině
11	ND	negativně vnímaná dominanta v krajině navržená k řešení	urbanismus	návrh ochrany a rozvoje hodnot krajiny a využití krajinných potenciálů
11	NLZ	návrh nové liniové zeleně	urbanismus	návrh ochrany a rozvoje hodnot krajiny a využití krajinných potenciálů
11	OHS	hodnotné stromořadí nebo alej navržená k ochraně	urbanismus	návrh ochrany a rozvoje hodnot krajiny a využití krajinných potenciálů
11	OPPOS	průchod otevřené potoční osy sídlem navržený k ochraně	urbanismus	návrh ochrany a rozvoje hodnot krajiny a využití krajinných potenciálů
11	OSIKP	kvalitní sídelní kulturní prostor navržený k ochraně	urbanismus	návrh ochrany a rozvoje hodnot krajiny a využití krajinných potenciálů
11	OSPKP	specifický kulturní prostor v krajině navržený k ochraně	urbanismus	návrh ochrany a rozvoje hodnot krajiny a využití krajinných potenciálů
11	PD	pozitivně vnímaná kulturní dominanta navržená k ochraně	urbanismus	návrh ochrany a rozvoje hodnot krajiny a využití krajinných potenciálů
11	URZPS	návrh na zachování pohledu na estetické hodnoty (vedutu) sídla	urbanismus	návrh ochrany a rozvoje hodnot krajiny a využití krajinných potenciálů
11	ZCSZ	hodnotný celek kulturní, příp. parkové upravené sídelní zeleně navržený k ochraně	urbanismus	návrh ochrany a rozvoje hodnot krajiny a využití krajinných potenciálů
11	ZKHS	kvalitní horizont sídla navržený k zachování	urbanismus	návrh ochrany a rozvoje hodnot krajiny a využití krajinných potenciálů
11	ZKLZ	stávající kontaktní liniová zeleň navržená k zachování	urbanismus	návrh ochrany a rozvoje hodnot krajiny a využití krajinných potenciálů
11	ZZHU	zvláštní hodnota území navržená k ochraně	urbanismus	návrh ochrany a rozvoje hodnot krajiny a využití krajinných potenciálů
17b	KO	krajinný okrsek	krajina	vymezení krajiny
21	URNAV	nesrovnalosti mezi UP a UAP a nenavazující ÚSES mezi obcemi	ÚSES	návrh ochrany a rozvoje hodnot krajiny a využití krajinných potenciálů
47	ODK	odlehčovací koryto	voda	návrh řešení problémů, snižování ohrožení a předcházení rizikům v krajině
47	VN	návrh nové vodohospodářské plochy	voda	návrh řešení problémů, snižování ohrožení a předcházení rizikům v krajině
23a	VKPN	návrh vymezení významného krajinného prvku - niva	příroda	návrh ochrany a rozvoje hodnot krajiny a využití krajinných potenciálů

Číslo jevu	Zkratka	Popis	Téma	Okruh
23a	VKP	návrh vymezení významného krajinného prvku	příroda	návrh ochrany a rozvoje hodnot krajiny a využití krajinných potenciálů
42a	BT	umístění biotechnického prvku na bloku	eroze	návrh řešení problémů, snižování ohrožení a předcházení rizikům v krajině
42a	PPOm	návrh protierozního nebo protipovodňového opatření na orné půdě - mírnější	eroze	návrh řešení problémů, snižování ohrožení a předcházení rizikům v krajině
42a	PPOv	návrh protierozního nebo protipovodňového opatření na orné půdě - přísnější	eroze	návrh řešení problémů, snižování ohrožení a předcházení rizikům v krajině
42a	SM	stabilizace meziřadí	eroze	návrh řešení problémů, snižování ohrožení a předcházení rizikům v krajině
42a	VET	doplnění výsadeb a bariér proudění větru	eroze	návrh řešení problémů, snižování ohrožení a předcházení rizikům v krajině
43a	SUt	stabilizace údolnice zatravněním	eroze	návrh řešení problémů, snižování ohrožení a předcházení rizikům v krajině
43a	TP	plošné zatravnění	eroze	návrh řešení problémů, snižování ohrožení a předcházení rizikům v krajině
43a	ZAL	zalesnění	lesnictví	návrh ochrany a rozvoje hodnot krajiny a využití krajinných potenciálů
54a	PBPO	přírodě blízké protipovodňové nebo protierozní opatření	voda	návrh řešení problémů, snižování ohrožení a předcházení rizikům v krajině
54a	SOP	návrh převzatý z SOP obcí	voda	návrh řešení problémů, snižování ohrožení a předcházení rizikům v krajině
54a	SRN	návrh suché retenční nádrže	voda	návrh řešení problémů, snižování ohrožení a předcházení rizikům v krajině
93a	PRO	návrh směru propojení obcí	prostupnost	návrh řešení potřeb člověka v krajině
93a	NUK	směr vymezení nové účelové komunikace	rekreace	návrh řešení potřeb člověka v krajině
106	NC	směr vymezení nové cyklotrasy	rekreace	návrh řešení potřeb člověka v krajině
106	NT	směr vymezení nové naučné/turistické trasy	rekreace	návrh řešení potřeb člověka v krajině
119	ESL	nová ekologicky stabilnější linie (př. alej, ochranné zatravnění, linie dřevin a liniové remízky)	příroda	návrh ochrany a rozvoje hodnot krajiny a využití krajinných potenciálů
119	ESP	nová ekologicky stabilnější plocha (př. remízek, revitalizace, mokřad, les, TTP apod.)	příroda	návrh ochrany a rozvoje hodnot krajiny a využití krajinných potenciálů
119	REV	revitalizace vodního toku	voda	návrh řešení problémů, snižování ohrožení a předcházení rizikům v krajině
119	VB	vybrané díly půdních bloků k řešení	zemědělství	návrh řešení problémů, snižování ohrožení a předcházení rizikům v krajině

7.4.2 Přehled hodnot k doplnění do ÚAP

Nově zjištěné hodnoty v území, které rovněž doporučujeme doplnit do ÚAP, jsou přehledně uvedeny v následující tabulce.

Tabulka 21: Přehled hodnot doporučených k doplnění do ÚAP

Číslo jevu	Popis	Typ
11	krajinný pól	krajinné hodnoty
11	významný vyhlídkový bod v krajině	krajinné hodnoty
11	ostatní krajinný liniový prvek – krajinná osa	krajinné hodnoty
119	dopravou nefragmentované území (UAT)	krajinné hodnoty
17a	krajinná silueta	krajinné hodnoty
17a	krajinná veduta	krajinné hodnoty
17a	krajinný suterén	krajinné hodnoty
36	ohrožený druh mimo intravilán	přírodní hodnoty
119	hodnotný úsek vodního toku	přírodní hodnoty
119	lokalita s hodnotnou vodní plochou	přírodní hodnoty
119	dálkový migrační koridor pro velké savce	přírodní hodnoty
119	hodnotný nivní biotop	přírodní hodnoty
119	kvalitní biotop bez výrazných antropogenních vlivů	přírodní hodnoty
119	významný rekreační / turistický cíl nadreg. a reg. významu	civilizační hodnoty
11	kulturní dominanta v území převážně na horizontu	kulturní hodnoty
11	lokální hodnota nebo dominanta	urbanistické a estetické hodnoty
11	nadlokální kulturní dominanta v území převážně na horizontu	urbanistické a estetické hodnoty
11	kvalitní pohledový směr na sídlo	urbanistické a estetické hodnoty
11	hodnotné stromořadí, alej	urbanistické a estetické hodnoty
11	kvalitní horizont sídla	urbanistické a estetické hodnoty
11	stávající kontaktní liniová zeleň	urbanistické a estetické hodnoty
11	průchod otevřené potoční osy sídlem	urbanistické a estetické hodnoty
11	hodnotný cedlek kulturní, příp. parkové upravené sídelní zeleně	urbanistické a estetické hodnoty
11	zvláštní hodnota území	urbanistické a estetické hodnoty

7.4.3 Odůvodnění

V rámci Územní studie krajiny SO ORP Hranice byly identifikovány nové hodnoty krajiny a vytvořeny nové jevy, které doporučujeme doplnit do dat ÚAP.

Územní studie krajiny bude podkladem pro územní plány, pro něž jsou ÚAP závazným podkladem, a proto doporučujeme data ÚAP o tyto nové hodnoty a jevy doplnit.

7.5 ODŮVODNĚNÍ NAVRŽENÉHO ŘEŠENÍ

Níže je uvedeno odůvodnění navrženého řešení a navrhovaných opatření v jednotlivých oblastech. Řešení Územní studie krajiny SO ORP Hranice vyplynulo z PÚR ČR 2015, ZÚR Olomouckého kraje, ÚAP Olomouckého kraje a ÚAP SO ORP Hranice, z výstupů Doplnujících průzkumů a rozborů, doplňujících terénních průzkumů, dotazníkového šetření, pocitových map a dostupných zpracovaných dokumentací jednotlivých měst a obcí (ÚPD, KPÚ apod.) a bylo zpracováno v souladu s Metodickým pokynem návrhu zadání územní studie krajiny (MMR a MŽP) a Zadáním územní studie krajiny správního obvodu ORP Hranice.

A. Urbanizace, sídla, krajina

Doporučení uvedená v bodě 7.1. jsou navržena z těchto důvodů:

- pro zachování a zlepšení vnějšího obrazu jednotlivých obcí ORP Hranice, kvalitních panoramatu, účinku vzhledu hodnotných kulturních dominant a zachování kvalitních urbanistických jevů v území (urbanistická struktura, významná prostranství a ostatní urbanistické hodnoty)
- pro ochranu urbanizovaného území a rozvojových ploch před rizikovými jevy v území (eroze, povodňové situace, geologické poruchy)
- pro zlepšení kontaktu zastavěných a zastavitelných území jednotlivých obcí s okolní krajinou a výsadbu liniové zeleně pro kontaktování blízkých i vzdálených krajinných celků
- pro využití jednotlivých poznatků v územně plánovacích podkladech a v územně plánovací dokumentaci jednotlivých sídel

B. Vodní režim krajiny, retence vody v území, ohrožení povodněmi

- návrh protipovodňového opatření: ÚAP nejsou úplné, chybí poměrně nové protipovodňové návrhy vypracované v rámci studií přírodně blízkých protipovodňových opatření. Dále jsou uvedeny informace zastaralé – několik poldrů již bylo zrealizováno (i před aktualizací ÚAP), v ÚAP jsou uvedeny ve fázi návrhu (tři poldry v Bělotíně). Navrhujeme revizi a přepracování jevu.
- návrh vymezení významného krajinného prvku – niva: v rámci územní studie krajiny byly na řešených tocích nově vymezeny údolní nivy.
- brownfieldy určené k obnově nebo k opětovnému využití znehodnoceného území: v aktuálních datech ÚAP (2016) je do vektorové podoby zakreslen pouze jeden brownfield, přičemž dle dostupných zdrojů a terénního šetření bylo identifikováno na území SO ORP více než 40 brownfieldů. Data brownfieldů nejsou úplná a nejsou tudíž v současnosti dostatečným podkladem pro identifikaci brownfieldů v rámci tvorby územních plánů obcí.

C. Ohrožení erozí

Chybí komplexní pohled na erozní ohrožení a (alespoň obecné) řešení protierozní ochrany zohledňující řadu faktorů (morfologii terénu, vypočtenou ztrátu půdy, polohu lokality, výskyt DSO apod. – více v kapitole 5.2) a navrhující skupinu typových opatření řešících problémy s erozí

v ploše, na dlouhých svazích, v drahách odtoku, větrnou erozi i se zohledněním návrhů již zpracovaných dokumentací (KoPÚ).

D. Ochrana přírody a biodiverzity

- **Tvorba nových ploch přírodních biotopů (v rámci ESP a ESL)**

Důvodem zařazení tohoto opatření je nízká ekologická stabilita a nízká výměra přírodních biotopů, tedy nepřítomnost přírodních hodnot v daném území, která se kromě zhoršených podmínek pro biodiverzitu projevuje i v nedostatku dalších ekosystémových služeb jako je např. zadržování vody v krajině. Historicky bylo v území mnohem více krajinných prvků než nyní, je potřeba obnovit alespoň část z nich. Plochy, kde se biodiverzita může udržet, představují základní kámen pro zlepšení stavu přírodních hodnot. Druhou podmínkou je vhodný management / péče o daný biotop, která může být velmi střídavá až velmi intenzivní, záleží na mnoha okolnostech.

- **Významné krajinné prvky (VKP)**

Důvodem zařazení tohoto opatření je fakt, že v části území může být přínosné doplnit stávající soustavu zvláště chráněných území a stávajících VKP. Některé přírodní hodnoty může být vhodné více chránit jako VKP nebo v rámci LPIS jako EVP (ekologicky významné prvky).

- **Významný krajinný prvek údolní niva (VKPN)**

Důvodem zařazení tohoto opatření je fakt, že v území dosud nebyl vymezen tento významný krajinný prvek ze zákona. VKP údolní niva může při vhodném využití a hospodaření poskytovat řadu důležitých ekosystémových služeb (především zadržování vody, podpora biodiverzity a ochrana před povodněmi).

- Dále ve studii doporučujeme **chránit prostor potřebný pro migraci velkých savců – dálkové migrační koridory a migračně významné území** před zástavbou či jiným snižováním prostupnosti.

- **Trvalé rozčlenění velkých půdních bloků tak, aby došlo ke zvýšení ekologické a krajinné hodnoty**

Důvodem zařazení tohoto opatření je výskyt velkých bloků orné půdy, které představují rizika pro ekologickou stabilitu, biodiverzitu, prostupnost krajiny, erozi a odtok vody z krajiny.

E. Územní systém ekologické stability

Byla vytvořena datová vrstva (shapefile) znázorňující rozdíly mezi ÚAP, ÚP a Plánem ÚSES 2015. Dále byla zpracována doporučení pro jednotlivé obce, které byly zahrnuty do karet obcí. **Nesoulad mezi ÚAP, ÚP a Plánem ÚSES** je potřeba podle dodaného podkladu (shapefile) a doporučení pro obce odstranit, aby byla k dispozici jednotná, aktualizovaná vrstva ÚSES v aktuálním stavu pro celý SO ORP.

F. Lesnictví

- **Plochy k vhodné k zalesnění**

Důvodem zařazení tohoto opatření je fakt, že v některých obcích je velmi nízká lesnatost, případně jsou lesy soustředěny jen v jedné části obce. Přítomnost lesa v území zvyšuje nejen ekologickou stabilitu, zlepšuje i mikroklima, poskytuje úkryt pro zvěř a ptactvo a v neposlední řadě přispívá ke snížení eroze.

G. Prostupnost krajiny

- **Komunikace vhodná pro pěší a cyklisty**

Důvodem zařazení tohoto opatření je zvýšení komfortu vzájemné dosažitelnosti sousedních sídel pro pěší a cyklisty především z hlediska bezpečnosti. Typy navrhovaných komunikací jsou totožné s typem návrhů pro zpřístupňování pozemků v rámci Plánu společných zařízení Komplexních pozemkových úprav. Je tedy doporučeno při těchto návrzích přihlížet i k faktoru prostupnosti.

- **Omezení oplocení v nezastavěném území**

Důvodem zařazení tohoto opatření je snaha zachovat a zvýšit průchodnost a dostupnost krajiny pro zemědělce, myslivce, turisty i pro polní a lesní zvěř. Dále je to snaha o zachování a obnovení mozaikovitého a bezplotového rázu krajiny. Jde zejména o viditelné plochy na horizontech kopců.

H. Rekreace a turistický ruch

- **Nové cyklotrasy a turistické trasy**

Důvodem doporučeného opatření je zvýšit atraktivitu území a propojit turistické cíle v krajině.

- **Nové účelové komunikace**

Důvodem toho opatření je zvýšení prostupnosti krajiny a zpřístupnění turisticky zajímavých míst.

I. Těžba nerostných surovin, sesuvná a poddolovaná území

- **Opatření doporučující vhodnost výběru ložisek nerostných surovin a preference přírodě blízkých způsobů rekultivace**, s cílem minimalizovat negativní dopady těžby nerostných surovin na jednotlivé oblasti životního prostředí a podpořit přírodně hodnotnější stav lokalit po ukončení těžby nerostných surovin.

Důvodem doporučeného opatření je zejména minimalizace negativních záborů půdního fondu v I. a II. třídě ochrany, omezení střetů se zájmy ochrany přírody, ochrana vodních zdrojů, ochrana sídel před hlukem a prašností a efektivní využití ložisek nerostů. Současně jsou doporučovány přírodě blízké formy rekultivace, navázání na systém ÚSES a vytvoření podmínek pro výskyt zvláště chráněných druhů.

J. Brownfields v extravilánu, znečištění a kontaminace

- Opatření k ochraně složek životního prostředí a veřejného zdraví
- Opatření ke snížení negativního dopadu na krajinný ráz

Konkrétní opatření reagují na stávající a potenciálně stávající/budoucí negativní vliv areálů na přírodní a kulturní charakteristiky území a navrhuje řešení k jejich odstranění. Je navrženo jak přímé konání ze strany vlastníků pozemků a úřadů (odvoz závadného materiálu, realizace účinných opatření k ochraně toků před průsakem a splachy znečišťujících látek, doplnění výsadeb), tak administrativní řešení (kontroly areálů, stanovení opatření k ochraně toků před průsakem a splachy znečišťujících látek, aktivní spolupráce obce s krajským úřadem na tvorbě hlukových a pachových limitů, posuzování vlivu staveb na krajinný ráz). Uvedená opatření jsou klíčová jak pro místní obyvatele, tak pro životní prostředí.

7.6 ZÁVĚR - SOUHRNNÉ DOPORUČENÍ PRO ŘEŠENÍ ÚZEMNÍCH PROBLÉMŮ, KTERÉ NELZE VYŘEŠIT V ROZSAHU PODROBNOSTI ÚSK

7.6.1 Souhrnné doporučení

Z důvodu měřítka zpracování Územní studie krajiny není možné některé problémy v území zpracovat do větší podrobnosti.

Výstupem ÚSK jsou doporučení a návrhy opatření (především plošné a liniové – směry), které budou vyžadovat další přesňování.

Jedná se zejména o:

- protierozní návrhy,
- návrhy na ochranu před povodněmi,
- návrhy na zlepšení vodního režimu krajiny,
- návrhy na výsadbu zeleně/lesa,
- revitalizace brownfields.

Dalším krokem k jejich realizaci je zpracování např.:

- komplexních pozemkových úprav,
- studií odtokových poměrů,
- realizačních projektů na výsadbu zeleně,
- projektů zalesnění, atd.

7.6.2 Odůvodnění

Všechny návrhy uvedené v ÚSK musí mít před vlastní realizací vyřešené vlastnické poměry, musí mít zpracovány další nezbytné podklady (např. geodetické zaměření, geologické podklady, sondy, data ČHMÚ, data ÚHÚL apod.).

Pro využití výstupů ÚSK jako podkladu pro ÚAP a ÚP je však tato podrobnost dostačující. Územní plán pracuje s plochami. Naopak, pokud by se na konkrétním katastrálním území zpracovávaly Komplexní pozemkové úpravy, bylo by podrobnější zpracování spíše komplikací.

8 LITERATURA

- Agrolesnictví. *O tom, jak se může stát zemědělec agrolesníkem, vypráví v exkluzivním rozhovoru Radim Kotrba pro www.Agropress.cz*. [online] 2013. [cit. 2.3.2019] Dostupné z: <http://agrolesnictvi.cz/?p=706>
- BUWAL. Umwelt in der Schweiz 1997. Bundesamt für Umwelt, Wald und Landschaft, Bundesamt für Statistik. ISSN 978-3303020340.
- Cílek, Václav, Tomáš Just, Zdenka Sůvová, Pavel Mudra, Jan Rohovec, Jaroslav Zajíc, Ivo Dostál, et al. *Voda a krajina: kniha o životě s vodou a návratu k přirozené krajině*, 2017.
- Forman, Richard T. T., and Michel Godron. *Landscape Ecology*. New York: Wiley, 1986.
- Gremlica T., Cílek V., Vrabec V., Farkač J., Frouz J., Godány J., Lepšová A., Přikryl I., Rambousek P., Sádlo J., Starý J., Straka J., Volf O. a Zavadil V. 2011. *Rekultivace a management nepřírodních biotopů v České republice*. Závěrečná zpráva.
- Groot, R.S. de, R. Alkemade, L. Braat, L. Hein, and L. Willemen. "Challenges in Integrating the Concept of Ecosystem Services and Values in Landscape Planning, Management and Decision Making." *Ecological Complexity* 7, no. 3 (September 2010): 260–72. <https://doi.org/10.1016/j.ecocom.2009.10.006>.
- Chytrý M., Kučera T., Kočí M., Grulich V. a Lustyk. P. (eds), 2010. *Katalog biotopů České republiky*. Ed. 2, Agentura ochrany přírody a krajiny ČR, Praha. [online] Dostupné z: <http://www.ochranaprirody.cz/res/archive/299/036740.pdf?seek=1465205752>
- Kurfürst, Petr. "Řízení poptávky po dopravě jako nástroj ekologicky šetrné dopravní politiky." Centrum pro dopravu a energetiku, 2002. <http://www.bicybo.cz/download/rizenipoptavkydp.pdf>
- Litman, Todd. "Generated Traffic and Induced Travel. Implications for Transport Planning." Victoria Transport Policy Institute, 2011.
- <https://www.ibtta.org/sites/default/files/Generated%20Traffic%20and%20Induced%20Travel.pdf>.
- Löw a spol., s.r.o., Typologie české krajiny, Projekt č. VaV 640/01/03, program Biosféra., Brno, 2005.
- Lovell, S. T. and D. M. Johnston. 2009. Designing landscapes for performance based on emerging principles in landscape ecology. *Ecology and Society* 14(1): 44. [online] Dostupné z: <http://www.ecologyandsociety.org/vol14/iss1/art44/>
- Martiník, A. et al., Agrolesnictví – skriptum pro posluchače MENDELU. Brno: Mendelova univerzita v Brně. 2014. [online] Dostupné z: <https://akela.mendelu.cz/~xcepl/inobio/skripta/AGLES.pdf>
- Míchal, Ivan.: *Ekologická stabilita*. 2. vyd. Ministerstvo životního prostředí České republiky, Brno: Veronica, 1994, 275 s. ISBN 80-85368-22-6.
- MŽP, 2017. Národní akční plán adaptace na změnu klimatu. [online] Dostupné z: https://www.mzp.cz/cz/narodni_akcni_plan_zmena_klimatu
- MŽP, n.d. Strategie přizpůsobení se změnám klimatu v podmínkách ČR. [online] Dostupné z: https://www.mzp.cz/cz/zmena_klimatu_adaptacni_strategie
- Næss, Petter. "Traffic Forecasts Ignoring Induced Demand: A Shaky Fundament for Cost-Benefit Analyses." *EJTIR* 2012, no. 12(3) (n.d.): 291–309.
- http://www.ejtir.tudelft.nl/issues/2012_03/pdf/2012_03_02.pdf

- Sklenička, 2016. Velké produkční bloky orné půdy jako zdroj diskonektivity biotopů – příčiny a následky. Aktivita v projektu Fragmentace biotopů v ČR. ČZÚ. [online] Dostupné z: <https://www.fzp.czu.cz/cs/r-6899-projekty-a-spoluprace-s-praxi/r-6923-projekty/r-13356-archiv-projektu/r-7668-fragmentace-biotopu-v-cr/r-8090-aktivity-projektu/aktivita.html>
- Šálek, Martin, Vladimír Hula, Marina Kipson, Renata Daňková, Jana Niedobová, and Anna Gamero. "Bringing Diversity back to Agriculture: Smaller Fields and Non-Crop Elements Enhance Biodiversity in Intensively Managed Arable Farmlands." *Ecological Indicators* 90 (July 2018): 65–73. <https://doi.org/10.1016/j.ecolind.2018.03.001>.
- Vačkář, D, Frélichová, J., Lorencová, E., Pártl A., Harmáčková Z. a Loučková B. "Metodologický Rámec Integrovaného Hodnocení Ekosystémových Služeb v České Republice," 2014. [online] Dostupné z: https://www.minzp.sk/files/sekcia-ochranyprirodyakrajiny/ekosystemove-sluzby/es_metodika_final_2014.pdf.
- Vačkář, David. "Ekosystémové služby a jejich využitelnost v ochraně přírody," 2016. <https://www.natur.cuni.cz/fakulta/zivotni-prostredi/CZV/prednasky/2016/david-vackar-ekosystemove-sluzby>.
- Walz, U. "Landscape Structure, Landscape Metrics and Biodiversity", *Living Rev. Landscape Res.*, 5 (2011), 3, doi:10.12942/lrlr-2011-3, Dostupné z: <http://lrlr.landscapeonline.de/lrlr-2011-3>.
- Zahrádková, S., Hájek, O., Tremel P., Pařil P. et al. Hodnocení rizika vysychání drobných vodních toků v České republice. Vodohospodářské technicko-ekonomické informace, Praha: Výzkumný ústav vodohospodářský T. G. Masaryka, v.v.i., 2015, roč. 57, č. 6, s. 4-16. ISSN 0322-8916.
- Příručka pro vlastníky brownfieldů. Institut udržitelného rozvoje sídel o.s., www.iurs.cz
- Národní strategie brownfieldů 2016 – 2020. Agentura pro podporu podnikání a investic CzechInvest, <http://www.brownfieldy.eu>
- URBANISTICKÉ STŘEDISKO BRNO, spol. s r.o. (2011): Územní studie E1 - Vedení 400 kV Nošovice – Prosenice a napojení velkého energetického zdroje na území Olomouckého kraje, Technická zpráva, květen 2011, úprava prosinec 2011.
- GEOCENTRUM, spol. s r.o. (2013): Studie Mobilita obyvatelstva Olomouckého kraje dle SLDB 2011, 2013
- UDI MORAVA s.r.o. (2004). Územní generel dopravy silnic II. a III. třídy na území Olomouckého kraje, 2004
- Dopravní projektování, spol. s r. o., středisko Olomouc (2010): Územní studie cyklistické dopravy v Olomouckém kraji, 2010
- Regionální agentura pro rozvoj střední Moravy (2016): Koncepce cyklistické dopravy v Olomouckém kraji, 2016
- Urbanistické středisko Ostrava, s.r.o. (2013): Aktualizace územních studií území se zvýšeným potenciálem pro rekreaci a cestovní ruch RC1-12 na území Olomouckého kraje a rekreačního celku Jeseníky – doplnění, 2013

9 SEZNAM TABULEK

Tabulka 1: Přehled výměry nových navrhovaných ploch ESP a ESL v jednotlivých obcích.....	33
Tabulka 2: Specifické kulturní prostory v krajině.....	44
Tabulka 3: Kvalitní sídelní kulturní prostory	45
Tabulka 4: Pozitivně přijímané kulturní dominanty.....	48
Tabulka 5: Významnější negativní dominanty a jevy v krajině	50
Tabulka 6: Významnější přírodně hodnotné prvky s vlivem na krajiný ráz	55
Tabulka 7: Kvalita vzájemných propojení sídel	68
Tabulka 8: Navržené směry propojení sídel pro zvýšení prostupnosti krajiny podle obcí	70
Tabulka 9: Přehled návrhů dostavby silniční sítě.....	73
Tabulka 10: Místa potenciálních střetů dle obcí.....	75
Tabulka 11: Varianty VD Skalička: Předběžné orientační hodnocení hlavních vodohospodářských a krajinných faktorů	94
Tabulka 12: Návrhy protierozních opatření v obcích.....	105
Tabulka 13: Bariérová migrační místa.....	113
Tabulka 14: Přehled hlavních střetů ZÚ s MVÚ a DMK.....	117
Tabulka 15: Stav ÚSES v jednotlivých obcích, návaznost a doporučení	125
Tabulka 16: Doplnující informace k vlivům stávajících dobývacích prostorů na ŽP	131
Tabulka 17: Přehled střetů netěžených ložisek nerostných surovin s limity ŽP	132
Tabulka 18: Možnost rozvoje brownfieldů	135
Tabulka 19: Staré ekologické zátěže představující riziko pro znečištění vod a půd	136
Tabulka 20: Přehled jevů doporučených k doplnění do ÚAP.....	188
Tabulka 21: Přehled hodnot doporučených k doplnění do ÚAP.....	190

10 SEZNAM OBRÁZKŮ

Obrázek 1: Krajinné celky a krajinné typy na území SO ORP Hranice.....	17
Obrázek 2: Souvislost mezi krajinnou strukturou a druhovou bohatostí v zemědělsky utvářené krajině. 32	
Obrázek 3: Příklad typu ekologicky stabilnější plochy – využití agrolesnictví, tradičního způsobu obhospodařování v krajině.	36
Obrázek 4: Ukázka vymezení ploch a linií zeleně ESP, ESL (červená) v Milenově. Většina vyznačených ploch nebyla za doby II. vojenského mapování v 19. století ornou půdou, byla zde soustava mezí, remízků, pásů a ploch podél toků, mokřadů a dalších krajinných prvků.....	38
Obrázek 5: Kulturní krajinná oblast Moravská brána – zonace navržených opatření	42
Obrázek 6: Vymezení kulturní krajinné oblasti Moravská brána a na ni navazujících oblastí KR.....	43
Obrázek 7: Lokalizace podmíněčně přijatelných lokalit.....	57
Obrázek 8: Kvalita prostupnosti krajiny (ÚAP 2016, ZABAGED, Ekotoxa 2018)	69
Obrázek 9: Návrhy směrů propojení sídel pro pěší a cyklisty	72
Obrázek 10: Přehled preferovaného typu dopravy za zaměstnáním a do škol v okrese Přerov	79
Obrázek 11: Počet vyjíždějících do zaměstnání z obce a směřujících do centra ORP	81
Obrázek 12: Počet vyjíždějících do škol z obce a směřujících do centra ORP.....	81
Obrázek 13: Boční poldr Skalička: Situace dle ideového návrhu UPRM (<i>Aquatis, a.s., únor 2019</i>)	83
Obrázek 14: Boční poldr Skalička: Situace dle Aquatisu (<i>Aquatis, a.s., únor 2019</i>).....	84
Obrázek 15: Boční víceúčelová nádrž: Situace dle Aquatisu (<i>Aquatis, a.s., únor 2019</i>)	85
Obrázek 16: Boční víceúčelová nádrž: Příčný řez funkčním objektem s hladinami dle Aquatisu (<i>Aquatis, a.s., únor 2019</i>)	86
Obrázek 17: Průtočná suchá nádrž: Situace dle Aquatisu (<i>Aquatis, a.s., únor 2019</i>)	87
Obrázek 18: Průtočná suchá nádrž: Příčný řez funkčním objektem s hladinami dle Aquatisu (<i>Aquatis, a.s., únor 2019</i>).....	88
Obrázek 19: Průtočná víceúčelová nádrž: Situace dle Aquatisu (<i>Aquatis, a.s., únor 2019</i>)	89
Obrázek 20: Vzorový příčný řez sypané hráze (<i>Aquatis, a.s., únor 2019</i>).....	90
Obrázek 21: Rozmístění návrhů protierozních a protipovodňových agrotechnických a organizačních opatření v ORP Hranice	111
Obrázek 22: Rozmístění ploch pro umístění biotechnických opatření (BT), lokalizace údolnic (SUt, SUp) a plochy pro doplnění výsadeb proti větrné erozi (VET).	112
Obrázek 23: Ukázka návrhu opatření, která by zmírnila současný nepříznivý stav v migračně významném území na BM 267 mezi Hranicemi a Klokočím. Opatření pro zlepšení migrační prostupnosti jsou znázorněna fialově. Modře je vyznačen migrační koridor, světle červeně ESP a ESL ekologicky stabilnější plochy a linie. Světle šedě zastavitelné plochy.	116
Obrázek 24: Změny ÚSES v Aktualizaci č. 1 ZUR OK ve srovnání s Aktualizací č. 2a.	122
Obrázek 25: Krajinné okrsky v SO ORP Hranice (Ekotoxa, 2019)	147
Obrázek 26: Něčinský okrsek	149
Obrázek 27: Potštátský okrsek.....	151
Obrázek 28: Veličský okrsek.....	154
Obrázek 29: Olšovecký okrsek	156
Obrázek 30: Bělotínský okrsek	159
Obrázek 31: Jezernický okrsek	162
Obrázek 32: Hranický okrsek	164
Obrázek 33: Špičský okrsek.....	167

Obrázek 34: Paršovický okrsek	170
Obrázek 35: Opatovický okrsek	172
Obrázek 36: Hustopečský okrsek	176

11 SEZNAM ZKRATEK

Zkratka	Název
AEKO	Agroenvironmentálně-klimatická opatření
AOPK	Agentura ochrany přírody a krajiny
BC	Biocentrum
BPEJ	Bonitovaná půdně ekologická jednotka
BT	Biotechnický prvek
BTS	Základnová převodní stanice v systému základnových stanic
ČOV	Čistírna odpadních vod
ČR	Česká republika
DMK	Dálkový migrační koridor
DOL	Dunaj – Odra – Labe
DPB	Díl půdního bloku
DSO	Dráha soustředěného odtoku
DZES	Standardy Dobrého zemědělského a environmentálního stavu půdy
EAO	Ekonomicky aktivní obyvatelé
EFA	Ekologicky významný prvek
ESL	Ekologicky stabilní linie
ESP	Ekologicky stabilní plocha
EU	Evropská unie
EVL	Evropsky významná lokalita
EVP	Ekologicky významný prvek
FVE	Fotovoltaická elektrárna
GSM	Groupe Spécial Mobile - nejrozšířenější standard pro mobilní telefony na světě
CHLÚ	Chráněné ložiskové území
KES	Koeficient ekologické stability krajiny
KKO	Kulturní krajinné oblasti
KoPÚ	Komplexní pozemková úprava
LHO	Lesní hospodářská osnova
LHP	Lesní hospodářský plán
LPIS	Land Parcel Identification System (Systém evidence užívání půdy pro zemědělské dotace)
MF	Ministerstvo financí
MHD	Městská hromadná doprava
MMR	Ministerstvo pro místní rozvoj
MVE	Malá vodní elektrárna
MVÚ	Migračně významné území
MZe	Ministerstvo zemědělství
MZCHÚ	Maloplošné zvláště chráněné území
MŽP	Ministerstvo životního prostředí
NDOP	Nálezová databáze ochrany přírody
NPR	Národní přírodní rezervace
NRBC	Nadregionální biocentrum
NRBK	Nadregionální biokoridor

Zkratka	Název
NZO	Nitrátově zranitelná oblast
OPŽP	Operační program životní prostředí
ORP	Obec s rozšířenou působností
OZKO	Oblast se zhoršenou kvalitou ovzduší
PEO	Protierozní opatření
PM ₁₀	Suspendované částice velikostní frakce < 10 µm
PP	Přírodní památka
PPOm	Půdoochranné opatření mírnějšího charakteru
PPOv	Přísnější forma půdoochranných opatření s vyloučením širokořádkových plodin
PR	Přírodní rezervace
PRO	Navrhované propojení sídel
PUPFL	Pozemek určený k plnění funkcí lesa
RBC	Regionální biocentrum
REV	Revitalizace vodního toku
RK	Regionální koridor
Sb.	Sbírka
SEKM	Systém evidence kontaminovaných míst
SEZ	Stará ekologická zátěž
SLDB	Sčítání lidu, domů a bytů
SM	Zatravnění (či zachování zatravnění) meziřadí na speciálních a trvalých kulturách
SO	Správní obvod
SUt	Stabilizace údolnice zatravněním
SZIF	Státní zemědělský intervenční fond
TP	Plošné zatravnění
TTP	Trvalý travní porost
U	Faktor urychleného odtoku
ÚAP	Územně analytické podklady
ÚHÚL	Ústav pro hospodářskou úpravu lesa
ÚP	Územní plán
ÚPD	Územní plánování dokumentace
UPRM	Unie pro řeku Moravu
ÚSES	Územní systém ekologické stability
ÚSK	Územní studie krajiny
VD	Vodní dílo
VET	Opatření pro rozmístění prvků snižujících účinky větrného proudění
VKP	Významný krajinný prvek
VKPN	Významný krajinný prvek niva
VRT	Vysokorychlostní trať
VTE	Větrná elektrárna
VVN	Velmi vysoké napětí
VVTL	Vysokotlaký plynovod
VZCHÚ	Velkoplošně zvláště chráněné území
ZABAGED	Základní báze geografických dat České republiky

Zkratka	Název
ZCHÚ	Zvláště chráněné území
ZPF	Zemědělský půdní fond
ZÚR	Zásady územního rozvoje
ŽP	Životní prostředí